

Miellmukkavaaran tuulipuistohanke

wpd Finland Oy

**Asukaskyselyiden ja
teemahaastattelujen
loppuraportti**

Anna Koskinen

07/01/2010

Sisällys

1 JOHDANTO	6
2 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHTIA.....	8
2.1. YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI YVA	8
2.2. IHMISIIN KOHDISTUVIEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI IVA	8
3 ASUKASKYSELYN AIKATAULU JA KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS	10
3.1. ESIVALMISTELUT	11
3.2. LOMAKKEEN SUUNNITTELU	12
3.3. TEEMAHAASTATTELUT	12
3.4. AINEISTON PURKU	13
4 AINEISTON ANALYYSI	17
4.1. KVANTITATIIVINEN ANALYYSI SPSS -OHJELMALLA.....	17
4.2. RIIPPUVUUSANALYYSIN TULOKSET	18
4.2.1. Väestörekisteriaineiston tulokset.....	18
4.2.2 Yhteenveto	96
4.2.3. Kiinteistörekisteriaineisto.....	98
4.3. AVOKYSYMYS- JA TEEMAHAASTATTELUAINEISTO	99
4.3.1. Avokysymysten väestörekisteriaineiston keskeiset tulokset	99
4.3.2. Teemahaastattelujen analyysi	103
4.5. LAPIN YMPÄRISTÖKESKUSEN YVA-OHJELMASTA ANTAMAN LAUSUNNON HUOMIOIMINEN	123
5 KESKEISET TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	124
6 TIIVISTELMÄ.....	132
LÄHTEET	134
LIITTEET	135

Kuvioluettelo

Kuva 1. Tuulipuiston sijainti Kätöksuvannon ja Yli-Muonion kylien välissä	11
Taulukko 1. Väestörekisteriaineiston suorien jakaumien prosenttitaulukko	15
Taulukko 2. Kiinteistörekisteriaineiston suorien jakaumien prosenttitaulukko	16
Kuvio 1. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista	19
Kuvio 2. Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö	19
Kuvio 3. Tuulivoimalat ovat vaarallisia	21
Kuvio 4. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	21
Kuvio 5. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan	23
Kuvio 6. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi	23
Kuvio 7. Luotan hankkeen kehittäjiin	25
Kuvio 8. Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin	25
Kuvio 9. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	27
Kuvio 10. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	27
Kuvio 11. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista	29
Kuvio 12. Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma	29
Kuvio 13. Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen myötä	31
Kuvio 14. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	31
Kuvio 15. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä	33
Kuvio 16. Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä	33
Kuvio 17. Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä	35
Kuvio 18. Tuulipuiston rakennusaikataulu on ollut tiedossani koko ajan	35
Kuvio 19. Luotan hankkeen kehittäjiin	37
Kuvio 20. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	37
Kuvio 21. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	39
Kuvio 22. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä	39
Kuvio 23. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan	41
Kuvio 24. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi	41
Kuvio 25. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	43
Kuvio 26. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista	43
Kuvio 27. Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä	45
Kuvio 28. Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet	47
Kuvio 29. Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja	47
Kuvio 30. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan.	49
Kuvio 31. Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä	49
Kuvio 32. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi	51
Kuvio 33. Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja	51
Kuvio 35. Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä	53
Kuvio 36. Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä	55
Kuvio 37. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi	55
Kuvio 38. Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen	57
Kuvio 39. Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia	57
Kuvio 40. Luotan hankkeen kehittäjiin	59
Kuvio 41. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	59
Kuvio 42. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	61
Kuvio 43. Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä	61
Kuvio 44. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista	63
Kuvio 45. Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla	63

Kuvio 46. Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö	65
Kuvio 47. Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi	65
Kuvio 48. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	67
Kuvio 49. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä.....	67
Kuvio 50. Oman alueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä.....	69
Kuvio 51. Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä	69
Kuvio 52. Tuulipuisto vaikuttaa perheeni arkeen	71
Kuvio 53. Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla	71
Kuvio 54. Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat.....	73
Kuvio 55. Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja	75
Kuvio 56. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan	75
Kuvio 57. Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä	77
Kuvio 58. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi	77
Kuvio 59. Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja.....	79
Kuvio 60. Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle.....	79
Kuvio 61. Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä.....	81
Kuvio 62. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi	81
Kuvio 63. Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia	83
Kuvio 64. Olen saanut tuulipuiston rakennushankkeen kulusta riittävästi tietoa.....	83
Kuvio 65. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	85
Kuvio 66. Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla.....	85
Kuvio 67. Tuulivoimalat ovat vaarallisia	87
Kuvio 68. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	87
Kuvio 69. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	89
Kuvio 70. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä.....	89
Kuvio 71. Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä	91
Kuvio 72. Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen	91
Kuvio 73. Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet	93
Kuvio 74. Luotan hankkeen kehittäjiin	93
Kuvio 75. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista.....	95
Kuvio 76. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	95
Taulukko 3. P-luvun tulkintataulukko.....	96
Taulukko 4. Väestörekisteriaineiston vastauksien ja vastaajien taustam ominaisuuksien väliset riippuvuudet	97
Kuva 2. Väestörekisterikyselyn avokysymyksiin A ja C annettujen kielteisten vastausten jakauma.....	100
Kuva 3. Väestörekisterikyselyn avokysymyksiin A ja C annettujen myönteisten vastausten jakauma	102
Kuva 4. Väestörekisteriaineiston avokysymykseen B annettujen vastausten jakauma	103
Taulukko 5. Teemahaastattelujen intressiryhmien edustajien keskeiset mielipiteet	122
Taulukko 6. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan sukupuoli mukaan	124
Taulukko 7. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan ikä mukaan	125
Taulukko 8. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan koulutus mukaan.....	125
Taulukko 9. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan ammatti mukaan	126
Taulukko 10. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan näköetäisyys mukaan.....	128
Taulukko 11. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan alueella liikkuminen mukaan	129
Taulukko 12. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan asuntoni / loma-asuntoni on sijainnut kunnassa x vuotta mukaan.....	129

Liiteluettelo

Liite 1: Kiinteistörekistein osoitetietojen otanta-alueet	135
Liite 2: Kyselylomakkeen info-lehtinen	136
Liite 3: Kyselylomakkeen info-lehtinen, ruotsinkielinen	138
Liite 4: Kyselylomakkeen saate ja taustatiedot (väestörekisteriotanta)	140
Liite 5: Kyselylomakkeen saate ja kysymysosa (Kiinteistörekisteriotanta, Ruotsin puoli)	142
Liite 6: Saate uusintakyselyyn	144
Liite 7: Kyselyn kysymysosa	145
Liite 8: Kyselyn kysymysosa, ruotsinkielinen	147
Liite 9: Suorat jakaumat, väestörekisteriaineisto	149
Liite 10: Suorat jakaumat, kiinteistörekisteriaineisto	174

1 Johdanto

Tämän erillisselvityksen tarkoituksena oli selvittää Mielmukkavaaran lähialueen asukkaiden ja muiden intressiryhmien mielipiteitä ja käsityksiä Mielmukkavaaran hankkeesta ja tuulivoimasta yleisemminkin. Erillisselvityksen tuloksia hyödynnetään Mielmukkavaaran tuulipuistohankkeen ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yhteydessä, mutta tuloksia voidaan jatkossa hyödyntää myös muissa tuulivoiman hyväksyttävyyttä käsittelevissä selvityksissä ja tutkimuksissa.

Eräs tämän asukaskyselyn keskeisistä tavoitteista oli myös tarjota hankkeen lähialueen asukkaille täydentävä osallistumismahdollisuus ja tiedonsaantikanava muiden osallistumismenettelyjen rinnalle. Tätä tarkoitusta varten asukaskyselyssä käytettiin kahta erillistä otosta, joista toinen oli väestörekisteristä satunnaisotannalla poimitut osoitetiedot ja toinen kiinteistörekisteristä karttatarkastelun perusteella hankitut osoitetiedot. Väestörekisteriotanta kohdistettiin Muonion alueelle lähimpien kylien asukkaille kun taas kiinteistörekisteriotannalla pyrittiin varmistamaan myös Ruotsin puolella tuulipuiston lähialueella asuvien osallistumismahdollisuus nk. Espoon sopimuksen mukaisesti. Ympäristöministeriön mukaan Espoon sopimuksessa on sovittu valtion rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista. Sen mukaisesti osapuolella, tässä tapauksessa Ruotsilla, on oikeus osallistua Suomessa tehtävään ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, mikäli arvioitavan hankkeen haitalliset ympäristövaikutukset todennäköisesti kohdistuvat kyseiseen valtioon. (Ympäristöministeriö 2009).

Asukaskyselyt ovat ihmisiin kohdistuvien ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa yleisesti hyväksytty tiedon keruun metodi. Aikaisemmissa tuulipuistojen rakentamista koskevissa ympäristövaikutusten arviointiselostuksissa sosiaalisten vaikutusten selvittämiseksi on sekä toteutettu uusia että hyödynnetty vanhoja asukaskyselyjä, käytetty havainnointia vuorovaikutustilanteissa (yleisötilaisuudet) sekä kerätty mielipidekirjoituksia alueellisista sanomalehdistä ihmisten mielipiteiden kartoittamiseksi.

Tämän tutkimuksen lähtökohtana pidettiin vaikutusalueen ihmisten mielipiteiden mahdollisimman perusteellista selvittämistä. Toteuttamistavaksi valittiin asukaskysely, jonka analyysi toteutettiin tilastotieteellisiä menetelmiä käyttäen luotettavan yleistyksen takaamiseksi. Käytetty menetelmä on verrattain työläs, mutta lisää huomattavasti tulosten luotettavuutta. Kvantitatiivisen kyselyn lisäksi toteutettiin kvalitatiiviset teemahaastattelut, joilla pyrittiin saamaan syvällisempää tietoa kyselyn aihepiireistä.

Kuten edellä mainittiin, osoitetiedot kerättiin kahdesta eri lähteestä: väestörekisteristä sekä kiinteistörekisteristä. Väestörekisterin osoitetietoihin perustuva kysely lähetettiin lähialueella 500 satunnaisotannalla valitulle henkilölle uusintakierroksen kera. Kiinteistörekisteristä valittiin Ruotsin puolella lähialueella sijaitsevista kylistä täsmäotoksena 70 kiinteistöä, joiden omistajille lähetettiin kysely ilman uusintakierrosta. Postitusvaihetta edelsi kyselylomakkeen suunnittelu, jossa aihepiirit täsmentyivät lopulta neljäksikymmeneksi väittämäksi. Lisäksi tiedusteltiin vastaajan taustoja kymmenen taustamuuttujan avulla. Lomakkeen lopussa oli kolme avokysymystä, joissa vastaajilla oli muun muassa mahdollisuus kommentoida vapaasti hanketta.

Uusintakierros postitettiin muutaman viikon kuluttua ensimmäisestä kierroksesta. Vastauksia palautui lopulta yhteensä 355 kappaletta (N=570) jolloin koko kyselyn vastausprosentiksi saatiin 62,3 %, jota voidaan pitää postikyselyssä erittäin hyvänä vastausprosenttina. Hankkeen lähialueilla toteutettiin myös

syventäviä teemahaastatteluja, joissa kartoitettiin eri intressiryhmien mielipiteitä. Tämän jälkeen viimeisteltiin datan purku ja litteroitiin teemahaastattelut. Kvantitatiivinen aineisto analysoitiin SPSS-ohjelman avulla. Ohjelma mahdollistaa tilastotieteellisten analyysien tekemisen, joista tässä metodeina käytettiin ristiintaulukoinnin lisäksi Khin neliötestiä. Khin neliötestillä eliminoidaan yleistyksistä sattumanvaraisuus, jolloin tutkimuksen luotettavuus kasvaa merkittävästi. Ilman Khin neliötestin käyttöä yleistyksiä ja johtopäätösten tekoa pelkkien prosenttijakaumien perusteella ei voida pitää luotettavina.

Analysoinnin jälkeen tulokset raportoitiin. Tuloksina saatiin suuri määrä muuttujien välisiä riippuvuuksia, jotka analysoitiin ja lopulta koottiin taulukoiksi yhteenvedon helpottamiseksi. Avokysymykset purettiin myönteisten ja kielteisten kommenttien diagrammeiksi. Teemahaastattelujen tulokset käsiteltiin omana lukunaan.

Kerättyä dataa tullaan mahdollisesti käyttämään hyväksi myös raportin tekijän akateemisessa lopputyössä jota tehdään Vaasan yliopistolle.

2 Selvityksen lähtökohtia

2.1. Ympäristövaikutusten arviointi YVA

Ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA) säädetyn lain (10.6.1994/468) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Laissa ympäristövaikutuksella tarkoitetaan hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia Suomessa ja sen alueen ulkopuolella; vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen; maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen; yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön; luonnonvarojen hyödyntämiseen; sekä vaikutuksia aikaisemmissa kohdissa mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. (Finlex; Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä).

Ympäristövaikutukset voidaan jakaa karkeasti kahteen luokkaan: luonnonympäristöön kohdistuviin sekä *sosiaaliseen ympäristöön* kohdistuviin vaikutuksiin. Sosiaalisen ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin (SVA) perusajatuksena on selvittää päätöksentekoa varten tietyn toiminnan tai toimen vaikutuksia ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointiin ja elämään, mutta myös laajemmin heidän yhteiskunnalliseen ympäristöönsä. SVA:n avulla voidaan arvioida tai ennustaa yhteisön / alueen kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin, arvioida muutosten merkitystä ja merkittävyyttä eri toimijoiden ja ihmisryhmien kannalta, vähentää tai ehkäistä hyvissä ajoin ja tietoisesti mahdollisia haittoja sekä ottaa huomioon ja sovitella toimista aiheutuvia ristiriitoja. (Sairinen & Kohl, 2004: 12).

Käsite ”sosiaalinen ympäristö” pitää sisällään myös jonkin hankkeen mahdollisten yhteiskunnallisten vaikutusten arvioinnin, joita tässä selvityksessä käsitellään suppeammin. Siksi tämän selvityksen yhteydessä voidaan puhua sosiaalisten vaikutusten sijasta ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista.

2.2. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi IVA

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin (IVA) tarkoituksena on arvioida ennalta jonkin hankkeen, suunnitelman, ohjelman tai päätöksen toteuttamisesta aiheutuvia merkittäviä vaikutuksia, jotka kohdistuvat ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on toimia suunnittelun ja päätöksenteon apuvälineenä. Sen avulla pyritään löytämään uusia näkökulmia päätösten vaikutuksiin. Perinteisestä arviointityöstä poiketen vaikutusten arviointi on luonteeltaan ennakoivaa ja se tarkastelee vasta suunnitteilla olevan päätöksen mahdollisia vaikutuksia.

Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia on alettu arvioida järjestelmällisesti YVA-lain tultua voimaan vuonna 1994. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin keskeisiä periaatteita ovat muun muassa: ennakoiva tarkastelu, tiedon tuottaminen päätöksenteon tueksi, osallistuminen ja vuorovaikutus.

Usein arvioitavasta yhteisöstä eikä sen arvoista tiedetä ennalta riittävästi. Hyviä tiedonkeruun menetelmiä ovat esimerkiksi teemahaastattelut, joilla saadaan lomakehaastattelua syvällisemmin esille ihmisten pelot, mielipiteet sekä perustellut näkemykset. Haastatteluja olisi hyvä tehdä niin monta, että uusia keskustelunaiheita ei enää nouse esiin. Myös lomakehaastattelu on hyvä tapa kerätä tietoa erilaisten näkemysten kannattajien määrästä ja heidän erilaisista ominaisuuksistaan. (Stakes 2005).

3 Asukaskyselyn aikataulu ja käytännön toteutus

Asukaskyselyselvityksen aikataulu linkittyi tiiviisti hankkeen YVA-selostuksen tavoiteaikatauluun. YVA-selostuksen on suunniteltu valmistuvan vuoden 2010 alkupuolella, minkä vuoksi erillisselvitysten tuli valmistua hyvissä ajoin. Asukaskyselyn loppuraportti valmistui elokuun 2009 lopussa.

Asukaskyselyn suunnittelu alkoi helmikuussa 2009 selvityksellä Muonion kunnan elinkeinorakenteesta. Kunnanjohtajan haastattelun avulla valmista kyselysapluunaa voitiin muokata Muonion erityisiin olosuhteisiin sopivaksi. Näin saatiin huomioiduksi Muonion kunnalle tärkeät elinkeinot; matkailu sekä porotalous. Samalla taustahaastattelussa selvitettiin Muonion kunnan kannalta tärkeitä intressitahoja, jotka tulisi huomioida teemahaastatteluja toteutettaessa. Tällaisia intressitahoja olivat esimerkiksi poromiehet, matkailuyrittäjät, kunnan edustaja ja kylätoimikuntien edustajat. Kyselyn postitukseen tarvittavat osoitetiedot hankittiin väestörekisteristä sekä Ruotsin kiinteistörekisteristä. Kyselyn postitus ja painatus ulkoistettiin Itellaan.

Maaliskuussa postitettiin kysely Muonion alueelle sekä Ruotsin puolelle tuulipuiston vaikutusalueen asukkaille Espoon sopimusta noudattaen. Huhtikuun alussa toteutettiin alueella teemahaastattelut valittujen intressiryhmien edustajia haastatellen. Samanaikaisesti postikyselyn vastaukset palautuivat. Väestörekisterin perusteella lähetettyjen kyselyiden vastausprosentiksi muodostui 67,8 % (339/500), kun Ruotsin puolelle lähteneistä, kiinteistörekisterin perusteella valittujen vastaajien vastauksista palautui 22,9 % (16/70).

Haastateltaviksi haluttiin yrityksen näkökulmasta erilaisia intressiryhmiä koko tuulipuiston vaikutusalueelta. Huhtikuun alussa toteutettiin postikyselyn uusintakierros sekä aloitettiin jo palautuneiden kyselyjen läpikäynti ja vastausten purku taulukkoon. Vastauksia palautui ensimmäisellä kierroksella 64,6 % (219/339) ja uusintakierroksella 35,4 % (120/339) väestörekisteriaineistosta. Lukumääräisesti vastauksia palautui yhteensä kiinteistörekisterikyselystä 16 ja väestörekisterikyselystä 339 kappaletta. Yksittäisiä vastauksia purettiin numeromuotoon 17 750 kappaletta avokysymykset pois lukien. Vastausten palauttamisen takaraja oli huhtikuun puolivälissä. Vastaamisen motivoimiseksi vastanneiden kesken arvottiin viisi kappaletta lahjakortteja. Kevään lopussa toteutettiin teemahaastattelut hankkeen vaikutusalueella. Haastateltavia oli yhteensä 12 ja haastattelut kestivät keskimäärin tunnin. Haastattelut purettiin tekstimuotoon ja analysoitiin kesän aikana.

Aineiston analyysiä SPSS-ohjelmalla edelsi aineiston muokkaus numeeriseen ja käyttökelpoiseen muotoon. Aineiston analyysimenetelminä käytettiin ristiintaulukointia sekä Khin neliötestiä. Ristiintaulukoinneilla pyrittiin löytämään taustamuuttujia, jotka ovat vaikuttaneet väittämään annettuun vastaukseen. Taustamuuttujia olivat esimerkiksi vastaajan ikä, sukupuoli, ammatti tai koulutus. Lisäksi ristiintaulukoinnin lisäksi tehtiin Khin neliötesti, jolla varmistettiin, että vastauksen ja vastaajan taustamuuttujan välinen riippuvuus ei ollut vain sattumaa, vaan tilastollisesti pätevää.

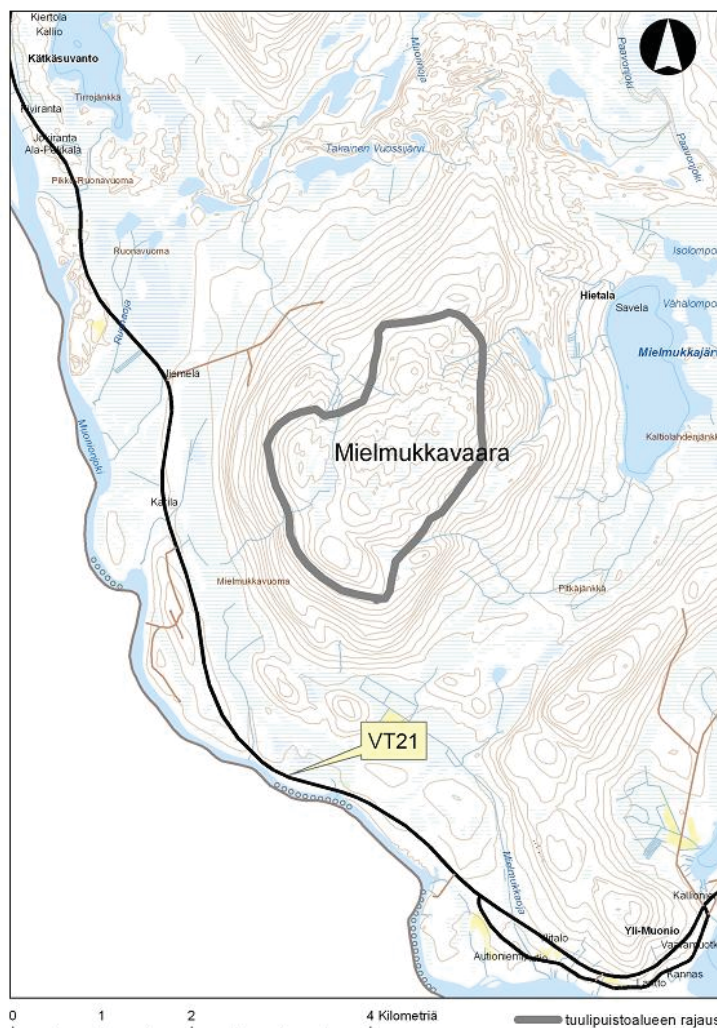
3.1. Esivalmistelut

Ennen kyselylomakkeen muotoilua rajattiin tuulipuiston lähialue, jolle kysely suunnattiin. Mielmukkavaaran lähialueisiin kuului Muonion ja Yli-Muonion lisäksi Kätksuvanto. Lisäksi lähialueisiin luettiin välittömästi Ruotsin rajan toisella puolella olevat alueet. Kyselyä ei suunnattu naapurikuntiin.

Tarkoituksena oli lähettää kysely sekä väestörekisteristä satunnaisotannalla valituille lähialueen asukkaille, että tarkennetulla haulla kiinteistörekisteristä valituille kiinteistöille. Kiinteistörekisteriotannalla haluttiin varmistua siitä, että myös Ruotsin puolella asuvat lähialueen asukkaat voisivat kyselyyn vastaamalla osallistua ja olla mukana vaikuttamassa asuinalueensa asioihin kansainvälisestä YVA-menettelystä säädettyjen periaatteiden mukaisesti (Espoon sopimus).

Postitus ulkoistettiin Itellalle, joka hoiti myös otannan väestörekisteristä annettujen postinumeroalueiden perusteella sekä kyselylomakkeiden kopioiden ja kuorittamisen että uusintakyselyn postituksen. Samalla painettiin myös vastauskuoret ja hoidettiin vastauspostitus sopimukset. Postinumeroalueita valittiin lähialueelta kolme; Muonio (99300), Yli-Muonio (99310) sekä Kätksuvanto (99320).

Kiinteistörekisterin osalta osoitetiedot haettiin Ruotsin Landmäteriet:n ylläpitämästä kiinteistörekisteristä. Kylät, joista otos tehtiin, rajattiin kartalle ja sen perusteella suoritettiin haku kiinteistörekisteristä (katso liite 1). Osoitetiedot toimitettiin eteenpäin Itellaan, josta kyselyt lähetettiin kootusti samanaikaisesti.

Kuva 1. Tuulipuiston sijainti Kätksuvannon ja Yli-Muonion kylien välissä

3.2. Lomakkeen suunnittelu

Ennen lomakkeen suunnittelua haastateltiin Muonion kunnanjohtajaa. Haastattelun tarkoituksena oli selvittää kunnan pääelinkeinot sekä kunnan muut erityispiirteet, jotta ne osattaisiin kyselyssä ja jo lomaketta laatiessa huomioida mahdollisimman hyvin. Muonion kohdalla kunnan elinkeinorakenne on varsin keskittynyt matkailuun ja vain pieni osa elinkeinosta on matkailun ulkopuolelta, niistä suurimpana porotalous. Autotestaus tuo kunnalle rahaa työmatkailun nimissä. Suurimmiksi kysymyksiksi kunnanjohtaja arveli nousevan maiseman tuhoutumisen ja sen vaikutukset matkailuelinkeinon. Lisäksi hän uskoi paikallisten ihmisten pitävän hanketta maisemahaittana. Matkailuyrittäjät, poromiehet, luonnonsuojelupiiri sekä riistanhoitoyhdistys ovat sellaisia tahoja, jotka hänen mielestään ehdottomasti tulisi sisällyttää haastateltavien ihmisten joukkoon. Lomakekyselyssä tuli hänen mukaansa huomioida erityisesti Yli-Muonion asukkaat, jotka asuvat lähellä hankealuetta.

Kysymyksiä ja lomaketta laadittaessa pohdittiin lisäksi, mitkä seikat ovat YVA-menettelyn sekä yrityksen omien intressien kannalta sellaisia, joista ihmisten mielipide haluttiin selvittää. Kysymykset päätettiin esittää väittämien muodossa jolloin vastausvaihtoehdoiksi valikoitui viisiportainen numeerinen asteikko (1= täysin eri mieltä, 2= osittain eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= osittain samaa mieltä, 5= täysin samaa mieltä, sekä muutosta koskevissa kysymyksissä: 1= muutos on mielestäni täysin kielteinen, 2= muutos on mielestäni osittain kielteinen, 3= ei muutosta, 4= muutos on mielestäni osittain myönteinen, 5= muutos on mielestäni täysin myönteinen).

Kysymyksiä syntyi runsaasti ja niitä tyypiteltiin aiheoryhmittäin jolloin lopulta päädyttiin 40 väittämään. Väittämistä osa oli myönteisiä ja osa kielteisiä. Vastajaan taustatietoja kartoitettiin kymmenellä taustakysymyksellä ja lopussa oli kolme aihepiiriin liittyvää avokysymystä, joista viimeisessä vastaajilla oli mahdollisuus kommentoida vapaasti kyselyä, hanketta ja kaikkea siihen liittyvää. Kyselyihin laadittiin saatteet sen mukaan, postitettiinkö kysely väestörekisteristä vai kiinteistörekisteristä poimitulle henkilölle. Uusintakyselyssä käytettiin omaa saatetta. Lisäksi mukana postitettiin infolehtinen, jossa kerrottiin hankkeen toteuttamisesta sekä hankkeesta vastaavista tahoista. (Katso liitteet 2-8).

3.3. Teemahaastattelut

Teemahaastattelussa haastattelun aihepiirit, eli teemat, ovat ennalta päätettyjä, mutta kysymyksistä puuttuu tarkka muoto ja järjestys. Haastattelijan tehtävänä on varmistaa, että jokainen teema käydään läpi, mutta niiden järjestys ja laajuus voivat vaihdella haastateltavasta toiseen. (Eskola & Suoranta, 1996: 65-66). Tässä tutkimuksessa teemat mukailivat kyselylomakkeen aihepiirejä.

Teemat oli jaoteltu neljään yläluokkaan; ihmiset, tuulipuisto, alue sekä ympäristö. Teeman ”ihmiset” alla käsiteltiin haastateltavan asumismuotoa, asuttua aikaa kunnassa, tuulipuiston vaikutuksia omaan elämään, ihmisten sopeutumista ja asennemuutosta. Tuulipuistoteeman alla haastateltavat kertoivat ajatuksiaan tuulipuiston kokoluokasta, sijoituksesta, hankkeesta yleisesti sekä siitä vastaavista yrityksistä, tuulivoiman hyödyistä ja haitoista sekä energiantuotannosta ja tuulisähköstä yleisesti. Alueteeman yhteydessä keskusteltiin alueen mahdollisuuksista, virkistyskäytöstä, imagosta, matkailusta ja kiinteistöjen

arvosta. Viimeisen teeman, ”ympäristö”, osalta aiheina olivat poronhoito, linnusto, luonnon arvon muutos sekä ilmastomuutos.

Teemahaastateltaviksi valittiin mahdollisimman hyvin alueen eri intressiryhmiä edustavia henkilöitä kunnanjohtajan ehdotukset huomioiden. Näillä perusteilla päädyttiin haastattelemaan esimerkiksi kunnan valtuuston edustajaa, matkailuyrittäjiä, poromiestä, metsästyksen ja riistanhoitoyhdistyksen edustajaa, sekä kyläyhdistyksen ihmisiä. Yhteensä haastateltavia oli kaksitoista.

3.4. Aineiston purku

Vastauksia palautui kiinteistörekisterikyselystä 16 kappaletta (22,9 %) seitsemästäkymmenestä lähetetystä ja väestörekisterikyselystä uusintakierroksen jälkeen yhteensä 339 kappaletta (67,8 %) 500 lähetetystä lomakkeesta. Siten koko kyselyn yhteenlasketuksi vastausprosentiksi saatiin 62,3 % (N=570), jota voidaan pitää postikyselyssä erittäin hyvänä vastausprosenttina. Ensimmäisellä kierroksella väestörekisteriotoksen vastauksista palautui 64,6 % ja uusintakierroksella 35,4 %. Palautuneiden vastausten määrä tarkoitti, että yksittäisiä vastauksia purettiin käsin numero- ja kirjoitusmuotoon yhteensä 17 750 kappaletta avokysymykset pois lukien. Avokysymyksissä vastaukset vaihtelivat muutamasta sanasta muutamiin lauseisiin.

Kaikki aineisto ei ollut suoraan numeerisessa muodossa ja siten suoraan hyödynnettävissä analysoinnissa, vaan muuttajat ikä, kiinteistön sijaintikunnassa vietetty aika, sijaintikunta sekä ammatti täytyi muuttaa numeeriseen muotoon. Vastaajien iät piti jaotella sopiviksi ikäryhmiksi siten, että jokaiseen ikäryhmään tuli tarpeeksi tapauksia. Lopulta päädyttiin kolmeen ikäluokkaan. Kiinteistön sijaintikunnassa vietetty aika oli vastauksissa annettu vuosina, ja se tuli iän tapaan jaotella sopiviin luokkiin. Manuaalisen luokittelun jälkeen kullekin luokalle annettiin niitä vastaavat numeroarvot. Myös vastaajien ilmoittamat asunnon tai loma-asunnon sijaintikylät ja -kunnat piti käydä yksitellen läpi ja jaotella luokkiin kotikunnan mukaan. Kunnista, joista oli vain muutama vastaaja, koottiin yhteen ”muut” -luokkaan ja luokille annettiin numeroarvot. Samoin oli meneteltävä ammattinimikkeiden kanssa, joissa hajontaa oli runsaasti ja yhtenäisten, suurinpiirtein samankokoisten luokkien muodostaminen oli erittäin vaikeaa.

Aineiston numeromuotoon muuttamisen jälkeen se oli valmis käytettäväksi SPSS-ohjelmalla, jonka avulla tilastollisten analyysien toteuttaminen on mahdollista. Analyysivaiheessa tehtiin ristiintaulukoinnit kaikkien taustamuuttujien ja väittämien välillä sekä väestörekisteriaineistolla että kiinteistörekisteriaineistolla. Läpikäymällä tulokseksi saadut 400 eri yhdistelmää saatiin Khin neliötestin avulla selville ne yhdistelmät, joiden välillä esiintyi tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta jonkin vastaajan taustaominaisuuden sekä väittämään annetun vastauksen välillä.

Seuraavassa taulukossa (taulukko 1) on esitetty väestörekisteriaineiston suorat jakaumat prosenttitaulukkona. Suorien jakaumien diagrammit löytyvät liitteestä 9. Kiinteistörekisteriaineiston suorat jakaumat prosenttitaulukkona on esitetty taulukossa 2 ja diagrammijakaumat liitteessä 10.

Väittämät

		Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
11	Alle 20 tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet	18,0	11,9	26,8	19,2	24,1
12	Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja	29,6	15,7	13,6	18,9	22,2
13	Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan	19,0	13,7	18,7	16,9	31,8
14	Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä	25,2	15,7	17,5	19,6	22,0
15	Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi	23,6	15,9	17,7	19,5	23,3
16	Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja	26,2	11,0	22,0	20,5	20,2
17	Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle	39,5	18,0	23,3	10,0	9,1
18	Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä	32,9	14,2	27,0	9,5	16,3
19	Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä	26,3	17,8	23,8	19,2	13,6
20	Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi	32,0	18,6	19,8	18,3	11,2
21	Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen	10,1	13,9	9,2	34,0	32,8
22	Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia	21,4	14,0	21,1	26,4	17,2
23	Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa	16,2	18,3	16,5	27,7	21,2
24	Tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu on ollut tiedossani koko ajan	24,8	19,8	15,9	21,8	17,7
25	Tuulipuistohankeesta vastaavat kehittäjät vaikuttavat kantaani tuulipuistoa kohtaan	33,8	16,0	33,5	11,6	5,0
26	Luotan hankkeen kehittäjiin	14,8	11,6	28,5	25,2	19,9
27	Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin	10,4	8,6	19,9	40,9	20,2
28	Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	23,7	28,2	15,1	23,7	9,2
29	Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	33,5	18,1	6,2	16,6	25,5
30	Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä	36,3	22,3	17,0	13,1	11,3
31	Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista	15,8	14,0	20,5	14,9	34,8
32	Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma	6,0	7,5	10,1	26,6	49,9
33	Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla	19,5	24,6	25,2	16,8	14,1
34	Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö	35,9	14,2	38,9	5,9	5,0
35	Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi	42,7	19,0	21,7	8,3	8,3
36	Tuulivoimalat ovat vaarallisia	47,6	17,9	24,1	6,8	3,6
37	Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	27,8	19,7	15,8	24,8	11,9
38	Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	20,8	21,1	20,5	14,8	22,9
39	Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä	25,4	13,9	24,6	17,5	18,6

		Muutos on kielteinen	Muutos on osittain kielteinen	Ei muutosta	Muutos on osittain myönteinen	Muutos on myönteinen
40	Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä	20,5	12,5	54,9	7,1	5,0
41	Alueen matkailuun tulee tuulipuiston rakentamisen myötä muutoksia	20,6	16,7	42,7	12,8	7,2
42	Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen	9,8	9,5	74,1	3,0	3,6
43	Tuulipuisto aiheuttaa muutoksia työni tai ammattini harjoittamisen edellytyksiin	7,1	3,9	32,1	2,7	4,2
44	Tuulipuiston myötä alueeni palveluihin tulee muutoksia	5,1	6,9	67,3	15,6	5,1
45	Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla	34,3	32,0	22,5	5,6	5,6
46	Alueen kasvistoon tulee muutoksia tuulipuiston rakentamisen vuoksi	17,1	27,5	46,7	3,9	4,8
47	Tuulipuiston sijoittuminen alueelle aiheuttaa muutoksia eläimistössä	18,3	26,1	46,5	5,4	3,6
48	Tuulipuiston rakentaminen muuttaa alueen ilmastoa	5,7	3,0	83,7	3,3	4,2
49	Fyysisen turvallisuuden taso alueella muuttuu tuulipuiston myötä	9,0	14,5	69,3	3,9	3,3
50	Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat	12,9	13,5	31,8	24,9	16,8

Taulukko 1. Väestörekisteriaineiston suorien jakaumien prosenttitaulukko

Väittämät

		Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
11	Alle 20 tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet		13,3	46,7	20,0	20,0
12	Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja	43,8	12,5	37,5	6,2	
13	Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan	37,5	6,2	50,0		6,2
14	Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä	5,2	6,2	12,5	31,2	43,8
15	Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi		6,2	25,0	12,5	56,2
16	Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja	33,3	13,3	40,0	6,7	6,7
17	Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle	12,5	6,2	37,5	31,2	12,5
18	Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä	56,2	12,5	25,0		6,2
19	Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä			18,8	37,5	43,8

20	Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi		6,2	12,5	43,8	37,5
21	Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen		6,2	12,5	25,0	56,2
22	Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia		6,2	18,8	6,2	68,8
23	Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa	37,5	6,2	18,8	18,8	18,8
24	Tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu on ollut tiedossani koko ajan	37,5	6,2	18,8	25,0	12,5
25	Tuulipuistohankeesta vastaavat kehittäjät vaikuttavat kantaani tuulipuistoa kohtaan	12,5	12,5	43,8	25,0	6,2
26	Luotan hankkeen kehittäjiin		12,5	25,0	31,3	31,3
27	Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin	6,2	12,5	6,2	31,2	43,8
28	Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	31,2	25,0	37,5		6,2
29	Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	6,2		18,8	25,0	50,0
30	Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä	43,8	6,2	31,2	12,5	6,2
31	Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista			31,2	12,5	56,2
32	Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma	6,2		37,5	6,2	50,0
33	Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla	31,2	37,5	12,5	6,2	12,5
34	Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö	18,8	6,2	75,0		
35	Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi	43,8	31,3	25,0		
36	Tuulivoimalat ovat vaarallisia	75,0			25,0	
37	Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	37,5	18,8	25,0	12,5	6,2
38	Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	6,2		31,2	25,0	37,5
39	Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä	6,2		37,5	25,0	31,2

		Muutos on kielteinen	Muutos on osittain kielteinen	Ei muutosta	Muutos on osittain myönteinen	Muutos on myönteinen
40	Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä	18,8	12,5	62,5		6,2
41	Alueen matkailuun tulee tuulipuiston rakentamisen myötä muutoksia	12,5	12,5	43,8	25,0	6,2
42	Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen			100,0		
43	Tuulipuisto aiheuttaa muutoksia työni tai ammattini harjoittamisen edellytyksiin			93,8	6,2	
44	Tuulipuiston myötä alueeni palveluihin tulee muutoksia			43,8	56,3	
45	Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla	6,2	43,8	43,8	6,2	
46	Alueen kasvistoon tulee muutoksia tuulipuiston rakentamisen vuoksi	6,2	18,8	75,0		
47	Tuulipuiston sijoittuminen alueelle aiheuttaa muutoksia eläimistöissä	6,2	18,8	75,0		
48	Tuulipuiston rakentaminen muuttaa alueen ilmastoa			100,0		
49	Fyysisen turvallisuuden taso alueella muuttuu tuulipuiston myötä	6,2	12,5	81,2		
50	Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat			25,0	37,5	37,5

Taulukko 2. Kiinteistörekisteriaineiston suorien jakaumien prosenttitaulukko

4 Aineiston analyysi

4.1. Kvantitatiivinen analyysi SPSS -ohjelmalla

SPSS (*Statistical Package for the Social Sciences*) on tilastotieteelliseen analyysiin suunniteltu ohjelmisto. SPSS:n avulla on mahdollista suorittaa empiirisen aineiston tallennus ja muokkaus sekä tilastolliset analyysit graafisine esityksineen. (Leppälä 2004:7). Ristiintaulukoinnilla tutkitaan muuttujien jakautumista ja niiden välisiä riippuvuuksia. Riippuvuus- tai riippumattomuustarkastelussa tutkitaan, onko tarkastelun kohteena olevan selitettävän muuttujan jakauma erilainen selittävän muuttujan eri luokissa. Ristiintaulukon merkitsevyyden testaus tapahtuu Khin neliötestin avulla. Otoksiin perustuvissa tutkimuksissa mielenkiinnon kohteena on se, voidaanko otoksessa havaittujen erojen todeta pätevän myös perusjoukossa. Jos erot ovat tarpeeksi suuria, voidaan todeta, että havaitut erot eivät todennäköisesti johdu ainoastaan sattumasta, vaan ne ovat löydettävissä myös perusjoukossa. (Menetelmätietovaranto, 2004: Ristiintaulukointi).

Käytännössä Khin neliötestin tulokset tiivistyvät p-lukuun. Se kertoo virhepäätelmän todennäköisyyden silloin kun oletetaan, että otoksessa havaitut erot löytyvät myös perusjoukosta. (Menetelmätietovaranto, 2004: Ristiintaulukointi). Muuttujien tilastollisen riippuvuuden merkitsevyyttä kuvataan termeillä ”erittäin merkitsevä” ($p < 0,001$), ”merkitsevä” ($0,001 < p < 0,01$), sekä ”melkein merkitsevä” ($0,01 < p < 0,05$). Mikäli p-luvuksi saadaan esimerkiksi 0,036, on virhepäätelmän todennäköisyys 3,6 %. Tämä tarkoittaa, että on 3,6% todennäköisyys, että havaitut erot eivät päde perusjoukossa. Täten esimerkiksi, jos kyselyn perusteella näyttää siltä, että miehet ovat omasta mielestään perehtyneet naisia paremmin tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin ja p-luvuksi saadaan 0,036, on 3,6 % todennäköisyys, että kun vastaus yleistetään koskemaan kaikkia Suomen miehiä ja naisia, ei tulos miesten paremmasta perehtyneisyydestä tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin pädekään.

4.2. Riippuvuusanalyysin tulokset

4.2.1. Väestörekisteriaineiston tulokset

Selittävänä tekijänä vastaajan sukupuoli

”Tuulivoimat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”

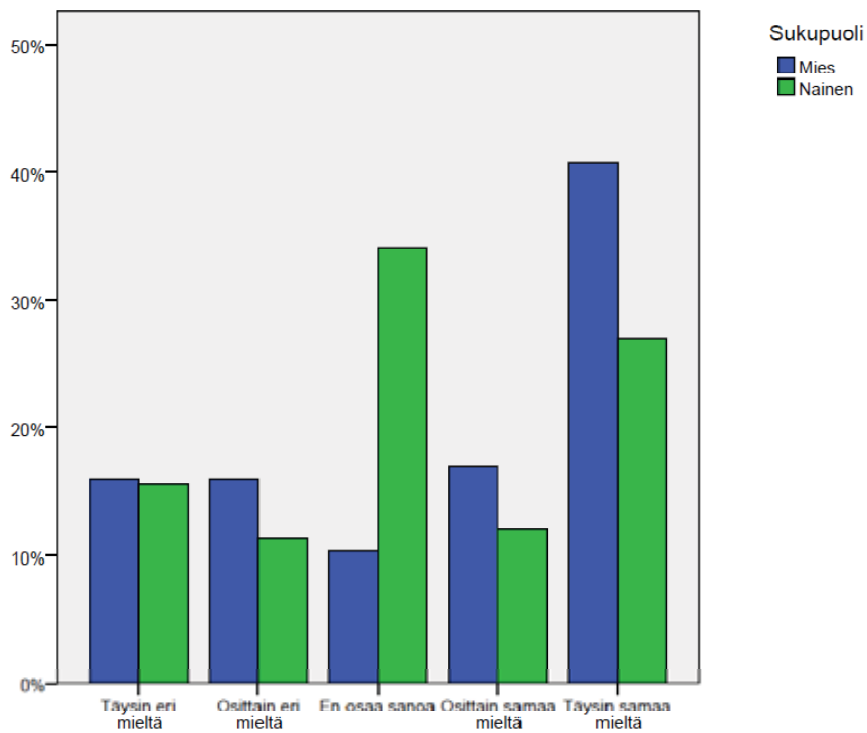
Miehistä noin kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimat eivät haittaisi porotalouden harjoittamista (kuvio 1). Naisista tätä mieltä oli runsas neljännes. Naisista myös melko suuri osa ei osannut ottaa kantaa väittämään, heistä yli 30 % ei osannut sanoa, haittaavatko tuulivoimat porotalouden harjoittamista. Miehistä vain joka kymmenes ei osannut ottaa kantaa. Miehistä lähes kaksi kolmesta oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Naisista samoin ajatteli noin 40 %. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan sukupuolen välillä oli erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi sukupuolesta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vajaa kolmannes olivat sitä mieltä, että tuulivoimat haittaavat osittain tai täysin porotalouden harjoittamista. Noin 20 % ei osannut ottaa kantaa väittämään lainkaan. Lähes puolet vastaajista oli kuitenkin osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Haastatteluissa tuulivoimailojen ja sähkölinjojen sanottiin vievän laidunmaata poroilta ja sitä kautta haittaavan porotalouden harjoittamista. Toisaalta porojen todettiin tottuvan voimaloihin melko pian, joten siinä suhteessa haittaa ei haastateltavien mukaan ole.

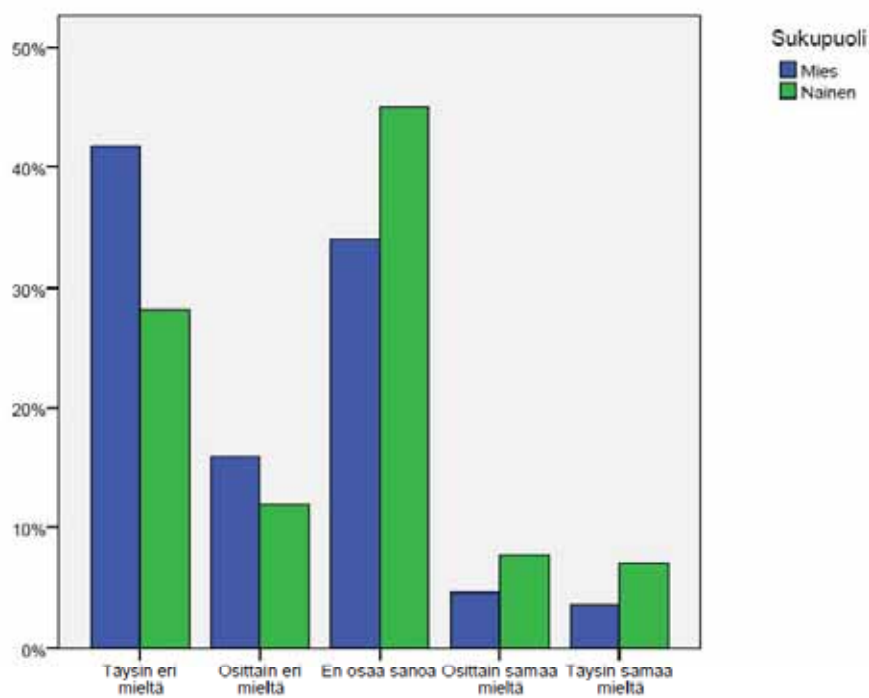
”Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö”

Miehistä lähes kolme viidestä oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö olisi halvempaa kuin tavallinen sähkö (kuvio 2). Naisista tuulisähkön osittain tai kalliimmaksi mielsi kaksi viidennestä. Naisista lähes puolet ei osannut ottaa kantaa siihen, onko tuulivoimalla tuotettu sähkö halvempaa kuin tavallinen sähkö. Miehistä vain runsas 30 % ei osannut ottaa kantaa. Naisista hieman vajaa kuudennes piti tuulivoimalla tuotettua sähköä osittain tai täysin tavallista sähköä halvempana, kun miehistä näin ajatteli vain noin 7 %. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan sukupuolen välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,027$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista noin puolet oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö olisi halvempaa kuin tavallinen sähkö. Noin 6 % ei osannut ottaa kantaa väittämään. Vain joka kymmenes vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö. Haastatteluissa tuulivoimalla tuotettua sähköä moitittiin kalliiksi sen tukiaisten ja kannattamattomuuden vuoksi. Toisaalta ihmeteltiin miksi tuulivoima on niin kallista, kun ”polttoaine” on ilmaista.

Kuvio 1 . Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista

Kuvio 2. Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö

”Tuulivoimalat ovat vaarallisia”

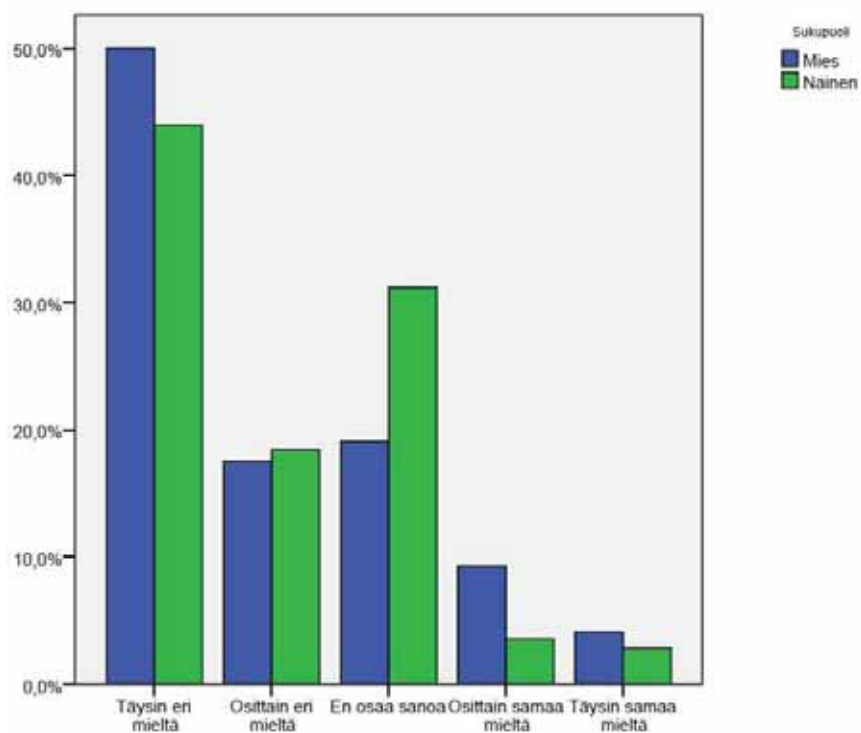
Miehistä yli kaksi kolmannesta ei pitänyt tuulivoimaloita vaarallisina, vaan olivat osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa (kuvio 3). Naisista hieman runsas kolme viidennestä oli myöskin samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät ole vaarallisia. Kummankin vastausryhmän vastaukset painottuivat vastausvaihtoehtoon ”täysin eri mieltä”. Naisista hieman vajaa kolmannes ei osannut ottaa kantaa väittämään, kun miehistä vain vajaa viidennes ei osannut ottaa kantaa siihen, ovatko tuulivoimalat vaarallisia vai ei. Miehistä vajaa kuudennes piti tuulivoimaloita osittain tai täysin vaarallisina, naisista samaa mieltä oli vain noin 5 % prosenttia. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan sukupuolen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,042$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes kolme viidestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät ole vaarallisia. Hieman vajaa neljännes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Vain alle 10 % oli osittain tai samaa mieltä siitä, että tuulivoimalat olisivat vaarallisia. Haastatteluissa tuulivoimaloita ei mielletty muita teknisiä laitteita vaarallisemmiksi. Joissain tapauksissa todettiin, että talvella tuulivoimaloiden lavoista voi lentää jäätä joka voi aiheuttaa vaarallisia tilanteita. Tuulivoimaloita pidettiin vaarallisina lähinnä linnuille, jotka voivat lentää tuulivoimaloiden lapoihin ja kuolla.

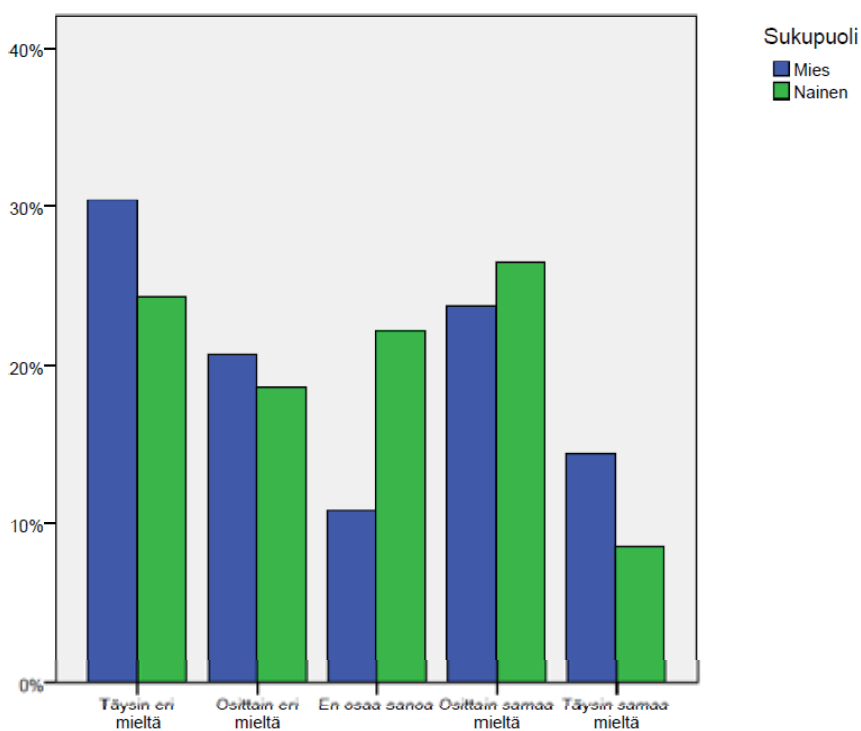
”Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille”

Miehistä enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat aiheuttaisivat haittaa eläimille (kuvio 4). Naisista runsas kaksi viidennestä on samaa mieltä. Heistä yli 20 % ei osannut ottaa kantaa siihen, aiheuttavatko tuulivoimalat haittaa eläimille. Miehistä 10 % ei osannut ottaa kantaa. Heistä lähes kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille. Naisista yli 30 % uskoi tuulivoimaloiden aiheuttavan haittaa eläimille. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan sukupuolen välillä on melkein merkitsevä ($p=0,032$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes puolet ei uskonut tuulivoimaloiden aiheuttavan haittaa eläimille. Noin kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Runsas kolmannesta vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille. Haastatteluissa tuulivoimaloiden uskottiin aiheuttavan eniten haittaa linnuille, muille eläimille haittoja ei juuri mainittu aiheutuvan. Ainoastaan porojen laidunalueet ja joidenkin riistaeläinten elinalueet saattavat supistua. Muutoin tuulivoimaloita pidettiin melko haitattomina eläinten kannalta.

Kuvio 3. Tuulivoimalat ovat vaarallisia

Kuvio 4. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille

Selittävänä tekijänä vastaajan ikä

”Tuulivoimalat pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan”

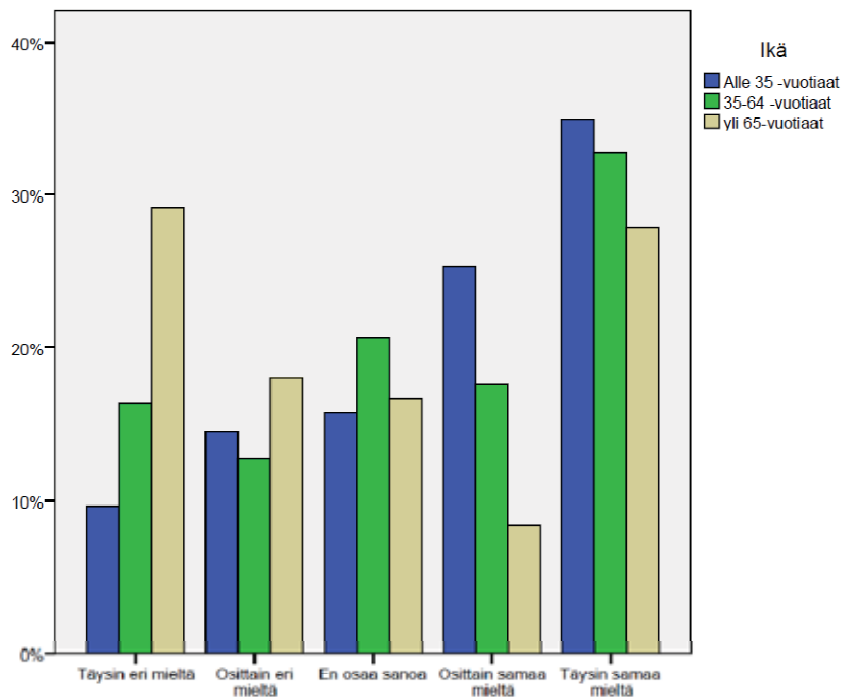
Yli 60 –vuotiaat olivat eniten sitä mieltä, että tuulivoimaa pitäisi enemmän sijoittaa mantereelle kuin merelle (kuvio 5). Heistä lähes puolet oli tätä mieltä. 35-64 –vuotiaista tuulivoimaa sijoittaisi enemmän mantereelle runsas neljännes, alle 35 –vuotiaista hieman alle 25 %. Vähiten kantaa osasi ottaa 35-64 –vuotiaat, joista joka viides ei osannut sanoa, pitäisikö tuulivoimaa sijoittaa merelle vai mantereelle. Alle 35 –vuotiaista ja yli 65 –vuotiaista joka kuudes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Alle 35 –vuotiaista lähes 60 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaa pitäisi enemmän sijoittaa merelle kuin mantereelle. 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli lähes puolet, kun yli 65 –vuotiaista tuulivoimaa sijoittaisi enemmän merelle runsas kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan iän välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,025$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vajaa kolmannes sijoittaisi tuulivoimaa enemmän maalle. Vajaa viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman alle puolet vastaajista oli sitä mieltä, että tuulivoimalat pitäisi sijoittaa enemmän merelle. Haastatteluiden perusteella osa kannattaa maatuulivoimaa ja pienempiä puistoja, kun taas toiset ovat isojen merituulipuistojen kannalla.

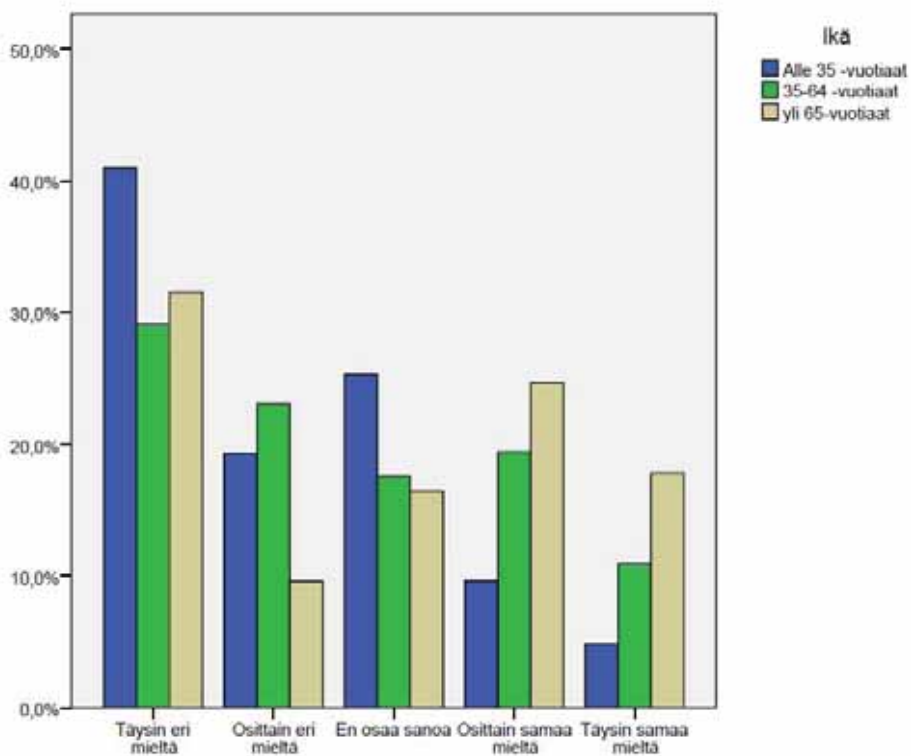
”Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi”

Nuorimmasta, alle 35 –vuotiaiden ikäluokasta, kaksi kolmasosaa oli täysin tai osittain eri mieltä siitä, että tuulipuisto vaikuttaisi Muonion palveluita lisäävästi (kuvio 6). 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli myös enemmistö, yli 65 –vuotiaista vain kaksi viidennestä. Väittämään ottivat vähiten kantaa alle 35 –vuotiaat, joista neljännes ei osannut sanoa, vaikuttaako tuulipuisto Muonion palveluita lisäävästi vai ei. 35-64 –vuotiaista kantaa ei ottanut runsas kuudennes, samoin noin kuudennes yli 65 –vuotiaista ei osannut sanoa, lisääntyvätkö Muonion palvelut tuulipuiston vaikutuksesta. Yli 65 –vuotiaista kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi. Samaa mieltä oli 35-64 vuotiaista vajaa kolmannes ja alle 35 –vuotiaista vain alle kuudennes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäryhmän välillä oli merkitsevä ($p=0,008$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, mihin ikäryhmään hän kuuluu.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista enemmistö ei uskonut tuulipuiston vaikuttavan Muonion palveluita lisäävästi, vaan oli väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman vajaa kolmannes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto tulee vaikuttamaan Muonion palveluja lisäävästi. Haastatteluiden perusteella palveluiden pelättiin katoavan matkailun heikkenemisen myötä, toisaalta toivottiin tuulipuiston tuovan uusia mahdollisuuksia ja sitä kautta lisäävän myös Muonion palveluita.

Kuvio 5. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan

Kuvio 6. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi

”Luotan hankkeen kehittäjiin”

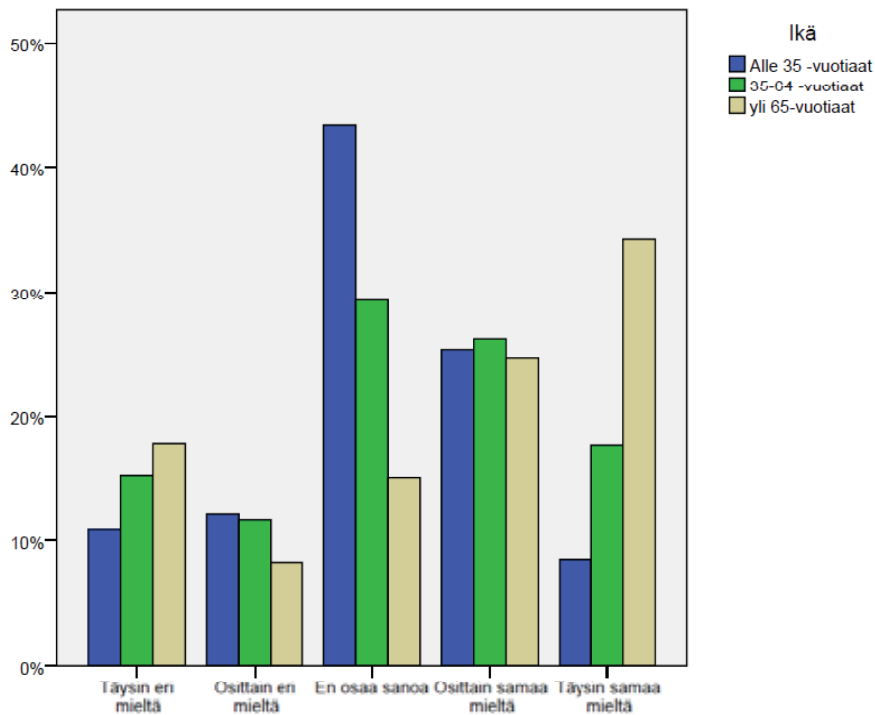
Yli 65 – vuotiaista yli kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että luottaisi tuulipuistohankkeen kehittäjiin. 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli yli neljännes, kun alle 35 –vuotiaista samoin ajatteli runsas viidennes (kuvio 7). Vähiten väittämään osasivat ottaa kantaa alle 35 –vuotiaat, joista peräti yli kaksi viidennestä ei osannut sanoa, luottaako hankkeen kehittäjiin vai ei. 35-64 –vuotiaista kantaa ei ottanut hieman vajaa kolmannes, yli 65 –vuotiaista vain noin. Alle 35 –vuotiaista runsas neljännes oli osittain tai täysin samaa mieltä luottamuksesta hankkeen kehittäjiä kohtaan, 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli yli kolmannes ja yli 65 –vuotiaista hieman vajaa kolmannes luotti osittain tai täysin hankkeen kehittäjiin. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan iän välillä oli merkitsevä ($p=0,001$), eli vastajan vastaus riippui merkitsevästi siitä, mihin ikäluokkaan hän kuuluu.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista 25 % oli väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä, kun hieman vajaa kolmannes ei osannut ottaa kantaa siihen, luottaako hankkeen kehittäjiin vai ei. Vajaa puolet vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että luottivat hankkeen kehittäjiin. Haastatteluissa kävi ilmi, että Metsähallitus kumppanina ei herättänyt aina kovin positiivisia ajatuksia. Saksalaiseen yritykseen suhtauduttiin neutraalisti ja hankkeen läpiviemistä ammattitaitoisesti ja luotettavasti ei kyseenalaistettu.

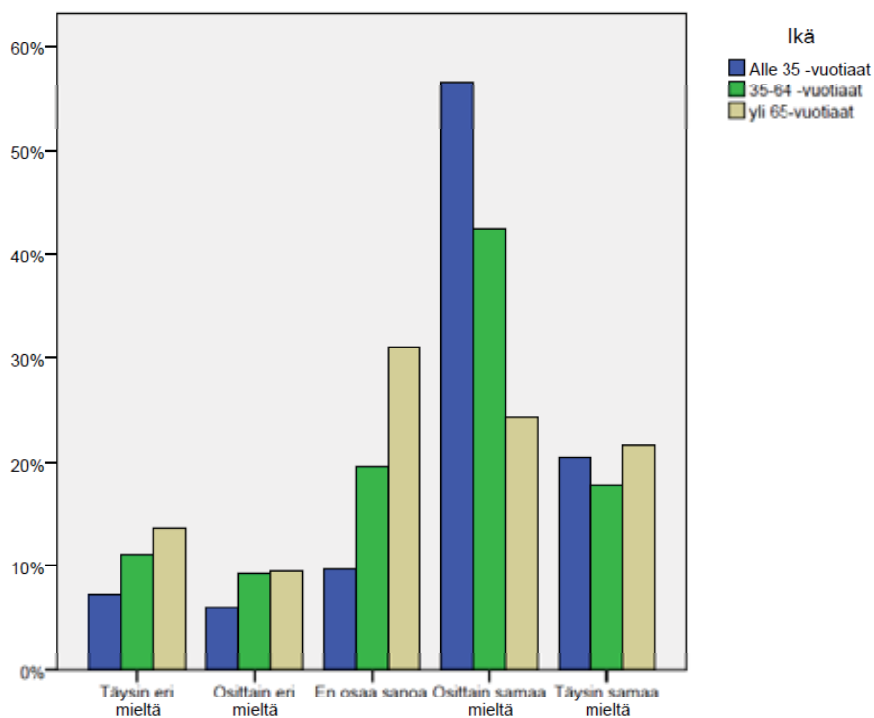
”Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin”

Yli 65 –vuotiaista hieman vajaa neljännes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että olisi perehtynyt tuulivoiman hyötyihin tai haittoihin. 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli noin 20 % ja alle 35 –vuotiaista vajaa kuudennes (kuvio 8). Vähiten väittämään osasi ottaa kantaa yli 65 –vuotiaat, joista hieman vajaa kolmannes ei osannut sanoa, onko perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin. 35-64 –vuotiaista 20 % ei osannut ottaa kantaa, alle 35 –vuotiaista vain alle kymmenesosa. Heistä yli 75 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että olivat perehtyneet tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin, vastausten painottuessa vaihtoehtoon ”osittain samaa mieltä”. 35-64 –vuotiaista noin kolme viidestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että on perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin, yli 65 –vuotiaista tätä mieltä oli lähes puolet. Tilastollisesti riippuvuus muuttujien välillä oli merkitsevää ($p=0,006$), eli vastajaan vastaus riippui merkitsevästi siitä, mihin ikäluokkaan hän kuuluu.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista alle viidennes ei ollut omasta mielestään perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin. Noin 20 % vastaajista ei osannut ottaa kantaa. Kolme viidestä vastaajasta puolestaan oli perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin. Haastatteluissa suurin osa piti itseään perehtyneenä tuulivoiman hyöty- ja haittapuoliin. Vain pieni osa vastaajista piti tietojaan niin vähäisinä, ettei sanonut olleensa perehtynyt.

Kuvio 7. Luotan hankkeen kehittäjiin

Kuvio 8. Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin

”Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua”

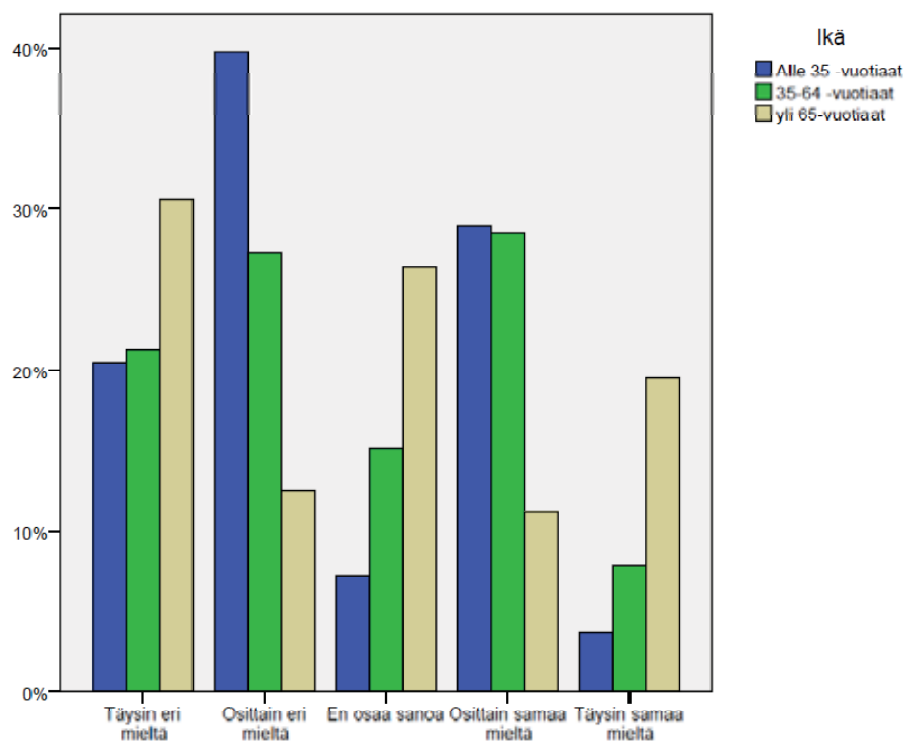
Alle 35 –vuotiaista lähes kolme viidennestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluisi kovaa melua. 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli hieman alle puolet, kun yli 65 –vuotiaista hieman yli 40 % ei pitänyt tuulivoimaloiden melua kovana (kuvio 9). Heistä runsas neljännes ei osannut ottaa kantaa väittämään. 35-64 –vuotiaista hieman vajaa kuudennes ja alle 35 –vuotiaista vain muutama prosentti ei osannut sanoa, kuuluuko tuulivoimaloista kovaa melua vai ei. Alle 35 –vuotiaista väittämän kanssa osittain tai täysin samaa mieltä oli hieman vajaa kolmannes. 35 -64 –vuotiaista osittain tai täysin samaa mieltä oli runsas kolmannes, yli 65 –vuotiaista hieman alle kolmanneksen ollessa myöskin osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Nuorempien ikäluokkien vastaukset painottuivat vaihtoehtoon ”osittain samaa mieltä”, kun vanhimman ikäluokan vastaukset painottuivat enemmän vaihtoehtoon ”täysin samaa mieltä”. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäryhmän välillä oli erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, mihin ikäluokkaan hän kuuluu.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista enemmistö oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloista ei kuulu kovaa melua. Hieman vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman runsas kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Haastatteluissa tuulivoimaan muutoinkin negatiivisesti suhtautuvat liittyivät siihen kuuluvan kovan melun. Myös paljon tietämättömyyttä melun kovuudesta esiintyi. Kuitenkin vastaajat toivat esille, että myös esimerkiksi liikenteestä ja moottorikelkoista kuuluu kovaa meteliä, joten tuulivoimaloiden ääni tuskin ylittää niitä.

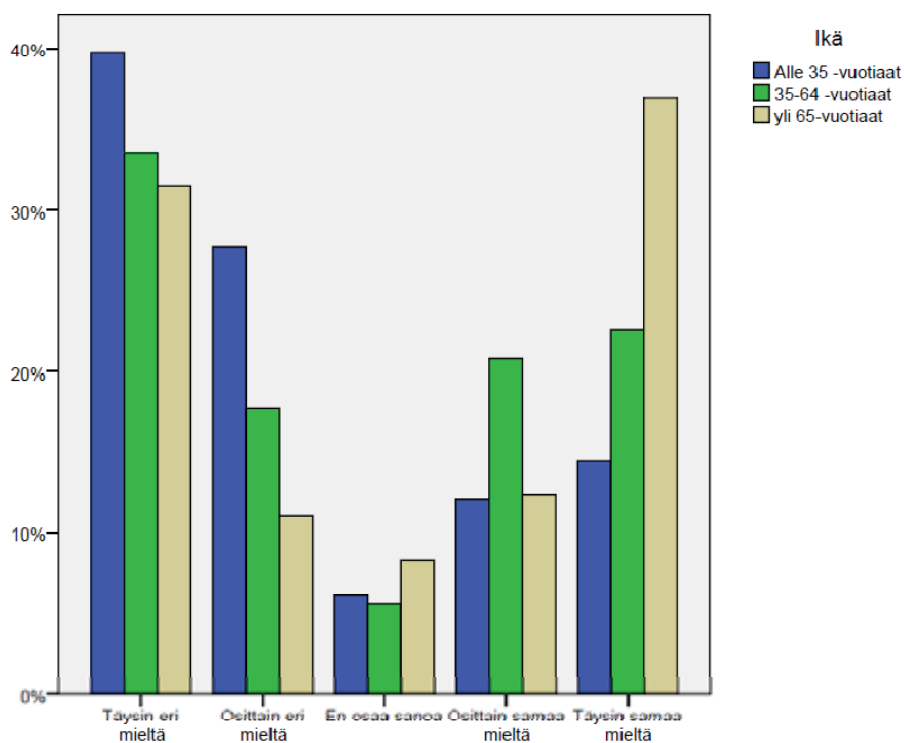
”Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa”

Alle 35 –vuotiaista kaksi kolmasosaa oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaisi maisemaa (kuvio 10). 35-64 –vuotiaista myös enemmistö oli tätä mieltä, kun yli 65 –vuotiaista vain kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat pilaavat maisemaa. Vain alle joka kymmenes jokaisesta ikäluokasta ei osannut ottaa kantaa siihen, pilaavatko tuulivoimalat maisemaa vai eivät. Alle 35 –vuotiaista runsas neljännes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa. 35-64 –vuotiaista näin ajatteli runsas kaksi viidennestä. Yli 65 –vuotiaista lähes puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäluokan välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,012$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaisi maisemaa. Vain noin kuusi prosenttia kaikista vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman vajaa kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa. Haastatteluissa tuulivoimaloiden sanottiin pilaavan Muonion ainutlaatuisen erämaamaisen luonnonmaiseman. Jotkut olivat sitä mieltä, että puhtaan energian tuottamiseen tarvittavat tuulivoimalat sopivat imagolisesti hyvin Muonion maisemaan.

Kuvio 9. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua

Kuvio 10. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa

”Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”

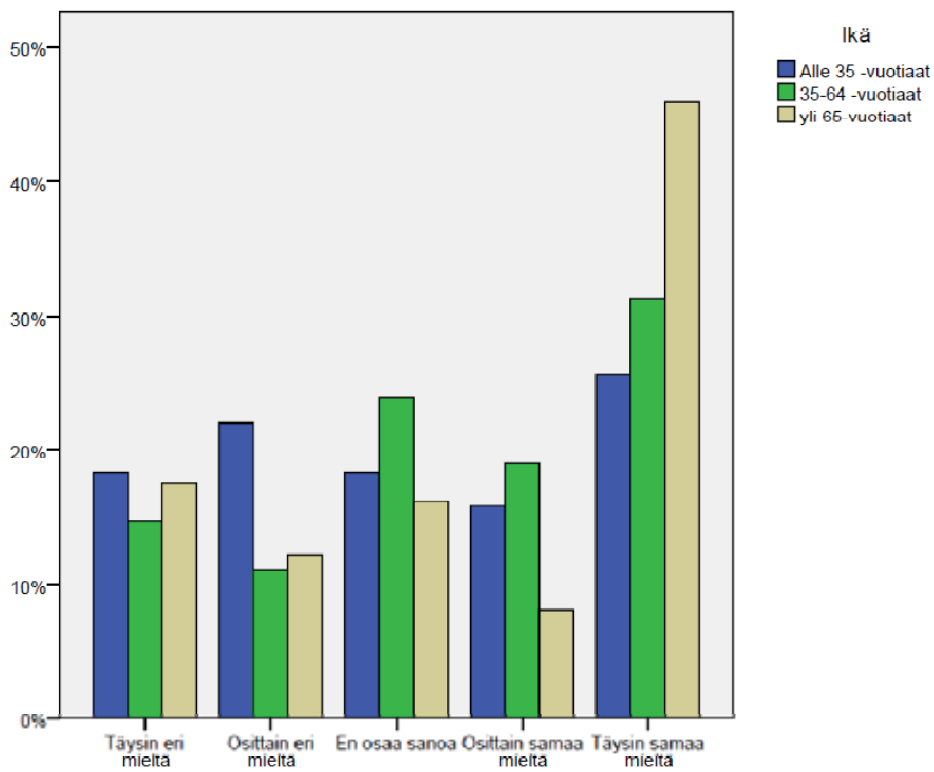
Alle 35 –vuotiaista kaksi viidestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät haittaisi porotalouden harjoittamista (kuvio 11). 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli neljäsosa ja yli 65 –vuotiaista hieman vajaa kolmannes. Heistä vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. 35-64 –vuotiaista vajaa 25 % ja alle 35 –vuotiaista noin 20 % ei osannut sanoa, haittaavatko tuulivoimalat porotalouden harjoittamista vai ei. Alle 35 –vuotiaista kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli enemmistö ja yli 65 –vuotiaista niin ikään huomattava enemmistö. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäluokan välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,039$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaa kolmannes piti tuulivoimaloita porotalouden harjoittamista haittaavina. Noin viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Lähes puolet vastaajista oli kuitenkin osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Haastatteluissa haittaavaksi tekijäksi nimettiin laidunalueiden väheneminen sekä tuulipuiston että voimalinjojen alueiden osalta. Toisaalta itse rakennetuista voimaloista ei todettu olevan alun vieroksumisen jälkeen poroille haittaa.

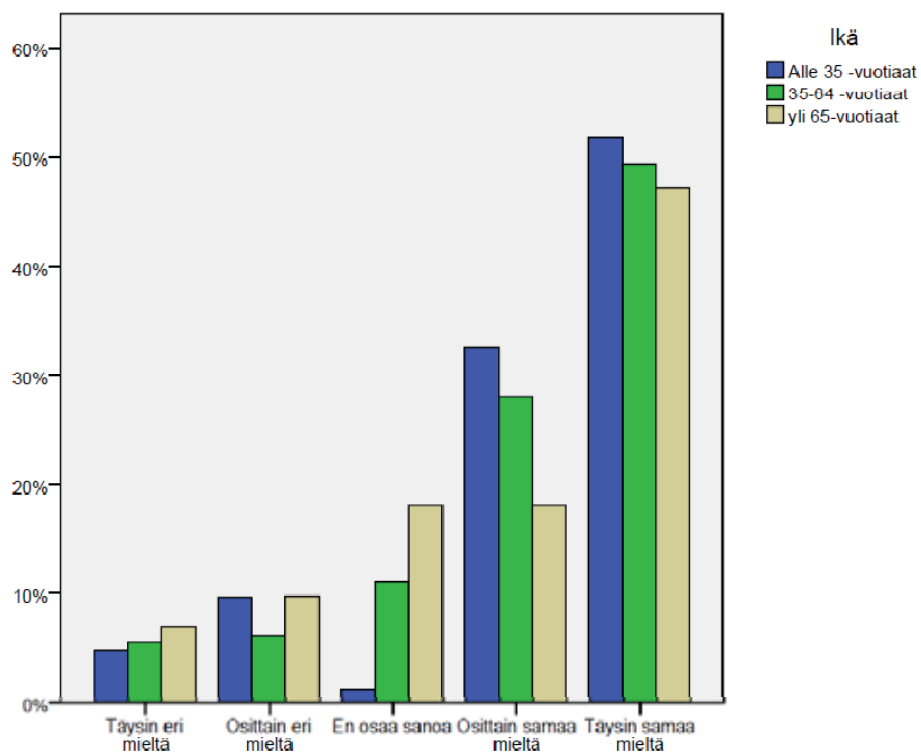
”Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma”

Alle 35 –vuotiaista vajaa kuudennes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että ilmastonmuutos olisi merkittävä ongelma (kuvio 12). Tätä mieltä oli 35-64 –vuotiaista noin 10 % sekä yli 64 –vuotiaista noin kuudennes. He osasivat myöskin ottaa vähiten kantaa väittämään, heistä lähes 20 % ei osannut sanoa, onko ilmastonmuutos merkittävä ongelma vai ei. Alle 35 –vuotiaista vain noin prosentti ei osannut ottaa kantaa, kun 35-64 –vuotiaista noin joka kymmenes ei osannut sanoa, onko ilmastonmuutos heidän mielestään merkittävä ongelma. Alle 35 –vuotiaista yli 80 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että ilmastonmuutos on ongelma. Samaa mieltä oli 35-64 –vuotiaista kolme neljästä. Yli 65 –vuotiaista kaksi kolmesta oli osittain tai täysin samaa mieltä, että ilmastonmuutos on merkittävä ongelma. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäluokan välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,040$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vain runsas kymmenesosa ei pitänyt ilmastonmuutosta merkittävänä ongelmana. Joka kymmenes vastaaja ei osannut ottaa kantaa väittämään. Lähes neljä viidestä vastaajasta oli osittain tai täysin sitä mieltä, että ilmastonmuutos on merkittävä ongelma, vastausten painottuessa vaihtoehtoon ”täysin samaa mieltä”. Haastatteluissa ei juuri uskottu ilmastonmuutoksen olevan merkityksetön ongelma, vaan suurin osa oli sitä mieltä, että ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on toimittava. Tosin epäilyjä siitä, onko ilmastonmuutos ihmisen aiheuttamaa vai luonnollista, esitettiin jonkin verran.

Kuvio 11. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista

Kuvio 12. Ilmastomuutos on mielestäni merkittävä ongelma

”Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi”

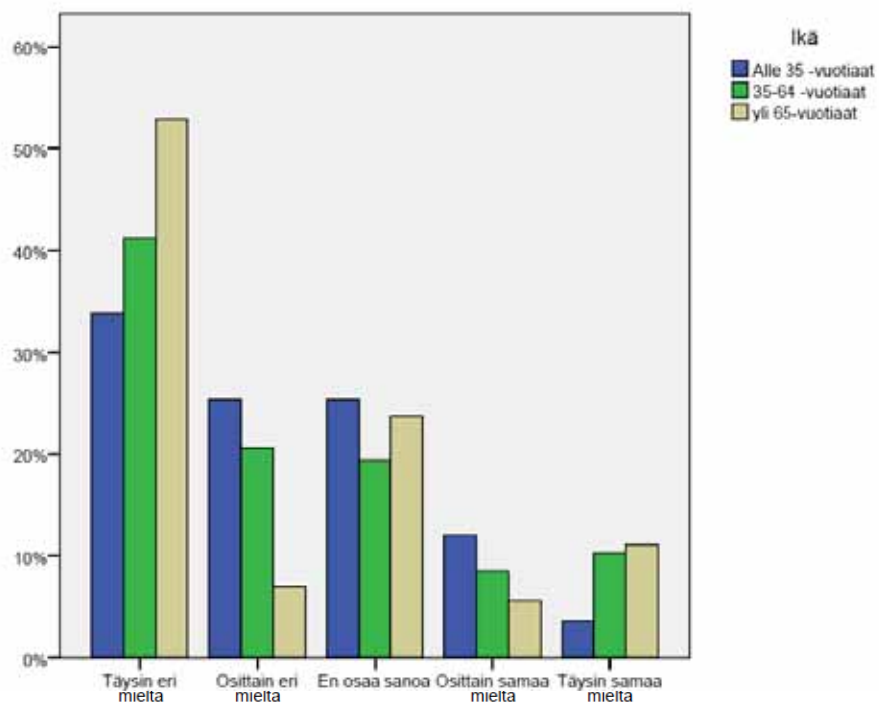
Yli 65 –vuotiaista sekä alle 35 –vuotiaista lähes kolme viidestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että ihmisten hyvinvointi heikkenisi tuulipuiston rakentamisen vuoksi (kuvio 13). Myös 35-64 –vuotiaista runsas kolme viidennestä uskoi, että ihmisten hyvinvointi ei heikkene tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Noin viidennes heistä ei osannut ottaa kantaa väittämään. Alle 35 –vuotiaista yli 25 % ja yli 65 –vuotiaista hieman vajaa neljäsosa ei osannut sanoa, heikkeneekö ihmisten hyvinvointi tuulipuiston rakentamisen myötä vai ei. Alle 35 –vuotiaista alle kuudennes oli osittain tai samaa mieltä siitä, että ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi, kun 35-64 –vuotiaista tätä mieltä oli hieman vajaa 20 % ja yli 65 –vuotiaista noin kuudennes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäryhmän välillä on melkein merkitsevää ($p=0,028$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes kolme viidestä on osittain tai täysin eri mieltä, että ihmisten hyvinvointi heikkenisi tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Noin viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin kuudennes vastaajista oli osittain tai samaa mieltä, että ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Haastatteluissa vain harva uskoi, että ihmisten hyvinvointi heikkenisi tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Jotkut vastaajat tosin sanoivat tuulipuiston aiheuttavan tärinää ja päänsärkyä sekä valon vilkkumista. Jotkut varmasti liittävät myös hyvinvoinnin työhön, joten jos matkailualan työpaikkoja katoaa tuulipuiston myötä, voi se välillisesti vaikuttaa ihmisten hyvinvointiin.

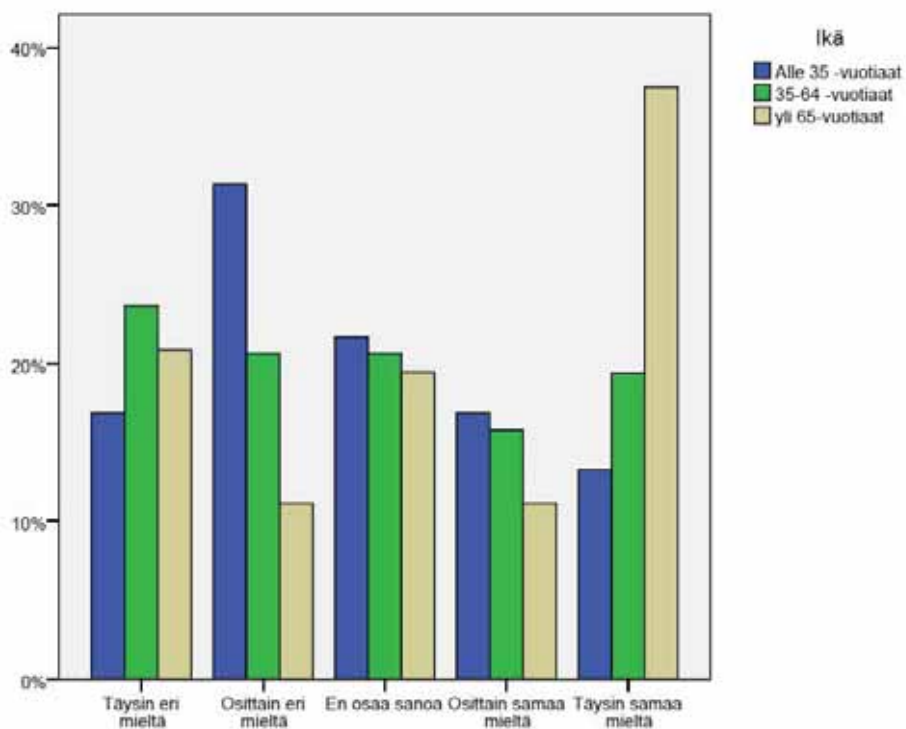
”Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin”

Alle 35 –vuotiaista lähes puolet on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen aiheuttaa muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin (kuvio 14). 35-64 –vuotiaista runsas 40 % ja yli 65 –vuotiaista hieman vajaa kolmannes on samaa mieltä. Kaikista vastaajaryhmistä noin 20 % ei osannut ottaa kantaa siihen, aiheuttaako tuulipuiston rakentaminen muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Alle 35 –vuotiaista lähes kolmannes on osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. 35-64 –vuotiaista runsas kolmannes ja yli 65 –vuotiaista lähes puolet ovat samaa mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäryhmän välillä on merkitsevä ($p=0,007$), eli vastaajan antama vastaus riippuu merkitsevästi vastaajan ikäryhmästä.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman runsas kaksi viidennestä on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Yli kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Haastatteluiden perusteella hankealueen metsäalueen oletettiin muuttuvan luonnontilaisesta rakennetuksi ympäristöksi, jolloin kasvillisuus tuhoutuu. Eläimille ja erityisesti linnuille koettiin olevan haittaa tuulivoimaloista, joiden lapoihin lentäessään linnut voivat kuolla. Toisaalta vaikutuksia ei pidetty erityisen merkittävänä, koska luonnontilaista ympäristöä riittää vielä ympärillä.

Kuvio 13. Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen myötä

Kuvio 14. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin

”Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä”

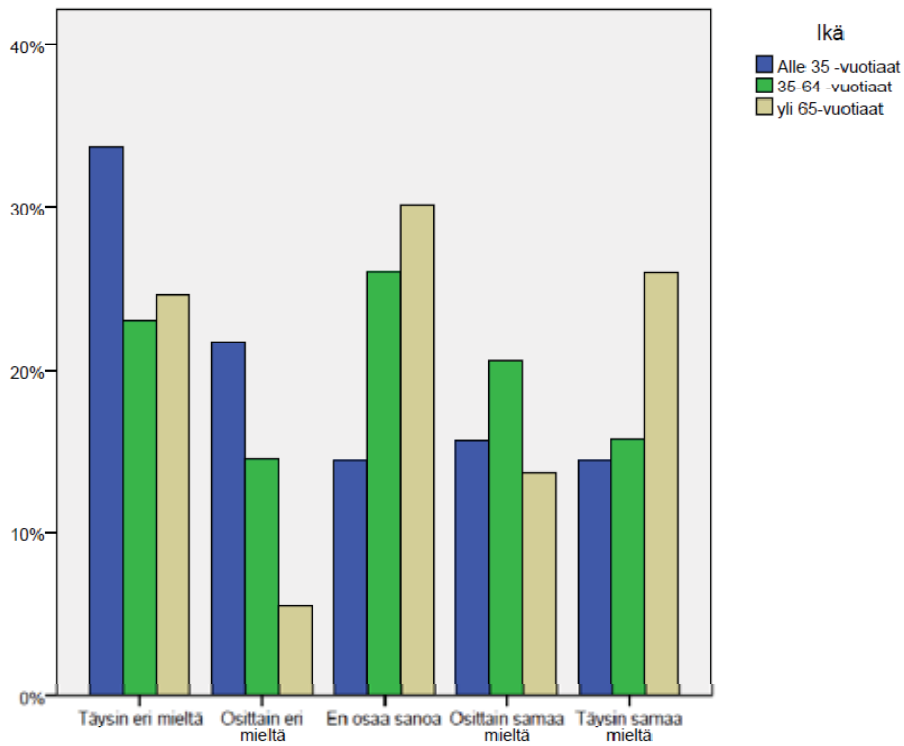
Alle 35 –vuotiaista enemmistö on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaa ei voi hyödyntää matkailun edistämässä (kuvio 15). 35-64 –vuotiaista lähes kaksi viidennestä ja yli 65 –vuotiaista hieman vajaa kolmannes on sitä mieltä, että tuulivoimaa ei voi hyödyntää matkailun edistämässä. Nuorimmassa ikäryhmässä vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. 35-64 –vuotiaista tli 25 % ja yli 65 –vuotiaista hieman vajaa kolmannes ei osannut sanoa, voiko tuulivoimaa hyödyntää matkailun edistämässä vai ei. Vanhimmaasta ikäryhmästä lähes 40 % oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä. 35-64 –vuotiaista runsas kolmannes ja alle 35 –vuotiaista hieman alle kolmannes oli samaa mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäryhmän välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,012$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman alle kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämässä. Hieman vajaa 25 % ei osannut ottaa kantaa siihen, voiko tuulivoimaa hyödyntää matkailun edistämässä vai ei. Runsas kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä. Haastatteluissa osan mielestä tuulivoima nimenomaan vähentää matkailua alueelle eikä mitenkään edesauta sitä. Toisten mielestä tuulivoimaa voi käyttää ekologisen matkakohteen markkinoinnissa ja tuulipuisto itsessään voisi olla nähtävyys.

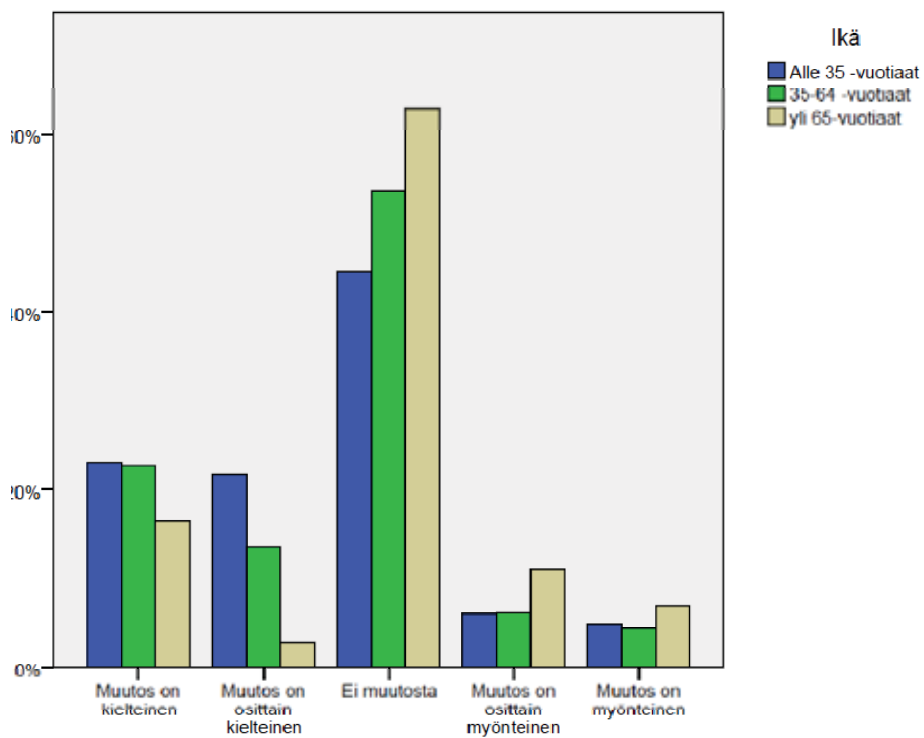
”Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä”

Alle 35 –vuotiaiden mielestä alueen virkistyskäyttö muuttuu osittain tai täysin kielteiseen suuntaan tuulipuiston rakentamisen myötä, heistä lähes puolet oli tätä mieltä (kuvio 16). 35-64 –vuotiaista runsas kolmannes ja yli 65 –vuotiaista lähes viidennes on samaa mieltä. Yli 65 –vuotiaista lähes kaksi kolmannesta on sitä mieltä, että mitään muutosta oman alueen virkistyskäytössä ei tule tapahtumaan tuulipuiston myötä. 35-64 –vuotiaista enemmistö ja alle 35 –vuotiaista runsas kaksi viidennestä ei myöskään näe mitään muutosta alueen virkistyskäytössä tuulipuiston myötä. Myönteiseen tai osittain myönteiseen muutokseen alueen virkistyskäytössä uskoi joka kymmenes alle 35 –vuotiaista sekä 35-64 –vuotiaista, vanhimmassa ikäryhmässä alueen myönteiseen virkistyskäytön muutoksen uskoi kuudennes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ikäryhmän välillä on melkein merkitsevää ($p=0,033$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kolmannes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että oman alueen virkistyskäyttöön tulee kielteisiä muutoksia. Huomattava enemmistö oli sitä mieltä, että muutosta ei tule. Vain hieman runsas kymmenesosa oli osittain tai täysin sitä mieltä, että oman asuinalueen virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä myönteisesti. Haastatteluissa tuli ilmi, että jos tuulipuisto ei ole välittömässä läheisyydessä, ei oman asuinalueen virkistyskäytön koeta muuttuvan.

Kuvio 15. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä

Kuvio 16. Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä

Selittävänä tekijänä vastaajan koulutus

”Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä”

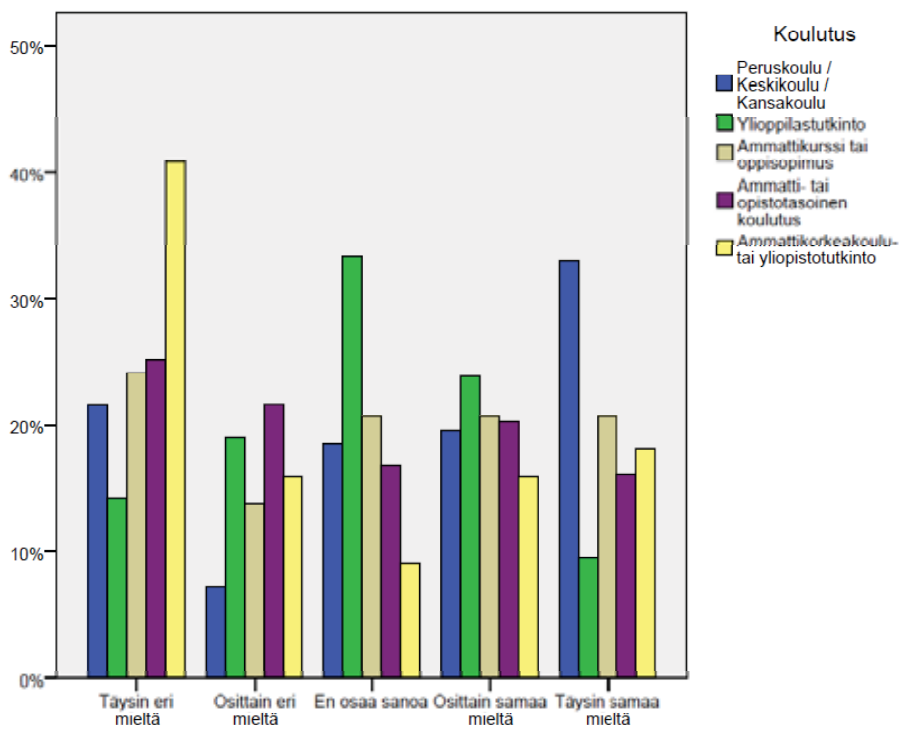
Ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista yli puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio ei kehity tuulipuistohankkeen myötä (kuvio 17). Myös ammatti- tai opistotasaisen koulutuksen saaneista lähes puolet oli tätä mieltä. Ylioppilastutkinnon suorittaneista kolmannes ei osannut ottaa kantaa siihen, kehittykö Muonio tuulipuistohankkeen myötä. Ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneista viidennes ei myöskään osannut ottaa kantaa väittämään. Peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun suorittaneista yli puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio tulee kehittymään tuulipuistohankkeen myötä, myös ammattikurssin ja oppisopimuskoulutuksen suorittaneista kaksi viidestä oli osittain tai täysin samaa mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan koulutuksen välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,026$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kaksi viidennestä ei uskonut Muonion kehitykseen tuulipuistohankkeen myötä. Runsas kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuistohankkeen myötä Muonio kehittyy. Haastatteluissa nähtiin sekä kehitystä lisääviä tekijöitä, kuten työllisyys, imago, sekä kehitystä jarruttavia tekijöitä, kuten maisemahaitat ja sitä kautta pelätty turismin väheneminen.

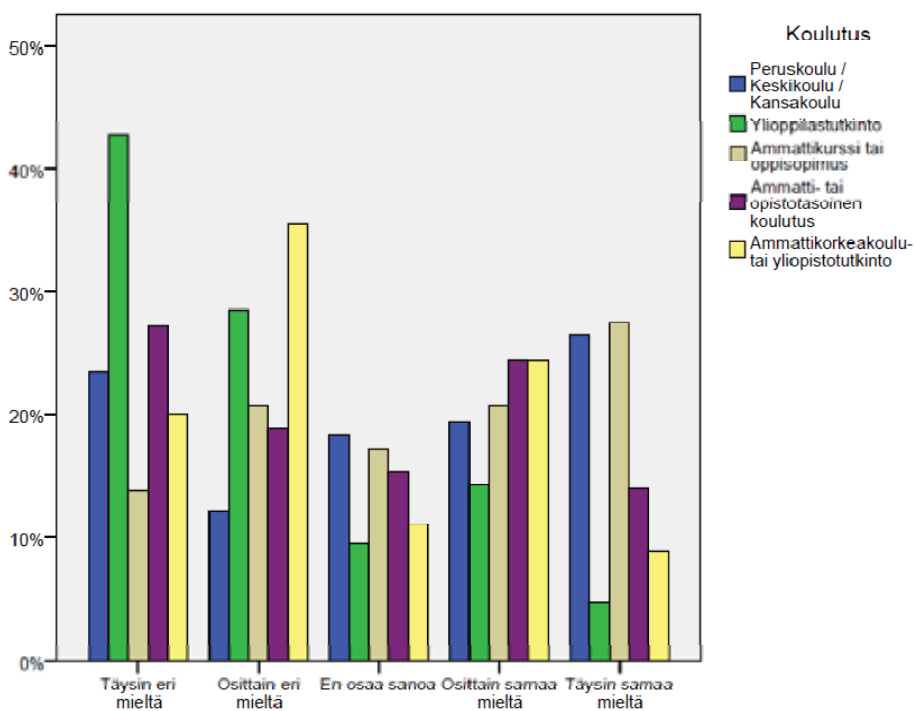
”Tuulipuiston rakennusaikataulu on ollut tiedossani koko ajan”

Täysin tai osittain eri mieltä väittämän kanssa olivat eniten ylioppilastutkinnon suorittaneet, joista yli kolme neljästä oli tätä mieltä (kuvio 18). Samoin ajattelivat enemmistö ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista sekä lähes puolet ammatti- tai opistotasaisen koulutuksen saaneista. Vähiten väittämään ottivat kantaa peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun käyneet, joista hieman yli kuudennes ei osannut ottaa kantaa, sekä ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneet, joista niin ikään runsas kuudennes ei osannut sanoa, onko tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu ollut heidän tiedossaan koko ajan. Parhaiten aikataulusta ovat olleet perillä ammattikurssin tai oppisopimuksen suorittaneet, joista lähes puolet olivat osittain tai täysin selvillä tuulipuiston suunnitellusta rakennusaikataulusta. Samoin peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun suorittaneista lähes puolet olivat osittain tai täysin selvillä tuulipuiston valmistumisaikataulusta. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan koulutuksen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,029$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman alle puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakennusaikataulu on ollut selvillä koko ajan. Noin kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Vajaa kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että oli selvillä tuulipuiston rakennusaikataulusta. Haastatteluissa moni oli suurpiirteisesti selvillä tuulipuiston rakennusaikataulusta ja moni ei kaivannutkaan tarkempaa tietoa. Tietoa kuitenkin toivottiin lisää helposti saataville.

Kuvio 17. Muonio kehitty tuulipuistohankkeen myötä

Kuvio 18. Tuulipuiston rakennusaikataulu on ollut tiedossani koko ajan

”Luotan hankkeen kehittäjiin”

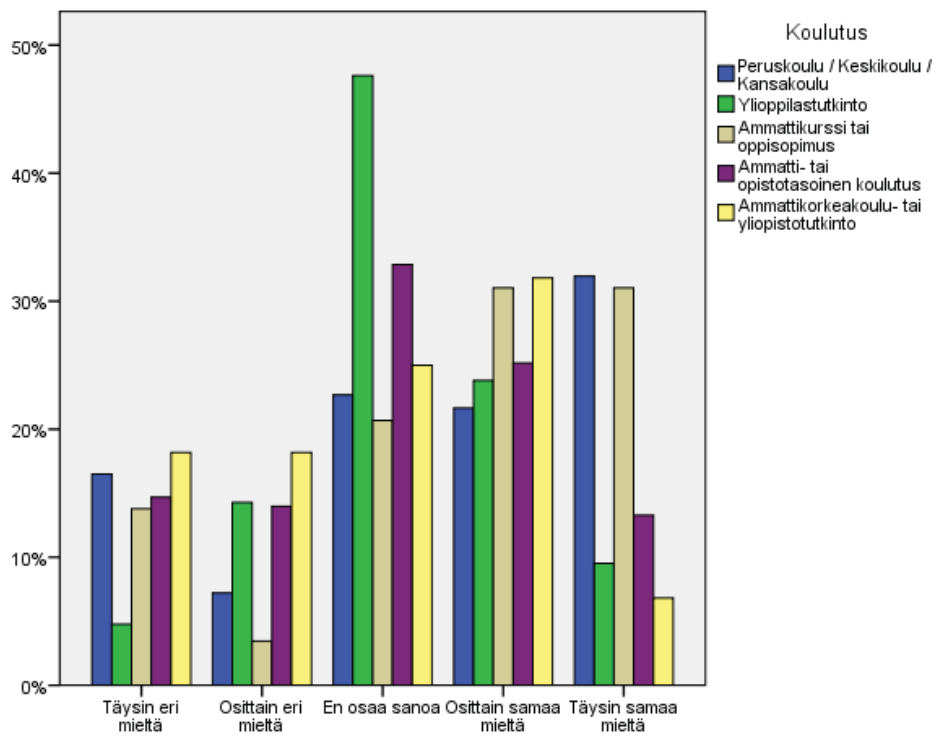
Ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista noin kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että luottaa hankkeen kehittäjiin (kuvio 19). Ammatti- tai opistotasaisen koulutuksen saaneista runsas neljännes ei myöskään ollut vakuuttunut, eikä luottanut osittain tai täysin hankkeen kehittäjiin. Peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun käyneistä hieman vajaa neljännes ei myöskään luottanut hankkeen kehittäjiin. Vähiten kantaa väittämään ottivat ylioppilastutkinnon suorittaneet, joista lähes puolet ei osannut sanoa, luottavatko hankkeen kehittäjiin vai ei. Samaa mieltä oli noin kolmannes ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneista ja neljännes ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista. Eniten hankkeen kehittäjiin luottivat ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneet, joista runsas kaksi kolmannesta luotti osittain tai täysin hankkeen kehittäjiin. Myös peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun suorittaneista enemmistö oli samaa mieltä, samoin runsas kaksi viidestä ammatti- tai opistotasaisen koulutuksen saaneista. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan koulutuksen välillä on merkitsevää ($p=0,009$), joten vastaajan antama vastaus on merkitsevästi riippuvainen hänen koulutustaustastaan.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista 25 % ei pitänyt hankkeen kehittäjiä luotettavina ja olivat väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä. Vajaa kolmannes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman vajaa puolet piti hankkeen kehittäjiä luotettavina, ja oli osittain tai täysin samaa mieltä luottamuksesta hankkeen kehittäjiä kohtaan. Haastatteluissa ilmeni jonkin verran epäluuloisuutta Metsähallitusta kohtaan, mutta saksalaiseen yritykseen suhtauduttiin melko neutraalisti eikä hankkeen luotettavaa toteuttamista kyseenalaistettu.

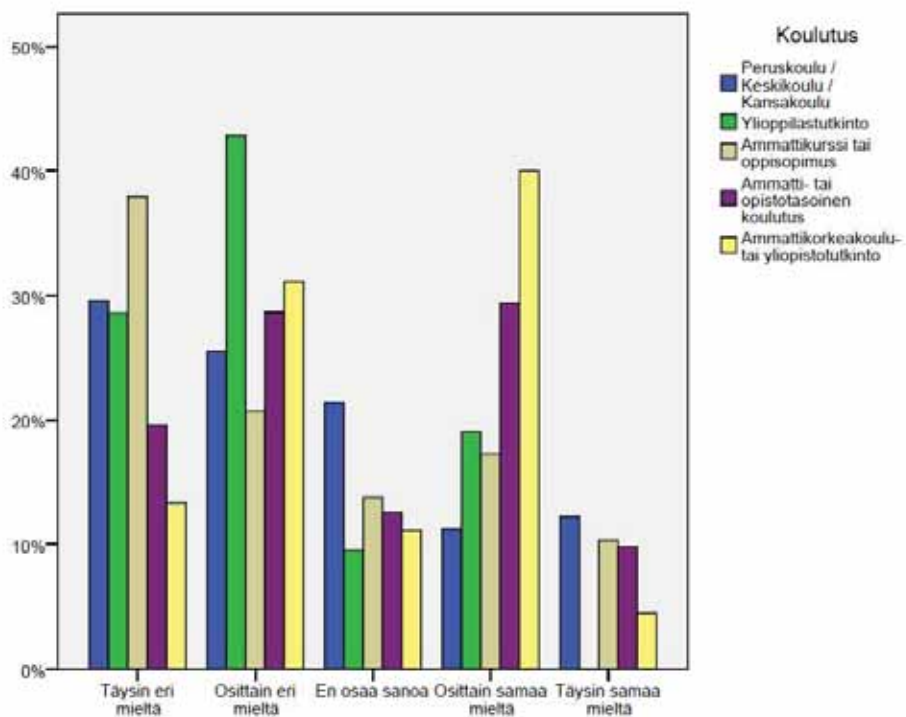
”Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua”

Täysin tai osittain eri mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluisi kovaa melua, oli ylioppilastutkinnon suorittaneista lähes kaksi viidennestä (kuvio 20). Ammattikurssin tai oppisopimuksen suorittaneista tätä mieltä oli lähes kolme viidennestä, kun peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun suorittaneista tätä mieltä oli vajaa kolme viidennestä. Vähiten väittämään ottivat kantaa peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun suorittaneet, joista runsas viidennes ei osannut sanoa, kuuluuko tuulivoimaloista kovaa melua. Ammattikurssin ja oppisopimuksen suorittaneista vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa. Eniten väittämän kanssa osittain tai täysin samaa mieltä olivat ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneet, joista runsas kaksi viidennestä oli sitä mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Heidän vastauksensa painottuivat vaihtoehtoon ”osittain samaa mieltä”. Myös ammatti- tai oppisopimuskoulutuksen saaneista noin kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan koulutuksen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,010$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kaksi viidennestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluisi kovaa melua. Hieman vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua, vastausten kuitenkin painottuessa vaihtoehtoon ”osittain samaa mieltä”. Haastatteluissa melun yleisesti kokivat kovaksi ne, jotka muutoinkin suhtautuivat tuulivoimaan negatiivisesti.

Kuvio 19. Luotan hankkeen kehittäjiin

Kuvio 20. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua

”Tuulivoimat aiheuttavat haittaa eläimille”

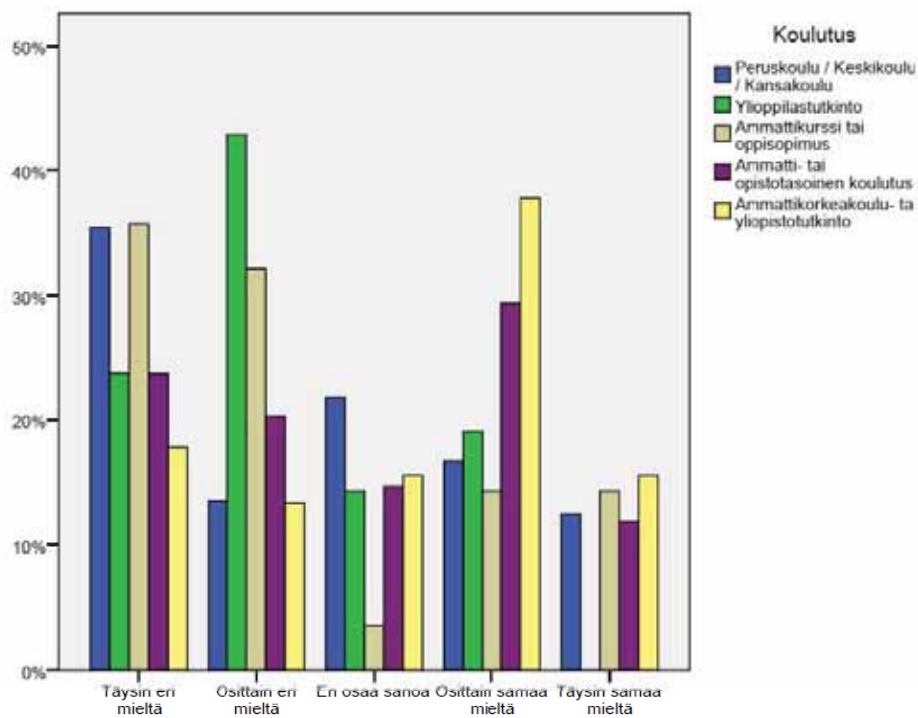
Eniten eri mieltä väittämän kanssa olivat ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneet, joista yli kaksi kolmannesta oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimat aiheuttaisivat haittaa eläimille (kuvio 21). Myös ylioppilastutkinnon suorittaneista noin 60 % oli samaa mieltä. Peruskoulun / kansakoulun / keskikoulun suorittaneista lähes puolet ei uskonut tuulivoimailoiden aiheuttavan haittaa eläimille. Vähiten väittämään ottivat kantaa peruskoulun / kansakoulun / keskikoulun käyneet, joista 20 % ei osannut ottaa kantaa. Ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista hieman vajaa kuudennes ei osannut sanoa, aiheuttavatko tuulivoimat haittaa eläimille. Heistä enemmistö oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimat aiheuttavat haittaa eläimille, vastausten painottuessa vaihtoehtoon ”osittain samaa mieltä”. Ammatti- tai opistotasaisen koulutuksen saaneista kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimat aiheuttavat haittaa eläimille. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan koulutuksen välillä oli tilastollisesti merkitsevää ($p=0,009$), joten vastaajan antama vastaus on merkitsevästi riippuvainen hänen koulutustaustastaan.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes puolet oli sitä mieltä, että tuulivoimat eivät aiheuta haittaa eläimille. Hieman vajaa kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Runsas kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimat aiheuttavat haittaa eläimille. Haastatteluissa tuulivoimailoiden uskottiin aiheuttavan haittaa pääasiassa linnuille kun ne saattavat lentää lapoihin ja kuolla. Muutoin tuulivoimailoilla uskottiin olevan vain välillistä vaikutusta muiden eläinten elinalan supistumisen muodossa.

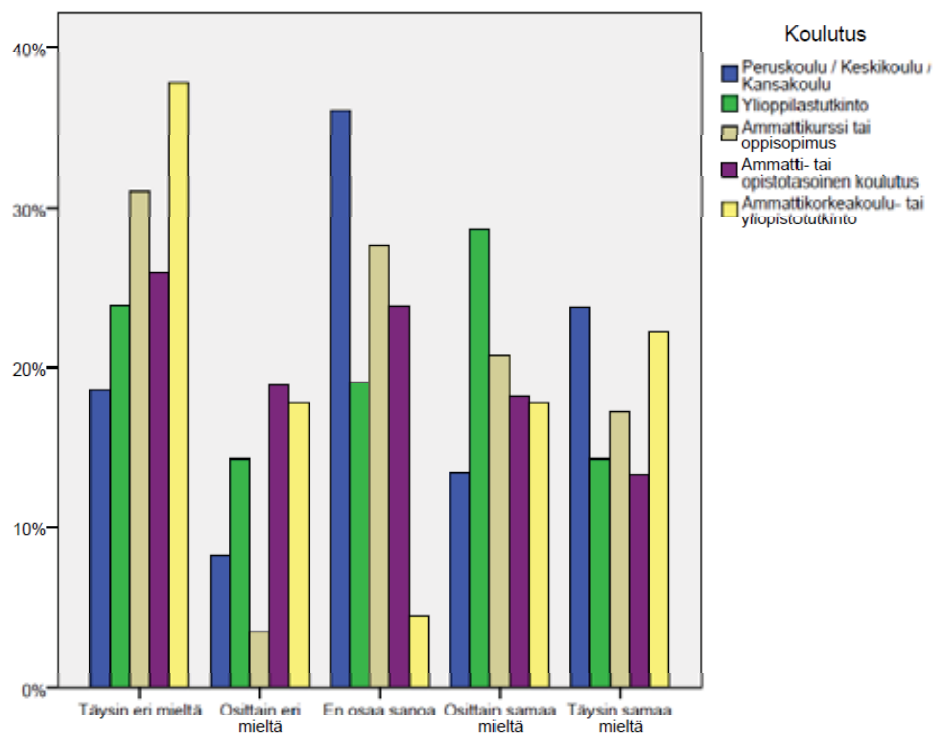
”Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä”

Ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämässä (kuvio 22). Ammatti- tai opistotasaisen koulutuksen saaneista yli 40 % oli myös sitä mieltä, että tuulivoimaa ei voisi hyödyntää matkailun edistämässä. Vähiten kantaa väittämään ottivat peruskoulun / keskikoulun / kansakoulun käyneet, joista runsas kolmannes ei osannut sanoa, voiko tuulivoimaa hyödyntää matkailun edistämässä vai ei. Myös ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneista yli 25 % ei osannut sanoa, voisiko matkailun edistämässä hyödyntää tuulivoimaa. Ylioppilastutkinnon suorittaneista runsas kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä. Samaa mieltä oli kaksi viidestä ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneista sekä lähes lähes kaksi viidestä ammattikurssin tai oppisopimuskoulutuksen suorittaneista. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan koulutuksen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,010$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kaksi viidestä oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämässä. Noin neljännes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Runsas kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että matkailun edistämässä voi hyödyntää tuulivoimaa. Haastatteluissa tuulivoimaa pidettiin yhtenä matkailua vähentävänä tekijänä, joten ei uskottu, että sitä voisi hyödyntää mitenkään sen edistämässä. Toisaalta tuulivoiman sanottiin tukevan hyvin Muonion ekologista matkailun imagoa ja sitä kautta sitä voisi hyödyntää matkailun edistämässä. Joidenkin mielestä lisäksi tuulipuisto itsessään voisi toimia vetovoimatekijänä.

Kuvio 21. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille

Kuvio 22. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä

Selittävänä tekijänä vastaajan ammatti

”Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan”

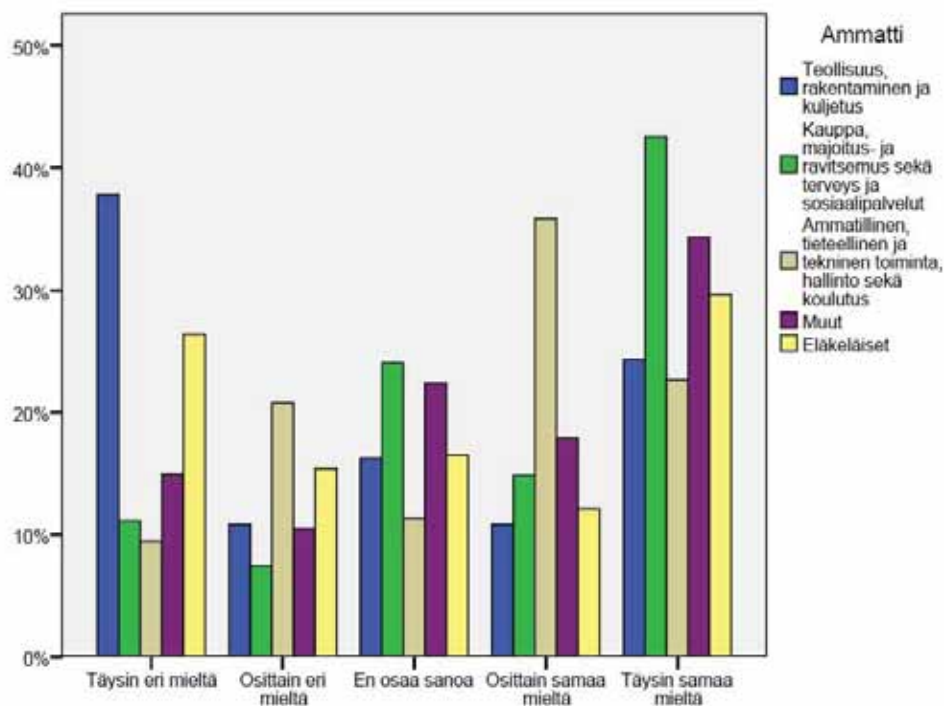
Teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen parissa työskentelevistä lähes puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuistoja ei pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan (kuvio 23). Myös eläkeläisistä iso osa oli tätä mieltä, heistä yli 40 % oli samaa mieltä. Vähiten väittämään osasivat ottaa kantaa kaupan, majoitus-, ravitsemus- sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa työskentelevät, heistä 25 % ei osannut sanoa, pitäisikö tuulipuistot sijoittaa ennemmin merelle vai maalle. Samoin muissa ammateissa työskentelevistä yli viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Eniten osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa olivat kaupan alalla, majoitus- ja ravitsemusalalla sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa työskentelevät, joista runsaat kaksi viidennestä oli sitä mieltä, että tuulivoimaa pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan. Muissa ammateissa työskentelevistä runsas kolmannes oli samaa mieltä, eläkeläisistä näin ajatteli vajaa kolmannes. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan ammatin välillä oli tilastollisesti merkitsevä ($p=0,001$), eli vastaajan ammatilla oli merkitsevä osuus siinä, pitäisikö hänen mielestään tuulivoimaa sijoittaa maalle vai merelle.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kolmannes sijoittaisi tuulivoimaa mantereelle meren sijaan. Hieman vajaa 20 % ei osannut ottaa kantaa väittämään. Lähes puolet vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan.

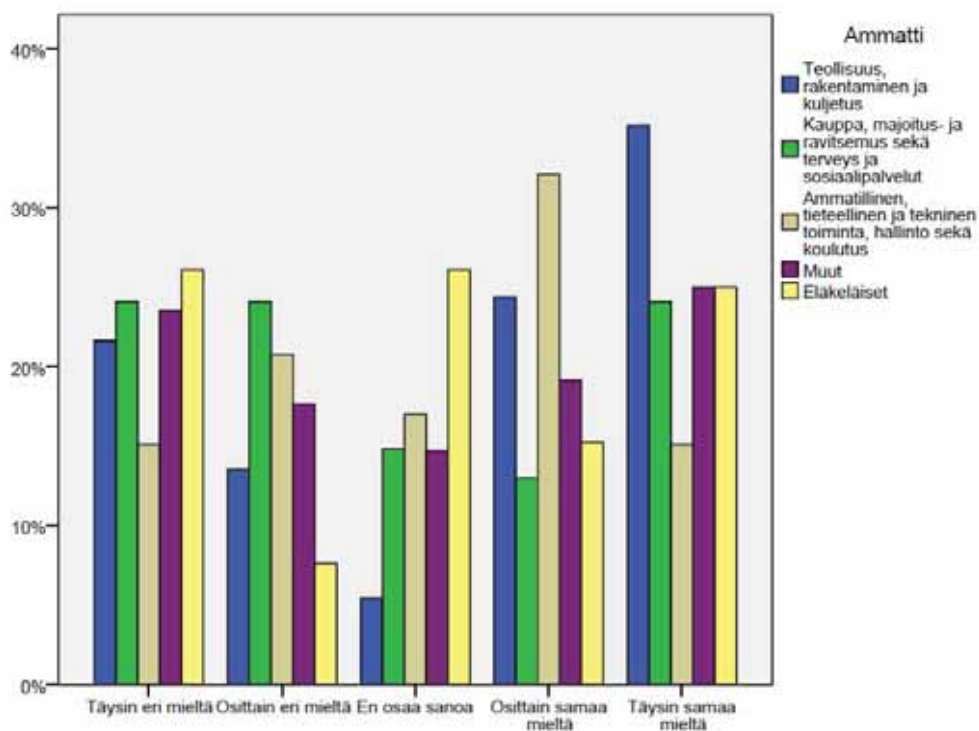
”Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi ”

Täysin tai osittain eri mieltä siitä, että Muonion imago muuttuisi hankkeen myötä paremmaksi olivat eniten kaupan, majoituksen- ja ravitsemuksen sekä terveys- ja sosiaalialan parissa työskentelevät (kuvio 24). Heistä hieman vajaa puolet oli tätä mieltä. Muissa ammateissa työskentelevistä 40 % oli samaa mieltä. Vähiten väittämään ottivat kantaa eläkeläiset, joista hieman runsas neljännes ei osannut sanoa, muuttuuko Muonion imago hankkeen myötä paremmaksi. Kunnan imagon muuttumiseen paremmaksi hankkeen myötä uskoivat eniten teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen aloilla työskentelevät, joista peräti kolme viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi. Myös ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan sekä hallinnon ja koulutuksen parissa työskentelevistä lähes puolet uskoi Muonion imagon muuttuvan osittain tai täysin paremmaksi hankkeen myötä. Muissa ammateissa toimivista tätä mieltä oli runsas kaksi viidennestä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ammatin välillä on melkein merkitsevä ($p=0,040$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että Muonion imago muuttuisi hankkeen myötä paremmaksi. Noin kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Yli kaksi viidennestä oli puolestaan osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonion imago tulee muuttumaan hankkeen myötä paremmaksi.

Kuvio 23. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan

Kuvio 24. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi

”Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua”

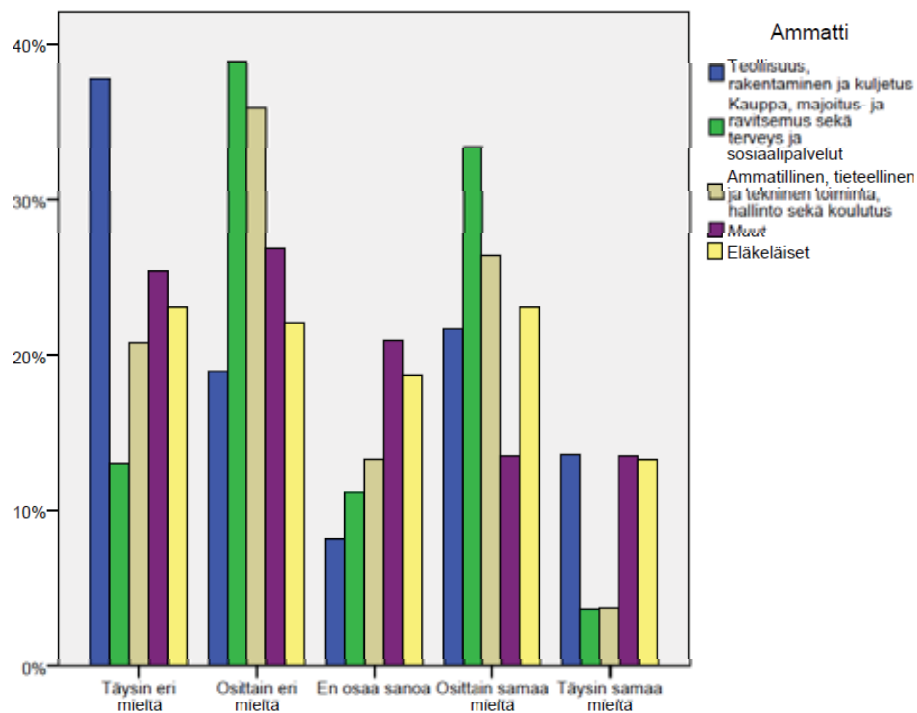
Kaikista muista ammattiryhmistä enemmistö tai selvä enemmistö oli sitä mieltä, että tuulivoimaloista ei kuulu kovaa melua, paitsi eläkeläisistä (kuvio 25). Heistäkin tosin lähes puolet oli osittain tai täysin tätä mieltä. Vähiten väittämään osasivat ottaa kantaa muissa ammateissa toimivat, joista 20 % ei osannut sanoa, kuuluuko tuulivoimaloista kovaa melua vai ei. Samoin eläkeläisistä lähes viidennes ei osannut ottaa kantaa. Eläkeläisistä yli kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Samaa mieltä oli kaupan, majoituksen ja ravitsemispalveluiden sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden alalla työskentelevistä niin ikään runsas kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ammattiryhmän välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,035$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista enemmistö oli osittain tai täysin sitä mieltä siitä, että tuulivoimaloista ei kuulu kovaa melua. Hieman vajaa kuudennes ei osannut ottaa kanta väittämään. Noin joka kolmas oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Haastatteluissa tuulivoiman melun kokivat kovaksi ne, jotka muutoinkin suhtautuivat tuulivoimaan kielteisesti. Muutoin todettiin, että esimerkiksi liikenteen äänet peittävät tuulivoimaloiden huminan ja että niiden ääni harvoin kuuluu ihan välitöntä lähialuetta kauemmas.

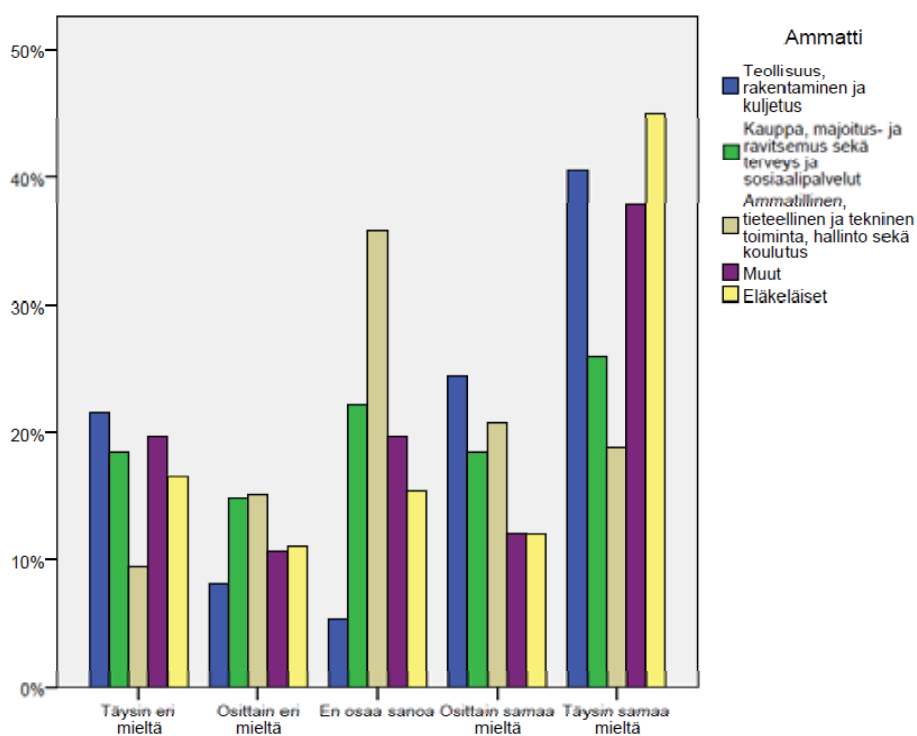
”Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”

Kaupan, majoitus- ja ravitsemusalan sekä terveys- ja sosiaalipalvelualoilla työskentelevistä noin kolmannes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat haittaavat porotalouden harjoittamista (kuvio 26). Myös teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen parissa sekä muissa ammateissa toimivista lähes kolmannes oli tätä mieltä. Vähiten väittämään ottivat kantaa ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan sekä hallinnon ja koulutuksen parissa työskentelevät. Teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen parissa työskentelevistä runsas kaksi kolmannesta oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Myös eläkeläisistä sekä muissa ammateissa toimivista enemmistö oli samaa mieltä, heidän vastaustensa painottuessa vaihtoehtoon ”täysin samaa mieltä”. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ammatin välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,031$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaa kolmannes on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Noin viidennes ei osannut sanoa, haittaavatko tuulivoimalat porotalouden harjoittamista vai ei. Enemmistö vastaajista oli kuitenkin osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloilla ei ole haittaavaa vaikutusta porotalouden harjoittamisen suhteen. Haastatteluissa negatiiviseksi seikaksi laskettiin laidunalueiden menetykset. Muutoin porojen arveltiin sopeutuvan alun jälkeen tuulivoimaloihin mainiosti.

Kuvio 25. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua

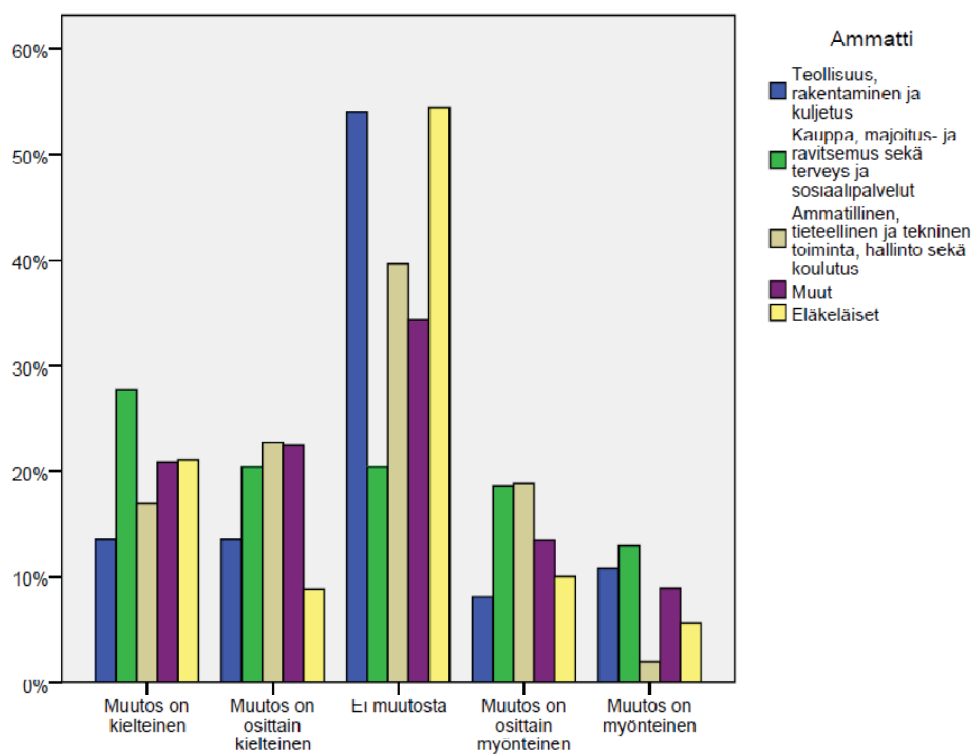

Kuvio 26. Tuulivoimalat eivät haittaa porotaloden harjoittamista.

”Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä”

Kaupan, majoituksen ja ravitsemuksen sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden parissa työskentelevien mielestä Muonion työllisyyteen tuleva muutos on osittain tai täysin kielteinen, heistä lähes puolet oli tätä mieltä (kuvio 27). Yli 40 % muissa ammateissa työskentelevistä oli myös samaa mieltä. Teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen parissa työskentelevistä enemmistö oli sitä mieltä, että muutosta Muonion työllisyyteen ei tule tuulipuiston myötä. Myös eläkeläisistä enemmistö ei uskonut minkäänlaiseen muutokseen Muonion työllisyydessä hankkeen myötä. Kaupan, majoituksen ja ravitsemuksen sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden alalla työskentelevistä hieman vajaa kolmannes uskoi muutoksen työllisyydessä olevan osittain tai täysin myönteinen. Runsas viidennes muissa ammateissa työskentelevistä oli samaa mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan ammatin välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,019$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista yli kolmannes uskoi että Muonion työllisyyteen tuleva muutos on osittain tai täysin kielteinen. Runsas 40 % ei uskonut muutokseen tuulipuiston myötä. Runsas viidennes piti muutosta osittain tai täysin myönteisenä. Haastatteluissa uskottiin tuulipuiston sekä vievän töitä matkailun alalta, että lisäävän niitä jonkin verran esimerkiksi maanrakennuksen alalla. Suurin osa kuitenkin uskoi että mitään vaikutuksia ei ole suuntaan tai toiseen.

Kuvio 27. Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä

Selittävänä tekijänä vastaajan sijainti näköetäisyydellä tuulipuistosta

”Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet”

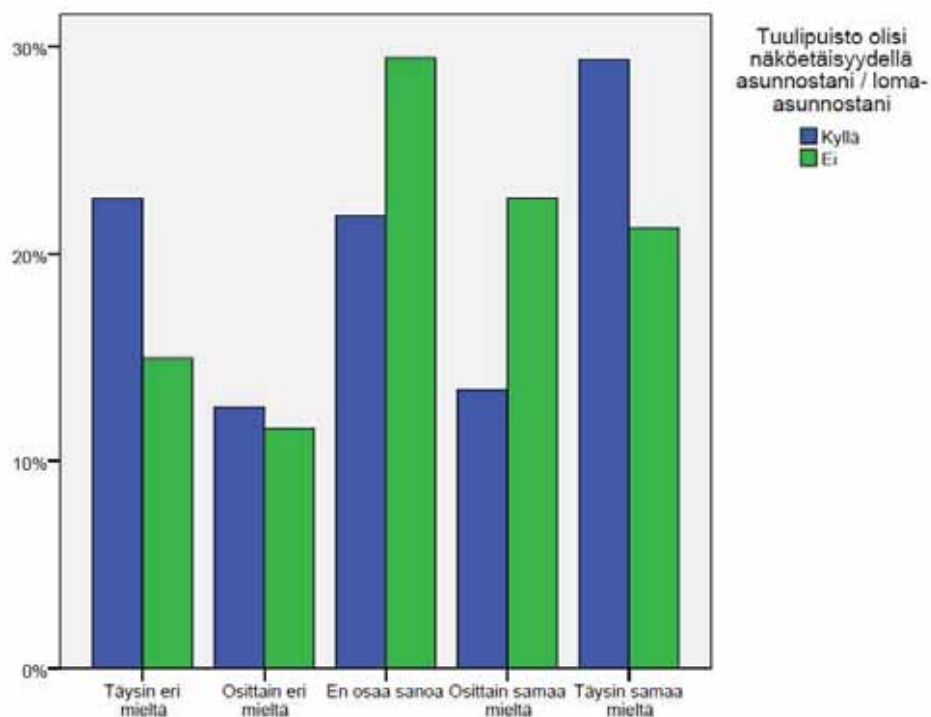
Näköetäisyydellä tuulipuistosta asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas kolmannes on täysin tai osittain eri mieltä siitä, että pienemmät hankkeet olisivat parempia kuin ison kokoluokan hankkeet (kuvio 28). Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä, vain hieman runsas neljännes on tätä mieltä. Heistä vajaa kolmannes ei osannut ottaa kantaa väittämään, kun näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain viidennes ei osannut sanoa, ovatko pienemmät hankkeet parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet. Pienempiä hankkeita osittain tai täysin kannattivat näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas kaksi viidennestä, samoin kun vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydeltä. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli tilastollisesti melkein merkitsevää ($p=0,047$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vajaa kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että pienemmät hankkeet ovat parempia kuin suuremman kokoluokan hankkeet. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa. Runsas kaksi viidennestä oli puolestaan osittain tai täysin pienempien hankkeiden kannalla. Haastatteluiden mukaan isompia hankkeita kannatettiin sen vuoksi, että pieniä hankkeita pidettiin kannattamattomina, myös kyseistä Muonioon suunniteltua hanketta. Toisaalta pienempiä hankkeita puolustetaan pienemmillä haittavaikutuksilla.

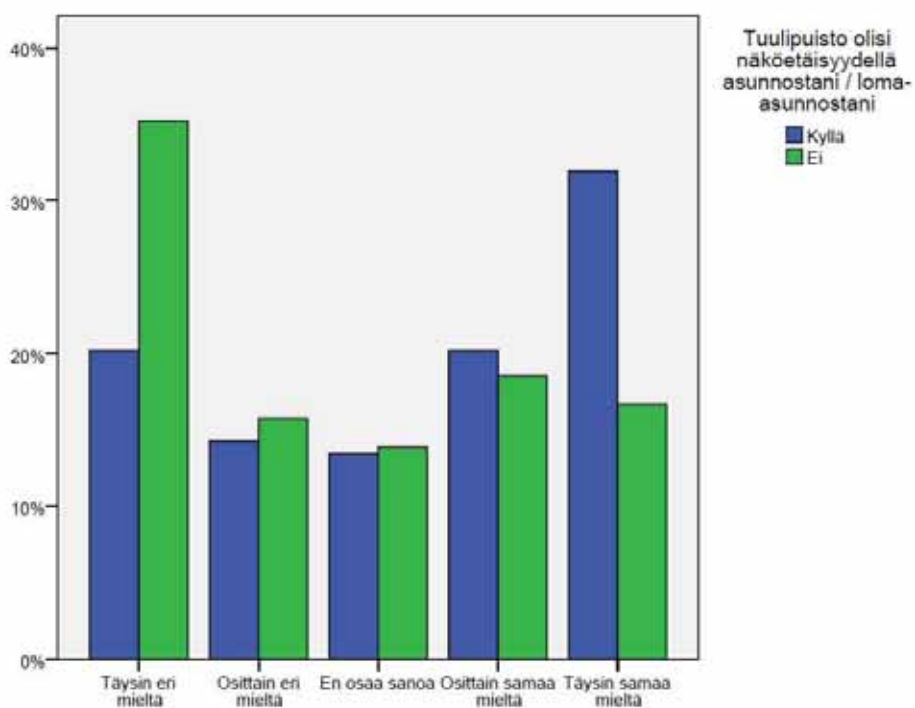
”Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja”

Lapin matkailullisten arvojen heikentymiseen uskovat selvästi vähemmän vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä tuulipuistosta (kuvio 29). Heistä enemmistö on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoiman rakentaminen heikentäisi Lapin matkailullisia arvoja. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista tätä mieltä on runsas kolmannes. Väittämään ei osannut ottaa kantaa vajaa kuudennes kummastakaan vastaajaryhmästä. Matkailullisten arvojen heikentymiseen tuulivoiman rakentamisen myötä uskoivat enemmän tuulipuistosta näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat. Heistä enemmistö oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli merkitsevä ($p=0,007$), joten vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman alle puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoiman rakentaminen heikentäisi Lapin matkailullisia arvoja. Vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa. Hieman runsas 40 % olivat osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja. Haastatteluissa maiseman tuhoutumisen pelättiin vaikuttavan matkailuun olennaisesti, mutta toisaalta uskottiin ihmisten löytävän silti Muoniosta lomailun elementtejä tuulivoiman rakentamisesta huolimatta.

Kuvio 28. Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet

Kuvio 29. Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja

”Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan”

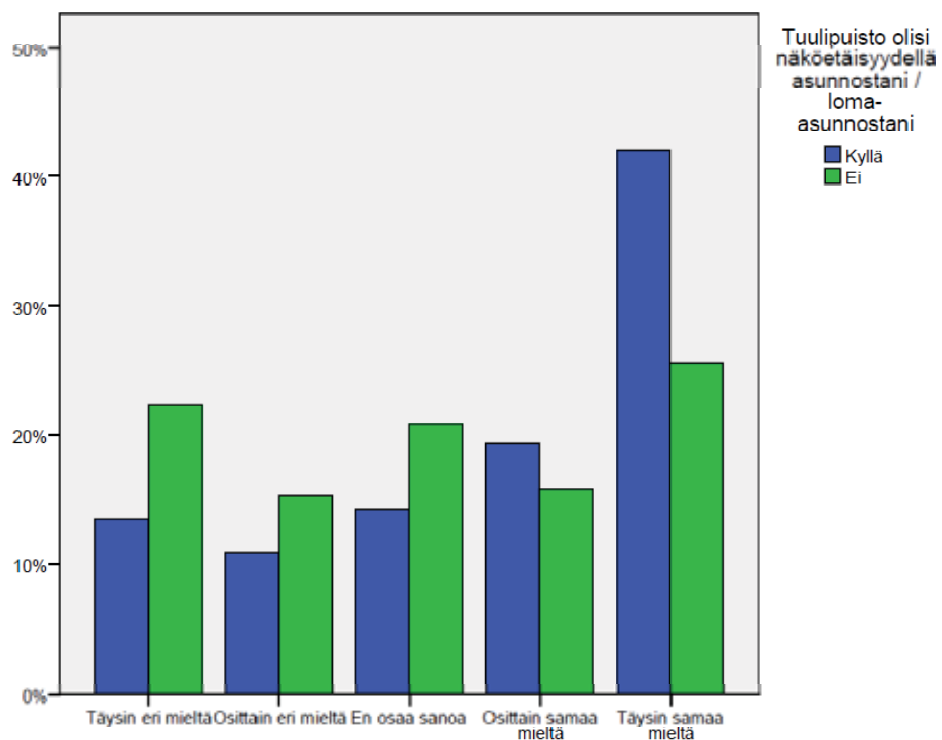
Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä tuulipuistosta, lähes 40 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat pitäisi rakentaa mantereelle (kuvio 30). Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista tätä mieltä oli vain hieman alle neljännes. Väittämään ottivat kantaa vähemmän vastaajat, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, heistä viidennes ei osannut sanoa, pitäisikö tuulivoimalat sijoittaa mantereelle vai merelle. Tuulipuistosta näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vajaa kuudennes ei ottanut kantaa. Heistä runsas kolme viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli kaksi viidennestä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,010$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kolmannes sijoittaisi tuulivoimaa ennemmin mantereelle. Runsas kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Lähes puolet vastaajista on sitä mieltä, että tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan. Haastatteluissa merelle sijoittamista perusteltiin suuremmilla hyödyillä ja puiston koolla sekä pienemmillä maisemahaitoilla. Toisaalta maalle rakennettaessa kustannukset ovat vastaajien mukaan pienemmät.

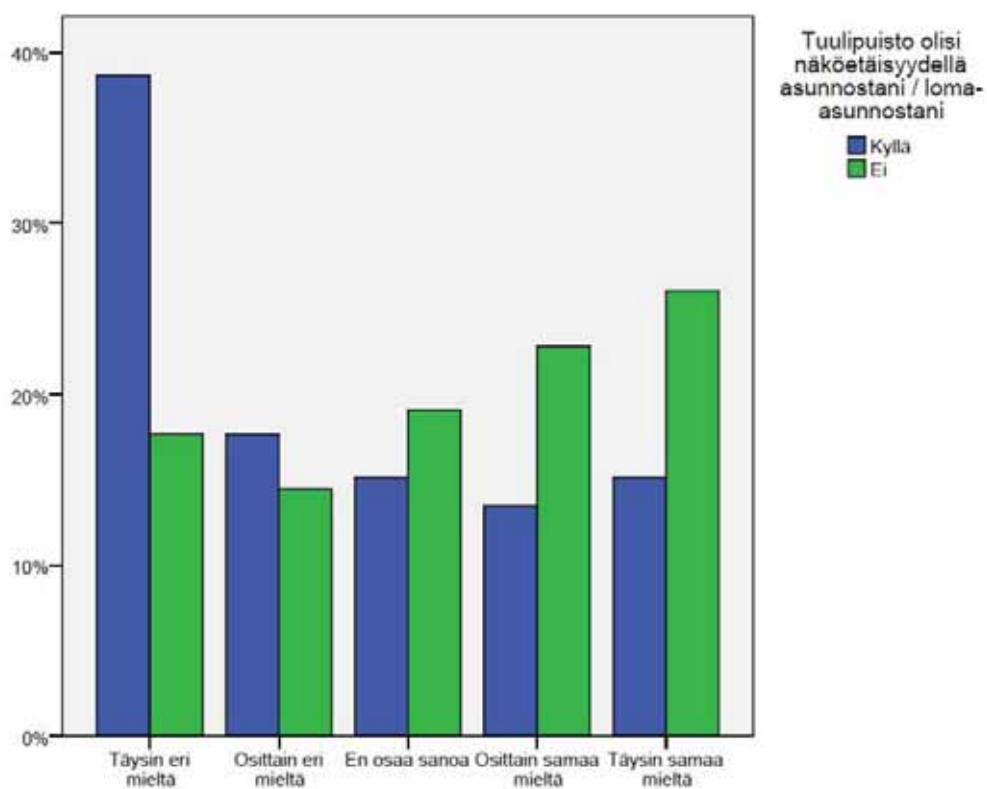
”Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä”

Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista selvästi yli puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että Muonio kehittyisi tuulipuistohankkeen myötä (kuvio 31). Heidän mielipiteensä painottuivat erityisesti vastausvaihtoehtoon ”täysin eri meiltä”. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, täysin tai osittain eri mieltä väittämän kanssa oli noin 30 %. Noin viidennes heistä ei osannut ottaa kantaa väittämään, kun näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain vajaa kuudennes ei osannut sanoa, kehittykö Muonio tuulipuistohankkeen myötä. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä tuulipuistosta, lähes puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista tätä mieltä oli vain runsas neljännes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on erittäin merkitsevää ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kaksi viidestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio ei kehity tuulipuistohankkeen myötä. Kehitykseen ei osannut ottaa kantaa noin kuudennes vastaajista. Runsas kaksi viidestä oli puolestaan osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio tulee kehittymään tuulipuistohankkeen myötä.

Kuvio 30. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan.

Kuvio 31. Muonio kehittyä tuulipuistohankkeen myötä

”Muonion imago muuttuu tuulipuistohankkeen myötä paremmaksi”

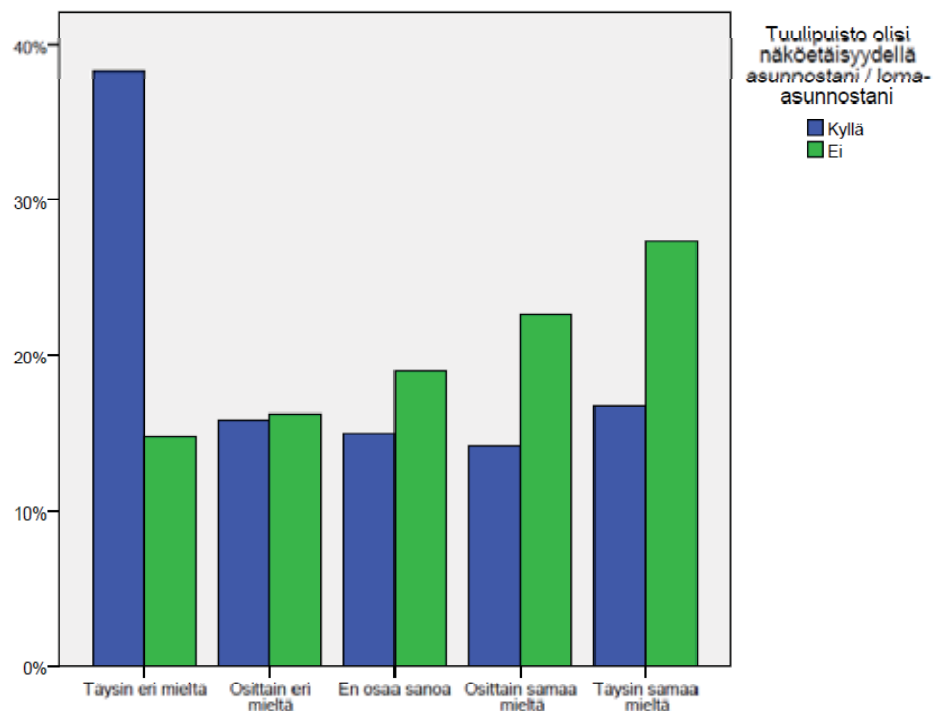
Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat olivat osittain tai täysin eri mieltä siitä, että Muonion imago muuttuisi hankkeen myötä paremmaksi (kuvio 32). Heistä yli puolet ei uskonut imagon paranemiseen ja lähes kaksi viidestä oli täysin tätä mieltä. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, vain vajaa kolmannes on tätä mieltä. Heistä noin viidennes ei osannut ottaa kantaa siihen, parantuuko Muonion imago hankkeen myötä vai ei, kun näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa. Vastaajista, jotka eivät omista loma-asuntoa tai asu näköetäisyydellä, enemmistö on osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että Muonion imago muuttuu tuulipuistohankkeen myötä paremmaksi. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista tätä mieltä oli vajaa kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaa kaksi viidennestä oli täysin tai osittain eri mieltä siitä, että Muonion imago muuttuisi paremmaksi hankkeen myötä. Noin kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa imagon muuttumiseen. Runsas kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että Muonion imago tulee muuttumaan tuulipuistohankkeen myötä paremmaksi. Haastatteluissa tuulivoiman uskottiin lisäävän kunnan vihreää imagoa ja muuttavan sitä sillä tavalla paremmaksi. Matkailullisesti erämaamaisen imagon pelättiin kärsivän ja vähentävän siten matkailua.

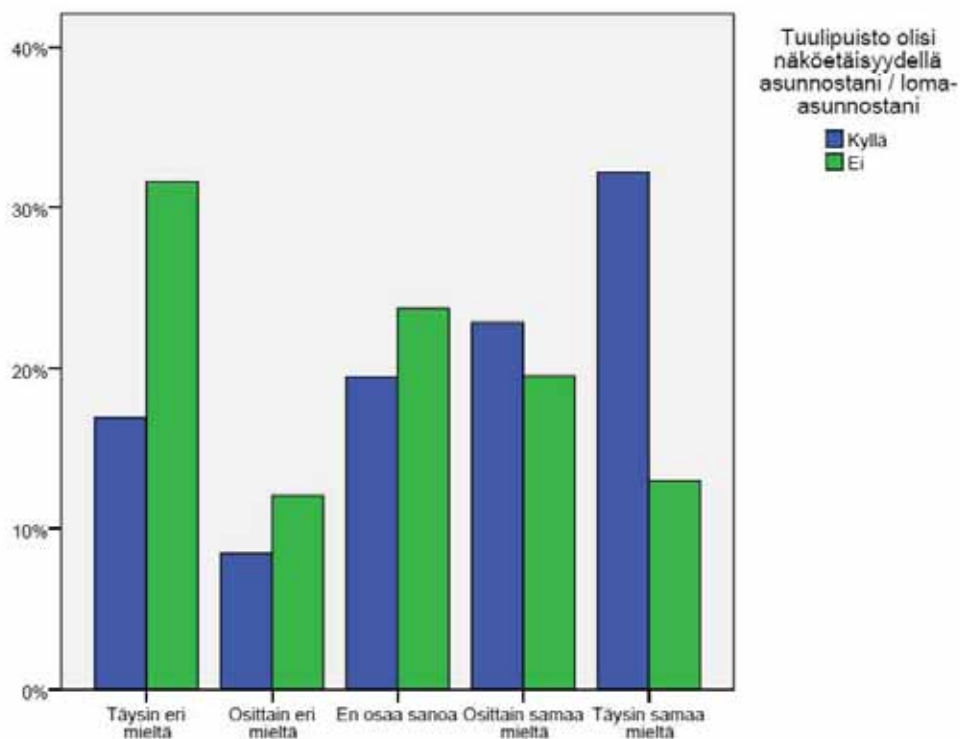
”Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja”

Vähemmän tuulipuiston rakennusalueeseen tunteita liittävät vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä (kuvio 33). Heistä runsas kaksi viidennestä on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista tätä mieltä on vain vajaa 25 %. Heistä viidennes ei osaa ottaa kantaa väittämään ja vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, vajaa neljännes ei osaa sanoa, liittyykö tuulipuiston rakennusalueeseen erityisiä tunteita tai muistoja. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista selvästi yli puolet on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy tunteita tai muistoja. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä on vain kolmannes. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista yli kolmannes ei liitä tuulipuiston rakennusalueeseen erityisiä tunteita tai muistoja. Noin viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja. Haastatteluiden perusteella Mielmukkavaaran alue itsessään ei niinkään ole ollut ahkerassa käytössä, vaan erityisiä tunteita liitetään erityisesti yleiseen erämaamaiseen maisemaan jonka tuhoutumista pelätään.

Kuvio 32. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi

Kuvio 33. Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja

”Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle”

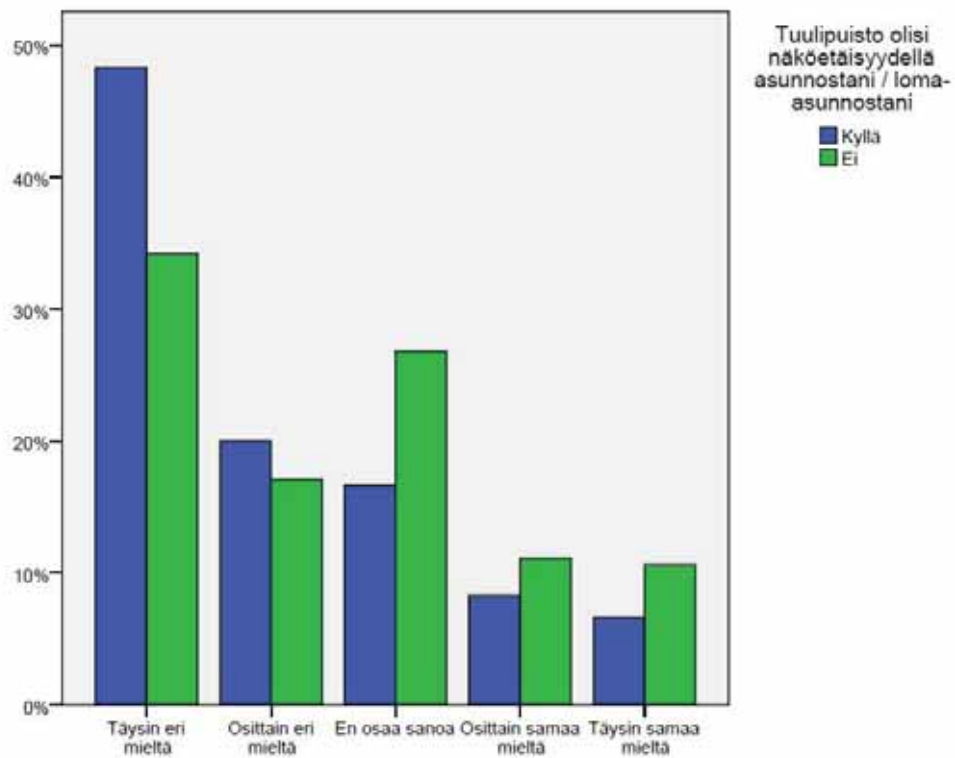
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista lähes 70 % oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuisto toisi matkailua Muonion alueelle (kuvio 34). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli yli 50 %. Heistä runsas neljännes ei osannut ottaa kantaa siihen, tuoko tuulipuisto matkailua Muonion alueelle vai ei. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista kuudennes ei osannut ottaa kantaa. Heistä vain alle kuudennes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulipuisto voisi tuoda matkailua Muonioon. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, hieman runsas viidennes on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto voisi tuoda matkailua Muonion alueelle. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on melkein merkitsevää ($p=0,048$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista selvä enemmistö on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto ei tuo matkailua Muonion alueelle. Hieman vajaa 25 % ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman vajaa viidennes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle. Haastatteluissa tuulivoiman rakentamisesta aiheutuvaa maiseman pilaantumista pidettiin matkailua vähentävänä seikkana, mutta muutamat uskoivat tuulipuiston vetovoimaisuuteen nähtävyytenä.

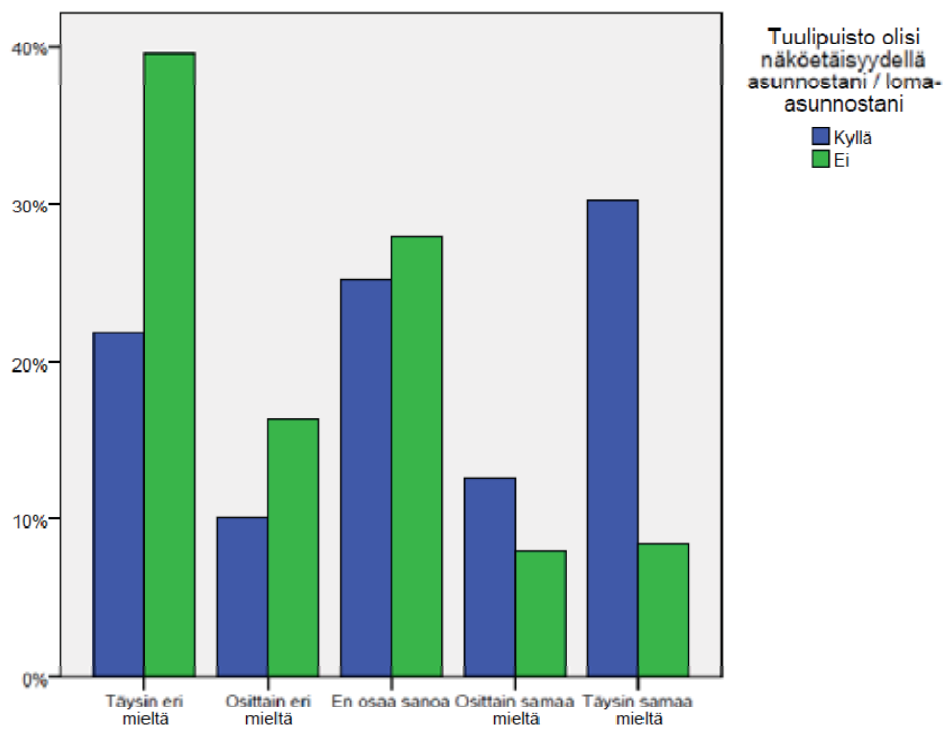
”Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä”

Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä tuulipuistosta, lähes kaksi kolmasosaa on sitä mieltä, että kiinteistöjen arvo asuinalueella ei laske tuulipuiston rakentamisen myötä (kuvio 35). Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista tätä mieltä oli vajaa kolmannes. Heistä joka neljäs ei osannut ottaa kantaa kiinteistöjen arvon laskuun tai nousuun. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, kantaa ei osannut ottaa runsas neljännes. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista yli kaksi viidennestä oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentamisen myötä kiinteistöjen arvo tulee laskemaan asuinalueella, vastausten painottuessa vaihtoehtoon ”täysin samaa mieltä”. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, vain noin kuudennes on tätä mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes puolet oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen ei vaikuta omalla asuinalueella kiinteistöjen arvoa laskevasti. Hieman runsas neljännes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Osittain tai täysin samaa mieltä kiinteistöjen arvon laskemisesta omalla asuinalueella hankkeen myötä oli noin neljännes. Haastatteluiden perusteella kiinteistöjen arvon laskuun ei uskottu kovinkaan paljon, ainoastaan voimajohtojen alle jäävien alueiden arvon uskottiin laskevan merkittävästi.

Kuvio 34. Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle

Kuvio 35. Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä

”Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä”

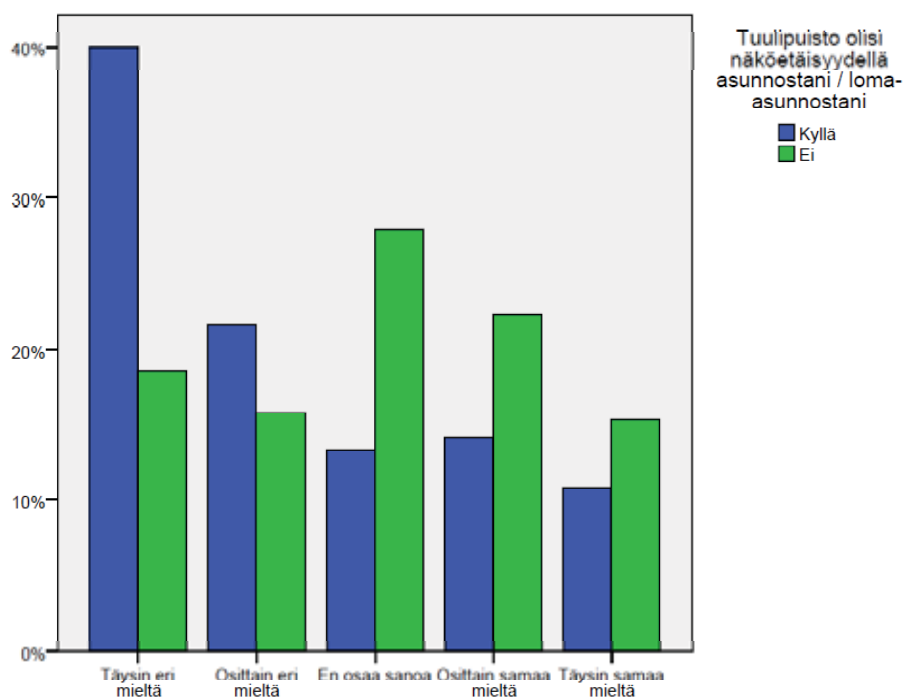
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista yli kaksi kolmannesta oli väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä, vastausten painottuessa vaihtoehtoon ”täysin eri mieltä” (kuvio 36). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, vain vajaa kolmannes oli sitä mieltä, että elinkeinorakenne Muoniossa ei monipuolistu tuulipuiston rakentamisen myötä. Heistä yli 25 % ei osannut ottaa kantaa elinkeinorakenteen monipuolistumiseen. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain vajaa kuudennes ei osannut sanoa, monipuolistuuko elinkeinorakenne Muoniossa. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain neljännes oli sitä osittain tai täysin mieltä, että elinkeinorakenne Muoniossa tulee monipuolistumaan tuulipuistohankkeen myötä. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli lähes kaksi viidennestä. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli tilastollisesti erittäin merkittävä ($p=0,000$), joten vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista yli kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että elinkeinorakenne Muoniossa ei tule monipuolistumaan tuulipuiston rakentamisen myötä. Runsas viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä. Haastatteluissa oltiin toisaalta sitä mieltä, että tuulivoimaa tuhoaa turismia ja sitä kautta elinkeinorakenne supistuu. Toisaalta sen uskottiin tuovan lisää työtä ja toimivan nähtävyytenä, joten se voisi tätä kautta monipuolistaa kunnan elinkeinorakennetta.

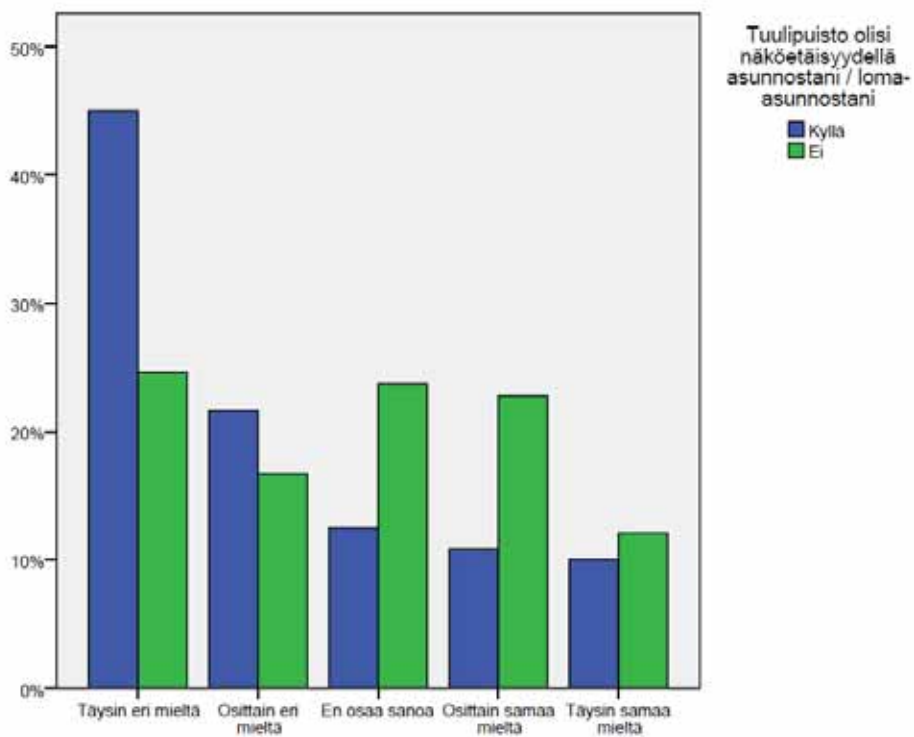
”Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi”

Kaksi kolmasosaa näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto ei vaikuta Muonion palveluita lisäävästi (kuvio 37). Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli kaksi viidestä. Heistä hieman vajaa viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään lainkaan. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain runsas kymmenesosa ei osannut sanoa, vaikuttaako tuulipuisto Muonion palveluita lisäävästi vai ei. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas viidennes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuisto lisää Muonion palveluja, kun vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli runsas kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistiko hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista joka toinen oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuisto vaikuttaisi Muonion palveluita lisäävästi. Noin viidennes ei osannut ottaa kantaa asiaan. Noin viidennes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi. Haastatteluissa palveluiden heikkenemisen tai lisääntymisen uskottiin tapahtuvan matkailun kautta, joten ratkaisevaa on, miten turistit reagoivat tuulivoiman rakentamiseen.

Kuvio 36. Elinkeino- ja rakennusministeriön mukaan Muonion palvelut ovat tyydyttävät

Kuvio 37. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluihin lisävästi

”Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen”

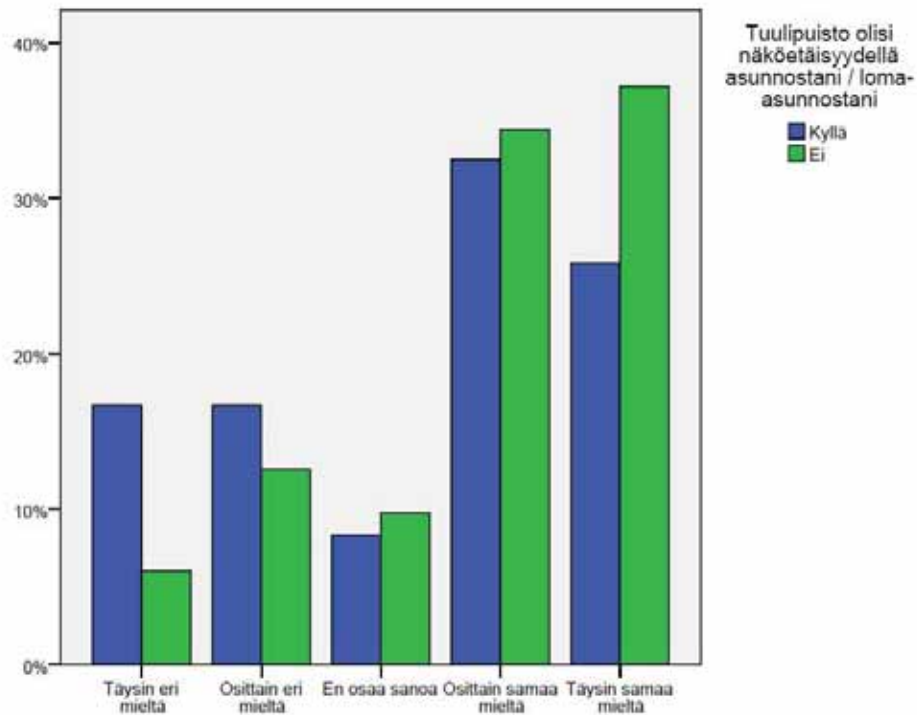
Näköetäisyydellä asuvista ja loma-asunnon omistavista ihmisistä noin kolmannes on osittain tai täysin sitä mieltä, että ihmiset eivät sopeudu tuulipuiston rakentamisesta johtuvaan muutokseen (kuvio 38). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli hieman vajaa 20 %. Alle kymmenesosa ei osannut ottaa kantaa väittämään. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä, lähes kolme neljäsosaa oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset tulevat sopeutumaan muutokseen. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas enemmistö oli samaa mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen välillä oli melkein merkitsevä ($p=0,011$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaa neljännes oli sitä mieltä, että ihmiset eivät sopeudu tuulipuiston aiheuttamaan muutokseen. Noin kymmenesosa vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Kaksi kolmesta oli osittain tai täysin sitä mieltä, että ihmiset sopeutuvat muutokseen tuulipuiston rakentamisesta huolimatta. Haastatteluissa suurin osa uskoi ihmisten sopeutuvan tuulipuistoon kuten mihin tahansa muuhunkin uuteen rakennelmaan. Joillakin sopeutuminen saattaa kestää kauemmin eikä tuulivoimaloista ei tulla pitämään välttämättä pitkänkään ajan kuluttua.

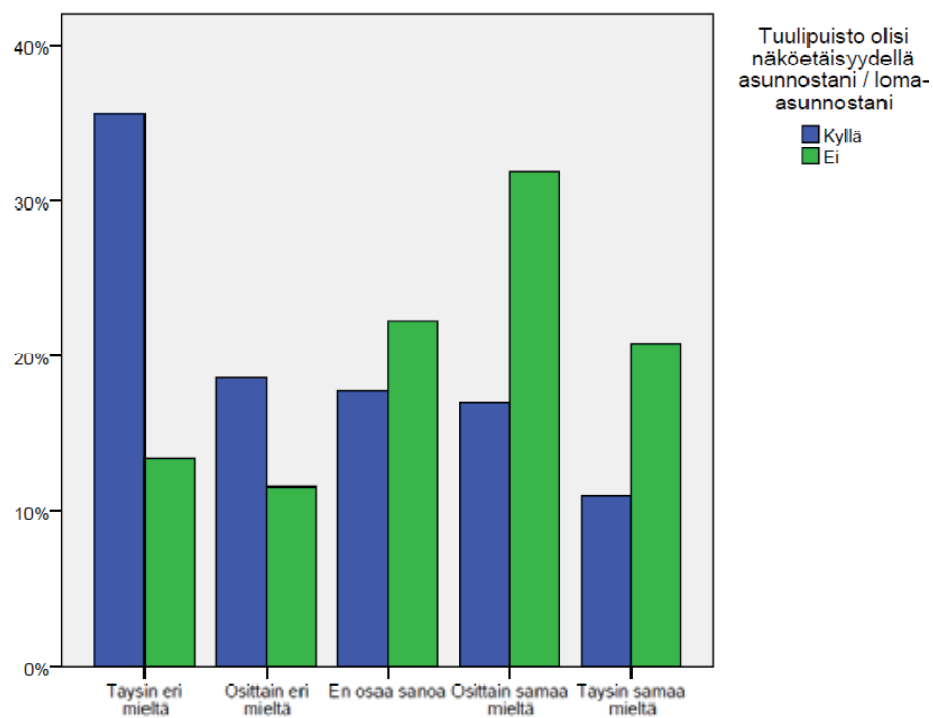
”Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia”

Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat suhtautuvat negatiivisemmin asiaan, heistä selvä enemmistö ei usko Muonion hyödyntävän tuulipuiston tuomia uusia mahdollisuuksia (kuvio 39). Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, osittain tai täysin tätä mieltä oli hieman vajaa neljännes. Heistä yli 20 % ei osannut ottaa kantaa siihen, hyödyntääkö Muonio tuulipuiston tuomia mahdollisuuksia vai ei. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista tätä mieltä oli runsas kuudennes. Heistä hieman yli neljännes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio hyödyntää tuulipuiston myötä tulevia uusia mahdollisuuksia. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä, tätä mieltä oli enemmistö. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli erittäin merkitsevää ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakentamisen myötä Muonio hyödyntäisi sen tuomia uusia mahdollisuuksia. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa. Runsa kaksi viidennestä oli taas sitä mieltä, että Muonio tulee hyödyntämään tuulipuiston myötä syntyviä uusia mahdollisuuksia. Haastatteluissa Muonioon ei uskottu syntyvän juurikaan uusia mahdollisuuksia tuulipuiston myötä, mutta mikäli sellaisia syntyisi, hyödyntäisi Muonio niitä varmasti parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuvio 38. Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen

Kuvio 39. Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia

”Luotan hankkeen kehittäjiin”

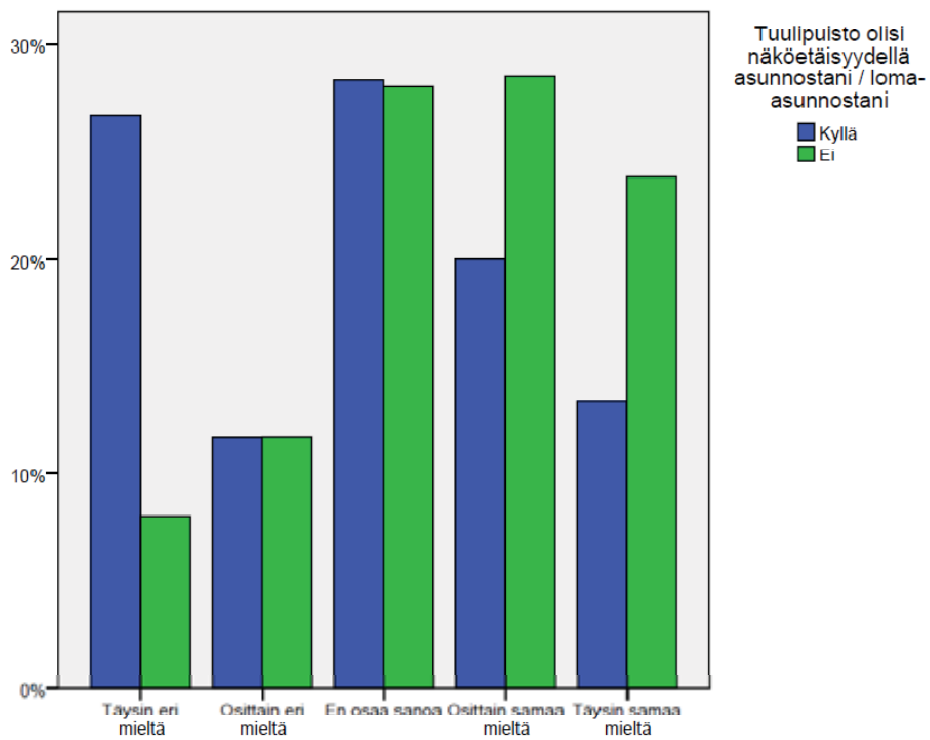
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas kolmannes on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että luottaisivat hankkeen kehittäjiin, vastasten painottuessa vaihtoehtoon ”täysin eri mieltä” (kuvio 40). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, vain runsas kuudennes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että luottaa hankkeen kehittäjiin. Yli 25 % kummastakin vastaajaryhmästä ei osannut ottaa kantaa siihen, luottaako hankkeen kehittäjiin vai ei. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista kolmannes oli puolestaan osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että luottaa hankkeen kehittäjiin. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli enemmistö. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on erittäin merkitsevä ($p=0,000$), joten vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista noin neljännes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että luottaisivat hankkeen kehittäjiin. Runsas neljännes ei osannut ottaa kantaa luottamukseen. Vajaa puolet vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että luottaa hankkeen kehittäjiin. Haastatteluissa pientä epäluuloa esiintyi Metsähallitusta kohtaan, mutta saksalaiseen yritykseen suhtauduttiin melko neutraalisti.

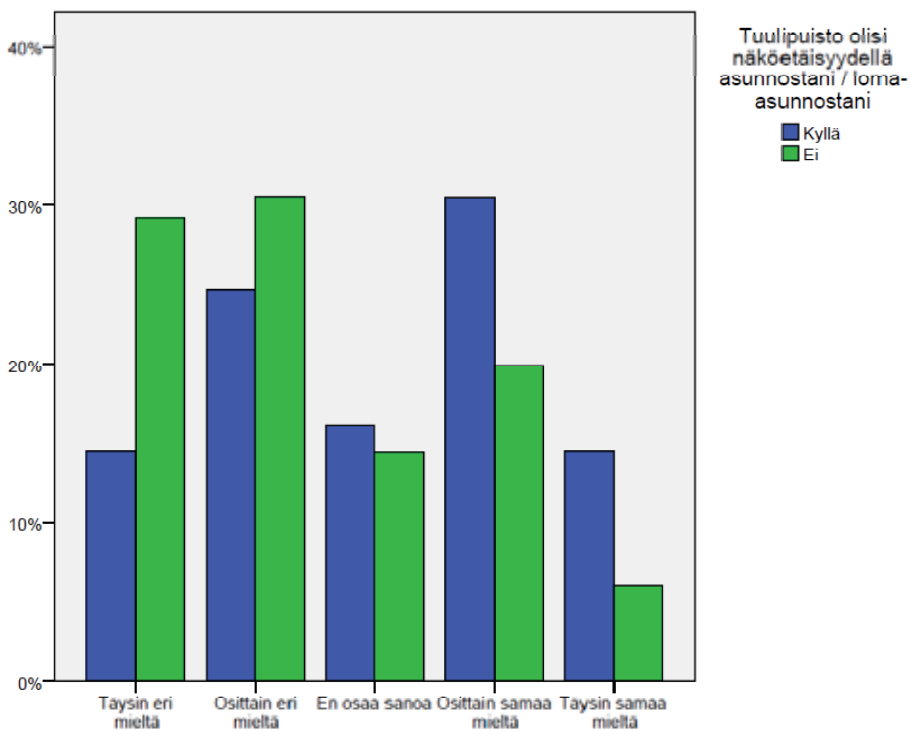
”Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua”

Näköetäisyydellä tuulipuistosta asuvista tai loma-asunnon omistavista 40 % oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluisi kovaa melua (kuvio 41). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä, tätä mieltä oli kolme viidestä. Noin kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista yli kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä tuulipuistosta, tätä mieltä oli yli neljännes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli merkitsevä ($P=0,001$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas 40 % ei pitänyt tuulivoimalan melua kovana ja he olivat väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä. Hieman vajaa kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa siihen, kuuluuko tuulivoimaloista kovaa melua vai ei. Kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua. Haastatteluissa melun kovana pitäminen oli yleensä hyvin voimakkaasti sidoksissa vastaajan yleiseen kantaan tuulivoimaa kohtaan.

Kuvio 40. Luotan hankkeen kehittäjiin

Kuvio 41. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua

”Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa”

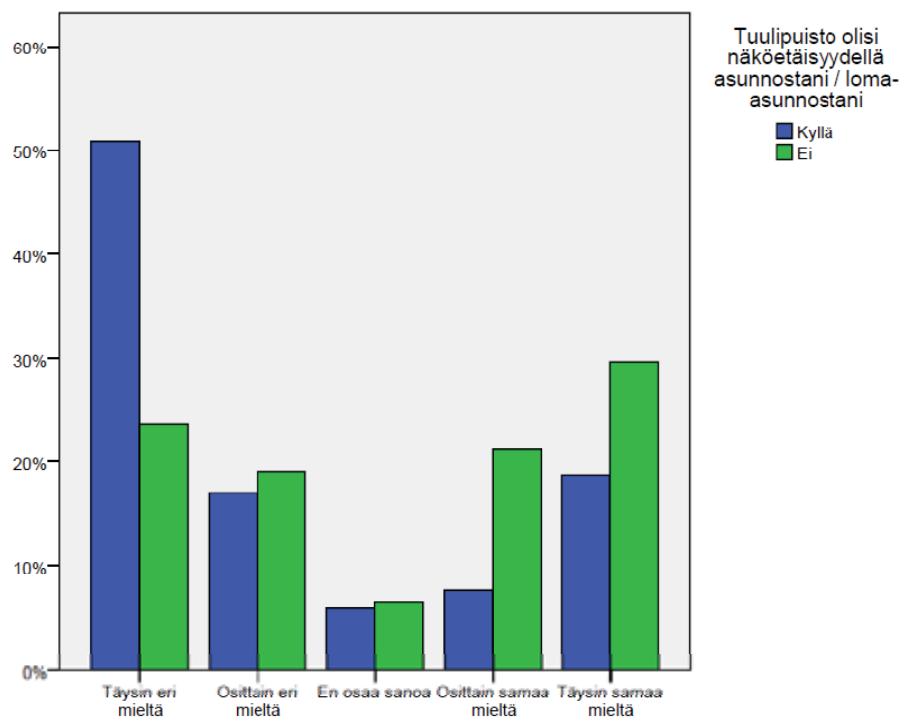
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista kaksi kolmasosaa oli väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä. Vastaukset painottuivat vaihtoehtoon ”täysin eri mieltä” (kuvio 42). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, runsas kaksi viidesosaa piti osittain tai täysin tuulivoimaloita maisemaa pilaavina. Vain kuutisen prosenttia kummastakin vastaajaluokasta ei osannut ottaa kantaa siihen, ovatko tuulivoimalat maisemaa pilaavia vai eivät. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista 25 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli enemmistö. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli erittäin merkitsevää ($p=0,000$), joten vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaisi maisemaa. Noin kuusi prosenttia vastaajista ei osannut ottaa kantaa siihen, pilaavatko tuulivoimalat maisemaa vai eivät. Runsas kaksi viidenneistä ei pitänyt tuulivoimaloita maisemaa pilaavina. Haastatteluissa tuulivoimaloiden sanottiin pilaavan juuri koskemattoman ja erämaamaisen luonnonmaiseman. Toisaalta niiden näkymistä maisemassa pidettiin puhtaan energian tuottamisen merkinä eikä siten lainkaan häiritsevänä.

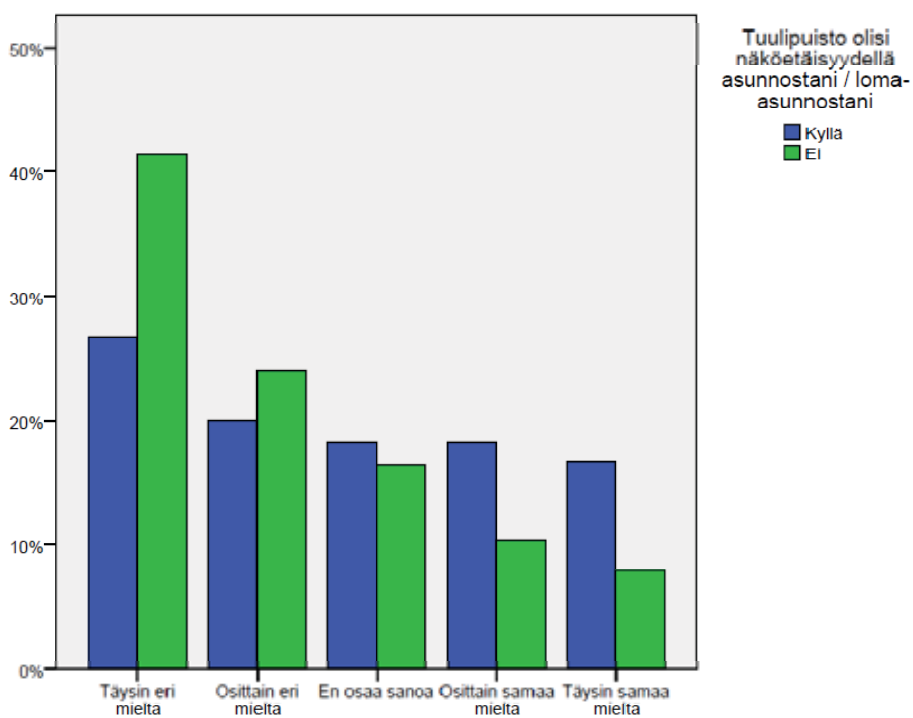
”Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä”

Näköetäisyydellä tuulipuistosta asuvista tai loma-asunnon omistavista osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa oli hieman alle puolet. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tuulivoimaloiden lentoestevaloja häiritsevinä ei pitänyt hieman vajaa kaksi kolmannesta (kuvio 43). Heistä noin kuudennes ei osannut ottaa kantaa siihen, ovatko tuulivoimaloiden lentoestevalot häiritseviä vai ei. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista kantaa ei osannut ottaa hieman vajaa 20 %. Osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä, oli noin kolmannes näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli vain hieman alle viidennes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli merkitsevä ($p=0,007$), joten vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes 60 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloiden lentoestevalot eivät ole häiritseviä. Joka kuudes ei osannut ottaa kantaa. Hieman vajaa neljännes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä. Haastatteluissa lentoestevaloja pitivät useimmiten häiritsevinä ne, jotka muutoinkin suhtautuivat tuulivoimaan negatiivisesti. Vilkkumislähtöä pelättiin jonkin verran, vaikka muutoin valoja ei häiritsevinä pidettykään. Toisaalta ajateltiin, että valot eivät ole häiritseviä millään lailla.

Kuvio 42. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa

Kuvio 43. Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä

”Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”

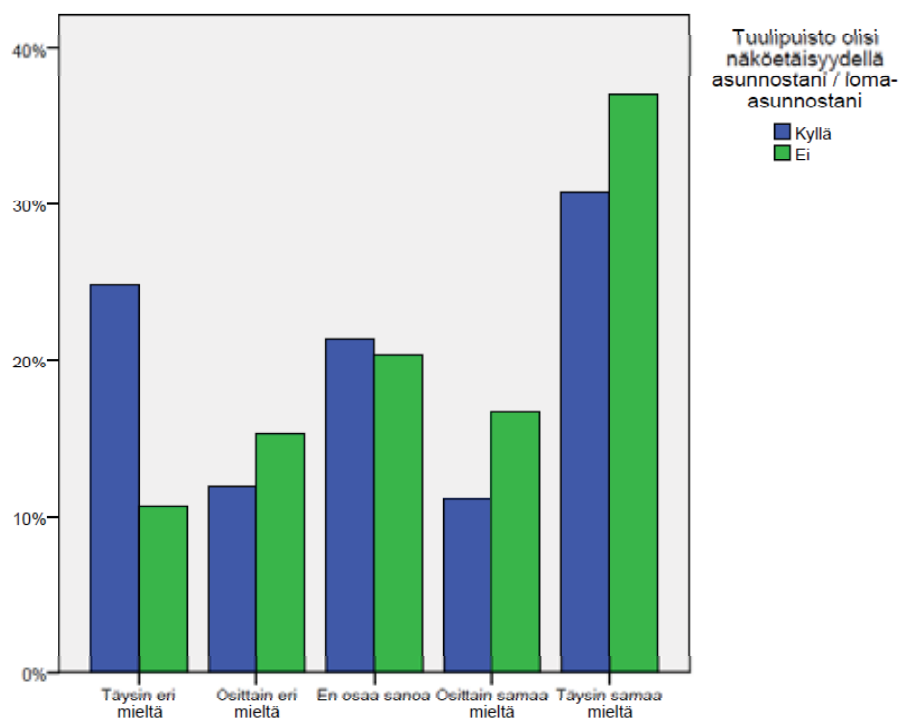
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista runsas kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät haittaisi porotalouden harjoittamista (kuvio 44). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä tuulipuistosta, tätä mieltä oli neljännes. Noin viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät häiritse porotalouden harjoittamista. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli selvä enemmistö. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,012$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vajaa kolmannes piti tuulivoimaloita osittain tai täysin porotalouden harjoittamista haittaavina. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Lähes puolet vastaajista oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimalat haittaisivat porotalouden harjoittamista. Haastatteluissa sanottiin hankkeen vähentävän porojen laidunalueita. Itse tuulivoimaloihin porojen kuitenkin arveltiin tottuvat melko pian.

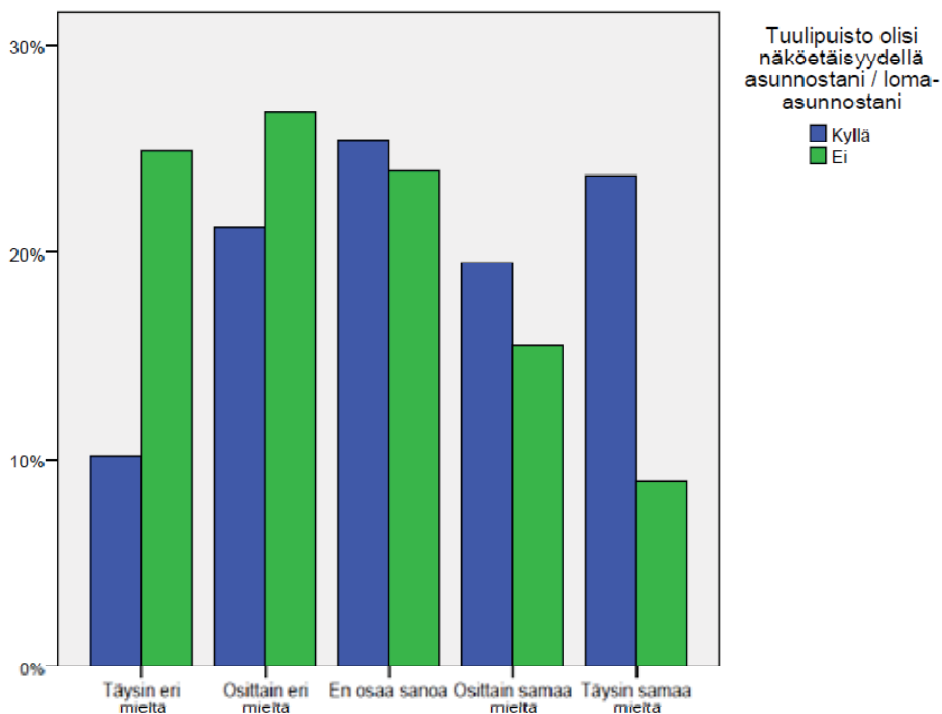
”Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla”

Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista hieman vajaa kolmannes on sitä mieltä, ettei tuulivoiman sijaan energiaa pitäisi tuottaa muulla tavoin, vaan tuulivoima itsessään on hyvä energiantuotannon muoto (kuvio 45). Samaa mieltä on enemmistö vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä. Noin neljännes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista yli 40 % oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli vajaa neljännes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli erittäin merkitsevää ($p=0,000$), joten vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko hän näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas 40 % oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla. Joka viides vastaaja ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman vajaa kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että energia tulisi tuottaa jollain muulla tavalla kun tuulivoiman avulla. Haastatteluissa mielipiteitä oli laidasta laitaan, osa kannatti puhtaita ja uusiutuvia energiamuotoja, kun taas osa oli perinteisten energiantuotantomuotojen kannalla.

Kuvio 44. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista

Kuvio 45. Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla

”Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö”

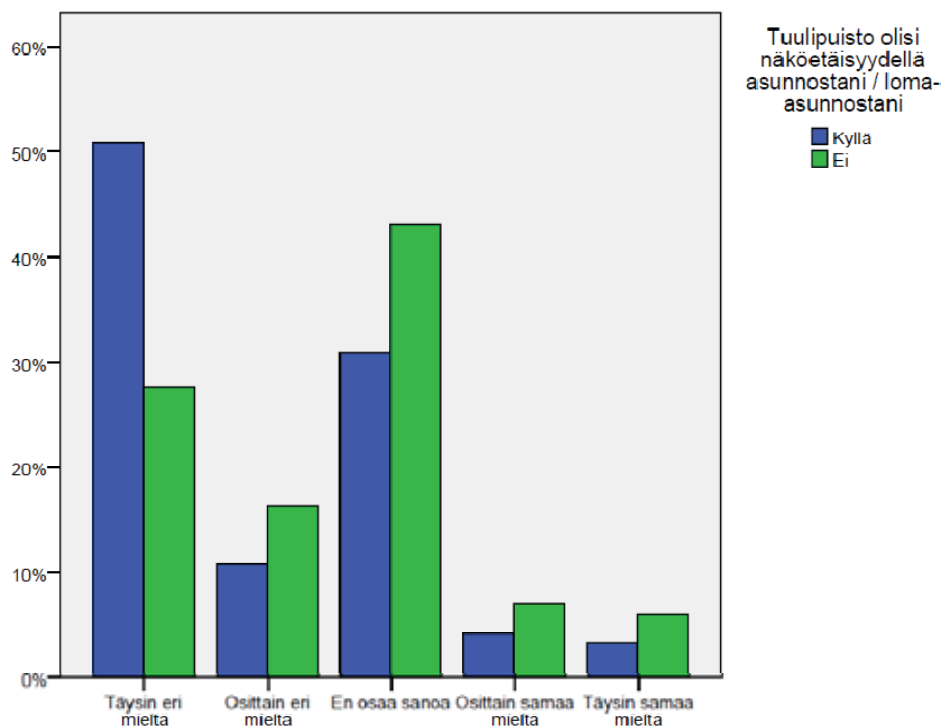
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista kolme viidestä on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö olisi halvempaa kuin tavallinen sähkö (kuvio 46). Yli 40 % vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, oli samaa mieltä. Heistä myöskin yli kaksi viidesosaa ei osannut ottaa kantaa väittämään, kun näköetäisyydellä olevista tai loma-asunnon omistavista vajaa kolmannes ei osannut sanoa, onko tuulivoimalla tuotettu sähkö halvempaa kuin tavallinen sähkö. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vain noin seitsemän prosenttia piti osittain tai täysin tuulivoimalla tuotettua sähköä halvempana kuin tavallista sähköä. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli hieman vajaa kuudennes. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli tilastollisesti merkitsevää ($p=0,001$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista puolet on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö. Lähes kaksi viidennestä ei osannut ottaa kantaa väittämään. Vain noin joka kymmenes kaikista vastaajista piti osittain tai täysin tuulivoimaa halvempana kuin tavallista sähköä. Haastatteluissa kovinkaan moni ei uskonut tuulisähkön olevan halvempaa ja sen kalleutta ihmeteltiin ”ilmaisesta polttoaineesta” huolimatta. Tuulisähköä moitittiin kalliiksi ja tukiaisten avulla väkisin kannattavaksi tehdyksi.

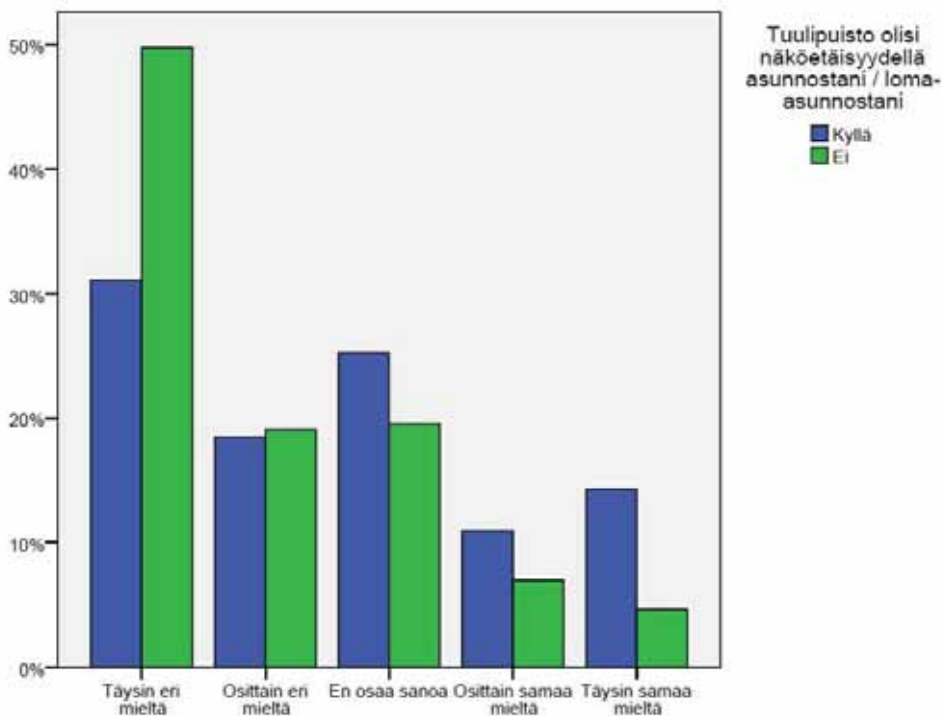
”Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi”

Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista hieman vajaa puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että ihmisten hyvinvointi ei heikkene tuulipuiston rakentamisen myötä (kuvio 47). Runsas kaksi kolmannesta vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, on samaa mieltä. Heistä noin 20 % ei osannut ottaa kantaa väittämään, kun näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista neljännes ei osannut sanoa, heikkeneekö ihmisten hyvinvointi tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista neljännes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että ihmisten hyvinvointi tulee heikkenemään tuulipuiston rakentamisen myötä. Vain noin joka kymmenes vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, olivat tätä mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli merkitsevä ($p=0,001$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista yli 60 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että ihmisten hyvinvointi ei tule heikkenemään tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Viidennes vastaajista ei osannut sanoa hyvinvoinnin heikkenemisestä mitään. Noin kuudennes uskoi osittain tai täysin tuulipuiston rakentamisen heikentävän ihmisten hyvinvointia. Haastatteluissa ihmisten hyvinvoinnin heikkenemiseen tuulipuiston rakentamisen vuoksi ei juuri uskottu. Joitakin kommentteja esitettiin tuulivoiman metelistä ja vilkkumisvaikutuksista sekä välillisistä vaikutuksista matkailun supistumisen kautta ihmisten hyvinvointiin.

Kuvio 46. Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö

Kuvio 47. Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi

”Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille”

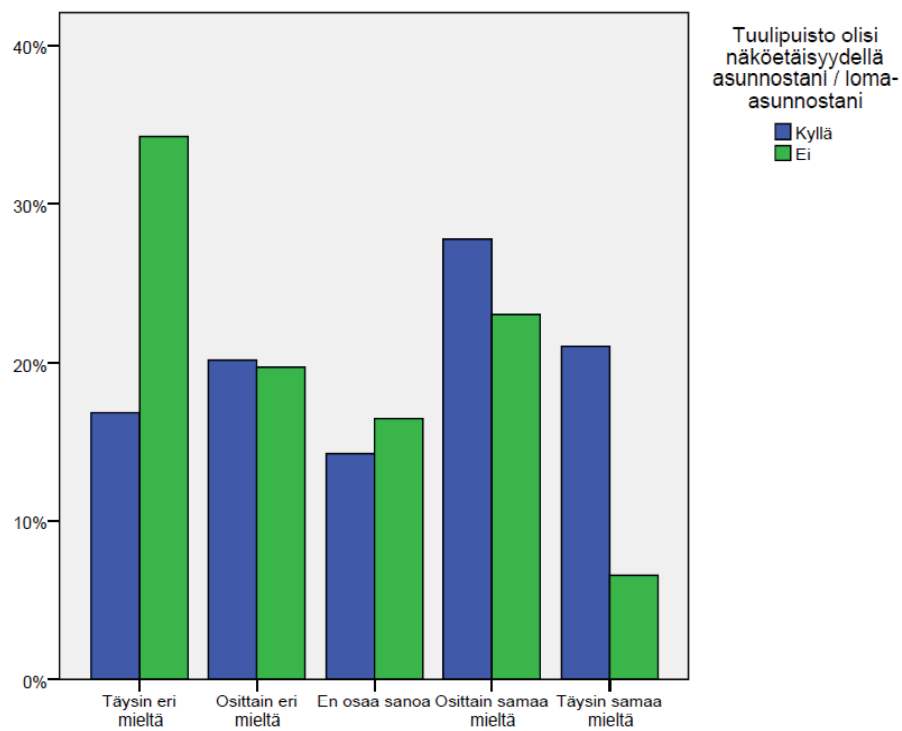
Näköetäisyydellä tuulipuistosta asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas kolmannes on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat eivt aiheuta haittaa eläimille (kuvio 48). Runsas enemmistö vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä, on sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät aiheuta haittaa eläimille. Noin kuudennes ei osannut ottaa kantaa.. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista lähes puolet on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille. Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä, samaa mieltä on vain yli 25 %. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on tilastollisesti erittäin merkitsevää ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes puolet oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. Hieman vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Runsas kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille. Haastatteluissa haittaa uskottiin aiheutuvan pääasiassa linnuille, muiden eläimien kohdalla vaikutuksien todettiin olevan enemmän välillisiä laidun- ja elintilan vähenemisen muodossa.

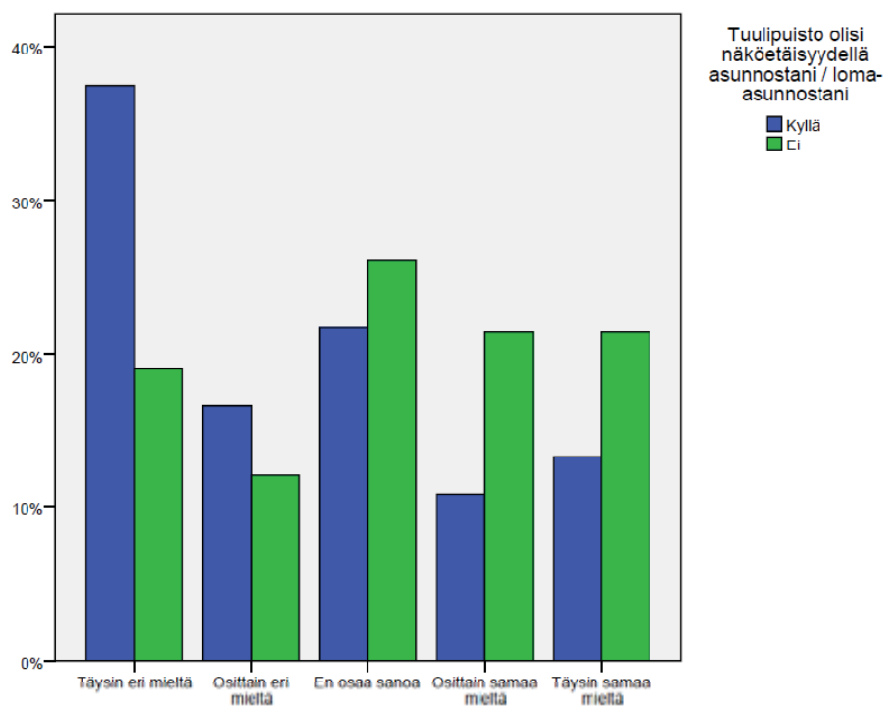
”Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä”

Tuulipuistosta näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämisessä (kuvio 49). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, vajaa kolmannes oli tätä mieltä. Heistä yli 25 % ei osannut ottaa kantaa siihen, voiko tuulivoimaa hyödyntää matkailun edistämisessä vai ei. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista viidennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vajaa neljännes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä. Samaa mieltä oli yli kaksi viidestä vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli merkitsevä ($p=0,001$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes kaksi viidestä oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämisessä. 25 % vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Yli kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että matkailun edistämisessä voisi käyttää tuulivoimaa. Haastatteluissa tuulivoiman pelättiin vähentävän matkailua, joten sitä ei nähty positiivisena markkinointikeinona. Toisaalta tuulivoiman markkinoinnin nähtiin sopivan hyvin Muonion ekologiseen imagoon ja joku uskoi tuulipuiston itsessään houkuttelevan matkailijoita.

Kuvio 48. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille

Kuvio 49. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä

”Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä”

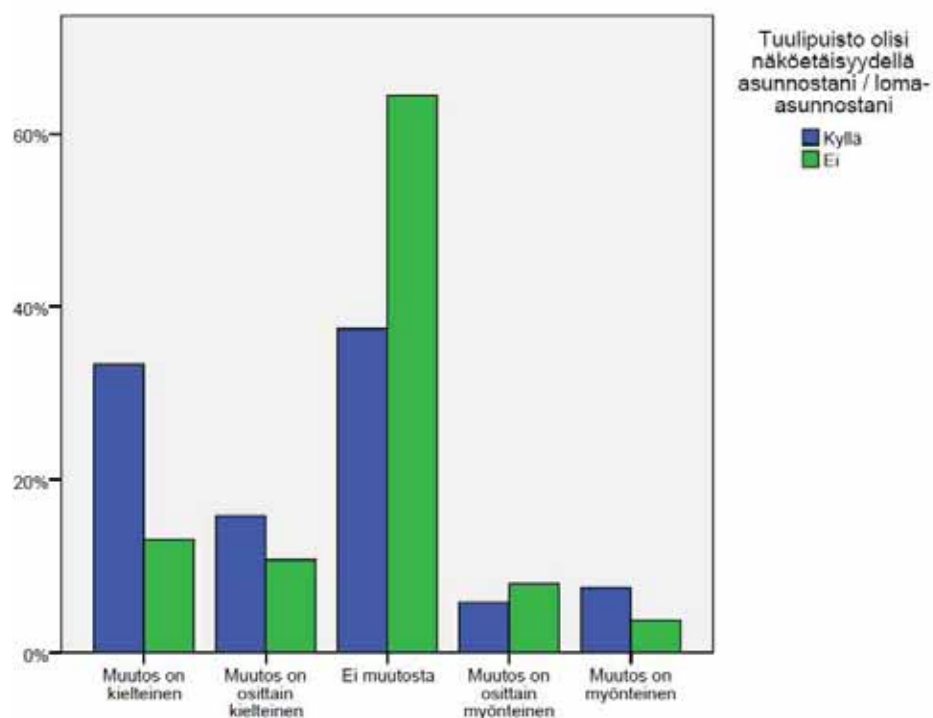
Lähes puolet näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista oli sitä mieltä, että oman alueen virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä joko osittain tai täysin kielteisesti. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli vajaa 25 % (kuvio 50). Heistä lähes kaksi kolmannesta oli sitä mieltä, että minkäänlaista muutosta oman alueen virkistyskäyttöön ei tule tuulipuiston myötä. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista lähes kaksi viidestä oli sitä mieltä, että muutosta ei tule. Hieman yli kymmenesosa oli sitä mieltä että muutos oman asuinalueen virkistyskäytössä on osittain tai täysin myönteinen. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaan kolmanneksen mielestä oman alueen virkistyskäytön muutos on tuulipuiston myötä osittain tai täysin kielteinen. Selvä enemmistö on sitä mieltä, että mitään muutosta ei tapahdu. Runsas kymmenesosa vastaajista näkee muutoksen osittain tai täysin myönteisenä. Haastatteluissa virkistyskäytön muuttumiseen ei juuri uskottu omalla asuinalueella, ellei vastaaja asunut tuulipuiston välittömässä läheisyydessä.

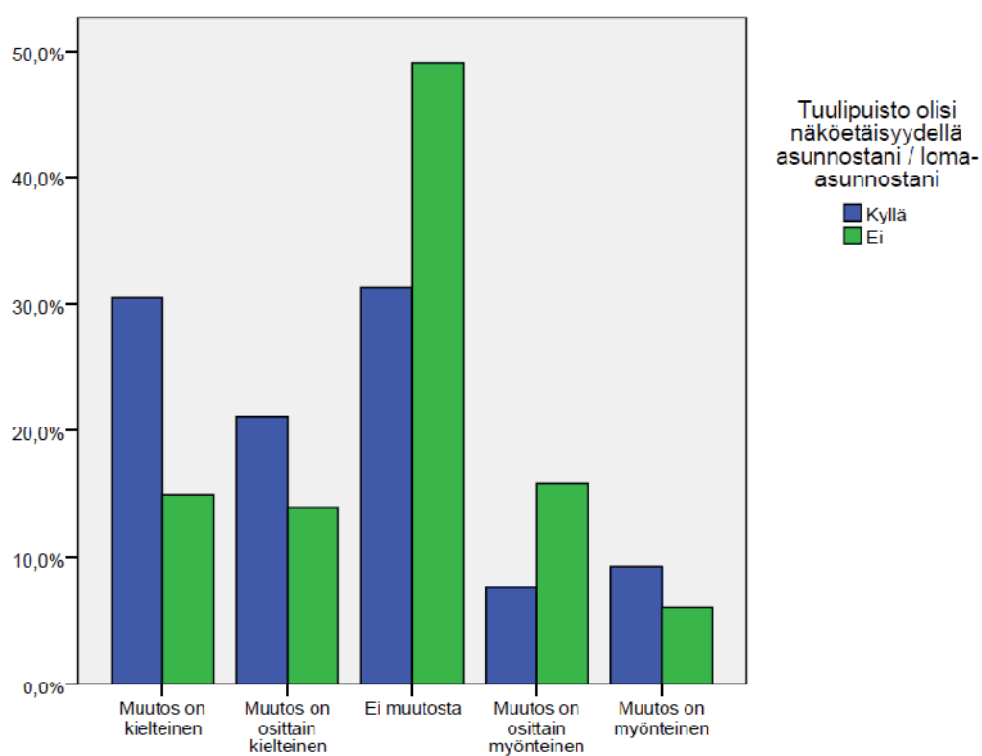
”Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä”

Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista enemmistö oli sitä mieltä, että Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä ja muutos tulee olemaan osittain tai täysin kielteinen (kuvio 51). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli runsas neljännes. Heistä hieman vajaa puolet oli sitä mieltä, että Muonion työllisyyteen ei tule muutosta tuulipuiston myötä. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista muutokseen ei uskonut hieman vajaa kolmannes. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista runsas kuudennes uskoi työllisyyden muutoksen olevan osittain tai täysin myönteinen. Hieman runsas viidennes vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, oli sitä mieltä, että Muonion työllisyyteen tulee osittain tai täysin myönteisiä muutoksia tuulipuiston myötä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko hän näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kolmannes oli sitä mieltä, että Muonion työllisyyteen tulevat muutokset ovat osittain tai täysin kielteisiä. Runsas kaksi viidennestä ei uskonut, että tuulipuiston myötä Muonion työllisyyteen tulee mitään muutoksia. Viidennes vastajista uskoi muutosten olevan osittain tai täysin myönteisiä. Haastatteluissa työllisyyteen ei juuri uskottu olevan vaikutuksia vaikka tuulipuisto rakennettaisiinkin. Kielteisiä vaikutuksia uskottiin kohdistuvan ainakin poronhoitoon sekä matkailuun. Toisaalta myönteisiä vaikutuksia työllisyyteen uskottiin olevan esimerkiksi maanrakennuksen ja matkailun alalla.

Kuvio 50. Oman alueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä

Kuvio 51. Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä

”Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen”

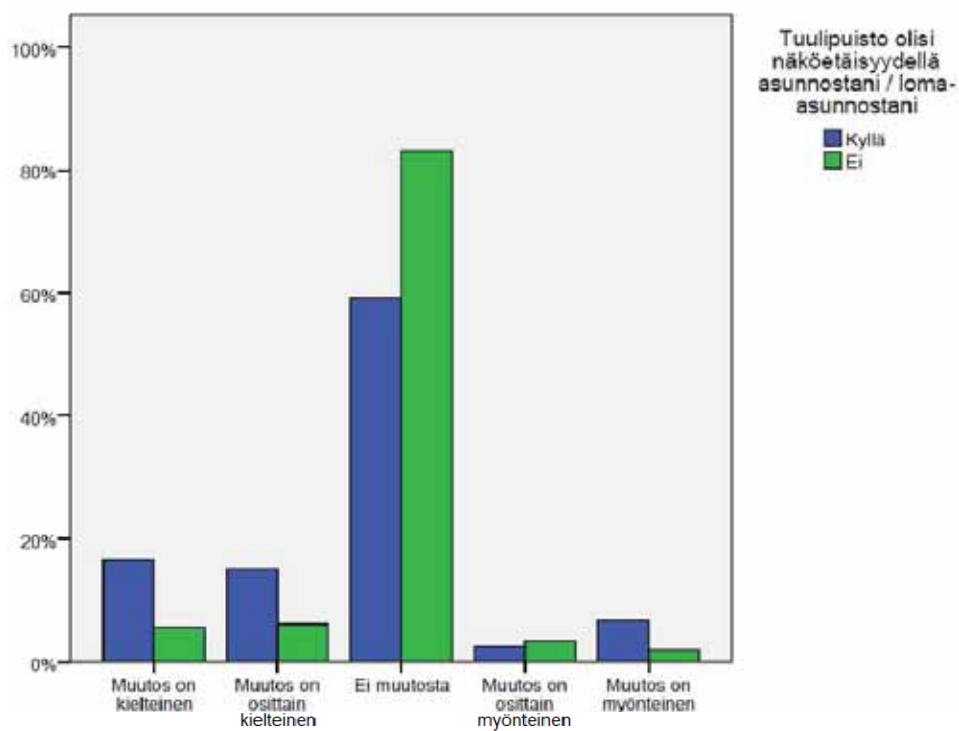
Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista hieman vajaa kolmannes oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheen arkeen osittain tai täysin kielteisesti (kuvio 52). Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli vain noin joka kymmenes. Heistä yli 80 % oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen ei vaikuta perheen arkeen millään lailla. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista kolme viidestä oli samaa mieltä. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista hieman alle kymmenesosa ajatteli tuulipuiston rakentamisella olevan osittain tai täysin myönteinen vaikutus perheen arkeen. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, samoin ajatteli vain runsas viisi prosenttia. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista viidennes oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheen arkeen osittain tai täysin kielteisesti. Noin kolme neljänneestä ei uskonut tuulipuiston rakentamisella olevan vaikutusta perheiden arkeen. Vain noin kuusi prosenttia uskoi muutoksen perheen arjessa olevan myönteinen. Haastatteluissa tuulipuiston rakentamisella ei juurikaan uskottu olevan vaikutusta perheen arkeen. Välillisesti kielteisiä vaikutuksia uskottiin olevan työntekoon esimerkiksi porotalouden ja matkailun alalla.

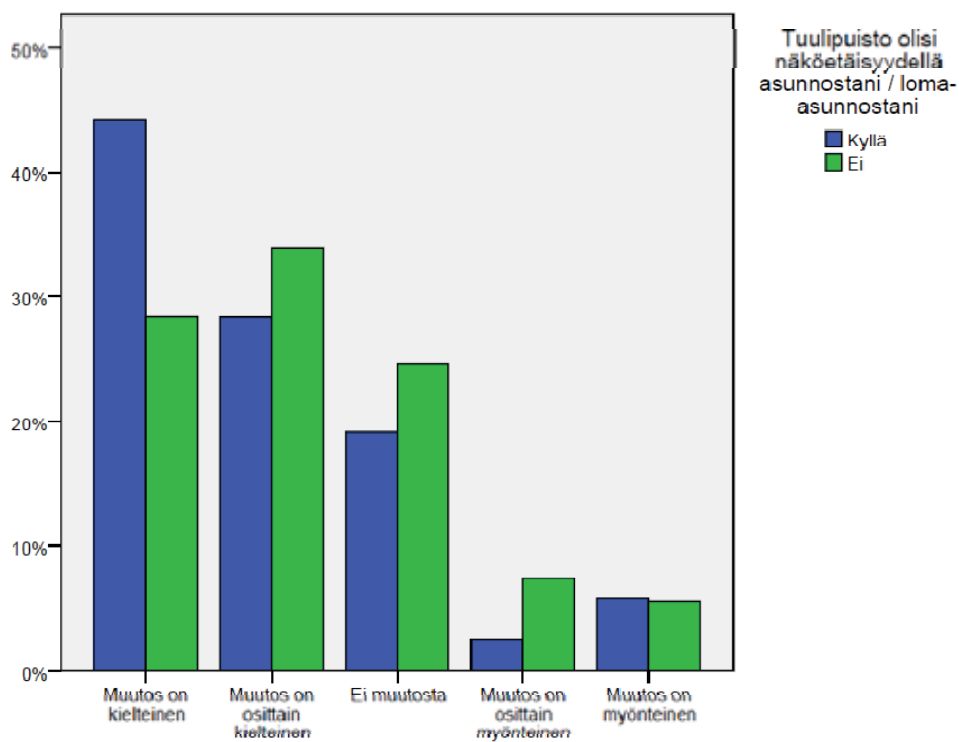
”Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla”

Lähes kolme neljästä näköetäisyydellä asuvasta tai loma-asunnon omistavasta oli sitä mieltä, että tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla ja muutos on osittain tai täysin kielteinen (kuvio 53). Samaa mieltä oli kolme viidestä vastaajasta, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä. Heistä noin neljännes ei uskonut, että muutosta metsämaihin tulee. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista viidennes ei uskonut muutokseen. Alle kymmenes näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista uskoi, että muutos metsämaihin on osittain tai täysin myönteinen. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli runsas kymmenesosa. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä oli tilastollisesti melkein merkitsevä ($p=0,029$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kaksi kolmesta oli sitä mieltä, että tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla osittain tai täysin kielteisesti. Noin viidenneksen mielestä mitään muutosta ei tapahdu vaikka tuulipuisto ja voimajohdot rakennettaisiinkin. Vain joka kymmenes oli sitä mieltä, että muutos on osittain tai täysin myönteinen. Haastatteluissa sanottiin tuulipuiston ja voimalinjojen tuhoavan luonnontilaisen maiseman ja vaativan valtavasti kaadettavaa metsää.

Kuvio 52. Tuulipuisto vaikuttaa perheeni arkeen

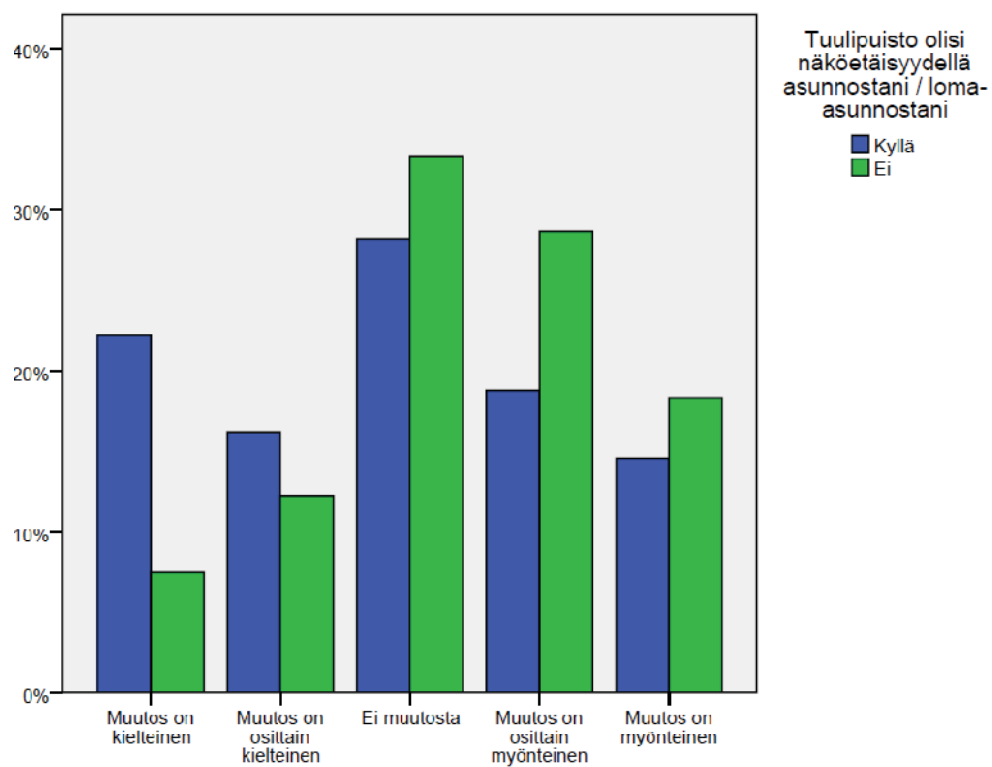

Kuvio 53. Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla

”Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat”

Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista lähes kaksi viidestä on sitä mieltä, että tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat osittain tai täysin kielteiseen suuntaan (kuvio 54). Vastaajista, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli hieman vajaa viidennes. Heistä kolmannes uskoi, että tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan eivät muutu. Näköetäisyydellä asuvista muutokseen ei uskonut runsas neljännes. Näköetäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista hieman vajaa kolmannes oli sitä mieltä, että tuulipuiston myötä asenteen tuulivoimaa kohtaan muuttuvat osittain tai täysin myönteiseen suuntaan. Vastaajista, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, tätä mieltä oli lähes puolet. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan näköetäisyydellä asumisen tai loma-asunnon omistamisen välillä on merkitsevä ($p=0,001$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, asuuko tai omistaako hän loma-asunnon näköetäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista neljännes oli sitä mieltä, että tuulipuiston myötä asenteen tuulivoimaa kohtaan muuttuvat osittain tai täysin kielteen suuntaan. Noin kolmannes vastaajista ei uskonut, että tuulipuiston myötä asenteet muuttuisivat suuntaan tai toiseen. Yli kaksi viidennestä uskoi asenteiden muutoksen olevan osittain tai täysin myönteinen. Haastatteluissa uskottiin hyvin toteutetun hankkeen lisäävän myönteistä asennoitumista tuulivoimaa kohtaan. Tuulivoimaan muutoinkin kielteisesti suhtautuvat uskoivat asenteiden muuttuvan vain entistä kielteisemmiksi.

Kuvio 54. Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat

Selittävänä tekijänä vastaajan liikkuminen tuulipuiston hankealueella

”Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja”

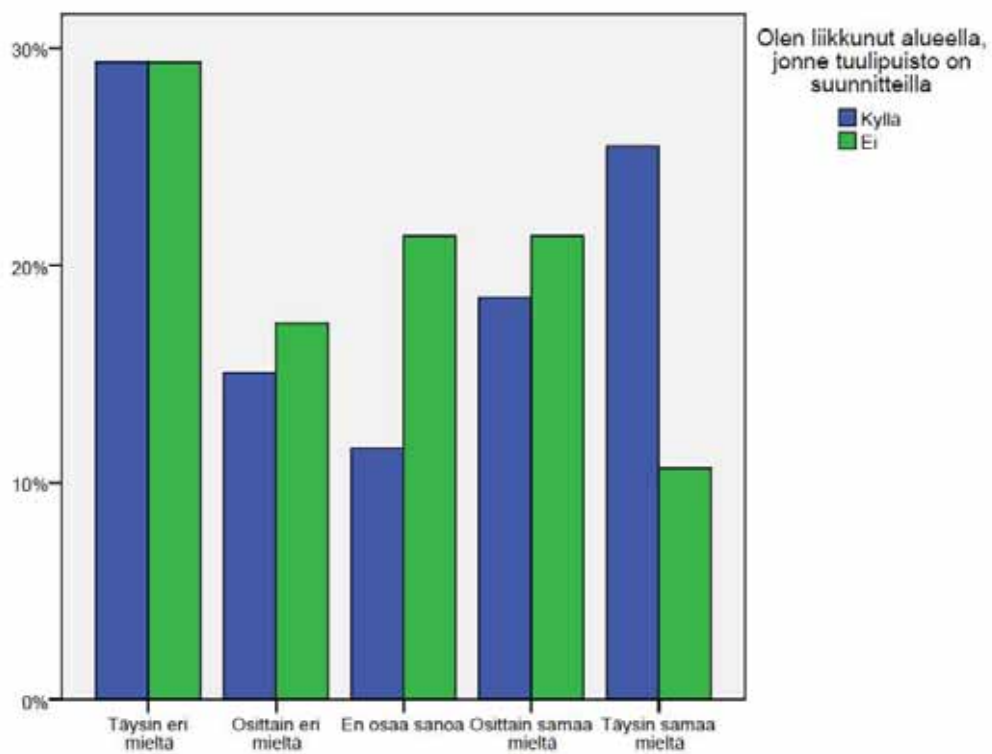
Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuiston alueella, lähes puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoiman rakentaminen heikentäisi Lapin matkailullisia arvoja (kuvio 55). Alueella liikkuneista vastaajista puolestaan tätä mieltä oli yli kolmannes. Alueella liikkuneista joka kymmenes ei osannut ottaa kantaa siihen, heikentääkö tuulivoiman rakentaminen Lapin matkailullisia arvoja vai ei. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, kantaa ei osannut ottaa 20 %. Heistä hieman vajaa kolmannes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja, kun alueella liikkuneista tätä mieltä oli joka kolmas. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,037$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kaksi neljännestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoiman rakentaminen heikentäisi Lapin matkailullisia arvoja. Vajaa kuudennes vastaajista ei ottanut kantaa. Kaksi neljännestä oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoiman rakentaminen heikentävän Lapin matkailullisia arvoja. Haastatteluiden perusteella juuri maiseman pilaantumisen arvellaan heikentävän matkailullista arvoa, mutta toisaalta Oloksen olemassa olevan puiston rakentamisen jälkeenkin Muoniossa todettiin riittäneen matkailijoita.

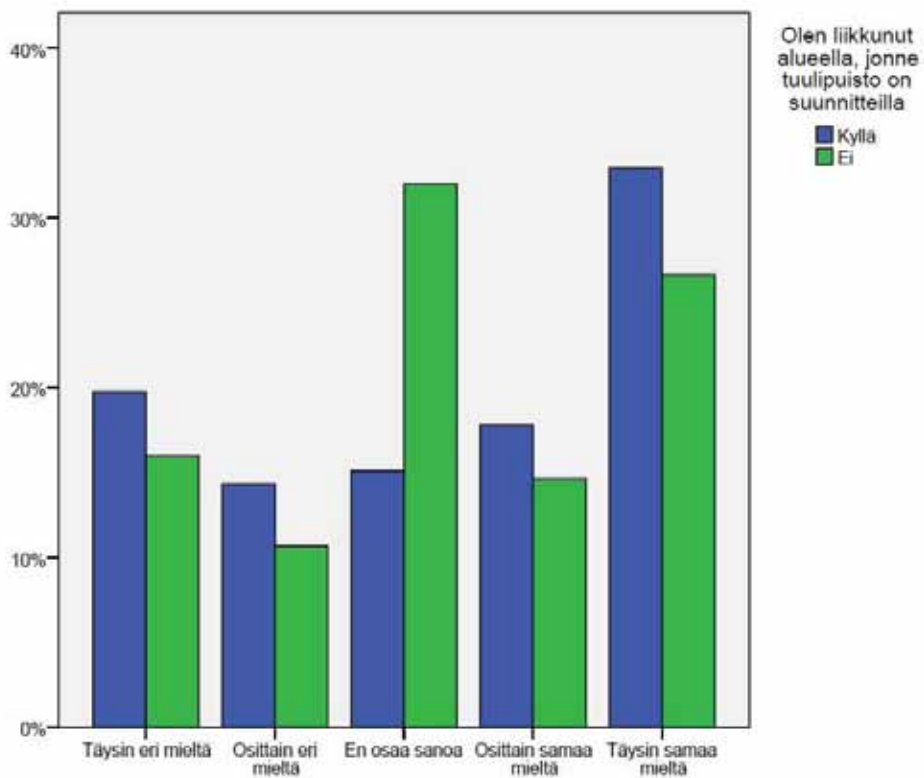
”Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan”

Tuulipuistoalueella liikkuneista yli kolmannes oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaa pitäisi sijoittaa mantereelle meren sijaan (kuvio 56). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuistoalueella, tätä mieltä oli 25 %. Heistä noin kolmannes ei osannut ottaa kantaa siihen, pitäisikö tuulipuistot sijoittaa merelle vai mantereelle. Tuulipuistoalueella liikkuneista kantaa ei osannut ottaa vajaa kuudennes. Tuulipuistojen sijoittamista merelle kannatti osittain tai täysin noin puolet alueella liikkuneista. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuistoalueella, merelle sijoittamista kannatti 40 %. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,028$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vajaa kolmannes sijoittaisi tuulipuistot ennemmin mantereelle kuin merelle. Vajaa viidennes kaikista vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Lähes puolet vastaajista sijoittaisi tuulipuistot merelle mantereeseen sijaan. Merelle sijoittamista perusteltiin haastatteluissa mm. maisemallisilla vaikutuksilla, kauas merelle sijoitettuna ne eivät häiritsisi ihmisiä.

Kuvio 55. Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja

Kuvio 56. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan

”Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä”

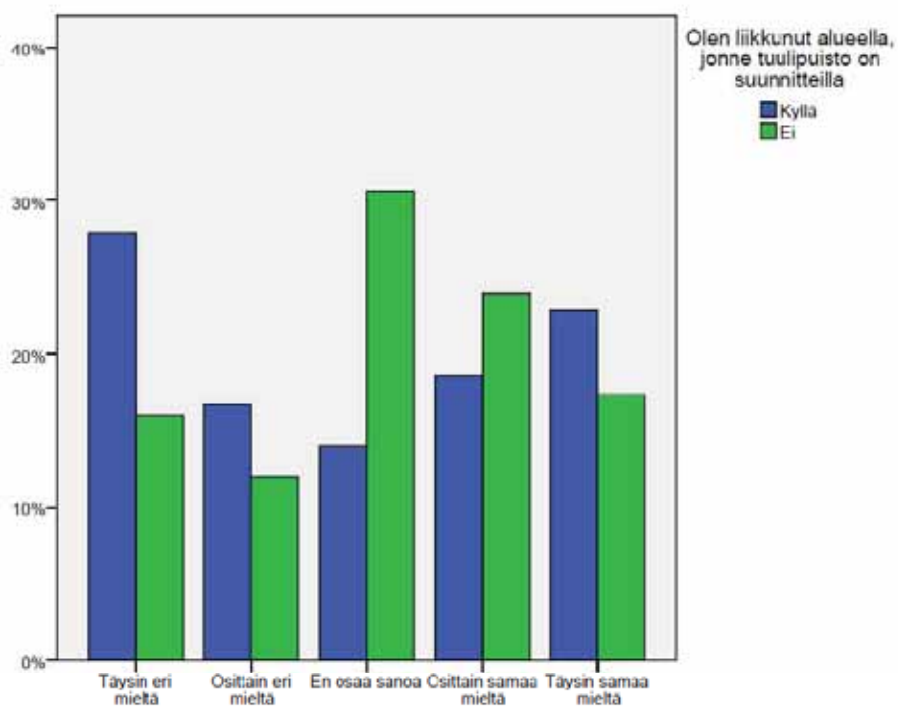
Tuulipuiston hankealueella liikkuneista vastaajista yli 40 % oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että Muonio kehittyisi tuulipuistohankkeen myötä (kuvio 57). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli runsas neljännes. Heistä hieman vajaa kolmannes ei osannut ottaa lainkaan kantaa siihen, kehittykö Muonio tuulipuistohankkeen myötä vai ei. Alueella liikkuneista vain vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Alueella liikkuneista 40 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että Muonio tulee kehittymään tuulipuistohankkeen myötä, kun vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli hieman runsas kaksi viidennestä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli merkitsevä ($p=0,005$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista kaksi viidennestä ei uskonut Muonion kehitykseen hankkeen myötä. Noin kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa. Noin 40 % uskoi Muonion kehittyvän tuulipuistohankkeen myötä. Haastatteluissa jotkut uskoivat tuulipuiston olevan niin haitallinen matkailulle, että se vähentäisi Muonion palveluja ja sitä kautta kehitys kääntyisi toiseen suuntaan. Toiset haastateltavista näkivät taas tuulipuiston yhtenä mahdollisuutena kunnan kehitykselle.

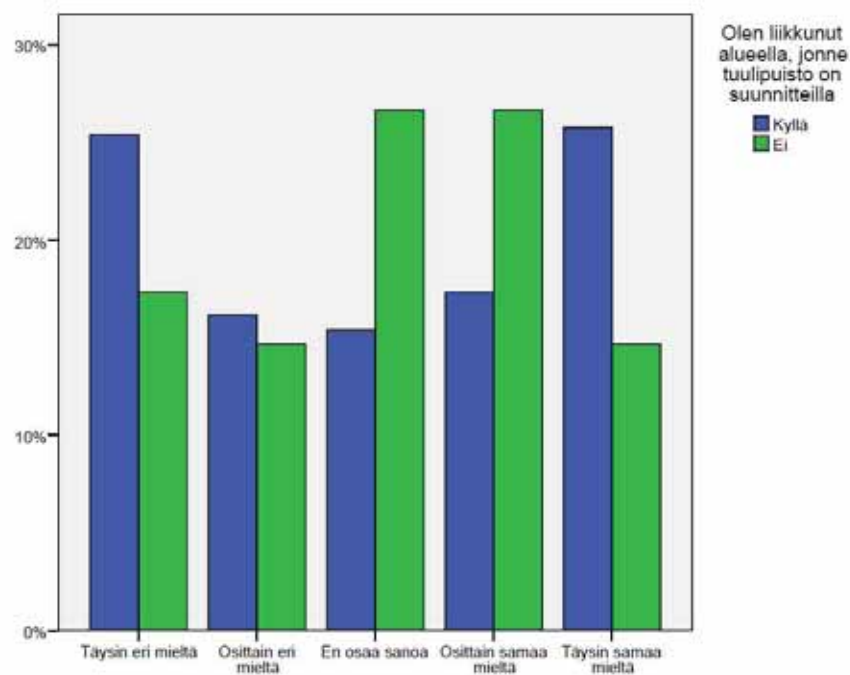
”Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi”

Alueella liikkuneista kaksi viidennestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että Muonion imago muuttuisi hankkeen myötä paremmaksi (kuvio 58). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli vajaa kolmannes. Heistä väittämään ei osannut ottaa kantaa yli 25 %, kun alueella liikkuneista vajaa kuudennes ei osannut sanoa, muuttuuko Muonion imago hankkeen myötä paremmaksi vai ei. Osittain tai täysin samaa mieltä Muonion imagon paranemisesta hankkeen myötä oli hieman yli kaksi viidennestä alueella liikkuneista. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, osittain tai täysin samaa mieltä oli kaksi viidennestä. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä on tilastollisesti melkein merkitsevää ($p=0,021$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista 40 % oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että Muonion imago muuttuisi hankkeen myötä paremmaksi. Hieman runsas kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa ollenkaan, eikä osannut sanoa, muuttuuko Muonion imago hankkeen myötä jotenkin. Osittain tai täysin samaa mieltä imagon muutoksesta parempaan oli runsas kaksi viidennestä. Haastatteluissa imagon uskottiin muuttuvan paremmaksi ja vihreämmäksi, mutta toisaalta sen pelättiin muuttuvan myös vähemmän erämaamaiseksi ja karkottavan turistik.

Kuvio 57. Muonio kehitty tuulipuistohankkeen myötä

Kuvio 58. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi

”Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja”

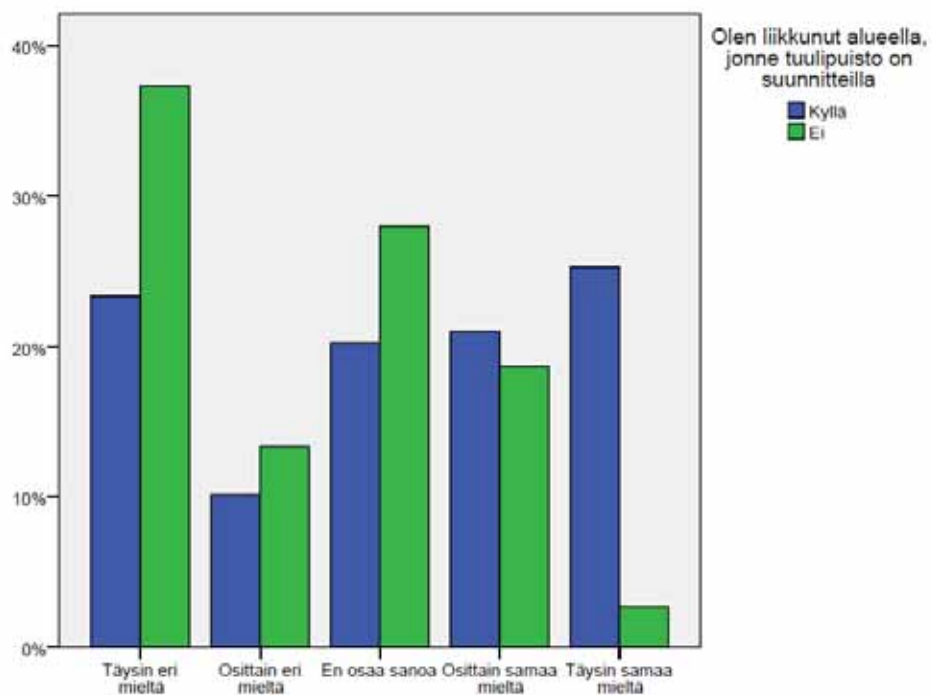
Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuistoalueella, enemmistö oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston rakennusalueeseen ei liity erityisiä tunteita tai muistoja (kuvio 59). Alueella liikkuneista kolmannes oli tätä mieltä. Heistä 20 % ei osannut ottaa kantaa väittämään ja vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuistoalueella, kantaa ei osannut ottaa hieman runsas neljännes. Alueella liikkuneista vajaa puolet oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli vain 20 %. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli erittäin merkitsevää ($p=0,000$), joten vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista yli kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja. Noin viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Kaksi viidennestä oli sitä osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja. Kuten aikaisemmin on mainittu, haastatteluissa vastaajat liittivät tunteita enemmänkin yleisen maiseman erämaisyyteen kuin hankealueeseen nimenomaisesti.

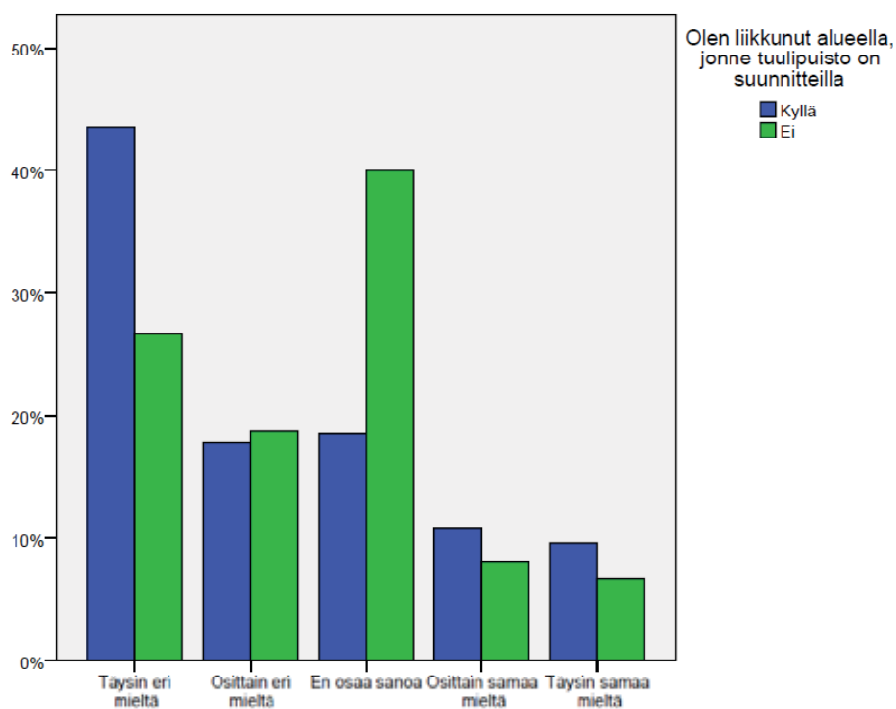
”Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle”

Tuulipuistoalueella liikkuneista kaksi kolmesta oli täysin tai osittain sitä mieltä, että tuulipuisto ei tuo matkailua Muonion alueelle. Huomattava osa vastaajista oli valinnut vaihtoehdon ”täysin eri mieltä” (kuvio 60). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, runsas 40 % oli sitä mieltä, että tuulipuisto ei tuo matkailua Muonion alueelle. Heistä kaksi viidesosaa ei osannut ottaa kantaa siihen ollenkaan, tuoko tuulipuisto matkailua alueelle vai ei. Alueella liikkuneista kantaa ei ottanut vajaa 20 %. Alueella liikkuneista osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulipuisto tuo matkailua Muonioon oli noin viidennes. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli vajaa kuudennes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli merkitsevä ($p=0,002$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes kaksi kolmasosaa oli sitä mieltä, että tuulipuisto ei tuo matkailua Muonion alueelle. Hieman vajaa neljännes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin viidennes vastaajista uskoi tuulipuiston tuovan matkailua Muonioon. Haastatteluiden perusteella enemmistö ei uskonut tuulipuiston tuovan matkailua Muonioon vaan päinvastoin vähentävän sitä. Matkailijat näkivät tuulivoimat enemmän mahdollisuutena kehittää niistä nähtävyys.

Kuvio 59. Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja

Kuvio 60. Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle

”Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä”

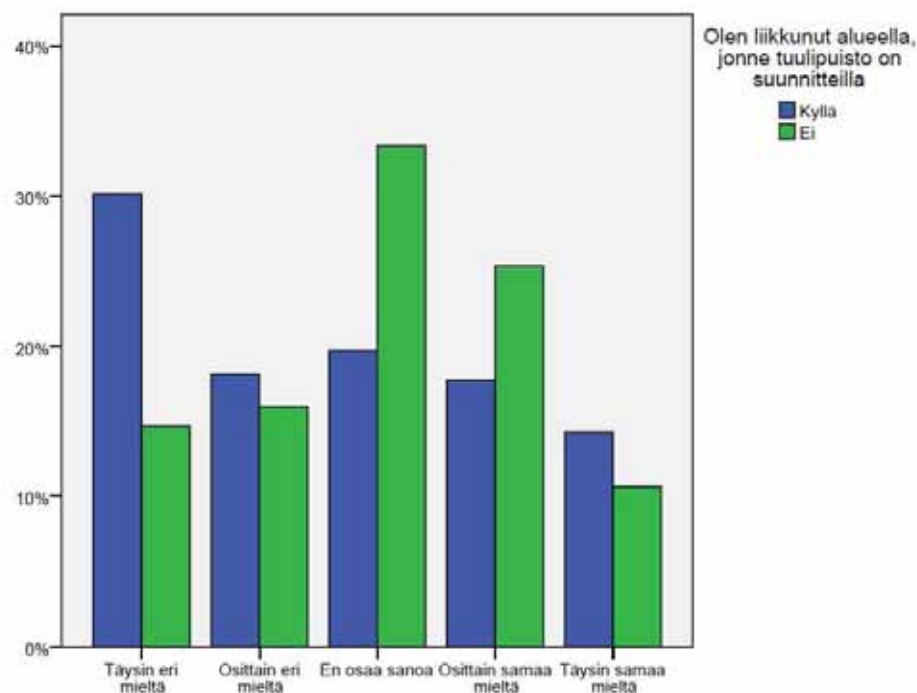
Alueella liikkuneista vastaajista lähes puolet olisi osittain tai täysin sitä mieltä, että elinkeinorakenne Muoniossa ei monipuolistu tuulipuiston rakentamisen myötä (kuvio 61). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, vajaa kolmannes oli tätä mieltä. Heistä kolmannes ei osannut ottaa kantaa siihen, monipuolistuuko Muonion elinkeinorakenne tuulipuiston rakentamisen myötä vai ei. Alueella liikkuneista kantaa ei osannut ottaa 20 %. Alueella liikkuneista osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli vajaa kolmannes, kun vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, Muonion elinkeinorakenteen monipuolistumiseen uskoi osittain tai täysin runsas kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,015$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista yli 40 % oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. Runsas viidennes ei osannut ottaa kantaa. Noin kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä. Haastatteluissa matkailun vähenemisen pelättiin vaikuttavan myös elinkeinorakenteeseen, mutta toisaalta mikäli tuulipuisto toisi töitä tai matkailua alueelle, sen uskottiin välillisesti vaikuttavan myös elinkeinorakenteen monipuolistumiseen.

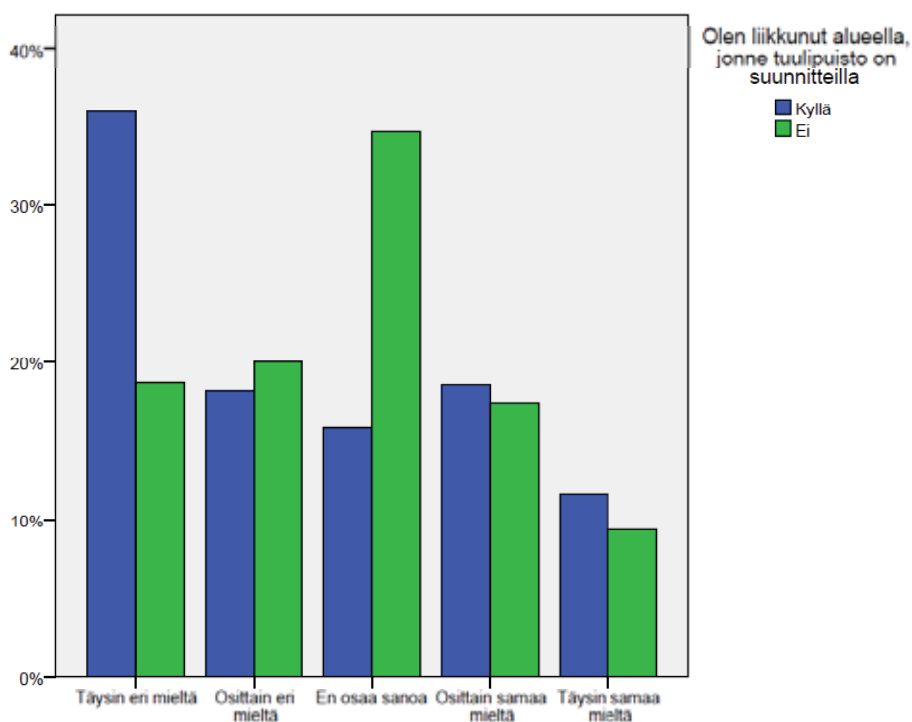
”Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi”

Tuulipuiston hankealueella liikkuneista runsas enemmistö oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto ei vaikuta Muonion palveluita lisäävästi (kuvio 62). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli hieman alle puolet. Heistä yli kolmannes ei osannut ottaa kantaa väittämään lainkaan, kun alueella liikkuneista vain vajaa kuudennes ei osannut arvioida, vaikuttaako tuulipuisto Muonion palveluja lisäävästi vai ei. Osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto vaikuttaa palveluita lisäävästi, oli vajaa kolmannes alueella liikkuneista. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli runsas 25 %. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli merkitsevä ($p=0,003$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hienoinen enemmistö on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto ei vaikuta Muonion palveluita lisäävästi. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman alle kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi. Haastatteluissa ei tuulipuiston uskottu lisäävän palveluita, mutta välillisesti vaikutusta arveltiin olevan matkailun kautta joko huonompaan tai parempaan suuntaan.

Kuvio 61. Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä

Kuvio 62. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi

”Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia”

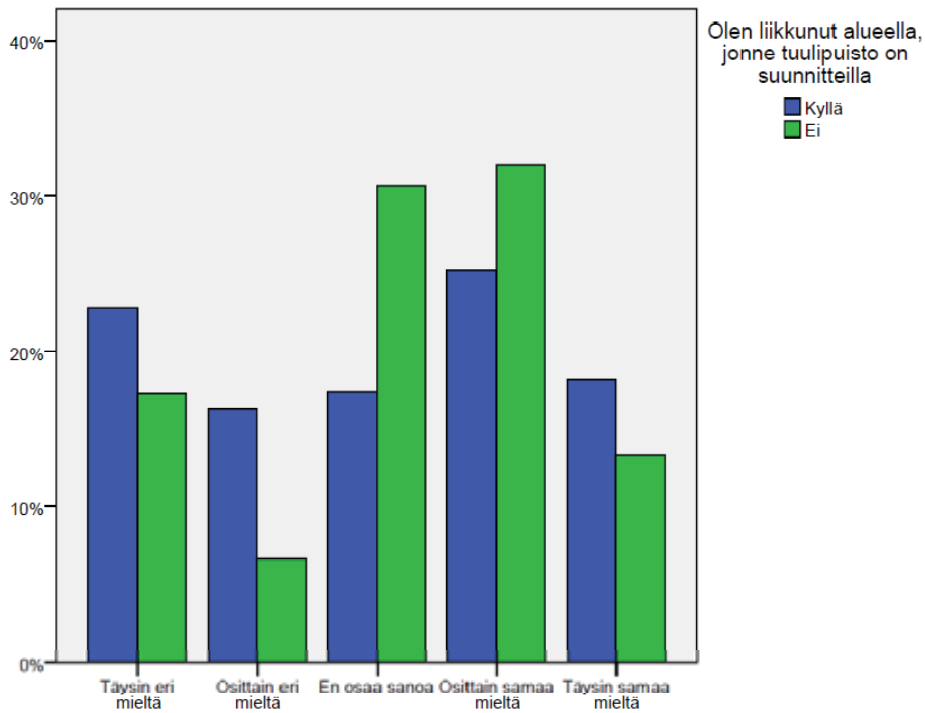
Alueella liikkuneista hieman vajaa kaksi viidennestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia (kuvio 63). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli vajaa 25 %. Heistä vajaa kolmannes ei osannut ottaa kantaa väittämään ollenkaan, kun alueella liikkuneista vain hieman yli kuudennes ei osannut sanoa, hyödyntääkö Muonio tuulipuiston myötä tulevia uusia mahdollisuuksia. Alueella liikkuneista runsas kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston myötä Muonio tulee hyödyntämään sen tuomia uusia mahdollisuuksia. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli hieman vajaa puolet. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä on melkein merkitsevä ($p=0,022$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä, että Muonio hyödyntäisi tuulipuiston mukanaan tuomia uusia mahdollisuuksia. Vastaajista viidennes ei osannut ottaa kantaa. Yli kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston myötä Muonio tulee hyödyntämään sen tuomia uusia mahdollisuuksia. Haastatteluissa uusiin mahdollisuuksiin ei juurikaan uskottu, mutta mikäli tällaisia mahdollisuuksia tulisi, uskottiin että Muonio tulisi niitä hyödyntämään.

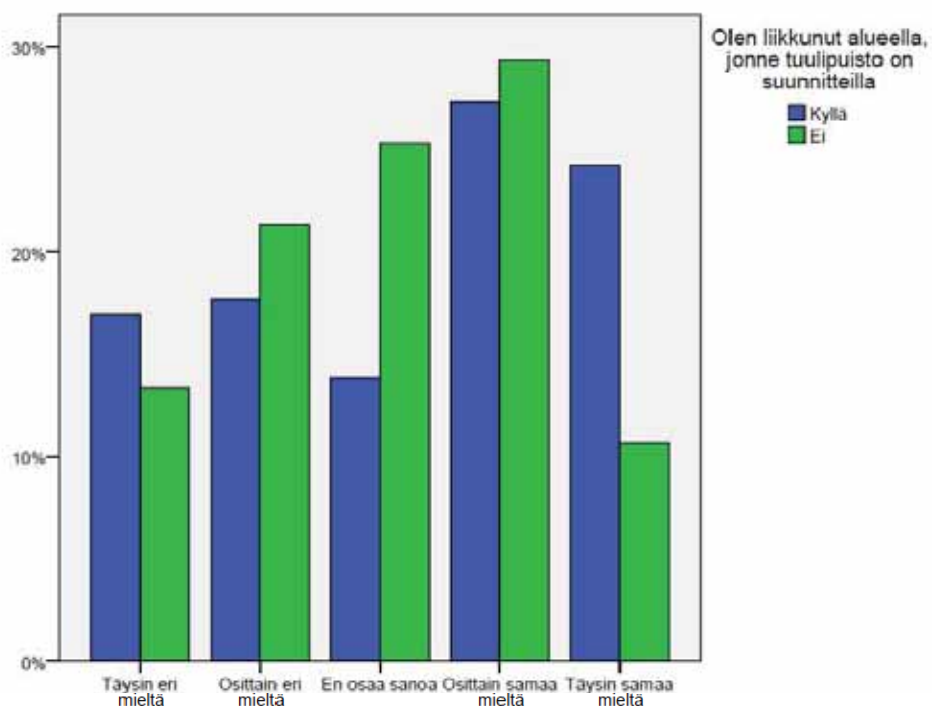
”Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa”

Runsas kolmannes on osittain tai täysin eri mieltä siitä, että on saanut tuulipuiston rakennushankkeesta tarpeeksi tietoa (kuvio 64). Noin neljännes ei osannut ottaa kantaa saamansa tiedon riittävyyteen. Alueella liikkuneista kantaa ei osannut ottaa vajaa kuudennes. Alueella liikkuneista enemmistö oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että oli saanut tuulipuiston rakennushankkeen kulusta tietoa riittävästi. Vastaajista, jotka eivät olleet alueella liikkuneet, tätä mieltä oli kaksi viidennestä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä on melkein merkitsevää ($p=0,030$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaa 20 % ei kokenut saaneensa riittävästi tietoa, vaan he olivat väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä. Noin kuudennes vastaajista ei ottanut saamansa tiedon riittävyyteen kantaa. Vastaajista lähes puolet olisi osittain tai täysin sitä mieltä, että ovat saaneet tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa. Haastatteluissa lisätietoa toivottiin mahdollisimman paljon, mutta pienellä paikkakunnalla tietoa todettiin saatavan helposti naapurista.

Kuvio 63. Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia

Kuvio 64. Olen saanut tuulipuiston rakennushankkeen kulusta riittävästi tietoa

”Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa”

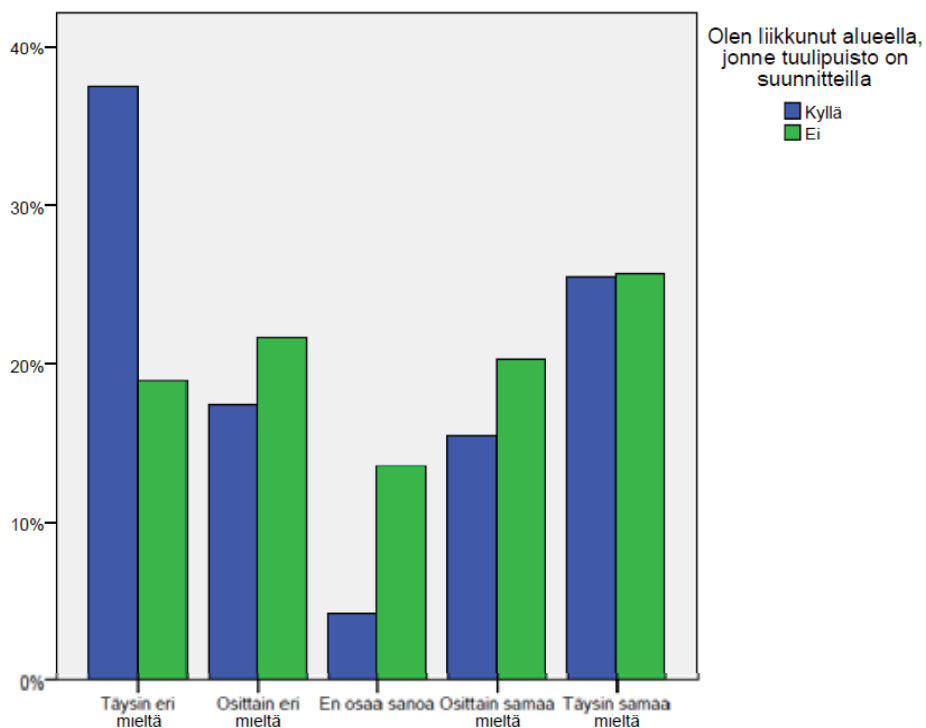
Tuulipuiston hankealueella liikkuneista selvä enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaisi maisemaa. Heidän vastauksensa painottuivat luokkaan ”täysin eri mieltä” (kuvio 65). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuistoalueella, tätä mieltä oli noin kaksi viidennestä. Heistä vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa lainkaan siihen, pilaavatko tuulivoimalat maisemaa vai eivät. Alueella liikkuneista kantaa ei osannut ottaa vain noin neljä prosenttia. Tuulipuiston hankealueella liikkuneista 40 % oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä vajaa puolet. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli merkitsevää ($p=0,004$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista enemmistö oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät pilaisi maisemaa. Vain noin kuusi prosenttia vastaajista ei osannut ottaa kantaa. Kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa. Haastatteluissa tuulivoimaloiden uskottiin pilaavan erämaamaisen luonnonmaiseman joka on Muonion valttikortti. Toisaalta luonnollista energiaa tuottavien voimaloiden katsottiin sopivan tunturiin.

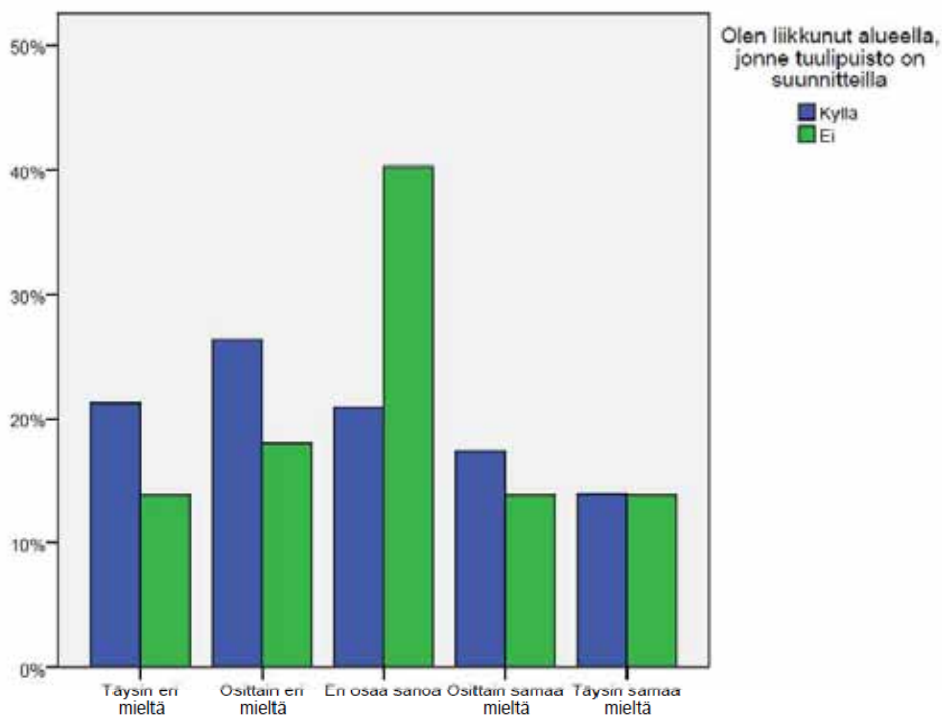
”Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla”

Tuulipuiston hankealueella liikkuneista lähes puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla (kuvio 66). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, samaa mieltä oli hieman vajaa kolmannes. Heistä 40 % ei osannut ottaa kantaa väittämään, kun alueella liikkuneista vain viidennes ei osannut sanoa, pitäisikö energia tuulivoiman sijasta tuottaa jollain muulla tavalla. Alueella liikkuneista hieman vajaa kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoiman sijaan energiaa pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla. Yli neljännes vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, olivat samaa mieltä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli melkein merkitsevää ($p=0,018$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas kaksi viidennestä oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoima on hyvä energiantuotannon muoto, eikä energiaa tarvitse sen sijasta tuottaa jollain muulla tavalla. Neljännes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Vajaa kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla. Haastatteluissa kannatettiin sekä tuulivoimaa puhtaana energiantuotannon muotona, että perinteisiä energiantuotannonmuotoja varmoina ja suurina määriä kerralla tuottavina.

Kuvio 65. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa

Kuvio 66. Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla

”Tuulivoimalat ovat vaarallisia”

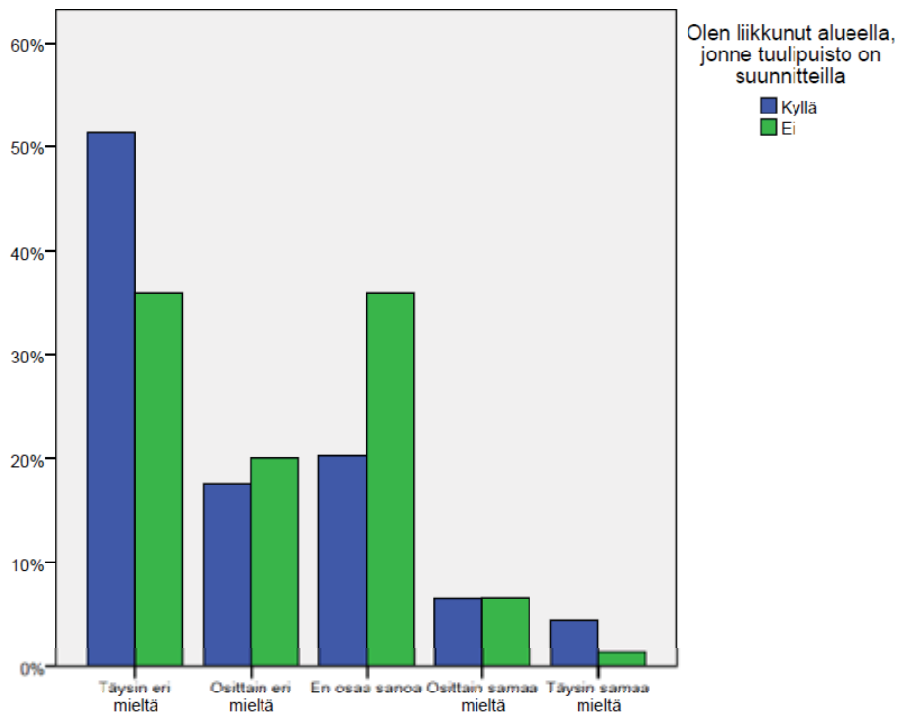
Tuulipuiston hankealueella liikkuneet olivat vahvasti sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät ole vaarallisia. Heistä runsas kaksi kolmannesta oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. Enemmistö vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, oli samaa mieltä (kuvio 67). Heistä kuitenkin runsas kolmannes ei osannut ottaa kantaa lainkaan väittämään. Alueella liikkuneista viidennes ei osannut sanoa, ovatko tuulivoimalat vaarallisia. Heistä lähes kaksi viidestä on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat ovat vaarallisia. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, runsas kolmannes oli joko osittain tai täysin samaa mieltä siitä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä on melkein merkitsevää ($p=0,032$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes kaksi kolmannesta oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat olisivat vaarallisia. Hieman vajaa neljännes ei osannut ottaa kantaa. Vain alle kymmenesosa vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat ovat vaarallisia. Haastatteluissa tuulivoimaloiden uskottiin olevan vaarallisia vain lähinnä linnuille. Lavoista lentävän jään arvioitiin olevan pieni vaaratekijä. Muutoin tuulivoimaloita ei pidetty sen vaarallisempina kuin muitakaan teknisiä laitoksia tai rakennelmia.

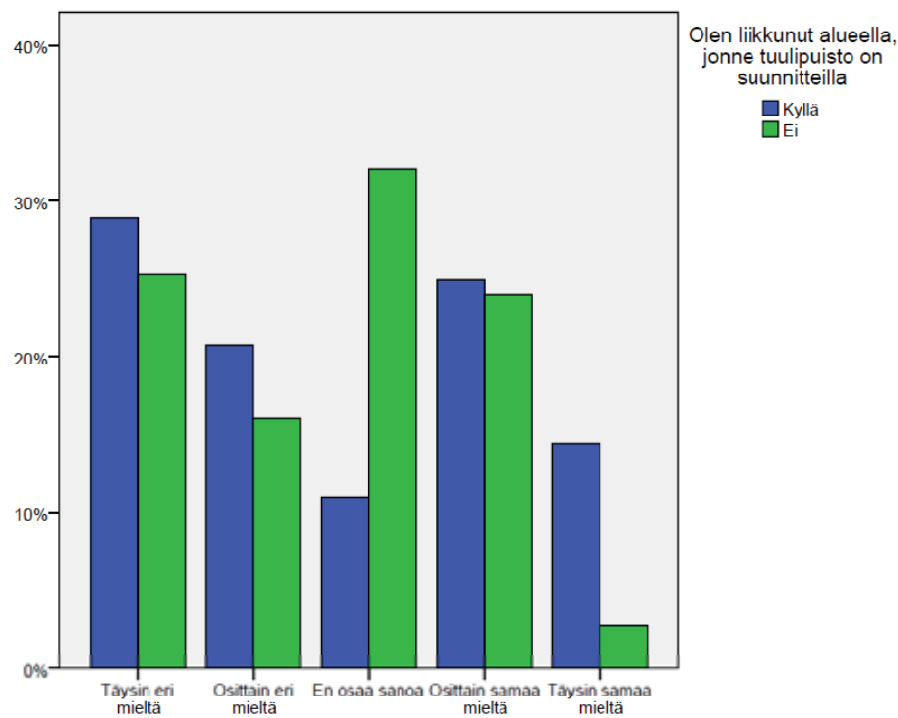
”Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille”

Tuulipuistoalueella liikkuneista lähes puolet olivat osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat aiheuttaisivat haittaa eläimille (kuvio 68). Runsas kaksi neljännestä vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, oli myöskin osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat aiheuttaisivat haittaa eläimille. Heistä noin kolmannes ei osannut ottaa lainkaan kantaa väittämään. Alueella liikkuneista vain joka kymmenes ei osannut sanoa, aiheuttavatko tuulivoimalat haittaa eläimille vai ei. Alueella liikkuneista lähes 40 % oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli runsas neljännes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli erittäin merkitsevä ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat aiheuttaisivat haittaa eläimille. Noin kuudennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Yli kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille. Haastatteluiden perusteella haittaa kokisivat eniten linnut, jotka voivat lapoihin lentäessään kuolla. Poroille ja riistaeläimille haittaa voi tulla elinalueiden pienentymisen muodossa. Muutoin haitat eläimille koettiin melko vähäisiksi.

Kuvio 67. Tuulivoimalat ovat vaarallisia

Kuvio 68. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille

”Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin”

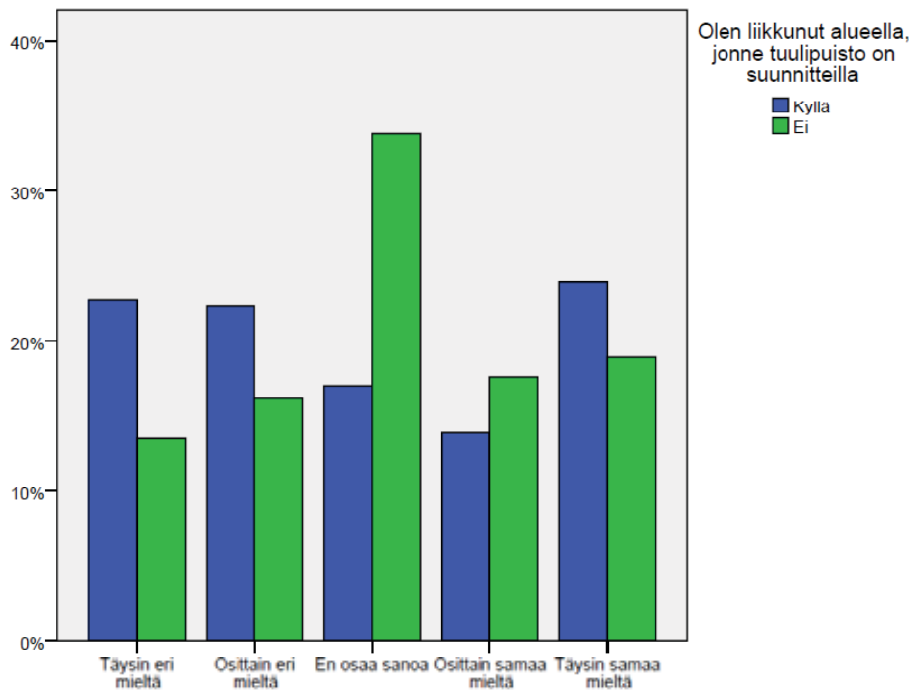
Alueella liikkuneista hieman vajaa puolet oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuttaisi muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin (kuvio 69). Samoin ajatteli hieman vajaa kolmannes vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet tuulipuistoalueella. Noin kolmannes heistä ei osannut ottaa kantaa väittämään. Alueella liikkuneista noin kuudennes ei osannut sanoa, aiheuttaako tuulipuiston rakentaminen muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Yli kolmannes alueella liikkuneista oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei tule aiheuttamaan muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Runsas kolmannes vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, olivat osittain tai täysin samaa mieltä, että eläin- ja kasvilajistoille ei aiheudu muutoksia tuulipuiston rakentamisen myötä. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä on melkein merkitsevä ($p=0,014$).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas 40 % on osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen aiheuttaa muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Runsas kolmannes vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Haastatteluissa tuulipuistoalueen sanottiin muuttuvan luonnontilaisesta rakennetuksi ympäristöksi, jolloin kasvillisuus kärsii. Samoin eläinten elinpiiri kaventuu. Toisaalta luonnontilaista ympäristöä todettiin riittävän ja muutamien lintujen mahdollista kuolemaa ei pidetty ratkaisevana.

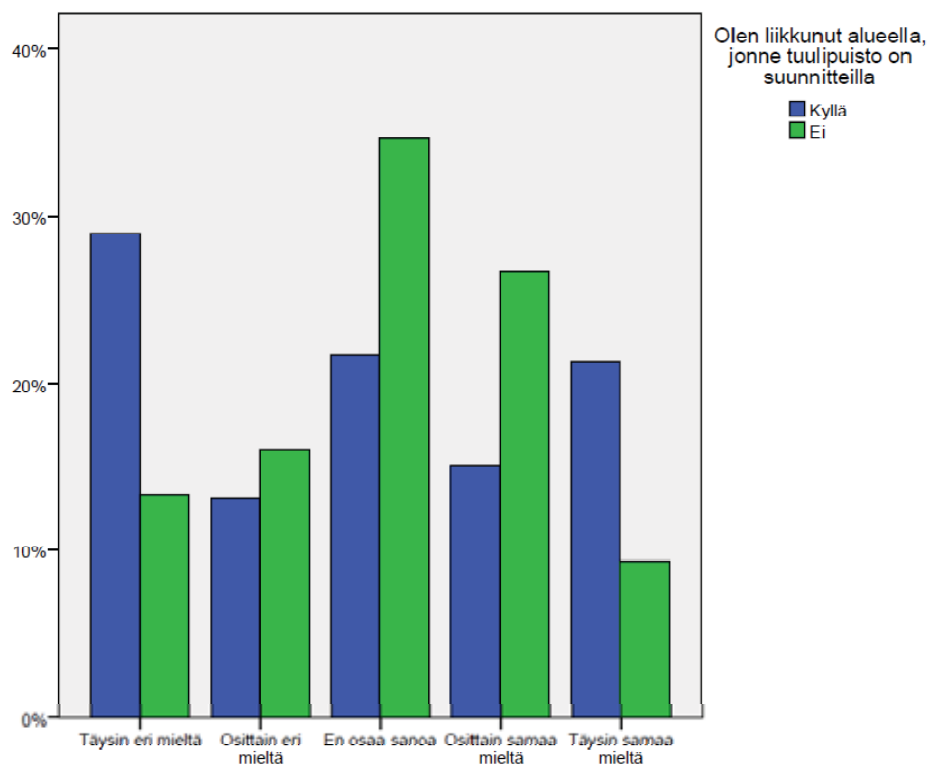
”Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä”

Alueella liikkuneista runsas 40 % oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimaa ei voi hyödyntää matkailun edistämässä. (kuvio 70). Vastaukset painottuivat vaihtoehtoon ”täysin eri mieltä”. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, lähes kolmannes oli samaa mieltä siitä, että tuulivoimaa ei voi hyödyntää matkailun edistämässä. Heistä yli kolmannes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Alueella liikkuneista viidennes ei osannut sanoa, voiko tuulivoimaa hyödyntää matkailun edistämässä vai ei. Runsas kolmannes alueella liikkuneista oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämässä. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli niin ikään runsas kolmannes. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli merkitsevä ($p=0,001$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista lähes kaksi viidennestä oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä. Noin kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Runsas kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä. Haastatteluissa toiset eivät nähneet tuulivoimaa missään tapauksessa mitenkään positiivisena tai seikkana jolla voisi hyödyntää matkailun edistämässä, he näkivät tuulivoiman enemmänkin matkailua radikaalisti vähentävänä tekijänä. Toisten mielestä tuulivoimalat kuvastavat puhdasta luontoa ja matkailua voitaisiin markkinoida entistä ekologisempaan. Toisaalta itse tuulipuisto voisi joidenkin mielestä houkutella lisää matkailua paikkakunnalle.

Kuvio 69. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin

Kuvio 70. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä

”Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä”

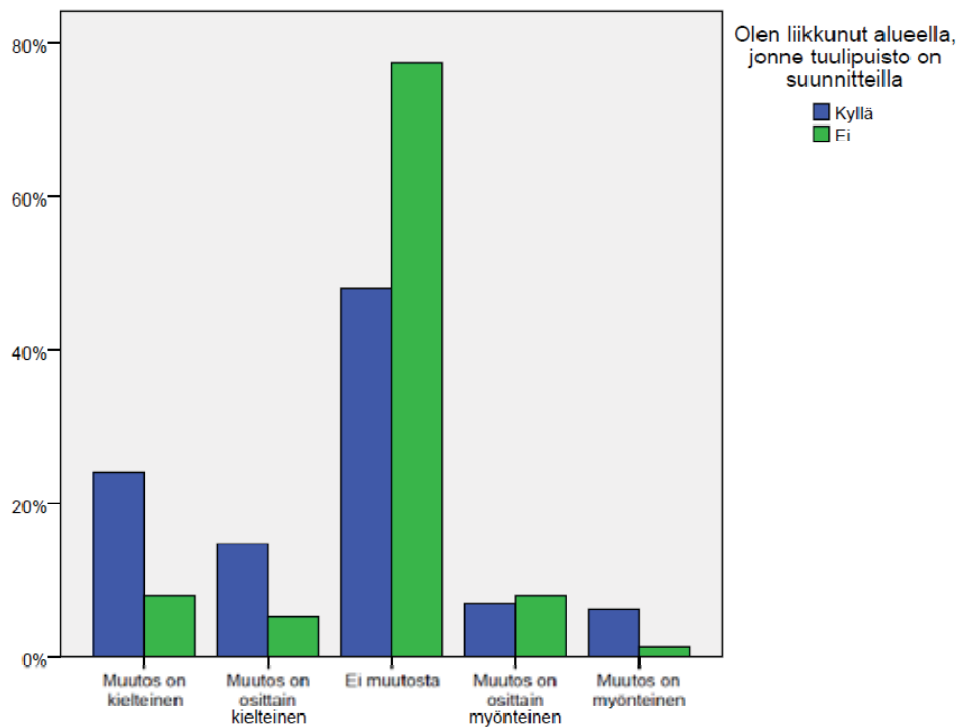
Alueella liikkuneista lähes 40 % oli sitä mieltä, että tuulipuiston myötä oman alueen virkistyskäytön muutos on osittain tai täysin kielteistä (kuvio 71). Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, tätä mieltä oli vain vajaa kuudennes. Heistä yli kolme neljännessä oli sitä mieltä, että oman asuinalueen virkistyskäyttöön ei tule muutosta tuulipuiston rakentamisen myötä. Alueella liikkuneista hieman vajaa puolet oli sitä mieltä, että muutosta oman alueen virkistyskäyttöön ei tule vaikka tuulipuisto rakennetaankin. Runsas kymmenes alueella liikkuneista oli sitä mieltä, että tuulipuiston myötä syntyvä oman asuinalueen muutos on osittain tai täysin myönteinen. Samaa mieltä oli vajaa kymmenes vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella. Riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevää ($p=0,000$), eli vastaajan antama vastaus riippui erittäin merkitsevästi siitä, onko hän liikkunut alueella jonne tuulipuisto on suunnitteilla.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista hieman vajaa kolmannes oli sitä mieltä, että tuulipuiston myötä oman asuinalueen virkistyskäyttö muuttuu osittain tai täysin kielteiseen suuntaan. Selvä enemmistö ei uskonut että muutosta oman asuinalueen virkistyskäytössä tapahtuu. Vain runsas kymmenes kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että muutos on osittain tai täysin myönteinen. Haastatteluissa oman asuinalueen virkistyskäytön muutokseen ei juuri uskottu tuulipuiston sijaitessa niin kaukana kaikesta.

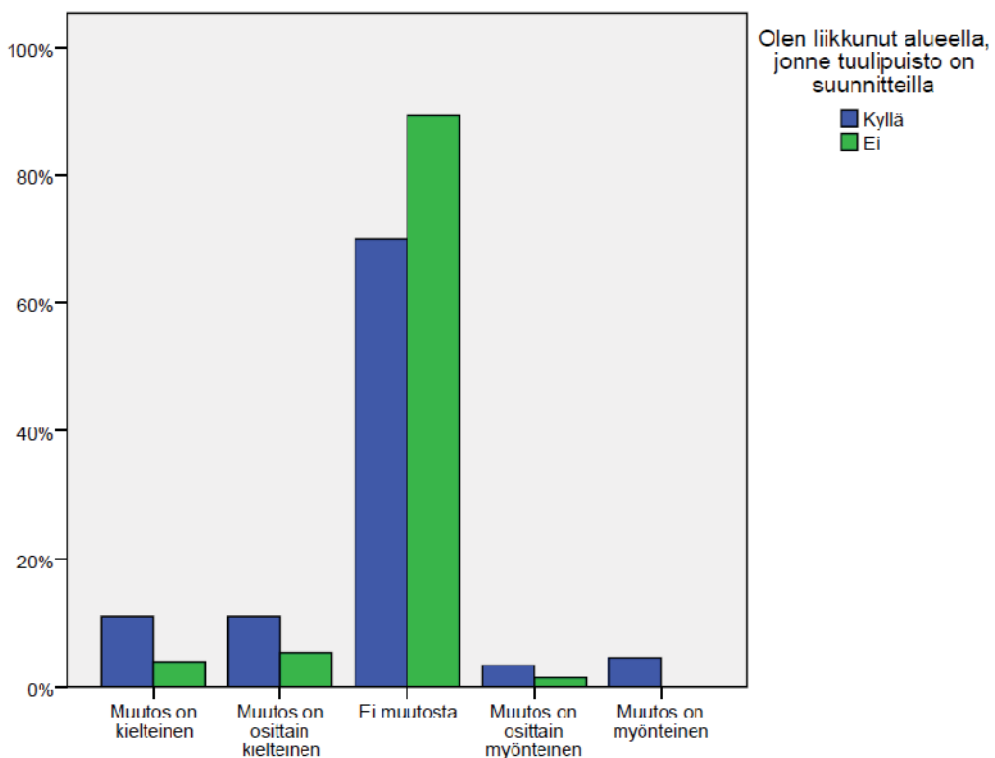
”Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen”

Tuulipuistoalueella liikkuneista 20 % oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheen arkeen osittain tai täysin kielteisesti (kuvio 72). Alle kymmenes vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, oli tätä mieltä. Heistä lähes yhdeksän kymmenestä oli sitä mieltä, että muutosta perheen arkeen ei tule tuulipuiston rakentamisen myötä. Alueella liikkuneista seitsemän kymmenestä oli myös sitä mieltä, että muutosta perheen arkeen ei tule tuulipuiston rakentamisen vuoksi. Alle kymmenesosa heistä oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentamisen myötä muutos perheen arjessa olisi osittain tai täysin myönteinen. Vastaajista, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, vain runsas prosentti oli sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheen arkeen osittain tai täysin myönteisesti. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan alueella liikkumisen välillä oli melkein merkitsevää (0,019).

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista alle viidennes uskoi tuulipuiston rakentamisen vaikuttavan perheensä arkeen osittain tai täysin kielteisesti. Noin kolme neljännessä oli sitä mieltä, että muutosta perheen arkeen ei tule. Vain noin kuusi prosenttia oli sitä mieltä, että muutos perheen arjessa on osittain tai täysin myönteinen. Haastatteluissa moni ei uskonut minkäänlaiseen muutokseen. Ainoastaan välillisiä muutoksia arveltiin voivan tulla ilmi esimerkiksi poronhoidon ja matkailun kautta, jolloin vaikutukset perheen arkeen arvioitiin joko myönteisiksi tai kielteisiksi.

Kuvio 71. Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä

Kuvio 72. Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen

Selittävänä tekijänä vastaajan asumisen tai loma-asunnon omistamisen pituus kunnassa

”Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet”

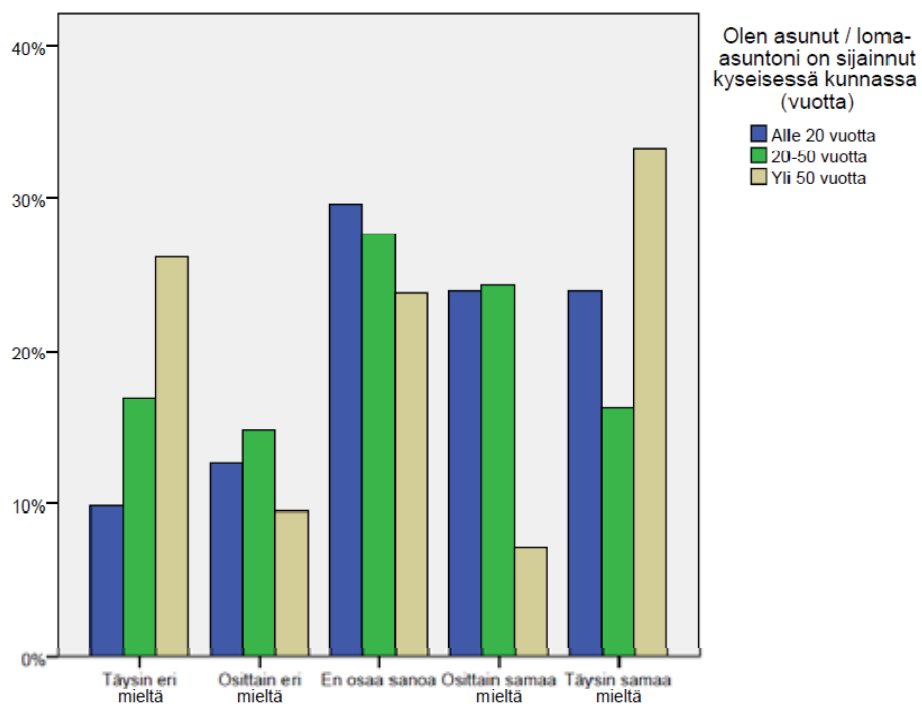
Kunnassa kauimmin asuneet, (yli 50 vuotta) olivat eniten täysin tai osittain eri mieltä siitä, että suuremmat hankkeet ovat parempia kuin alle kahdenkymmenen voimalan hankkeet, heistä yli kolmannes ajatteli näin (kuvio 73). 20-50 vuotta kunnassa asuneista vajaa kolmannes kannatti enemmän isompia hankkeita. Kunnassa alle 20 vuotta asuneista vain 20 % piti suurempia hankkeita osittain tai täysin pieniä hankkeita parempina. Heistä kolmannes ei osannut ottaa kantaa väittämään Kunnassa 20-50 vuotta asuneista runsas viidennes ei osannut ottaa kantaa ja yli 50 vuotta kunnassa asuneista vajaa 20 % ei osannut sanoa, ovatko pienemmät vai isommat hankkeet parempia. Alle 20 vuotta kunnassa asuneista melkein puolet oli sitä mieltä, että alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia, 20-50 vuotta kunnassa asuneista vajaa kaksi viidennestä ajatteli näin. Yli 50 vuotta kunnassa asuneista kaksi viidestä kannatti osittain tai täysin alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeita enemmän kuin suuren kokoluokan hankkeita. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan kunnassa asumisen pituudella oli merkitsevä ($p=0,003$), joten vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, miten kauan hän on kunnassa asunut tai omistanut loma-asunnon.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista vajaa kolmannes kannatti suurempia hankkeita. Yli neljännes ei osannut ottaa kantaa ollenkaan ja runsas kaksi viidennestä oli pienempien hankkeiden kannalla. Haastatteluiden perusteella oli havaittavissa, että kauemmin kunnassa asuneille ja varsinkin syntyperäisille, luonto ja sen säilyttäminen oli tärkeää, joten pienistä hankkeista arveltiin aiheutuvan vähemmän vahinkoa. Toisaalta pieniä hankkeita ei haastateltavien mukaan pidetty kannattavina kun verrattiin Oloksen olemassa olevaan ja huonosti menestyvään hankkeeseen.

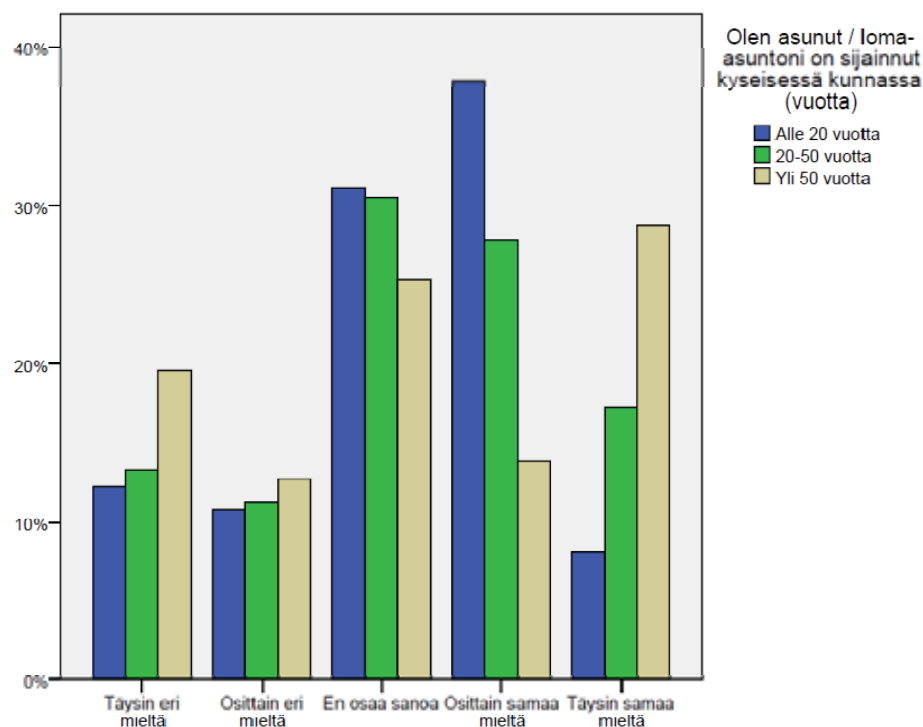
”Luotan hankkeen kehittäjiin”

Yli 50 vuotta kunnassa asuneista vajaa kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että luottaisivat hankkeen kehittäjiin (kuvio 74). Kunnassa 20-50 vuotta asuneista tätä mieltä oli hieman vajaa 25 %, alle 20 vuotta asuneista myöskin hieman alle neljännes. Vähiten väittämään kantaa ottivat kunnassa alle 20 vuotta ja 20-50 vuotta asuneet, joista kummastakin noin kolmannes ei osannut ottaa kantaa. Kunnassa yli 50 vuotta asuneista neljännes ei osannut sanoa, luottaako hankkeen kehittäjiin vai ei. Kunnassa alle 20 vuotta asuneet suhtautuivat hankkeen kehittäjiin luottavaisimmin, heistä lähes puolet oli osittain tai täysin sitä mieltä, että luottavat hankkeen kehittäjiin. Myös kunnassa 20-50 vuotta asuneista lähes puolet olivat tätä mieltä. Kunnassa yli 50 vuotta asuneista hieman yli 40 % suhtautui hankkeen kehittäjiin osittain tai täysin luottamuksella. Tilastollisesti riippuvuus muuttujien välillä oli merkitsevää ($p=0,007$), joten vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, miten kauan hän on kunnassa asunut tai omistanut loma-asunnon.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista neljännes ei luottanut hankkeen kehittäjiin, vajaan kolmanneksen jättäessä ottamatta kantaa väittämään. Runsas kaksi viidennestä luotti hankkeen kehittäjiin.

Kuvio 73. Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet

Kuvio 74. Luotan hankkeen kehittäjiin

”Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”

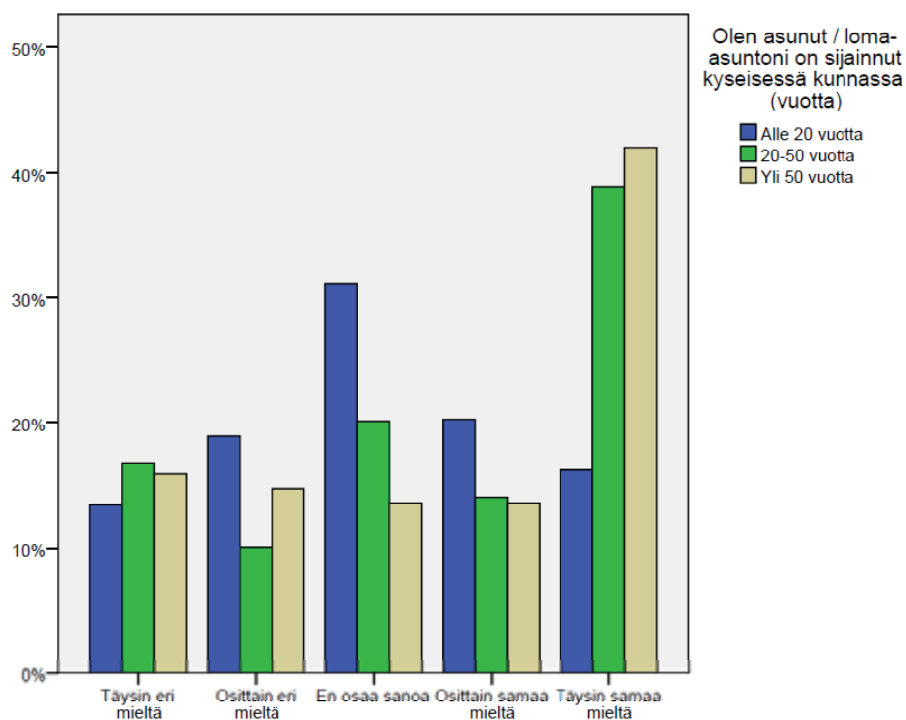
Alle 20 vuotta kunnassa asuneista hieman alle kolmannes oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulivoimalat eivät haittaisi porotalouden harjoittamista (kuvio 75). Tätä mieltä oli yli 25 % kunnassa 20-50 vuotta asuneista sekä hieman vajaa kolmannes kunnassa yli 50 vuotta asuneista. Heistä vajaa kuudennes ei osannut ottaa kantaa väittämään. Kunnassa 20-50 vuotta asuneista noin 20 % ja alle 20 vuotta kunnassa asuneista noin kolmannes ei myöskään osannut ottaa kantaa siihen, haittaavatko tuulivoimalat porotalouden harjoittamista vai ei. Alle 20 vuotta kunnassa asuneista yli kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Samoin ajatteli enemmistö kunnassa 20-50 vuotta asuneista sekä selvä enemmistö kunnassa yli 50 vuotta asuneista. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan kunnassa asumisen pituuden välillä oli merkitsevä ($p=0,009$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, miten kauan hän on kunnassa asunut tai omistanut loma-asunnon.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas neljännes oli osittain tai täysin eri mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaisi porotalouden harjoittamista. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Noin puolet vastaajista oli osittain tai täysin sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista. Haastatteluissa porojen laidunalueiden mainittiin vähenevän hankkeen myötä. Tosin todettiin, että muutoin porot sopeutuvat kaikkeen uuteen melko nopeasti.

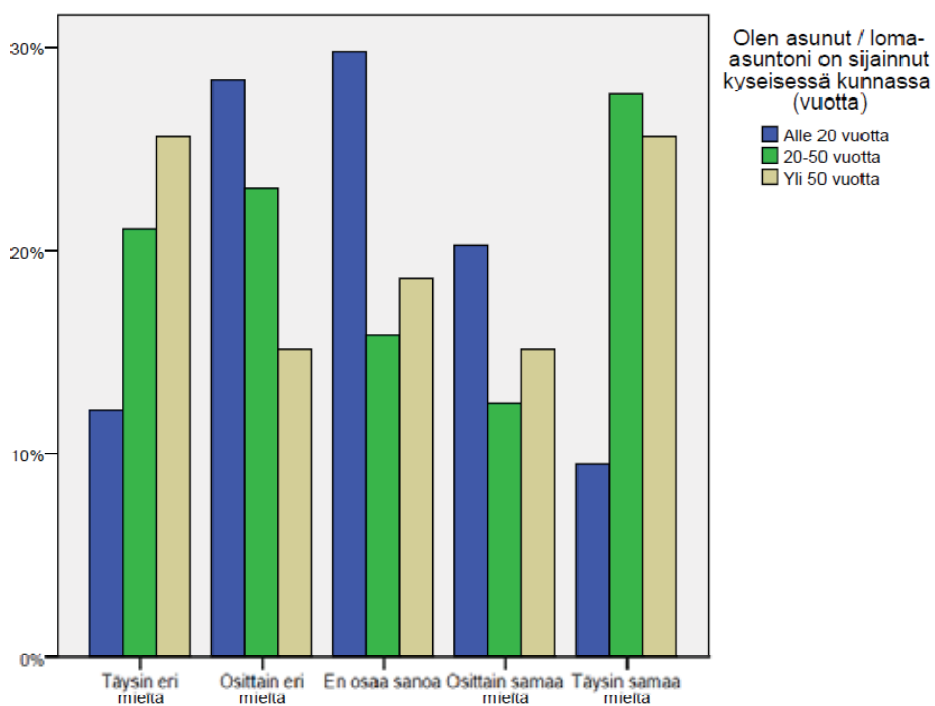
”Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin”

Alle 20 vuotta kunnassa asuneista 40 % oli osittain tai täysin sitä mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen aiheuttaa muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin (kuvio 76). Heidän vastauksensa painottui vaihtoehtoon ”osittain eri mieltä”. Kunnassa 20- 50 vuotta asuneista runsas kaksi viidennestä ja kunnassa yli 50 vuotta asuneista kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuiston rakentaminen aiheuttaa muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Alle 20 vuotta kunnassa asuneista hieman vajaa kolmannes ei osannut ottaa kantaa. 20-50 vuotta kunnassa asuneista noin kuudennes ja yli 50 vuotta kunnassa asuneista yli kuudennes ei osannut sanoa, aiheuttaako tuulipuiston rakentaminen muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Alle 20 vuotta kunnassa asuneista vajaa kolmannes oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Samoin ajatteli lähes kaksi viidennestä kunnassa 20-50 vuotta asuneista sekä kaksi viidennestä kunnassa yli 50 vuotta asuneista. Heidän vastauksensa painoutuivat vaihtoehtoon ”täysin samaa mieltä”. Tilastollisesti riippuvuus vastauksen ja vastaajan kunnassa asumisen pituuden välillä oli merkitsevä ($p=0,006$), eli vastaajan antama vastaus riippui merkitsevästi siitä, miten kauan hän on kunnassa asunut tai omistanut loma-asunnon.

Kaikista tähän kysymykseen vastanneista runsas 40 % oli osittain tai täysin eri mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuttaisi muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Viidennes vastaajista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Hieman vajaa kaksi viidennestä oli osittain tai täysin samaa mieltä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin. Haastatteluissa tuotiin esiin, että tuulipuistoalueen kasvisto kärsii rakentamisen myötä, samoin alueella elävät eläinlajit kärsivät. Toisaalta menetyksiä ei pidetty kohtuuttoman suurina, koska luonnontilaista ympäristöä todettiin riittävän vielä lähialueilla.

Kuvio 75. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista

Kuvio 76. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin

4.2.2 Yhteenveto

Taulukossa 4 on nähtävissä yhteenveto väestörekisteriaineiston taustamuuttujien ja väittämien välisistä tilastollisista riippuvuuksista. Riippuvuutta osoittaa sarakkeiden P-luku. P-lukujen ensimmäiset nollat on jätetty pois taulukon selkeyttämisen vuoksi, siten esimerkiksi p-luvun arvo 0,047 on merkitty taulukkoon lukuna 47 ja 0,003 lukuna 3. Mitä pienempi luku on, sitä merkitsevämpää vastauksen ja vastaajan taustaominaisuuden välinen riippuvuus (**p**) on. P:n arvon tulkintaohjeet ovat taulukossa 3.

$p = < 0,001$	Riippuvuus on erittäin merkitsevää
$0,001 < p < 0,010$	Riippuvuus on merkitsevää
$0,010 < p < 0,050$	Riippuvuus on melkein merkitsevää

Taulukko 3. P-luvun tulkintataulukko

Väittämät	Ikä	Sukupuoli	Koulutus	Ammatti	Näköetäisyydellä asuminen	Liikkuminen tuulipuistoalueella	Asumisen pituus kunnassa
11. Alle 20 tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet					47		3
12. Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja					7	37	
13. Tuulipuistot pitäisi sijoittaa aina merelle mantereen sijaan	25			1	10	28	
14. Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä			26		0	5	
15. Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi				40	0	21	
16. Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja					0	0	
17. Tuulipuisto tuo matkailua kuntani alueelle					48	2	
18. Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä					0		
19. Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä					0	15	
20. Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi	8				0	3	
21. Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen					11		
22. Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia					0	22	

23. Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa						30	
24. Tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu on ollut tiedossani koko ajan							
25. Tuulipuistohankkeesta vastaavat kehittäjät vaikuttavat kantaani tuulipuistoa kohtaan			29				
26. Luotan hankkeen kehittäjiin	1		9		0		7
27. Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin	6						
28. Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	0		10	35	1		
29. Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	12				0	4	
30. Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä					7		
31. Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista	39	0		31	12		9
32. Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma	40						
33. Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla					0	18	
34. Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö		27			1		
35. Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi	28				1		
36. Tuulivoimalat ovat vaarallisia		42				32	
37. Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille		32	9		0	0	
38. Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	7					14	6
39. Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä	12		10		1	1	
40. Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä	33				0	0	
41. Muonion työllisyyteen tulee tuulipuiston rakentamisen myötä muutoksia				19	0		
42. Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen					0	19	
45. Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueella					29		
50. Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat					1		

Taulukko 4. Väestörekisteriaineiston vastauksien ja vastaajien taustaominaisuuksien väliset riippuvuudet

4.2.3. Kiinteistörekisteriaineisto

Espoon sopimusta noudattaen myös Ruotsin puolen asukkaita kuultiin YVA:n kansainvälisen kuulemisen mukaisesti. Kysely lähetettiin Ruotsin puolelle 70 kiinteistölle, jotka sijaittivat tuulipuiston lähialueella. Osoitetiedot etsittiin kuudesta kylästä (katso liite 1): Saivomuotka, Kätkesuando, Ruosteranta, Muodoslompolo, Merasjärvi ja Muonionalusta. Näiden alueiden osoitetiedoista valittiin kiinteistöt, joiden omistaja rekisterin mukaan asui kyseisellä paikkakunnalla ja jota täten mahdolliset tuulipuiston vaikutukset myös koskettaisivat. Kiinteistöjä jäi jäljelle 70 kappaletta, joille kysely osoitettiin. Kyselylomake oli tätä tarkoitusta varten käännetty ruotsiksi. Vain 16 kappaletta, eli 22,8 % vastauksista palautui. Vastausten määrä on niin pieni, että minkäänlaisia tilastollisia analyysejä aineistosta ei ole mielekäästä tehdä.

Aineiston suorista jakaumista voitiin nähdä, että valtaosa vastaajista oli miehiä, yli 65-vuotiaita eläkeläisiä. Peruskoulutuksena enemmistöllä oli peruskoulu / keskikoulu / kansakoulu tai ammatti- tai opistotasoinen koulutus. 80 % heistä ei asunut näköetäisyydellä hankkeesta ja yleinen etäisyys tuulipuistoon oli 10-30 kilometriä. Puolet vastaajista oli kuitenkin liikkunut tuulipuiston hankealueella ja heistä lähes kaikki olivat vakituksia asukkaita.

Muutamia poimintoja merkittävimmistä väittämistä voidaan tehdä suorien jakaumien perusteella, mutta ne ovat erittäin pienen otoksen vuoksi vain hyvin vähän suuntaa antavia. Runsas kaksi viidennestä kiinteistörekisterikyselyn vastaajista on sitä mieltä, että tuulivoiman rakentaminen ei heikennä Lapin matkailullisia arvoja. Lähes kolme neljännestä uskoo osittain tai täysin Muonion kehittyvän hankkeen myötä. Yli puolet heistä uskoo Muonion imagon muuttuvan paremmaksi hankkeen myötä eikä enemmistö usko kiinteistöjen arvon laskevan. Yli 80 % uskoo osittain tai täysin palveluiden lisääntyvän hankkeen myötä ja 70 % uskoo Muonion hyödyntävän uusia mahdollisuuksia tuulipuiston myötä. Enemmistö on sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa ja enemmistö ei usko tuulivoimaloiden myöskään haittaavan porotalouden harjoittamista. Enemmistö pitää ilmastonmuutosta ongelmana. Kolme neljästä vastaajasta ei pidä tuulivoimaloita vaarallisina. Selvä enemmistö ei usko, että oman asuinalueen virkistyskäyttöön tulisi mitään muutosta hankkeen myötä. Kaikki vastaajat olivat yhtä mieltä siitä, että tuulipuiston rakentaminen ei tule vaikuttamaan oman perheen arkeen. Lähes kaikki eivät uskoneet tuulipuiston tuovan muutosta työn harjoittamisen edellytyksiin, 6% uskoi muutoksen olevan myönteinen. Enemmistö uskoi muutoksen Muonion palveluissa tuulipuiston myötä olevan myönteinen.

Kuten edellä on mainittu, nämä tulokset ovat vain suuntaa antavia, pohjautuen erittäin pieneen aineistoon sekä suoriin jakaumiin, joiden sattumanvaraisuutta ei ole tilastollisesti testattu.

4.3. Avokysymys- ja teemahaastatteluaineisto

4.3.1. Avokysymysten väestörekisteriaineiston keskeiset tulokset

Kyselylomakkeen lopussa oli esitetty kolme avokysymystä, joihin vastaajilla oli mahdollisuus vastata vapaasti muutaman lauseen verran. A-kysymyksessä tiedusteltiin, millaisia haittavaikutuksia Mielmukkavaaran tuulivoimapuistosta voi vastaajan mukaan aiheutua. C-kysymyksessä vastaaja sai listata vapaasti mielipiteitään tuulivoimasta, suunnitteilla olevasta tuulipuistosta, hankkeesta vastaavista tahoista tai kyselystä. Avokysymyksessä B tiedusteltiin vastaajien mielipidettä energiantuotantoon, eli jos tuulivoima ei vastaajan mielestä ollut hyvä energiantuotannon muoto, millä energia pitäisi hänen mielestään silloin tuottaa. Sekä A että C kysymysten vastaukset käsiteltiin yhdessä, sillä ne sisälsivät hyvin paljon yhtäläisyyksiä ja vastauksia samoihin teemoihin liittyen. Avokysymys B käsiteltiin erikseen.

Avokysymyksiin A ja C annettiin kielteisiä kommentteja yhteensä 409 kappaletta. Yhdessä vastauksessa saattoi esiintyä maininta useasta eri negatiiviseksi koetusta seikasta. Kielteisten vastausten osalta vastaukset jaoteltiin kolmeen pääluokkaan niiden sisällön mukaan. Luonto –luokkaan koottiin lintuja, eläimiä, kasveja ja luontoa yleisesti koskevat kommentit. Sosiaalinen ympäristö –luokka sisältää kommentit maisemasta, hankkeen sijainnista ja koosta, melusta, virkistyksestä, sekä valojen vilkkumisesta. Muut –luokassa kommentteja annettiin mm. tuulivoiman vaikutuksesta matkailun vähenemiseen, sen kalliudesta ja tehottomuudesta energiantuotannon muotona, sähkönsiirrosta, hankkeesta vastaavista tahoista sekä kiinteistöjen arvon laskemisesta hankkeen myötä (kuva 2).

Ylivoimaisesti eniten ihmiset olivat huolissaan maisemasta, jota kommentoitiin kielteisesti peräti 113 kertaa. Tuulivoimaloita pidettiin esteettisenä haittana jotka pilaavat maisemaa. *”Maisema pilalla, näkyvät kaikkialle”. ”Pilaa koko Muonion pohjoisen alueen ja häiritsee maisemakuvaa kauas Pallas (Yllästunturin) Ounastunturin alueella. Muonion työllisyys on matkailuelinkeinojen varassa jolle tuulivoimalat ovat pelkkä maisemapilaaja ja erämaisyyden tuhoaja.”* *”Maisemahaitta!!!”*. Tuulipuiston pelättiin tuhoavan erämaamaisen maiseman ja alueen luonnollisuuden.

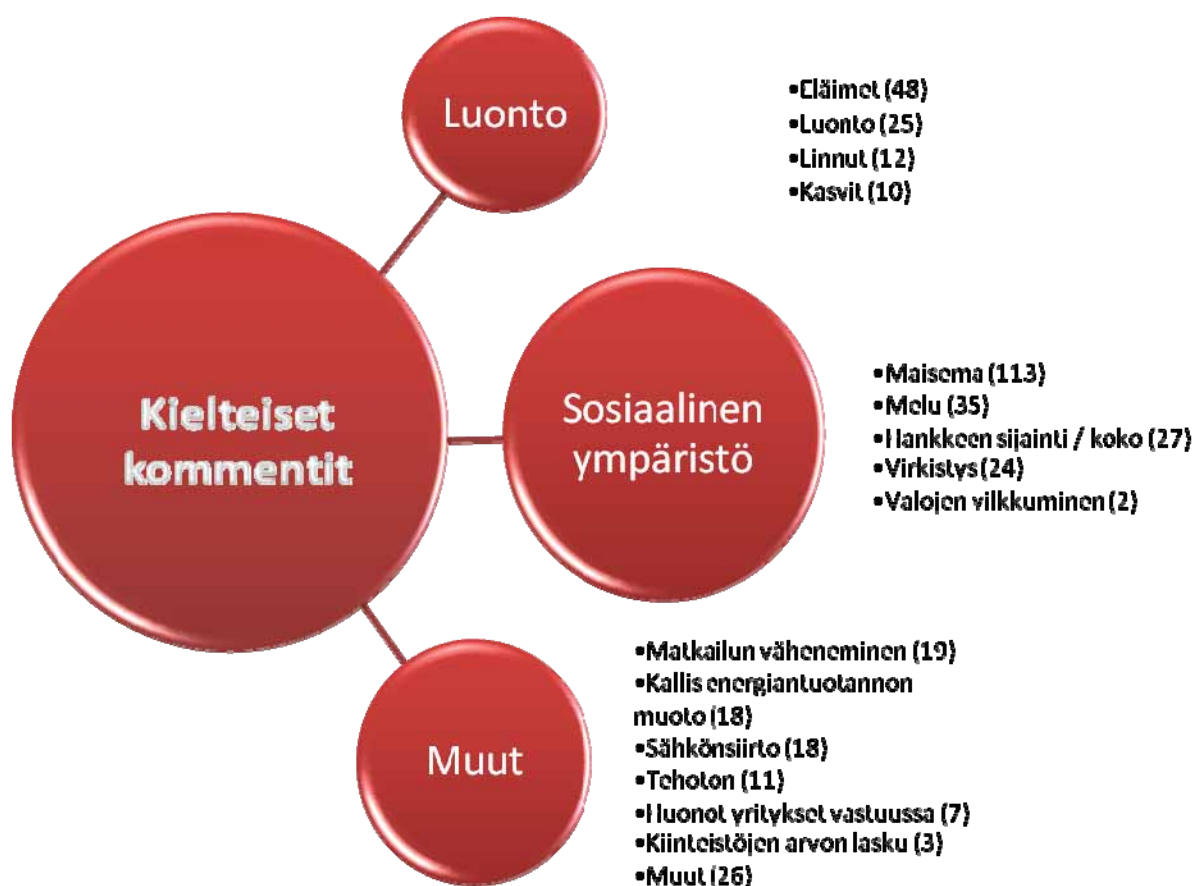
Melusta annettiin lyhyitä kielteisiä kommentteja. *”Metelit siivistä”, ”Äänihaitta”, ”Suhina”*. Etenkin lähialueella asuvien pelättiin häiriintyvän tuulivoimaloiden melusta. Hankkeen sijainnista ja koosta vastaajilla oli myöskin mielipiteitä, tuulivoimaa pitäisi vastaajien mielestä sijoittaa *”jo rakennetuille tuntureille”* ja lisäksi kommentoitiin suunniteltuja tuulivoimaloita olevan liikaa. Joidenkin vastaajien mielestä tuulivoimaa ei pitäisi sijoittaa ollenkaan Mielmukkavaaralle vaan jonnekin muualle sille paremmin soveltuvalla alueella. *”Ei myllyjä laelle, luonnontilainen ja erikoine!”*, *”Järjetöntä tehdä neitseelliseen vaaraan, mieluummin jo pilattuihin maisemiin”, ”..ihmettelen hankkeen sijoittamista kauas korpeen. Antakaa meidän pitää Lappimme, lomailla kyllä saatte!”*. Alueen virkistyskäytön uskottiin muuttuvan kielteiseen suuntaan hankkeen myötä, kun mahdollisuudet metsästyksen, marjastuksen ja vapaaseen liikkumiseen alueella huonontuvat. Myös valojen vilkkuminen oli muutaman vastaajan mielestä yksi hankkeen kielteisistä vaikutuksista.

Luonnon osalta eniten uskottiin aiheutuvan kielteistä vaikutusta poroille ja eläimille yleensä. *”Karkottaa eläimet”, ”Parhaita hirvialueita”, ”Voi vaikuttaa hirviin ja muihin eläimiin”, ”Aiheuttaa haittaa porotaloudelle”*. Linnut käsiteltiin omana ryhmänään, koska vaikutukset lintuihin nousevat esiin jokaisen hankkeen kohdalla omana erityisenä lajiryhmänään. Mielmukkavaaran osalta tuulipuistolla uskottiin

olevan haitallisia vaikutuksia linnustoon. *”Linnuille äärimmäisen vaarallinen paikka”, ”Linnut voivat lentää lapoihin”.* Myös kasvistolle uskottiin aiheutuvan haittaa jos tuulipuisto rakennettaisiin.

Matkailun väheneminen alueella tuulipuiston rakentamisen vuoksi huolestutti vastaajia. *”Muonio elää suurelta osin matkailusta, ei tänne tulla katsomaan tuulimyllyjä”. ”Erämaamaisema on matkailuvaltti joka menetetään”. ”Vaaramaisema tuhoutuu, turistik katoavat”.* Etenkin pääryhmän, eli eurooppalaisten turistien pelättiin hakeutuvan muualle, kun Euroopassa tuulivoimaloita saa katsella jo tarpeeksi. *”Näköhaitta matkailuelinkeinossa”, ”Matkailun keidas, siihen kuuluu hiljaisuus ja tunturien avaruus, tätä myllyt rikkoo”.*

Tuulivoimaa moitittiin kalliiksi ja tehottomaksi energiantuotannon muodoksi. *”Kallista sähköä kun huolto tulee kalliiksi”, ”Tuulivoimalla tuotetaan sekundasähköä ja kustannus karkaa. Ei kilpailukykyinen.”, ”Tuulivoima on kallista, jopa 3 kertaa kalliimpaa kuin vesivoima”.* Myös sähkönsiirto kirvoitti kielteisiä kommentteja: *”Voimalinja muuttaa maisemaa ja tuhoaa mm. Utukjärven pohjoispäässä olevan luonnonkauniin koskenalustan”, ” Voimalinja tekee valtavan aukon metsään”, ”...pakkolunastetaan yksityismaille sijoitetun siirtolinjan maat”.*

Kuva 2. Väestörekisterikyselyn avokysymyksiin A ja C annettujen kielteisten vastausten jakauma

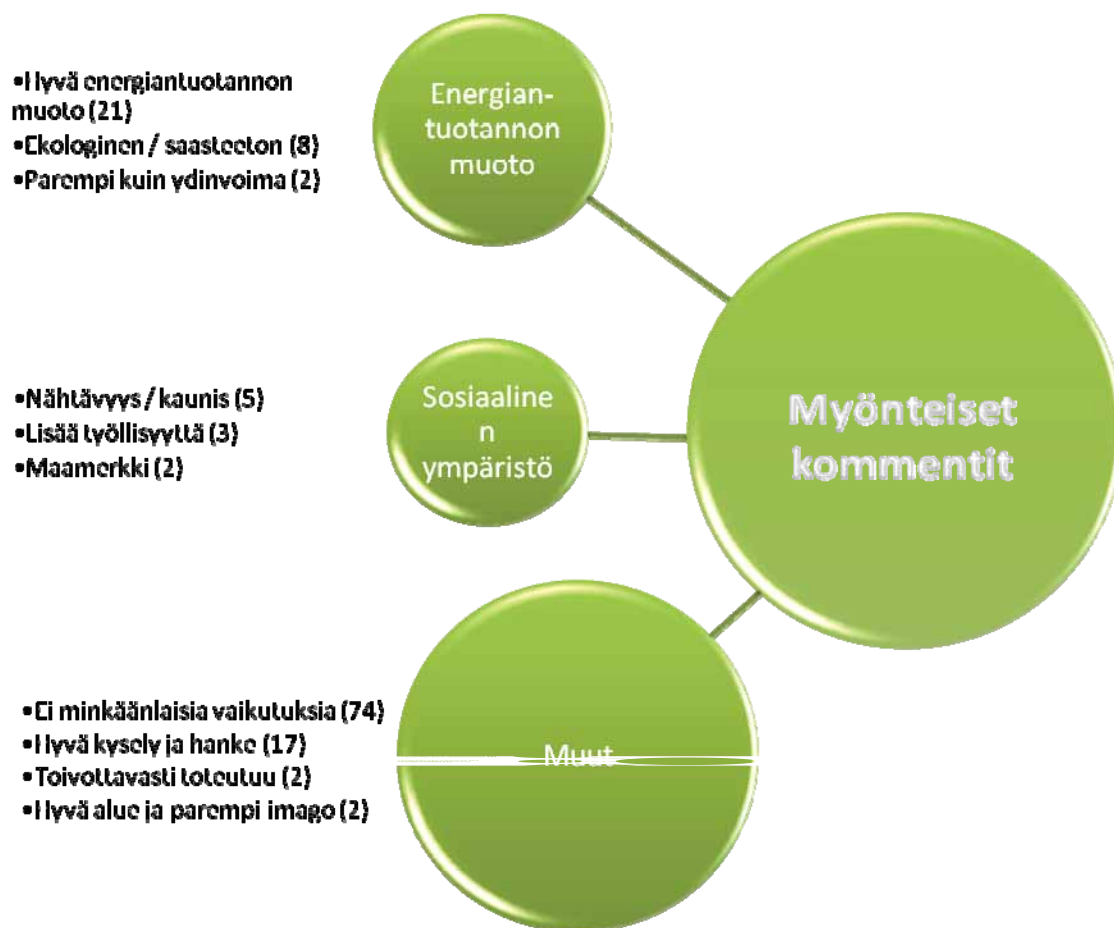
Lisäksi annettiin kielteisiä kommentteja hankkeesta vastaavista yrityksistä: *"Tahot outoja. Suomi on hyvä, valtion avut ja hintatakuut, Metsähallitus kostaa Mustavaaran hakkuukiellon uhraamalla Mielmukkavaaran"*, *"Metsähallitus ei ole asiallinen osallistuja"*, *"Miksi saksalainen yhtiö? Eivät välitä paikallisista, tuotto omaan pussiin"* sekä kiinteistöjen arvon laskusta: *"Vapaa-ajan asuntojen arvon lasku"*, *"huviloiden ja tonttien hinta romahtaa"*. Muita kielteisiä kommentteja oli esimerkiksi hankkeen vähäinen työllistävyys, hankkeen vaarallisuus, koko hanketta ei pidetty lainkaan hyvänä tai kyselyä moitittiin hankalaksi ja hyödyttömäksi. *"Huonosti laadittu kysymysvaihtoehdot"*. *"Ei tuo työpaikkoja"*. *"Ei meidän kannata tuhota ympäristöä Saksaan vietävän rahan vuoksi"*. *"Metsähallituksen kustotoimi ko ei saa hakata viimeisiä aihkioita. Pitääkö kaikki ainutlaatuiset vaarat ja tunturit uhrata rahan alttarille. Ruotsin puoleiset vaarat nousevat suureen arvoon – kattokaapa näkykö siellä tuulimyllyjä!"*. *"Muutan toiseen kuntaan jos rakennetaan"*.

Myönteisiä kommentteja annettiin yhteensä 135 ja ne jaoteltiin kolmeen luokkaan (kuva 3). Eniten kommentteja annettiin luokassa Muut, jossa kommentoitiin mm. kyselyä, hanketta, hankealuetta, kunnan imagoa ja todettiin, että tuulipuistolla ei ole ympäristöönsä mitään vaikutuksia. Energiantuotanto – luokassa kommentoitiin tuulivoimaa hyväksi energiantuotannon muodoksi, ekologiseksi ja saasteettomaksi. Sosiaalinen ympäristö –luokassa kommentteja annettiin tuulipuiston ulkomuodosta, työllisyydestä ja puiston toimimisesta eräänlaisena maamerkinä.

Myönteisiä kommentteja annettiin eniten siitä, että tuulipuistolla ei nähty olevan mitään vaikutuksia ympäristöönsä. *"Ei haittoja, mukava katsoa myllyjä"*. *"Olostunturissa hiihdämme talvella, eivätkä myllyt haittaa millään lailla, ei äänikään"*. *"Ei ole maisemallista haittaa, ei kun myllyt pyörimään"*, *"Ei mitään, sääsket katoavat"*, *"(Oloksen) myllyt näkyvät ikkunaani eivätkä häiritse vähääkään"*. Vastaajien mukaan myös tuulipuistohanke, hankealue ja kysely koettiin myönteisinä. *"Liikkeellelähtö, tämä kysely, ollut myönteinen. Hyväksyn täysin tämän rakentamisen"*. *"Eikö lisää, olisi toinenkin Mielmukkavaara pohjoisempana"*. *"Hyvä että kyselyllä selvitetään mielipiteitä ja otetaan monen intressit huomioon"*. Vastaajista muutama toivoi suoraan hankkeen toteutumista: *"Hommiin vain"*, *"Toteutus järjestelmällistä, hyvin suunniteltua ja asukkaan huomioivaa. Toivon hankkeen toteutuvan"*.

Energiantuotannon osalta tuulivoimaa pidettiin hyvänä energiantuotannon muotona. *"Joka vaaralle vain tuulivoimaloita"*. *"Hyvä energiamuoto"*. *"Lisää vain tuulivoimaa tuntureille"*, *"Paras sähköntuottaja Lapissa, saastuttaa vähiten"*. Jotkut myös vertasivat tuulivoimaa ja ydinvoimaa keskenään tuulivoiman saasteettomuuden eduksi. Tuulivoimaa pidettiin ekologisena ja saasteettomana energiantuotannon muotona. *"Loistava asia, että ympäristöystävällisiä energiamuotoja lisätään"*, *"Hyvä saasteeton vaihtoehto"*, *"Puhdasta energiaa, hyviä hankkeita"*

Sosiaalinen ympäristö –luokassa kommentoitiin tuulipuiston olevan eräänlainen nähtävyys tai maamerkki ja tuulivoimaloita pidettiin kauniina. *"Myllyt ovat kauniita ja humina kuulostaa kauniilta"*, *"Myllyjen valoista on hyvä suunnistaa ja ne virkistävät mieltä talven pimeydessä"*, *"Toivoisin vapaan pääsyn tuulipuistoon, voisi näyttää turisteille hienoa energiantuotantoa. Niin kuin Oloksella, sitä on ollut ilo näyttää turisteille ja Amerikan sukulaisille"*. *"Hyvä maamerkki alueelle"*. Tuulipuiston todettiin myös työllistävän paikallisia. *"Kannatettava hanke: työllistävä vaikutus, ympäristöystävällinen"*. *"Tuulipuisto tuo Muonioon töitä"*.

Kuva 3. Väestökisterikyselyn avokysymyksiin A ja C annettujen myönteisten vastausten jakauma

Avokysymykseen B, "Jos mielestäsi tuulivoima ei ole hyvä energiantuotannon muoto, millä energia pitäisi mielestäsi tuottaa", annettiin yhteensä 250 vastausta (kuva 4). Eniten energiantuotannon muodoista kannatettiin tuulivoimaa. "Tuulivoima on ehdottoman hyvä", "Tuulivoima on paras", "Tuulivoima ilmainen", "Kyllä tuulivoima on yksi parhaista kaikesta huolimatta". Joissain kommenteissa tuulivoimaa verrattiin ydinvoimaan: "Sata kertaa parempi kuin ydinvoima". Ydinvoiman kannattajia löytyi myös paljon vastaajien joukosta. "Valitettavasti ydinvoima on kilpailija ilman puhtauden kannalta", "Halkastathan atomi niin saahan ydinvalkeaa", "Atomivoima taloudellisesti edullista ja puhdasta",

Toiseksi eniten kannatettiin vesivoimaa. "Vedet hyötykäyttöön", "Jokien valjastaminen". Lapissa vesivoima nähtiin yhtenä jo olemassa olevana resurssina jota pitäisi hyödyntää. Vuotoksen altaan rakentamista toivottiin muutamassa kommentissa. Aurinkovoima sai myös hieman kannatusta. "Aurinko hyvä vaihtoehto", "Aurinkopaneelilla", "Aurinkokennot". Yleensä aurinkovoima liitettiin johonkin muuhun energiamuotoon ja sitä pidettiin lähinnä täydentävänä energiantuotannon muotona. Edellä mainittujen energiamuotojen lisäksi kannatettiin myös muita tuotantomuotoja. Esimerkiksi maa- ja ilmalämpöpumput, bioenergia, turve, puu, jätteiden poltto ja usein myös energian säästö saivat kannatusta: "Energiansäästö tärkeää". Paljon kommentoitiin vain, että energiaa tulisi tuottaa "uusiutuvalla energialla". "Hakkuujätteet ja kulutuksen pienentäminen", "Bio- ja jätevoimaloilla", "Säästö eli kierrätys, talteenotto, omavoimainen liikkuminen...".

Kuva 4. Väestökisteriaineiston avokysymykseen B annettujen vastausten jakauma

4.3.2. Teemahaastattelujen analyysi

Teemahaastattelut toteutettiin tuulipuiston vaikutusalueella kevään 2009 aikana. Teemahaastateltaviksi valikoitiin kunnanjohtajan esihaastattelun ja YVA seurantaryhmän perusteella mahdollisimman hyvin alueen eri intressiryhmiä edustavia henkilöitä. Haastateltavia oli yhteensä kaksitoista. Muonion kannalta tärkein elinkeino matkailun lisäksi on porotalous. Sekä näiden intressiryhmien, että matkailijoiden, riistanhoitoyhdistyksen, metsästäjien, kyläyhdistysten sekä eräoppaiden ja kunnanpäättäjän mielipiteet huomioitiin. Haastattelujen osalta saturaatiopiste, eli aineiston kylläntyminen, saavutettiin hyvin.

Teemat oli haastattelussa jaoteltu neljään yläluokkaan; ihmiset, tuulipuisto, alue sekä ympäristö. Teeman ihmiset alla käsiteltiin haastateltavan asumismuotoa, asuttua aikaa kunnassa, tuulipuiston vaikutuksia

omaan elämään, ihmisten sopeutumista ja asennemuutosta. Tuulipuistoteeman alla haastateltavat kertoivat ajatuksiaan tuulipuiston kokoluokasta, sijoituksesta, hankkeesta sekä siitä vastaavista yrityksistä, tuulivoiman hyödyistä ja haitoista sekä energiantuotannosta ja tuulisähköstä. Alueeteeman yhteydessä keskusteltiin alueen mahdollisuuksista, virkistyskäytöstä, imagosta, matkailusta ja kiinteistöjen arvosta. Viimeisen teeman, ympäristö, osalta aiheina olivat metsästyksen, linnuston, luonnon arvon muutos sekä ilmastonmuutos.

Kunnanvaltuutettu

Kunnanvaltuutetun mukaan on olemassa valtakunnantason tavoitteita, joten jonnekin tuulivoimalat on aina sijoitettava. On selvittävää ensin hankkeen plussat ja miinukset, sen jälkeen kunta päättää kaavoituksen aloittamisesta. Tuulipuistolla ei hänen mukaansa valmistuttuaan ole vaikutuksia, mutta ennen valmistumistaan todella paljon. Ihmiset sopeutuvat nopeasti, muutaman vuoden päästä kukaan ei enää huomaa että voimalat ovat siellä. Ihmiset vastustavat muutosta, mutta hetken päästä kukaan ei ole vaatimassa enää niiden purkamista. Sama on ollut nähtävissä Oloksen myllyjen kanssa, ei kukaan ole valittanut niistä rakentamisen jälkeen.

Asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat kunnanvaltuutetun mukaan yleensä positiivisemmaksi sen jälkeen kun tuulivoimalat ovat valmiina ja huomataan ettei niistä olekaan haittaa. Alkuvaiheessa reagointi voi olla päinvastaista. Hän kuitenkin uskoo että keskustelut laantuvat ja kymmenen vuoden kuluttua tuulivoimaa kannatetaan jo enemmän.

Hänen mielestään tuulivoimaa pitäisi ensisijaisesti sijoittaa merelle, mutta maa-alueetkaan eivät ole poissuljettuja. Maa-alueet pitää valita huolellisesti, kansallispuistoihin ja vastaaviin ne eivät hänen mielestään sovi, tai matkailulle merkittäville alueille, kuten läheiseen Särkitunturiin. Kokoluokasta puhuttaessa hän pitää hyvänä sitä, että hanke on kunnan kokoinen, eikä puhuta vain muutamista myllyistä kuten Oloksella. Tällöin hankkeella on jo jonkinlaista merkitystä. Hänen mielestään olisi hyvä, jos voimaloita saisi vielä enemmän samalla kertaa. Hänen mielestään sillä ei ole merkitystä, että hankkeen takana on saksalainen yritys.

Hänelle on ollut hankkeen kulku ja aikataulu selvillä. Tuulivoiman hyödyiksi hän laskee sen puhtauden ja uusiutuvuuden, haittoina hän pitää maisemahaittaa ja saattaa olla että ilmenee vielä jotain ympäristöhaittoja joita ei vielä tiedetä. Toivottavasti tällaiset selviävät prosessin edetessä. Meluhaittoja hän pitää niin marginaalisina, ettei noteeraa niitä haittoiksi. Hänen mielestään energiaa pitäisi tuottaa uusiutuvasti, biopolttoaineilla sekä jätteistä saatavalla energialla, myöskin energiansäästöä pitäisi lisätä.

Tuulisähkön hinnan kunnanvaltuutettu arvelee olevan toistaiseksi vielä kalliimpaa kuin tavallisen sähkön, mutta jos syöttötariffi tulee, niin miten kauan se on enää kalliimpaa, luulee että kyse ei ole monesta vuodesta kun tuulivoiman tuotanto on jo kannattavaa fossiilisten polttoaineiden loppuessa ja hinnan noustessa. Samoin kun tuulivoimaloiden määrä kasvaa, se laskee investointikustannuksia ja samalla ehkä tuulisähkön hinta laskee. Hän ei usko että tuulivoimalat voisivat olla vaarallisia ihmisille tai eläimille, lintukuolemia voi sijoituspaikasta riippuen aiheutua jonkin verran tai talvella siivistä irtoava jää saattaa olla vaarallista. Lintujen muuttoreitit on kuitenkin selvittävää huolellisesti. Sähkön siirto on otettava kaikessa arvioinnissa huomioon samalla tavalla kuin voimalatkin, ilmajohtojen vaikutuksen ovat yhtä suuret ympäröivään alueeseen.

Hankealueen virkistyskäyttö ei kunnanvaltuutetun mukaan muutu mitenkään tai ainakaan merkittävässä määrin, koska Mielmukkavaaran laella ei ole varsinaista virkistyskäyttöä. Metsästystä voi hänen mielestään harrastaa vaikka voimalat olisivatkin siellä, pari vuotta hirvet voivat vierastaa myllyjä, mutta sen jälkeen tottuvat niihin.

Tuulipuiston rakentaminen tuo jonkin verran hänen mukaansa rahaa kunnalle, mutta suhteessa hyvin vähän työpaikkoja investointiin nähden. Mutta jos huollon tiimoilta tulisi työtä, on jokainen työpaikka kunnalle tärkeä. Hän ei usko että hankkeella olisi vaikutuksia porotalouteen, mutta hän odottaa mielellään selvitysten tuloksia. Porotalous on kuitenkin yksi tärkeä elinkeino Muoniossa. Hankkeella voi hänen mielestään olla Muonion imagoon hyvin merkittäviäkin vaikutuksia, jos voidaan kertoa ulospäin merkittävästä sähköntuotannosta. Matkailuyrittäjien tulisi nähdä se mahdollisuus, nyt näkevät hankkeessa vain maisemahaitan.

Kunnanvaltuutettu ei osaa sanoa, onko hankkeella vaikutuksia matkailuun ja pitää itseään vääränä henkilönä vastaamaan kysymykseen. Hän olettaisi, että tuulivoimaloilla ei ole matkailijoita karkoittavaa vaikutusta, kun ottaa huomioon, että yli 90 % heistä on ulkomaalaisia. Hän ei myöskään usko että hankkeella olisi vaikutusta kiinteistöjen arvoon. Metsäpalstojen kohdalla arvon alennusta tosin tapahtuu, mikäli alueen poikki vedetään ilmajohto. Muutoin hanke ei hänen mielestään vaikuta metsämaihin, vaaran laki on jo valmiiksi kitukasvuista. Luonnon arvo ihmisille muuttuu alueella, sillä luonnontilainen ympäristö muuttuu rakennetuksi ympäristöksi ja muutos on aika huomattava.

Ilmastonmuutos on kunnanvaltuutetun mielestä tämän päivän ihmisten ongelmista suurin, onhan se merkittävä ja järkyttävä muutos kun koko ekosysteemi muuttuu. Muutos on niin laaja, että kaikki vaikuttaa kaikkeen. Hän toivoo että hanke toteutuu ja odottaa mielenkiinnolla selvityksiä.

Kunnanvaltuutetun mielestä hanke on hyvä, mutta ympäristöasiat on selvitettävä huolellisesti. Hän toivoo hankkeen toteutuvan, eikä usko että mikään taho ei sopeutuisi muutokseen. Hanke on hänen mielestään hyväksi kunnan imagolle hyvin toteutettuna ja sitä voisi hyödyntää matkailun markkinoinnissa ja lisäksi jokainen euro ja työpaikka on kunnalle tärkeä.

Muonion paliskunnan edustaja

Paliskunnan edustajan mukaan YVA-menettely tuli huonoon aikaan, kun juuri puheenaiheena on ollut Pallaksen rakentaminen. Yrittäjä haluaisi kehittää Pallasta, mutta ei saa siihen lupaa. Toisaalta sitten taas Mielmukkavaaraan saa yhtäkkiä rakentaa korkeita tuulivoimaloita. Vuosi sitten kukaan ei ollut kiinnostunut aiheesta, mutta nyt kun kaikki on yhtäkkiä samaan aikaan tapetilla, niin ihmiset ryhtyvät vastustamaan.

Hänen mukaansa hankkeella ei olisi vaikutusta omaan elämään, poronhoidon kannalta on jotain vaikutusta. Vielä ei tiedä tuleeko hankealue olemaan kokonaan pois käytöstä vai tuleeko rajoitteita. Vaaran laki on ollut poroille hyvää loppoaluetta, joten ammatin kannalta voi olla jotain vaikutuksia jos hanke vaikeuttaa ammatin harjoittamista. Lakialue on suojaista ja metsästäjille tärkeä.

Paliskunnan edustaja uskoo että ihmiset sopeutuvat hyvin muutokseen koska ihminen on sopeutuvainen, muutos voi olla kyllä vaikea. Hänen mielestään tuulivoima on hyväksyttävää, hän pitää vihreästä energiasta ja näkee käytettävän mieluummin uusiutuvaa kuin ydinvoimaa. Suurin murhe on valittu alue,

joka on tärkeä poronhoidolle, lisäksi lähistöllä on paljon mökkejä. Kukaan ei ole tuulivoimaa vastaan ja se on kannatettava vaihtoehto, mutta eniten häiritsee maiseman muuttuminen, kun kaikki metsät kaadetaan kun paljasta lakea ei ole. Lisäksi häiritsee sähkölinjojen teko, useita satoja hehtaareja metsää pitää kaataa sen vuoksi ja se on vielä häiritsevämpää kuin itse isot myllyt.

Tuulivoimalat pitäisi paliskunnan edustajan mukaan sijoittaa rannikolle ja merelle, koska hän tietenkin ajattelee ensin laidunalueita. Laidunmaiden menetys on suuri murhe, koska menetystä tulee koko ajan kun uusi reittejä syntyy. Poronhoidon kannalta sähkölinja on suurempi murhe vaikka lakialue säilyisikin käyttökelpoisena, linjan alle jää hurjasi alueita, mutta puut eivät siellä enää kasva joten sitä ei voi samalla lailla hyödyntää. Kokoluokan suhteen hän on sitä mieltä, että mitä isommat myllyt, sitä kauemmaksi ne näkyvät. Jos voimaloita on enemmän, ne vaativat isomman alueen. Joten hänen mielipiteeseensä vaikuttaa hankkeen suunniteltu kokoluokka siten, että mitä isompi hanke on kyseessä, sitä enemmän hän vastustaa sitä.

Metsähallitus hankekumppanina aiheuttaa paikallisten keskuudessa närää huonon maineensa vuoksi ja hänellä se herättää negatiivisia tunteita. Hän arvuuttelee hyötyvätkö paikalliset hankkeesta lainkaan, jos sähkökään ei jää paikkakunnalle. Hankkeen kulku ja aikataulu on ollut selvää koko ajan ja yllätyksiä ei ole tullut.

Tuulivoiman haittoina hän näkee poronhoitoalueiden menetykset ja hankkeen alhaisen työllistävyyden ja äänihaitat. Positiivisena puolena on tuulivoiman uusiutuvuus, parempi muoto kuin vesivoima. Mikäli tätä hanketta ei toteutettaisi, ostettaisiinko sitten energiaa esimerkiksi Norjasta. Jos hän saisi päättää miten energiaa tuotettaisiin, pitäisi hän hyvänä tuulivoimaa merialueilla sekä muita ekologisia vaihtoehtoja, mutta hän luottaa myös suomalaiseen ydinvoimaan enemmän kuin eurooppalaiseen. Hänen mielestään myös energiankulutusta pitäisi vähentää ja miettiä siihen tehokkaita keinoja. Hän ei osaa sanoa mitään tuulisähkön hinnasta, mutta hänen ymmärtääkseen se on hieman tavallista sähköä kalliimpaa. Hän pitää tuulivoiman miinuspuolena sen huonoa työllistävyyttä, mikä on todettu Oloksen myllyjen yhteydessä. Hän ei pidä tuulivoimaloita vaarallisina, ainoa mikä voi aiheuttaa ongelmia on jään lentäminen lavoista pakkasilla jos joku sattuu liikkumaan lähistöllä.

Paliskunnan edustaja on huolissaan sähkölinjoista. Nykyiset sähkölinjat ovat liian pieniä joten uusien linjojen täytyy olla isommat ja leveys on oltava monia kymmeniä metrejä, joten monien yksityismaat jäävät linjojen alle. Se tulee aiheuttamaan paljon ongelmia. Metsämaiden kannalta olisi parempi, että linjat kulkisivat jokirannassa, mutta tällöin se olisi linnuille haitallisempaa.

Alueen virkistyskäyttö tulee muuttumaan, kun alueelle tulee pääsemään autolla, se tulee vaikuttamaan. Riistapuolelle siitä on suurimmat haitat, koska minne ihmiset tunkeutuvat, sieltä muut kaikkoavat. Ennen Mielmukkavaara on ollut luoksepääsemätön ja rauhallinen, mutta kun tie tulee, alueelle tulee jatkuvampaa käyttöä. Hän sanoo paikallisten olleen tietoisia että merkintä tuulivoimalle on maakuntakaavassa, mutta shokki on että tuulipuisto ei tuo paikallisille mitään. Se vain vie alueen ja ehkä tuo vihreän imagon, mutta ei muuta. Imago menee Lapin ja valtion hyväksi. Muoniossa matkailu on niin erilaista kuin muualla ja tuulivoimaloiden näkyvyys on hurjan pitkälle. Toiset turistit saattavat ajatella että hienoa kun on vihreä energiaa, toiset taas saattavat säikkyä sähkölinjoja, mutta hän ei osaa ennustaa kumpaan suuntaan asia etenee.

Paliskunnan edustaja uskoo, että kiinteistöjen arvo lähialueilla putoaa varmasti, samoin sähkölinjan varressa. Mielmukkajärven mökkien kohdalla käy varmasti samoin, koska ääni kuuluu sinne saakka.

Ihmiset tottuvat kyllä ajan kanssa. Jos Mielmukkajärven mökeiltä hakee erämaisyyttä, niin niiden arvo tippuu kun tämä elementti katoaa, samoin kuin rauha ja hiljaisuus. Hän ei usko että elinkeinorakenteeseen ja palveluihin olisi mitään vaikutusta, on ymmärtänyt että linjojen rakentaminen on sellaista, mihin paikallinen osaaminen ei pysty, ja muutoinkin hän on ymmärtänyt että hanke toteutetaan melko paljon ulkopuolisin voimin, joten paikkakunnalle ei jää sitäkään rahaa.

Linnustoon hän uskoo olevan haitallisia vaikutuksia, esimerkiksi kiirunalle. Metsämaille muutoksia aiheuttavat voimaloiden ja sähkölinjojen tieltä tehtävät hakkuut. Luonnon arvo muuttuu varmasti ihmisille sillä alueella, koska alueen luonne muuttuu. Alue ei enää ole sellainen luoksepääsemätön ja rauhallinen paikka, eikä se ole samanlainen rauhallinen alue enää poroillekaan. Imastonmuutos on hänen mielestään ongelma, mutta hän ei osaa sanoa mitä vaikutuksia sillä on, miksi maapallo oikeastaan lämpenee ja onko se lopulta ihmisen aiheuttamaa.

Paliskunnan edustaja oli sitä mieltä, että tuulivoima on vihreää ja puhdasta energiaa, mutta sitä ei pitäisi sijoittaa Mielmukkavaaran erämaamaiseen maisemaan. Hanke vähentäisi huomattavasti porojen laidunalueita ja se ei työllistä paikallista väkeä. Metsähallitus kumppanina ei ole hyvä, aiheuttaa paikallisissa närää.

Riistanhoitoyhdistyksen edustaja

Riistanhoitoyhdistyksen edustajan mukaan seurassa on noin 50 jäsentä. Muonion seudulla ei hirveästi ole muita harrastuksia kuin kalastus ja metsästys, joten siksi on tärkeää että edellytykset säilyisivät. Toimiminen yhdistyksessä on vapaaehtoista, he tekevät esimerkiksi riistakolmiolaskentoja. Hänen mukaansa tuulipuiston rakentamisella olisi vaikutusta omaan elämään. Mikäli Muonion elinkeinoelämä ja vetovoimaisuus heikkenisi, niin kuihtuisi palvelut ja elinvoima. Hän odottaa, että hanke toisi työpaikkoja, mutta arvelee että niin ei tapahdu. Veromarkatkin ovat tervetulleita kuntaan.

Hänen mukaansa ihmiset sopeutuvat muutokseen, onhan Oloksen myllyihinkin sopeuduttu. Yhtälailla ihmisten on pitänyt sopeutua moottorikelkkoihin. Riistanhoitoyhdistys kuitenkin toivoo, että hanke ei tule Muonioon, koska alueella esiintyy uhanalaisia petoeläimiä, kuten karhu, ilves, ahma ja susi, sekä on tehty havaintoja myös merikotkasta. Alue on myös yksi merkittävä hirvenpyyntialue ja siellä esiintyy kiirunaa. Voimalat olisivat tietysti maisemahaitta kun ne näkyvät niin kauas, ja on ihmeellistä että Pallaksen rakennuksia ei saa korottaa kolmella metrillä, mutta voimalat saa rakentaa.

Hän ei itse pidä ajatuksesta että voimalat tulisivat Mielmukkavaaralle, vaikka jonnekin ne on kuitenkin rakennettava. Myös yhdistyksen kanta on kielteinen. Muoniossa ei ole kuitenkaan muuta kuin matkailu ja tuulivoimaa pitäisi laittaa kuntaan missä matkailu ei ole niin tärkeässä roolissa. Tähän mennessä Oloksen voimaloihin on totuttu ja esimerkiksi sumussa tornit toimivat hyvänä suuntamerkkina. Hän ei silti kaipaa lisää voimaloita, jos kerran hyötysuhdekaan ei ole niin hyvä, onko viisasta rakentaa Muonioon. Hänen mielestään tuulivoimaa pitäisi rakentaa merelle, missä hyötysuhde on parempi. Harvoin meri on ihan tyyni. Toki sielläkin on maisemahaitta ja kalatalous häiriintyy, mutta vain matalassa vedessä. Suunnitteilla olevan hankkeen kokoluokka ei vaikuta hänen mielipiteeseensä.

Riistanhoitoyhdistyksen edustajan mukaan olisi parempi, jos vastaavista yrityksistä toinenkin olisi suomalainen. Ainahan se olisi parempi, silloin mahdolliset voitot jäisivät Suomeen, eivätkä valuisi ulkomaille. Hankkeen kulku ja aikataulu on ollut hänelle selvä, hän on saanut tietoa ja nyt hanke etenee

omalla painollaan. Hän pitää tärkeänä, että alue tutkitaan hyvin ennen minkään rakennustoimenpiteen aloittamista. Hän pitää tuulivoiman hyötynä sen uusiutuvuutta ja vihreyttä, mutta ei pidä sitä taloudellisesti kannattavana. Imagomielessä tuulivoima on positiivista ja myös luonnon kannalta. Hänen mielestään energiaa pitäisi tuottaa ydinvoimalla sen tehokkuuden vuoksi, mutta sen rinnalla on oltava muutakin energiantuotantoa, esimerkiksi vesivoimaa.

Hän ei pidä sähkönsiirtoa hyvänä asiana, kun maat ovat metsätalouskäytössä. Niistä saatavat korvaukset ovat olemattomat. Maakaapelia tulisi miettiä herkimpien paikkojen kohdalla. Hankkeen toteuttamisen jälkeen alue ei ole ainakaan virkistyskäytöllisesti enää vetovoimainen, metsästyksellä alueella voi muuttua jos hirvet eivät enää tule alueelle. Muoniossa hirvenmetsästyksellä on kuitenkin vielä enemmän harrastus kuin bisnes, mutta Muoniossakin kuitenkin jonkinlainen leivänjatke. Voisiko tuulivoimaloita jotenkin väreillä peittää, jossain valaistuksessa niitä ei tosin nytkään huomaa.

Riistanhoitoyhdistyksen edustaja ei usko että tuulipuisto voisi tuoda mitään mahdollisuuksia Muonion alueelle. Porotalouteen hankkeella voi olla vaikutuksia laidunmaiden menetysten muodossa. Imagon kannalta hän näkisi hankkeella olevan negatiivista vaikutusta kun se heikentää Muonion matkailullista imagoa. Tulevat sukupolvet voivat ajatella että se on vihreää sähköä ja muut luonnonvarat loppuu, sitä kautta uusiutuvat energiamuodot voivat saada arvostusta ja niiden imago voi muuttua.

Vaikutukset matkailuun ovat hänen mielestään negatiivisia, Oloksen myllyjen vaikutuksesta on keskusteltu paljon, mutta ei tiedä onko vaikuttanut negatiivisesti. Hän ei osaa sanoa montako mökkiä on jäänyt sen vuoksi rakentamatta ja tulevatko keskieuropalaiset tuulivoimaloita pakoon ja haluavatko he niistä totaalisesti eroon vai ei. Kiinteistöjen arvoon tuulipuistolla olisi hänen mielestään alentava vaikutus, ei kukaan varmasti mainosta, että talosta on tuulipuistonäkymä.

Hankkeella olisi vaikutuksia alueen linnustoon riistanhoitoyhdistyksen edustajan mukaan. Tuulivoimaloiden osalta ei ole tutkittu, miten paljon se tappaa lintuja, varsinkin nyt kun myllyt kohoavat korkealle ympäröivästä maisemasta. Liikenne tappaa enemmän lintuja kuin yksi tuulivoimala, samoin aidat ja poroaidat. Jos aitoja tehdään tuulivoimaloiden ympärille, ne tulisi olla sellaisia että linnut huomaavat ne. Hän pitää ilmastonmuutosta ongelmana, koska ilmasto lämpenee ja tulee luonnonkatastrofeja, talvet ovat leudompia ja tulee tulvia, mannerjäätiköt sulaa, poikaset kuoriutuvat aikaisemmin ja niin edelleen. Luonnon arvo ihmisille muuttuu hankealueella, koska sen virkistysarvo kärsii.

Hän pohtii, että jos nyt rakennetaan tuulivoimaa, mikä paikka seuraavaksi sitten rakennetaan? Hänen mielestään hankkeen etuja ja haittoja tulisi punnita huolella. Joskus tuulivoimalat voisivat olla vetovoimatekijäkin, mutta ei nyt eikä Muoniossa. Huomioon tulisi myös ottaa petohavainnot Mielmukkavaarassa sekä tehdä huolelliset tutkimukset alueella ennen minkäänlaisen rakentamisen aloittamista.

Riistanhoitoyhdistyksen edustaja ei pidä hanketta hyvänä. Riistaeläimiä on havaittu hankealueella ja niiden elinpiiri kärsisi hankkeen myötä. Alue on tärkeä metsästäjille. Tuulivoimalat olisivat maisemahaitta, niillä on negatiivista vaikutusta matkailuun ja kunnan imagoon. Lisäksi hyöty kunnalle on mitätön ja kiinteistöjen arvo laskee.

Metsästäjien edustaja

Metsästysseuraan kuuluu noin 30 jäsentä, jotka metsästävät esimerkiksi hirviä, riekkoja ja kiirunoita. Jos hanke toteutuu, riekko voi häiriintyä. Hirviin hankkeella ei ole niin paljon vaikutusta. Tuulivoimalat pilaisivat hänen mielestään maiseman ja vaikutus ulottuisi laajalle alueelle. Hänellä ei ole hankkeen suhteen mitään pelkoja, mutta hänen mielestään olisi parempi parantaa ensin Oloksen myllyjen tuotantoa, ennen kuin rakennetaan uusia voimaloita. Suurin osa ihmisistä sopeutuisi hankkeeseen ihan hyvin, on merkittävämpiäkin asioita. Mielmukkavaaran ihan lähellä ei asu ketään, joten haittaa ei siinä mielessä ole. Rautatiestä ollaan keskusteltu paljon enemmän ja sillä olisi suurempi merkitys.

Hän ei osaa sanoa vaikuttaisiko tuulivoimaloiden rakentaminen asenteisiin tuulivoimaa kohtaan, kallistuva energianhinta pilaa asenteet tuulivoimaa kohtaan, energian pitäisi olla mahdollisimman halpaa, on tyhmä ajatus, että tahallaan tehdään kannattamatonta energiaa kun halpaakin on tarjolla. Jos hän saisi päättää, tuulivoimaa pitäisi sijoittaa ehdottomasti merelle, mutta jos Lappiin on sijoitettava, tulisi ne laittaa sinne, missä on jo valmiina. Vanhat pitäisi purkaa ja tehdä uutta tilalle. Mielmukkavaara on ainoita koskemattomia erämaita, jonka läheisyydestä on yritetty hakata jo metsiä. Alue on yrityksille tärkeä ja siksi siitä maksetaan Metsähallitukselle erikseen, jotta metsiä ei kaadettaisi suunniteltujen hakkuiden mukaisesti.

Hankkeen kokoluokka ei vaikuta metsästysseuran edustajan mielipiteeseen. Hänen mielestään yksikin mylly pilaa jo maiseman, joten ei ole väliä, onko myllyjä kymmenen tai viisitoista, yksikin on jo liikaa kun se on näkyvä. Hankkeesta vastaavalla yrityksellä ei ole merkitystä, mutta on ikävää, että yritys ottaa rakennusajan tukiaiset ja häipyä, koska tuulivoima ei kannata ilman tukiaisia. Hänelle hankkeen kulku ja aikataulu on ollut selvää, hän on lukenut asiakirjoja. Kunnan päättäjät ovat tässä tiukkoja, ensin katsotaan haitat ja hyödyt ja sitten puntaroidaan.

Tuulivoiman haitoiksi hän laskee taloudellisen kannattamattomuuden, se on hänen mielestään suuri virhe. Muut halvemmat, kuten vesivoima, sitten kustantavat tavallaan tuulivoiman. Hänen mielestään Suomessa pitäisi hyödyntää ydinvoimaa sekä vesivoimaa. Tuulisähköllä nostetaan hänen mielestään tahallaan sähkön hintaa kun sitä nostetaan keinotekoisesti. Vesivoima ja ydinvoima on puhdasta, joten ovat poliittisesti tyhmiä nämä tukiaispäätökset. Hän ei pidä tuulipuistoa vaarallisena, lintuja saattaa kuolla, mutta se on luonnollista.

Sähkön siirto on merkittävää hänen mielestään ihmisille, jotka asuvat linjan lähellä. Hänelle itselleen merkittävämpää on maisemahaitat. Alueen virkistyskäyttö ja erämaamaisuus katoaa, metsästyksen osalta kukaan ei enää mene sinne metsästäämään. Heidän toimintansa loppuu sitten kokonaan käytännössä, vaihtoehtoja on haettava sitten muualta.

Hän ei näe että tuulipuisto toisi mitään mahdollisuuksia alueelle, kun muualta tulevat ammattihenkilöt rakentamaan, teiden rakennuksessa voidaan mahdollisesti käyttää paikallista työvoimaa, mutta työ on muutaman kuukauden mittainen. Porotalouteen hän ei usko olevan mitään vaikutusta, tied voivat häiritä, mutta tuskin kyseessä ovat parhaat laitumet vaikka poromiehet niin aina väittävätkin. Muonion imagoon hän ei usko hankkeella olevan ainakaan positiivista vaikutusta, Mielmukkavaara on ainoa erämaamaisema lähistöllä, kansallispuistot ovat sitten eri tarkoitusta varten. Matkailuun hän uskoo olevan jonkinlaista vaikutusta kun maisema pilaantuu, keskieuropalaiset turistit tulevat pakoon tuulivoimaloita tänne

erämaahan. Hän ei usko että kiinteistöjen arvoon on mitään vaikutusta. Oloksen läheisyydessä ehkä voi olla, mutta ei Mielmukkavaaran tuulivoimaloiden läheisyydessä kun voimalat ovat kauempana. Elinkeinorakenteeseen tulee vaikutuksia sitä kautta, että turistit lähtevät muualle, missä ei ole mitään häiritsevää.

Linnustovaikutuksista metsästysseuran edustaja mainitsee vaikutukset riekoon ja kiirunaan. Mielmukkavaara on ainoa näiden lintujen metsästysmahdollisuus, paljakka, koska esimerkiksi Pallaksella lajit on rauhoitettu ja metsästys siellä on kielletty. Alun perin sinnekään ei pitänyt tulla mitään rajoituksia. Hän ei pidä ilmastonmuutosta ongelmana missään tapauksessa, hän ei usko sellaisiin puheisiin. Ilmasto muuttuu, mutta onko se aina huono asia? On maapallolla ennenkin lämmennyt. Hän ei myöskään usko luonnon arvon muuttumiseen ihmisille, Mielmukkavaara ei ole ainoa paikka, vaikka erityislaatuinen onkin. Hän toivoo, että kunta laittaa vastaan projektin kehitykselle.

Metsästysseuran edustaja on hanketta vastaan. Sillä on vaikutuksia metsästyksen ja metsästysalueen suppenemiseen. Muonion erämaamaisuus katoaa ja se karkoittaa turistit alueelta. Hän ei usko hankkeen tuovan mitään positiivista ja hän uskoo Muonion imagon kärsivän. Tuulivoima on lisäksi hänen mielestään kannattamatonta ja sillä tuotettu energia nostaa kaiken sähkön hintaa.

Yli-Muonion kylätoimikunnan edustaja

Kylätoimikunnan edustajan mukaan tuulipuistolla ei ole oikeastaan vaikutuksia, hän toivoisi että työllistävää vaikutusta tulisi, mutta tuskin sen kummempaa. Hänellä itsellään ei ole mitään maanomistusta, joten hänelle ei ole mitään merkitystä. Hän uskoo että ihmiset sopeutuvat, mutta maisemallisesti voi tulla paljon kritiikkiä. Alunperin ei ollut kielteistä kantaa, hän uskoo että kaikkia sopeutuvat kehitykseen. Hän ei usko että hanke vaikuttaa millään lailla ihmisten asenteisiin tuulivoimaa kohtaan. Ihmiset ovat yleisesti sitä mieltä, että hankkeesta ei ole paikallisesti mitään hyötyä. Hän kuitenkin uskoo, etteivät paikalliset hirveästi vastusta näitä voimaloita.

Jos hän saisi päättää tuulivoimaloiden sijoittamisesta, ne tulisi laittaa merelle, siellä niistä saataisiin irti parempi hyöty. Siellä voimalat eivät olisi niin näkyvällä paikalla. Toki tuntuu ehkä enemmän. Suunnitellun hankkeen koko vaikuttaa hänen mielipiteeseensä, koska hanke on aina maisemallinen juttu ja näkymä ratkaisee. Saksalainen hankkeesta vastaava ei vaikuta millään lailla, nykyään kaikki ovat kansainvälisiä.

Hankkeen aikataulusta ei hänellä ollut puoli vuotta sitten mitään tietoa, mutta haastatteluhetkellä jo paremmin. Hän oli saanut tietoa lehdistä, radiosta, paikallisilta sekä oman kylätoimikunnan kautta. Tuulivoiman haitoiksi hän nimeää niiden näkyvyyden sekä sähkölinjojen vedon, hyödyt ovat luonnonmukainen energia sekä puhtaus, niitä täytyisi käyttää hyväksi. Hänen mielestään energiaa tulisi tuottaa tuulella, vedellä ja luonnollisilla ja saasteettomilla keinoilla, ei ydinvoimalla. Joka kylään pitäisi saada omat tuulivoimalat ja sähkölaitokset. Tuulisähkön hinnasta hän arvelee että se on kalliimpaa, mutta se on hänen mielestään epäloogista, kun sen pitäisi olla halvempaa. Sähkö on jo muutenkin kallista ja jos tuulivoimalla tuotettu sähkö on vielä kalliimpaa, niin se on kummallista.

Kyläyhdistyksen edustaja ei usko että tuulivoimalat voisivat olla vaarallisia. Hän ei ole käynyt Oloksen voimaloiden juurella, mutta Kemin voimaloiden läheisyydessä kyllä. Linnut voivat lentää lapoihin, mutta ei niin paljon että se olisi katastrofaalista. Sähkölinjat ovat hänen mielestään ikävän näköisiä, mutta tietenkin

niitä tarvitaan, muuten ei voisi sähköä siirtää. Linjat eivät kuitenkaan haittaa niin paljon, jos ei vedetä niitä näköisältä paikalta.

Mielmukkavaaran alueen virkistyskäyttö muuttuu varmasti, ihmiset marjastavat alueella. Alue muuttuu rakennetuksi ympäristöksi, mutta voihan olla että se herättää ihmisten mielenkiinnon ja he käyvät sitä katsomassa. Siitä voisi tulla turistien vetonaulakohde, se olisi hienoa. Hän toivoisi että hanke toisi jotain mahdollisuuksia alueelle, mutta hän luulee että ne ovat aika vähäisiä. Porotalouteen hankkeella voi olla jotain vaikutuksia jos se rajoittaa alueen käyttöä. Tuntuu silti, että alueella riittää sirti poroille laidunmaata.

Kunnan imagolle hän uskoo hankkeen olevan jopa sellainen positiivinen asia, että kunnassa tapahtuu kehitystä ja moni asia voi toimia rinnakkain, kuten matkailu ja kehitys. Hän toivoo että kehitykselle ei lyödä estettä. Kun hän kuuntelee matkailuyrittäjiä, niin esimerkiksi koiravaljakoturismille hankkeesta voi olla jonkin verran haittaa. Hän ei kuitenkaan usko että tuulivoimaloilla olisi vaikutusta. Yrittäjät vaan haluaisivat että kaikki säilytettäisiin luonnonmukaisina. Hän ei usko että tuulipuistolla olisi vaikutusta kiinteistöjen arvoon, mutta lomamökkeihin voi olla jonkin verran haittaa, jos ihmiset hakevat luonnon läheisyyttä. Elinkeinorakenteeseen ja palveluihin hän ei usko hankkeella olevan vaikutusta.

Hän ei usko hankkeen häiritsevän linnustoa, vaikka joku on todennutkin Mielmukkavaarassa olevan merikotkan pesän. Eiköhän alueelta löydy muitakin pesintäpaikkoja. Kasvillisuudelle ja metsämaille jonkin verran vaikutuksia tulee, kun kaikki mullistukset tulevat. Maasto muuttuu mutta varmasti vuosien varrella palautuu. Ilmastomuutos on hänen mielestään ongelma kun se toteutuu niin laajasti että muutokse huomaa. Hän ei usko että luonnon arvo muuttuu ihmisille. Hän toteaa, että useimmat eivät ole tienneet maakuntakaavassa olevasta tuulivoimamerkinnästä.

Kylätoimikunnan edustaja suhtautuu hankkeeseen neutraalisti. Hän ei usko sillä olevan merkittäviä positiivisia vaikutuksia muun kun imagon suhteen. Negatiivisista vaikutuksista hän mainitsi luonnonympäristön muutoksen ja rumat sähkölinjat. Energiaa pitäisi hänen mielestään tuottaa uusiutuvilla energiamuodoilla, mutta hänen mukaansa on järjenvastaista, että uusiutuva energia maksaa enemmän.

Kätkäsuvantolaiset asukkaat

Kätkäsuvantolaiset asukkaat sanovat muuttaneensa alueelle alunperin sen vuoksi, että alueella vallitsee eräänlainen entisenlainen elämä, pääasiana ovat luonto ja rauha ja mikäli tuulipuisto rakennetaan, juuri tämä kaikki katoaa. Ihmiset ovat valinneet asuinpaikkansa juuri hienojen vaara- ja järvimaisemien vuoksi. He ovat kaikki omien sanojensa mukaan tuulivoiman kannattajia, mutta he haluavat, että tuulivoimalat rakennetaan sinne missä varmasti tuulee ja missä haitat ovat minimissään. Sellaisessa paikassa tulisi olla myös sähkölinjat valmiina ja sähkö pitäisi tuottaa lähellä loppukäyttäjiä, eikä kuljettaa sähköä 1000 kilometrin päähän. Hanke ei saisi viedä heidän lapsiltaan työtä matkailun parissa.

Tuulivoima on heidän mielestään äärimmäisen hyvä energiantuotantomuoto, mutta heidän mielestään hankkeesta vastaavaa yritystä on nyt hieman huijattu yhteistyökumppanin taholta ja houkuteltu mukaan hankkeeseen. Alueet hankealueen ympärillä on rauhoitettu ja hakkuukiellossa, koska perusteena oli juuri matkailun vaaliminen alueella. Turistit ovat kaikkien alueen ihmisten työllistäjät. Vastaavaa aarniometsää

ja kuusimetsää ei ole enää muualla kuin täällä. Koiravaljakot kulkevat juuri tuulipuistoalueen viereisen järven poikki.

Kätkäsuvantolaiset ihmiset saivat tietää hankkeesta yllättäen. Heidän mukaansa Mielmukkavaaran laella kulkee kävelyreitit ja alue on myös hirvialuetta. Mielmukkavaaran alueella ammutaan heidän mukaansa noin 30 hirveä vuosittain ja lisäksi sieltä kirjataan useita havaintoja riistaeläimistä. Mikäli hankkeen tiimoilta aloitetaan maastotyöt, ne saattavat häiritä merikotkan pesintää alueella. Norjassa on tutkimuksia joiden mukaan kotka saattaa hylätä pesänsä mikäli alueella on tuulivoimaloita. Alueella on heidän mukaansa nähty myös ilves. He ihmettelevä, mitä eläimiä alueelle lopulta jää jos tuulivoimaloista kuuluu niin hirveä meteli.

Kätkäsuvantolaiset ihmettelevät miksei tuulivoimaa rakenneta muualle Lappiin missä rakennettua ympäristöä ja paljasta lakea jo on, ja miksi kaikkea ei rakenneta merelle. He myös pohtivat, korvataanko maisemahaitta. Mielmukkavaaran tuulipuisto tulisi näkymään kaikista parhaiten juuri Kätkäsuvantoon, mutta myös Kajankiin ja Antinpaloon. He olivat sitä mieltä, että jos hankealueelle aletaan rakentamaan kevään tai kesän aikana jotain, ennenkuin eläimistö- ja kasvistoselvitykset on aloitettu, he tekevät asiasta tutkimuspyynnön. Jotkut olivat sitä mieltä että tuulivoimaloiden näkyminen ei välttämättä haittaa, mutta luontoarvot on säilytettävä. Jotkut eläimet sopeutuvat ja mahdollisesti vaihtavat elinpiiriä, mutta he eivät halua että eläimet kaikkoavat alueelta. Tarkoituksena on nimenomaan ollut säilyttää pohjoinen Muonio luonnontilaisena.

Kätkäsuvantolaiset ovat sitä mieltä, että tuulivoimaloiden yövalot ovat erittäin häiritseviä. Heidän mukaansa pirtissä on diskovalot koko illan kun aurinko paistaa Muonion suunnasta, kesällä taas aurinkoisella säällä tulee välke kun aurinko paistaa toisesta suunnasta. Sitten tämä kaikki vielä heijastuu järven pinnasta. Aikaisemmin ei heidän mukaansa saanut rakentaa edes korkeita rakennuksia tänne, mutta nyt yhtäkkiä saa rakentaa 150 metrisiä tuulivoimaloita. Koko YVA-menettely näyttää heidän mielestään teatterilta. Heidän mukaansa ei ole mitään järkeä uhrata luonnontilaista vaaraa, kun hanke ei ole kannattava. Heidän suhtautumiseensa ei vaikuta myöskään se, että wpd on yhteistyössä Metsähallituksen kanssa, vaikka muoniolaisten ja Metsähallituksen välillä metsäkiistoja on aikaisemmin ollutkin. He pitävät outona sitä, että Metsähallitus on ylipäättään lähtenyt hankkeeseen mukaan. Heidän mielestään wpd:llä on hyvä tarkoitus, mutta Metsähallitus on johtanut sitä harhaan.

Jäätymisongelma on kätkäsuvantolaisten mielestä ongelma. Heidän mukaansa Oloksen myllyt seisovat joskus ja ne ovat kannattamattomia. Kun alueen seutukaava tuli nähtäville luonnoksena, oli hankealue pyhitetty matkailulle. Suunnitteilla oli esimerkiksi moottorikelkkahotelli. Samaan aikaan alueella toteutettiin asukaskysely, jossa selvitettiin, miksi kätkäsuvantolaiset asuvat alueella. Päätuloksena saatiin, että ihmiset asuvat alueella luonnon ja rauhan vuoksi. Alueelle oli tuolloin suunnitteilla vaikka mitä, myös lentokenttä, Ylläkselle tunneleita jne. Kaikki Muoniossa ajattelivat, ettei kukaan rakenna tänne enää tuulivoimaa Oloksen huonojen kokemusten jälkeen. Mutta heidän mukaansa tänne on hullua yrittää rakentaa, kun alueella on merikotka ja hanke tyssää siihen heti! Hullua tuhlata rahaa tänne, kun hankkeessa ei ole mitään järkeä. Muoniolaisia kunnanvaltuutettuja on heidän mukaansa huijattu, kun heidät on saatu uskomaan että YVA-selvityksiä ei tehdä ilman kaavoituslupaa.

Mikäli tuulivoimaa oltaisiin rakentamassa rakennettuun ympäristöön, olisi se kätkäsuvantolaisten mielestä ymmärrettävää hajauttamisen periaatteen mukaisesti. Mutta he ovat tulleet ja muuttaneet alueelle maiseman vuoksi, laaja laki ja koskematon, sellaisia ei ole enää missään. Tuulivoima on heidän mielestään puhdasta ja he kaikki ovat luontoihmisiä ja heidän mielestään ei saisi luontoa pilata taloudellisesti

kannattamattomilla myllyillä. Sähkön kulutuksen vähentäminen olisi kaikista parhain keino. Heidän mielestään on vääryys mikäli maisemahaittaa ei korvata, kaikki kokemukset ovat kuitenkin subjektiivisia. Jos hanke aiheuttaa jotain notkahduksia luontomatkailuun, sitä ei voida rahallisesti mitata. Matkailijat tulevat tänne hakemaan luonnonrauhaa. Metsiä alueella ollaan suojeltu viimeiseen asti jopa rahan avulla siten, että paikalliset matkailuyrittäjät maksavat Metsähallitukselle, jotta suunniteltuja hakkuita ei toteutettaisi.

Kätkäsuvantolaiset eivät pidä hanketta hyvänä, se pilaa luonnon ja heidän asuinympäristönsä. He ovat alunperin muuttaneet alueelle juuri luonnon ja rauhan vuoksi, joten hankkeen myötä se olisi kaikki mennyttä. Heidän mielestään hanke on kannattamaton ja pilaa luontoa, eikä sitä pitäisi rakentaa koskemattomalle alueelle. Alueella on paljon eläimistöä ja uhanalaisia lajeja, joiden ei toivota katoavan. He pitävät tuulivoimaa hyvänä energiantuotannon muotona, mutta epäsopivana Muonioon.

Matkailuyrittäjä 1

Muoniolaisen matkailuyrittäjän mielestä tuleva hanke tulee pilaamaan koko Muonion maiseman. Koska vaara on luonnontilainen, kaikki rakennettu tulee pilaamaan sen luonnontilaisen ympäristön. Siksi sinne ei kuulu rakentaa mitään. Hänen mielestään Muonioon tuleva turisti lähtee pakoon rakennettua ympäristöä ja haluaa lomaltaan luonnon rauhaa, jos Muoniossakin on joka paikka rakennettu, se muistuttaa vaan liikaa kotia josta turistit ovat lähteneet pakoon. He eivät hänen mielestään tule Muonioon katsomaan rakennettua ympäristöä vaan luontoa.

Matkailuyrittäjän mielestä tuulivoimalat pitäisi sijoittaa annettujen ohjeiden mukaan rakennetuille alueille, missä on jo valmiiksi tuhottua ympäristöä, esimerkiksi tehdasalueille. Hänen mukaansa tuulivoimalat pitäisi sijoittaa pääkaupunkiseudulle, silloin sähkön siirtomatkakaan ei olisi niin pitkä ja ne saisivat ostaa kallista sähköä jotka sitä tarvitsevat.

Hänen mielestään pienimuotoisessa tuulivoimassa ei ole mitään pahaa, mutta suunnitteilla oleva hanke on niin hallitseva, se vie koko tunturin laen. Oloksella olemassa olevat myllyt sopivat paremmin maisemaan, koska koko tunturi on jo rakennettu, mutta Mielmukkavaara on luonnontilainen ja siksi se on enemmän häiritsevä. Oloksen myllyt on vaan hyväksyttävä koska ne ovat jo täällä eikä sitä voi enää muuttaa. Hän ihmettelee miksi nyt pitää käynnistää tutkimukset Mielmukkavaarassa, kun rannikolla tutkimuksia on jo tehty ja siellä tuulivoimalla olisi parempi tuotto. Myllyjen rakentaminen on kuitenkin vähintään 30 vuoden päätös. Hän ei ymmärrä mikä idea hankkeessa ylipäätään on.

Matkailuyrittäjän mukaan ei ole väliä, mikä yritys hankkeen takana on, kun kuitenkin puhutaan luonnon pilaamisesta. Hänelle ei ole selvää hankkeen tai aikataulun kulku, vasta yleisötilaisuudessa hän kuuli asioista tarkemmin. Hän ei ymmärrä miksi Mielmukkavaaraan pitäisi sijoittaa muutama kymmenen megawattia tuulivoimaa, määrä on niin pieni, etteikö se tosiaan mahtuisi jonkin hankkeen yhteyteen rannikolle. Muoniossa ei tarvita enempää sähköä omaan kulutukseen, teollisuus tarvitsee sähköä ja teollisuutta ei ole tällä alueella. Hän on kuullut että on halvempaa rakentaa tunturiin, mutta hän ei oikein usko sitä, koska kaikki siirtokustannukset maksavat, komponentit joudutaan kuljettamaan kauas pohjoiseen, joten hänen mielestään on turha väittää että tunturiin rakentaminen tulisi halvemmaksi.

Tuulivoima ei hänen mukaansa ole haitallista jos on samassa paikassa kuin missä on teollisuutta, mutta hänen mielestään Suomen energiantarvetta ei ratkaista Muoniossa, esimerkiksi vesistöt on käyttämättä

kokonaan, vesivoimassa on parempi hyötysuhde kuin myllyissä. Hänen mielestään energiantuotannon lisäämisen ongelman sijaan pitäisi keskittyä energian säästämiseen, maalämpöä ja vesilämpöä pitäisi hyödyntää, säästöä tulisi esimerkiksi jos kaikki ottaisivat merestä lämpöä säästöön. Tekniikat kehittyvät koko ajan, vesivoima on hänen mielestään hyvä energiantuotannon muoto, mutta sitä ei enää pysty paljoa lisäämään. Ydinvoima on hänen mielestään yksi hyvä ja turvallinen tapa tuottaa energiaa. Tuulivoima ei hänen mielestään sovi Lappiin, eikä myöskään uraankaivokset. Tuulisähkön hinnasta puhuttaessa hän ihmettelee miten jotkut ihmiset ostavat sitä kun se on kalliimpaa kuin tavallinen sähkö.

Matkailuyrittäjä ihmettelee myös maiseman suojelua. Jos Mielmukkavaaraan haluaisi rakentaa viisi metriä korkean talon, siihen ei ikinä saisi lupaa maisemallisista syistä, mutta nyt yhtäkkiä 150 metriset tuulivoimalat saa sinne rakentaa! Lisäksi alue on vielä matkailullisesti erittäin tärkeä ja hankkeen rakentaminen heikentäisi olennaisesti alueen matkailullisia arvoja merkittävästi. Matkailijat ja erityisesti keski-eurooppalaiset tulevat sen vuoksi että saavat olla erämaassa. Ongelmana on, että matkailualueella ei voi enää laajentaa, pohjoisen suunnassa tulevat vastaan metsähakkuut, etelässä Olos, idässä kansallispuisto ja lännessä Ruotsi. Suunnitteilla oleva tuulipuisto tulee olemaan niin hallitseva, että se näkyy joka puolelle ja hallitsee maisemaa. Muonion imago kärsii ja koko alueen erämaisuus katoaa. Tämä tulee hänen mukaansa vaikuttamaan myös alueen palveluihin negatiivisesti tätä kautta.

Ilmastonmuutos on matkailuyrittäjän mukaan ongelma, koska se on lyhentänyt 15 vuoden aikana heidän talveaan noin kahdella viikolla kummastakin päästä. On käsittämätöntä, että suunnitteilla olevan hankkeen tuulivoimaloita ei voida sijoittaa jonkin toisen hankkeen yhteyteen vaan ne pitää tuoda Muonioon matkailualueelle, kun niiden tuottama sähkö on vain murto-osa koko Suomen sähkön kulutuksesta. Kuitenkin sähkö siirretään etelään missä sitä tarvitaan ja täällä pilataan vain maisema. On naurettavaa puhua jonkun hirvitornin rakentamisesta huipulle, hän vaikka itse rakennuttaa tornin sinne jos siitä on kyse.

Matkailuyrittäjän mukaan Muonio on ainoa paikka missä järjestetään safaritoimintaa missä yövytään eräkämpillä luonnossa, muualla vastaavaa toimintaa on hänen mukaansa hyvin vähän. Vaaroja löytyy muualtakin, joten miksi myllyt pitää sijoittaa juuri tänne. Muonio on tärkeä matkailukohde, ainoa paikka minne lentää charter-lentoja Suomessa. Muonioissa asioita pitäisi tehdä matkailun ehdoilla. Hänellä ei ole mitään tuulivoimaa vastaan, mutta Mielmukkavaaraan sitä ei pitäisi rakentaa koska se ei ole kannattavaa.

Matkailuyrittäjä 2

Matkailuyrittäjän mukaan suunnitteilla olevan hankkeen suurin haitta on maisemahaitta. Muonion maisemia on haluttu vaalia, samoin kuin kansallispuistoa. Mikäli hanke toteutetaan, se tulee näkymään kansallispuistoon saakka. Hankkeesta ei ole hänen mukaansa paikallisille mitään hyötyä ja ainoa mikä jää paikallisille on maisemahaitta. Maisemista on hänen mukaansa taisteltu ja silti nyt annetaan rakentaa tuulivoimalat. Hänen mukaansa tuulivoimaloiden ollessa vaaran huipulla, ne yltävät samaan korkeuteen kuin Eiffel-torni. Vanhoista Oloksen myllyistä on huonoja kokemuksia, jos niistä päätettäisiin nyt, ne eivät tulisi Muonioon. Tuolloin sanottiin että tuulivoimaloista on paikallisille paljon hyötyä, mikä ei pitänyt paikkaansa ollenkaan.

Hänen mielestään kukaan ei vastusta tuulivoimaa, kyse on vain siitä minne sitä ollaan rakentamassa. Merellä olisi kaikista parhain sijoituspaikka tai jossain missä ei olisi matkailua. Hänen mielestään

suunnitellun hankkeen osalta tulisi ainakin ottaa huomioon, voisiko Muonion sähkö saada siirtomaksut, jos hinnat tippuisivat oleellisesti ja muoniolaiset saisivat halvemmalla sähköä, silloin paikallisille voisi olla jotain hyötyä. Tosin sekään ei hänen mukaansa olisi tarpeeksi.

Alueella on matkailuyrittäjän mukaan käyty paljon keskustelua Pallaksen rakentamisesta. Pallakselle rakentaminen on kiellettyä, mutta lähialueelle saa rakentaa 150 metriset myllyt jotka varmasti erottuvat kansallispuistosta katsellessa. Maakuntakaavassa ei olla ajateltu, että korkeat myllyt näkyvät todella pitkälle. Paikalliset ihmiset ovat luontoa suojelevia ja ajattelevat pitkälle tulevaisuuteen, kaikki kannattavat tuulivoimaa, mutta ei Mielmukkavaaralle. Paikallismaisemassa näkyy ihmisen jälki vain metsähakkuissa ja tuulivoimassa.

Hankkeen toteuttamisella olisi matkailuyrittäjän mielestä negatiivisia vaikutuksia matkailuun, kukaan ei hänen mukaansa tule katsomaan tuulivoimaloita, ei ulkomaalainen tai suomalainenkaan. Muonioon matkailijat tulevat juuri maisemien ja aktiviteettien vuoksi, siihen eivät tuulivoimalat kuulu. Jos tuulivoimalat rakennetaan, on maisemahaitta pysyvä, iso ja merkittävä. Hänen mielestään kaikki porohaitat ovat liioittelua, niitä voidaan tutkia ja selvittää, mutta porot ovat sopeutuneet autoihin ja maanteihin, joten tuulivoimalat eivät vaikuta niiden elämään. Matkailu on ainoa johon on oikeasti vaikutusta, Muoniossa kaiken tulisi mennä matkailun ehdoilla, kaikki positiivinen ja negatiivinen. Maisemat on säilytettävä.

Matkailuyrittäjän mielestä hankkeella ei ole vaikutusta luontoon tai ihmisiin, niistäkin kai löytyy selvityksiä. Tuulivoimaloista kuuluu ääntä ja hankkeen tuulivoimaloista vielä enemmän kuin olemassa olevista niiden määrästä ja koosta johtuen. Matkailijat tulevat Muonioon luonnon rauhaan, tuulivoimaloiden melu ei ole kivaa kuunneltavaa. Muonio on väärä paikka rakentaa tuulivoimaloita, Mielmukkavaarassa ei ole ihmisiä kovin paljon kuulemassa, mutta maisemahaitta on mieletön.

Ilman merkittävää taloudellista hyötyä paikallisille on matkailuyrittäjän mukaan turha yrittää hankkeen kanssa Muonioon. Heiltä on jo tarpeeksi riistetty luontoa jättäen heille pelkät haitat. Hankkeen on saatava kunnan ja elinkeinoelämän hyväksyntä. Kunta elää matkailusta ja palveluelinkeinoista ja hankkeesta ei ole esitetty yhtään hyötyä vielä tästä näkökulmasta. Matkailu pyörittä kaikkea kunnassa ja sen ansiosta pystytään pitämään palveluja yllä. Jos paikalliset saisivat esimerkiksi 5% hankkeen hyödyistä, se voisi olla jo kiinnostavaa maisemahaittojen korvaamiseksi.

Matkailuyrittäjä ei ole selvillä hankkeen kulusta ja aikataulusta eikä hän tiedä onko hankkeesta tiedotettu. Hänen mielestään ollaan kovasti rakentamassa tuulipuistoa, mutta perusta on huono, mitään hyötyjä ei ole esitetty missään vaiheessa. Hän aprikoi mitä kansallispuiston vierailijat tulevat hankkeesta ajattelemaan tai mitä ulkomaiset turistit, heitä kun on vaikea asian tiimoilta haastatella. Pallasta yritetään hänen mukaansa uudistaa kun mietitään kaikkia vaikutuksia, mutta ulkopuolelle saa sitten rakentaa vaikka tuulipuiston. Tuntureilta ei juurikaan tällä hetkellä näe ihmisen koskemaa maisemaa.

Hankkeen toteutuminen vaikuttaisi yrittäjän omaan liiketoimintaan. Jo olemassa olevat voimalat vaikuttavat hänen mielestään matkailuun negatiivisesti ja uudet voimalat vaikuttaisivat vielä enemmän negatiivisesti. Hän aikoo vastustaa hanketta. Hän on suojellut Muonion metsiä ja maisemaa eikä aio antaa pilata niitä ilman mitään vastahyötyä paikallisille. Luontoarvojen merkitys kasvaa koko ajan ja Lapin matkailusta 40 % on Tunturi-Lapin alueella. Tuulivoimalat tulisivat näkymään monen kunnan alueelle, joka paikkaan.

Matkailuyrittäjä ei todellakaan pidä hankkeesta ja aikoo vastustaa sitä. Hänen mielestään suurin haitta melun ja luontoarvojen pilaantumisen ohella on maisemahaitta, josta hänen mielestään pitäisi saada korvausta. Hänen mielestään hankkeen tulisi tuoda paikallisille konkreettista hyötyä, nyt mitään ei ole nähtävissä. Kunta elää matkailusta, joten kaiken pitäisi tapahtua matkailun ehdoilla.

Paikalliset eräoppaat

Paikalliset oppaat kuulivat hankkeesta ensimmäistä kertaa tutuiltaan ja kuulivat järjestettävästä kokouksesta. Kummatkin heistä toimivat alueella oppaina, he tekevät mm. erilaisia metsäkiertoja matkailijoiden kanssa. He ovat asuneet Muoniossa nelisen vuotta, mutta työskennelleet kaksi kertaa kauemman. Heidän kodistaan on suora näköyhteys Mielmukkavaaralle ja varjovaikutukset tulevat vaikuttamaan silloin kun aurinko laskee suoraan voimaloiden taakse. He muuttivat alueelle juuri sen vuoksi, että haluavat olla kaukana kaikesta, rauhassa ja hiljaisuudessa. Heidän mukaansa heidän kiinteistönsä arvo laskee, mikäli tuulipuisto rakennetaan alueelle. Kuitenkin he joutuvat jossain vaiheessa myymään asuntonsa, koska eivät voi asua niin kaukana palveluista vanhuksina.

Heidän mukaansa uudet suunnitteilla olevat tuulivoimalat ovat kaksi kertaa suurempia kuin olemassa olevat Oloksen myllyt. He ovat nähneet valokuvasovitteen tuulipuistosta, mutta heidän mielestään tuulivoimalat siinä näyttävät liian pieniltä. Ihmiset tulevat heidän mukaansa sopeutumaan muutokseen jos ei ole vaihtoehtoja, mutta ne jotka asuvat täällä, tulevat olemaan suuttuneita hyvin kauan.

Olos ja siellä sijaitsevat tuulivoimalat ovat heidän mielestään eri asia, koska Olos on rakennettua ympäristöä. Mielmukkavaara on sen vuoksi erilainen, että se on luonnontilainen ja siellä on paljon eläimiä. Hankkeesta paikalliset eivät saa mitään vastineeksi ja kun sähkön kulutuksen puolesta voimaloita ei tarvita tänne, on niistä ainoa hyöty vihreä imago, joka tulee koko Suomelle. He ihmettelevät, miksi kalliit myllyt laitetaan tänne, kun ne tuottavat vain vähän energiaa kylälle joka ei edes tarvitse sitä. Niiden käyttöikä on vain noin 25 vuotta. Lisäksi ne pilaavat maiseman tieltä katsottuna, koska se on ainoa tie josta ihmiset näkevät lappilaista luontoa.

Heillä ei ole mitään tuulivoimaa vastaan, mutta heidän mielestään se pitäisi sijoittaa merelle. Jos asutaan Helsingissä ja halutaan tuulivoimaa, se pitäisi sijoittaa jonnekin Helsingin lähelle. Jos ihmiset asuvat Lapissa, he luopuvat monesta asiasta ja mukavuudesta asumalla täällä. Heille luonto on ainoa etu ja sitten sinne rakennetaan tuulivoimaa. Sen jälkeen ei jää enää mitään jäljelle miksi haluttaisiin asua täällä.

Eräoppaiden mielestä Muoniossa ei tuule tarpeeksi ja siksi on hyvä, että tehdään tuulimittauksia. Ensin pitää lisäksi selvittää luonnon tila, jotta tiedetään lähtötilanne. Vasta sen jälkeen voidaan paikalle asentaa mittausmasto. Ennen mitään asennuksia kaikki selvitykset on tehtävä. Heidän mielestään tuulivoimaloista aiheutuu pelkkää melua, he eivät halua esimerkiksi melun aiheuttamia migreenejä. He asuvat noin kahden kilometrin päässä, mutta jos voimaloita on 15, niistä kuuluu heidän mielestään kova melu. He ovat sitä mieltä, että turistit eivät pidä tuulivoimaloista, ja esimerkiksi ranskalaiset turistit sanovat niin.

Heidän mukaansa sähkö tuulivoimaloista viedään jonnekin kauas, eikä se hyödytä lähialueen ihmisiä millään lailla. Heidän mielestään tuulivoimalat pitäisi laittaa jonnekin missä ei ole ihmisiä. On paljon alueita minne ne voisi laittaa, esimerkiksi merelle. Ne pilaavat paljon luontoa. Ne ihmiset, jotka eivät näe tuulivoimaloita, pitävät niistä heidän mielestään enemmän, kuin Mielmukkavaaralaiset, joka joutuisivat katselemaan niitä.

Eräoppaiden mukaan turistit etsivät Muoniosta koskematonta luontoa ja sen avulla aluetta myös markkinoidaan. Tuulivoimaloiden rakentaminen vie sen erämaisyyden, meillä on kuitenkin ydinvoimaa millä voidaan tuottaa energiaa. Tuulivoimalat ovat lisäksi kalliita, aurinkoenergia on halvempaa. Tuulivoima ei kuitenkaan ole paha, kustannukset ovat kalliita ja tuulivoimaloiden käyttöikä oli yllätys. Suomessa on paljon tilaa minne tuulivoimaa voisi sijoittaa. Merellä kaukana se ei häiritse ketään, ja tuulet siellä ovat parempia. Mutta jos rakennetaan jonnekin ja huomataan, että tuuliolosuhteet eivät olekaan niin hyvät, niin vahinko on jo tehty.

Se, että hankkeen takana on saksalainen yritys, ei vaikuta eräoppaiden mielipiteeseen hankkeesta. Jos hanke työllistäisi paljon paikallisia, olisi se eri asia. Nyt työllistävä vaikutus on ehkä rakennusvaiheen aikana, mutta ei muuten. Kunta ei hyödy hankkeesta mitenkään, eikä kuntalaisille ole luvassa halvempaa sähköä. Muutenkin kunta on taloudellisesti tiukoilla. He eivät ole saaneet hankkeesta tarpeeksi tietoa, heidän mukaansa kaikille pitäisi lähettää jokin kirje hankkeesta. Jos jotain rakennetaan niin lähelle omaa tonttia, pitäisi kysyä naapurilta lupa. Heistä tuntuu kuin heitä olisi huijattu, kun hankkeesta ei ole kerrottu.

Kaikille tuulivoimalat eivät tulisi näkyviin olohuoneen ikkunasta, mutta heille tulisi. Hollannissa esimerkiksi jotkut saavat korvausta talon hinnan laskusta. Heistä tuntuu että voi huutaa ja vastustella, mutta kukaan ei kuitenkaan välitä. He eivät voi valittaa, eivätkä saa rahaa talonsa arvon alenemisesta. He ovat vähän skeptisiä, kuunteleeko hankkeesta vastaava ihmisiä ollenkaan ja miten vihreän imagon saavuttaminen auttaa Muoniossa. Jos turismi katoaa Muoniosta, mitään ei jää jäljelle. Kaikki palvelut on rakennettu turismin ympärille. Heidän mielestään myös vihreä imago on harhaanjohtavaa, koska rakentaminen tuhoaa ympäristöä kuitenkin. Kun ihmiset ovat kiivaasti hanketta vastaan tai sen puolesta, on vaikea löytää neutraalia tietoa.

Eräoppaat totesivat, että eivät olisi asiasta niin kiinnostuneita, jos hanke ei tulisi juuri omalle ”takapihalle”. Myöskään he eivät pidä siitä mitä se tekee luonnolle, mutta pahin on hankkeen sijainti. He eivät halua viettää unettomia öitä ja voimaloiden määrän ja koon vuoksi ne ovat vielä häiritsevämmät kuin Oloksen myllyt. Kun asuu kaupungissa, on tottunut meluun. Mutta he ovat muuttaneet Muonioon juuri rauhan takia, he eivät halua melua tai maisemavaikutuksia. Sijoittelu pitäisi lisäksi olla pitkässä linjassa, ei yhdessä klusterissa, joka on häiritsevä. Tuulipuisto tuhoaa Lapin imagon ja sen on hankkeen huonoin vaikutus, lisäksi katoaa myös alueen erämaamaisuus. Tuulipuiston ainoa hyvä puoli on sen toimiminen maamerkkinä, ainakin löytää metsistä takaisin.

Englantilaiset turistit

Haastateltavaksi valikoitunut perhe oli haastatteluhetkellä vierailmassa Muoniossa kolmatta kertaa. Heidän matkansa motiivi on ollut joka kerralla sama; he tulevat Muonioon lumen vuoksi. He haluavat lomallaan harrastaa erilaisia aktiviteetteja, jotka liittyvät lumeen, kuten koiravaljakkoajelua, poroajelua, ja yleensä kaikkea mikä liittyy lumeen, koska heillä ei ole mahdollisuutta vastaavaan kotimaassaan. Lisäksi he pitävät valitsemansa hotellin henkilökunnasta paljon, joten tulevat mielellään takaisin tuttuun paikkaan.

Perheen mielestä on järkevää tuottaa sähköä tuulivoimalla, koska olemassa olevan resurssin käyttämättä jättäminen olisi tyhmää. He ovat tottuneet tuulivoimaan kotimaassaan koska heidän kotipaikkakuntansa läheisyydessä on muutama tuulivoimala. Sinne haluttaisiin rakentaa myös lisää, mutta jotkut paikalliset ovat vastustaneet. Perhe ihmetteli tätä, koska heidän mielestään tuulivoima on järkevä tapa tuottaa

energiaa. He muistelivat joitakin vasta-argumentteja, joilla heidän kotiseudullaan on vastustettu tuulivoiman rakentamista. Tällaisia oli mm. maan värinä ja tuulivoimalan aiheuttamat migreenit. He myös kertoivat että useimmat vastustajista ”kannattavat” tuulivoimaa, kunhan se ei ole heidän takapihallaan. Perhe pohti myös, että ehkä siksi jotkut eivät halua tuulivoimaloita lähelle omaa kotiaan, koska se saattaa alentaa kiinteistöjen arvoa.

Perheen mukaan Oloksella jo sijaitsevat myllyt eivät ole heidän mielestään häiritseviä, koska he eivät ole koskaan nähneet maisemaa ilman niitä. Talvella ne lisäksi sulautuvat hyvin maisemaan, kun kaikki on valkoista. Ne eivät tunnu heidän mielestään erityisen häiritseviltä. Uuden tuulipuiston suunnitelmista he olivat sitä mieltä, että mikäli paikan on katsottu valtakunnallisesti olevan hyvä, olisi tuulipuiston hyvä tuottaa sähköä paikallisille ja lähialueille, mutta ei pelkästään vain ansaitsemistarkoitukseen. Mikäli sillä ei pyritä täyttämään mitään tavoitteita tai jos sähköä ei tarvita lähialueilla, ei hanketta pitäisi toteuttaa, koska paikallinen maisema on tärkein vetovoimatekijä, minkä vuoksi turistit tänne matkustavat. He olivat sitä mieltä, että myös heidän kotimaassaan valtion tulisi kannustaa jokaista aluetta entistä omavaraisemmaksi käyttäen uusitutuvia energiamuotoja.

Perhe oli sitä mieltä, että tulisi ehdottomasti takaisin, vaikka uusi tuulipuisto Muonioon rakennettaisiinkin. He yrittävät itsekin arjisessa elämässään suojella ympäristöä, käyttää uusiutuvaa energiaa ja aiheuttaa vähemmän vahinkoa ympäristölle. Mikäli tulevaisuudessa kehitetään tehokkaampia energiaratkaisuja kuin tuulivoima, voidaan tuulivoimalat aina purkaa. Tämä ei toimi ydinvoiman kohdalla, ydinvoimala on käyttöikänsä jälkeen vaarallinen ties miten pitkään, eikä sitä voi poistaa vain yhtäkkiä.

He uskoivat muiden turistien suhtautuvan uuden tuulipuiston rakentamiseen samalla lailla kuin he. Hekään eivät tienneet ensimmäistä kertaa tullessaan, että Oloksella oli tuulivoimaloita, mutta nähtyään ne, ne eivät häirinneet heitä. Mikäli puiston rakentamiselle ei ole todellista tarvetta, heidän mielestään sitä ei pitäisi rakentaa, mutta mikäli oikea energiantarve on, on ympäristöystävällinen tapa parempi ja vähemmän haitallisempi. Vaikutukset maisemaan olivat heidän mielestään sitä suuremmat, mitä enemmän voimaloita on suunnitteilla. Heidän mielestään jotkut pitävät tuulivoimaloita rumina, mutta heidän mielestään ne eivät ole.

Perhe oli sitä mieltä, että esimerkiksi koiravaljakkoajelun aikana, jos ihmiset haluavat päästä eroon kaikesta täydellisesti, ne voivat häiritä. Mutta toisaalta heidän mielestään tilaa on riittävästi mennä sitten muualle ja täydellistä erämaata havittelevat eivät tulisi Muonion lomakylään kuitenkaan. Mikäli jotkut haluavat kiivetä tunturin päälle, eivät he kiipeä kuitenkaan juuri Mielmukkavaaran päälle. Kaikki riippuu siitä, miten ”keskellä ei-mitään” hanke todella on. Aina tulee olemaan joku joka vastustaa. Suunniteltu alue on kyllä melko laaja, joten sen maisemallisia vaikutuksia on kyllä hieman hankala ohittaa. Heidän mielestään se on sääli maiseman kannalta, mutta he ovat sitä mieltä, että hiiliriippuvuudesta ja nykyisistä energiantuotantomuodoista on päästävä eroon kun öljykin on loppumassa. Lisäksi kaasuhanoista ei koskaan tiedä, milloin ne ovat kiinni ja milloin auki.

Heidän mielestään suunnitelma rakentaa tuulivoimaa lisää on hyvä, mikäli sille on oikea tarve. He eivät koe tuulivoimaa häiritseväksi tekijäksi ja aikovat tulla takaisin siitä huolimatta. Heidän mielestään jää matkailijan vastuulle selvittää, millaiseen paikkaan hän on tulossa lomailemaan. Mikäli ei pidä tuulivoimasta, voi mennä sitten jonnekin muualle.

Suomalainen hiihtoporukka

Kolmesta pariskunnasta koostuneen hiihtoporukan yksi pariskunta omisti mökin Oloksen kupeessa. Kaksi muuta pariskuntaa oli kutsuttu vieraiksi ja he olivat Muoniossa ensimmäistä kertaa. Omistajapariskunnan mökin ikkunasta näkyi Oloksen tuulivoimalat. Tuulivoimalat eivät herättäneet sen kummempia ajatuksia, kuin että todettiin, että kyllä ne varmaan ovat ihan hyvä juttu. Joku miehistä oli juuri lukenut lehdestä, että jos tuulivoimaa rakennetaan, jokainen maksaa tuulivoimasta sitten sähkönhinnassa lisää. Toinen mies kommentoi, että ne eivät herätä oikein minkäänlaisia ajatuksia, siellä ne vain pyörii. Hänen mielestään ne eivät kuitenkaan sovi tunturimaisemaan vaan ennemmin jonnekin aavalle paikalle. Mutta ehkä niiden paikka sitten on tunturissa kun ne on sinne rakennettu. Yhden naisen mielestä tuulivoimalat sopivat tunturiin, kun ne ovat niin vaaleat että häviävät maisemaan.

Miehet olivat sitä mieltä että tuulivoima on ekologisesti ajateltuna hyvä ja fiksua hommaa, mutta jos sähkön hinta vain nousee kun tuulivoiman pitäisi olla ilmaista energiaa, se ei ole hyvä. Miten ylipäätään sellainen ”ilmainen” energia voi nostaa sähkön hintaa? Onko laitteet niin kalliita?

Uudesta hankkeesta oltiin sitä mieltä, että se sopii Kilpisjärven suuntaan menevän tien varteen. Mielmukkavaaran suhteen epäiltiin, että paikalliset tulevat protestoimaan kamalasti, mikäli sinne yritetään rakentaa. Yhden miehen mukaan on hyvä jos energiaa voidaan tuottaa muulla tavalla kuin öljyllä, vesivoimakin oli hänen mielestään kannatettavaa. Mutta luonnonarvot olisi otettava huomioon. Esimerkiksi Oloksen voimaloiden rakennusvaiheessa kun ajettiin huipulle rekka-autoilla tuulivoimaloiden osia, oli tunturin laki melko ruman näköinen. Tällä hetkellä ei tiedä minkälaisessa kunnossa luonto siltä osin on. Lapissa luonto uusiutuu hyvin hitaasti, joten on muistettava, että jäljet luonnossa näkyvät hyvin pitkään. Tämä kaikki pitäisi ottaa suunnittelussa huomioon.

Miehet pohtivat lisäksi, miksi tuulipuiston kaikki voimalat eivät aina pyöri samanaikaisesti. Pyörivätkö ne kaikki tosiaan tuulella vai käytetäänkö niitä jotenkin sähköisesti? Heidän mielestään tuulivoimaa pitäisi sijoittaa rannikolle isot määrät, kuten Kanarian saarilla on tehty. Yksi mies totesi, että jos vaihtoehtona on valita, laitetaanko tunturiin tuulivoimala vai ydinvoimala, kyllä hän tuulivoimalan valitsisi. Toinen mies ihmetteli, miksei tuulivoimaloita laiteta sitten kerralla kunnon määrä, vaan ripotellaan muutamaa voimalaa sinne tänne. Miksei yhden tunturin laelle laiteta vaikka 50 voimalaa? Luulisi että se on edullisempaa kun kuitenkin maisema on sitten pilalla. Lisäksi porukka pohti, mihin tuotettu sähkö laitetaan, tallennetaanko se akkuihin? Yksi mies totesi sen menevän suoraan verkkoon.

Mökin omistava mies totesi, että kyllä hänen täytyy olla tuulivoiman kannalla, kun oma mökkikin lämpiää ainoastaan sähköllä. Mahdollisuus on tietenkin lämmittää myös puulla, mutta sähkö on se pääasiallinen lämmittäjä. Hän vitsaili lisäksi, että tuulivoimaloita pitäisi sijoittaa Leville, jossa on vielä enemmän mökkiläisiä sähkön käyttäjinä.

He eivät usko että tuulivoimaloiden rakentamisella olisi vaikutusta matkailuun Muonion alueella. Yhden miehen mielestä asiasa ei ole mitään sen kummallisempaa, jotkut pitävät tuulivoimaloista, joidenkin mielestä ne ovat kauhean näköisiä. Yksi nainen tiedusteli, onko hankealueella sitten turisteja? Hänen mielestään 10-15 voimalaa erottuu jo selvästi maisemasta, mutta hänen mielestään olisi hyvä idea jos tavallisilla ihmisillä olisi mahdollisuus käydä katsomassa voimaloita, käydä jollain opastetulla kierroksella tutustumassa. Hänen mielestään ihmiset, kuten he, eivät tiedä tarpeeksi tuulivoimasta. Yksi mies jatkoi, että tiedetään vaan että se pyörii ja tuottaa sähköä, mutta ei tiedetä yhtään paljonko yhden sellaisen perustaminen maksaa, mitä se tuottaa, koska se maksaa itsensä takaisin ja miten se toimii. Porukka pohti

lisäksi miksi tuulivoima on niin kallista, mutta toisaalta jos öljyn hinta nousee edelleen, tulee tuulivoima koko ajan kannattavammaksi ja suhteessa halvemmaksi.

Yksi mies oli sitä mieltä, että tuulivoiman hyödyistä yksi on Suomen energiaomavaraisuuden lisääntyminen. Tällöin ei tarvitsisi tuoda energiaa Venäjältä. Toinen mies pohti, onko tuulivoimaloita myös sellaisia pieniä, omaan käyttöön sopivia? Kolmas mies oli joskus tehnyt tuulimittauksia omalla pihallaan tätä tarkoitusta varten.

Porukka oli sitä mieltä, että paikallisissa löytyy varmasti puolustajia ja vastustajia, ja he ovat siitä paikallisten kanssa samaa mieltä, että hanke tulisi toteuttaa tasapainossa luonnon kanssa, jos hanke toteutuu. Yhden miehen mukaan paikalliset varmasti miettivät mitä se heitä hyödyttää, saavatko he jotain korvausta maiden vuokrauksesta. Toinen mies lisäsi, että paikallisia kiinnostaa varmasti lisäksi, miten paljon hanke työllistää. Hänen mielestään olisi luonnollista, että kun jotain tehdään, pyritäisiin työllistämään myös paikallisia.

Heitä kiinnosti lisäksi, miksi tuulivoimalat on päätetty rakentaa juuri Mielmukkavaaralle, eikä esimerkiksi juuri Leville, missä sähkönkäyttö on varmasti suurempaa kuin Muoniossa. Toinen mies oli sitä mieltä että tuulivoima on ehdottomasti tulevaisuuden ala, vaihtoehto. Suurin osa joista on jo padottu ja mitään altaita ei hänen mielestään pitäisi rakentaa. Auringon lisäksi tuulivoima on yksi tulevaisuuden energiantuotannon muodoista.

Porukan motiivi tulla lomailemaan Muonioon on lomailu, lepo ja stressin hävittäminen. Lisäksi he hakevat hyviä hiihtomahdollisuuksia, hiljaisuutta ja rauhaa ja luontoa. Kun työelämä on nykyään niin hektistä, tarvitsee rauhoittumista.

Olemassa oleva tuulipuisto ei ole vaikuttanut heihin millään lailla. Kun näkivät ensimmäistä kertaa tuulipuiston, tuli vain positiivisia ajatuksia. Yhden naisen mielestä ne ovat ihanan näköisiä. Hänen miehensä oli samaa mieltä, hyvä että näkee että on jotakin muutakin voimaa. Mökin omistava mies sanoo tottuneensa Oloksen myllyihin. Toinen mies sanoo nähneensä tuulivoimaloita Kanarialla ja Hangossa, ja kun näki niitä nyt myös Oloksella, tuli vain tunne että aijaa, täälläkin on näitä. Kolmas mies totesi, että tuulivoimaloiden vieressä seisoessa niistä kuuluu melkoinen humina. Mökin omistava mies totesi, että tietyllä säätyypillä kuuluu aikamoinen ujellus, mutta hänen omalle mökilleen kahden kilometrin päähän ei kuulu mitään.

Paikallisten ollessa huolestuneita matkailusta, hiihtoporukan mukaan tuulivoimalat pitäisi hyödyntää matkailussa. Yksi nainen ehdotti tuulimyllymuseota. Yksi mies totesi, että kaikki on hyvin, kunhan ne ei keskelle hiihtolatua tule. Heidän mielestään paikallisille pitäisi järjestää tapahtuma, missä näytetään miten kaikki tapahtuu. Jos olisi paikka minne olisi tervetullut niin varmaan tulisi lähdettyä. Heidän mukaansa myös lapsille tulisi järjestää jotain ohjelmaa. Mökin omistajan mukaan olisi hyvä olla joku museo tai esittelypaikka, jonne varmasti riittäisi väkeä, esimerkiksi huonoilla ilmoilla kun ei ole muuta tekemistä, tai sitä voisi näyttää nähtävyytenä vieraille.

Hiihtoporukan mielestä tuulivoima on hyvä energiantuotannon muoto, uusiutuva vaihtoehto ja lisää energiaomavaraisuutta. Hanke vaikuttaisi maisemassa, mutta mikäli se toteutettaisiin, ei se vaikuttaisi heidän päätökseensä tulla Muonioon uudestaan. Hanke tulisi kuitenkin toteuttaa ympäristön ehdoilla ja siitä tulisi olla hyötyä paikallisille.

Saksalainen turisti

Saksalainen turisti kävi Muoniossa ensimmäistä kertaa vuonna 1995 ja ihastui huskysafarin jälkeen vaimonsa kanssa paikkaan. Tällä hetkellä hän omistaa oman mökin Muoniosta ja viettää vuodesta noin neljä kuukautta paikkakunnalla. Luonto oli alun perin se vetovoimatekijä, joka sai heidät jäämään.

Tuulivoiman suhteen on väliä minne ne sijoitetaan. On mahdollista valita paikka niin, että kukaan ei näe niitä. Lapissa on jäljellä viimeiset rippeet aidosta luonnosta koko Euroopassa, esimerkiksi Saksassa on teollisuutta joka paikassa. Muonioon luonnontilaiseen ympäristöön, missä ei ole mitään, ei pitäisi rakentaa. Tuulivoimaa pitäisi rakentaa rakennetun ympäristön yhteyteen, sinne missä on teollisuutta. Hän pitää enemmän tuulivoimasta kuin esimerkiksi ydinvoimasta. Kun hän näki, että Olokselle tuli tuulivoimalat, hän piti niitä rumina. Kun hän ajaa Kilpisjärvelle, hän näkee matkalla Lammasoivin voimalat eivätkä ne hänen mielestään näytä kivalta maisemassa. Hän ymmärtäisi sijoituksen Mielmukkavaaralle, jos se olisi ainoa paikka mihin tuulivoimaa voi laittaa, mutta alue on vetovoimainen ja sen pitää tulevaisuudessakin olla, jotta alue voi elää matkailusta ja luontoa on jäljellä vielä myöhemminkin. Tuulivoimalat tuhoaisivat sen aidon luonnon tunteen.

Matkailun suhteen on iso ongelma, ihmiset jotka tänne tulevat, ja tärkeät vieraat joita hänkin ajoittain isännöi, tulevat hakemaan täältä oikeaa luontoa. He haluavat pois tehtaiden luota ja jos he näkevät tuulivoimalat, tulee tunne että he ovat takaisin tehtaiden luona rakennetussa ympäristössä.

Hän näkee, että Muonion imago muuttuu huonommaksi hankkeen myötä. Muonio on pieni kylä keskellä ei mitään, Muoniossa ei ole mitään ja se on sen valttikortti. Muoniota markkinoidaan juuri hiljaisuudella, luonnonmukaisuudella ja erämaisuuudella. Jos se viedään, ei Muoniolla enää ole sitä imagoa. Tuulivoimalat olisivat ongelma turisteille, mutta myös paikallisille asukkaille. Hanketta tulisi miettiä sen suhteen, onko se hyväksi paikalliselle matkailulle ja tuleville sukupolville. Jos hanke on mahdollista sijoittaa muualle, niin sitä ei pitäisi tuoda Muonioon. Hän tietää että lisää energiaa tarvitaan ja tuulivoima on hyvä, mutta pitää miettiä miksi se pitäisi tehdä Muonioon. Hän on varma että turistit eivät pitäisi siitä. Lisäksi hankkeen vastaavan vaistot eivät ole kovin hyvät, kun hanketta suunnitellaan tällaiselle paikalle. Muonioon ei tarvita energiaa enempää ja on sääli että kunta hyväksyy kaiken mistä voi vaan saada vähän rahaa. Muonio elää matkailusta, mutta jos hanke tuo jotain taloudellista hyötyä ja työtä, niin siinä tapauksessa voidaan keskustella uudestaan. Nyt tavalliselle kansalaiselle ei jää mitään.

Saksalaisen turistin mielestä hanketta ei pitäisi toteuttaa Muoniossa, jonka valttikortteja matkailussa ovat juuri hiljaisuus, luonnonmukaisuus ja erämaisuuus. Hanke pilaisi nämä ja tekisi hallaa Muonion imagolle. Lisäksi Muonio ei tarvitse hankkeen tuottamaa energiaa eikä hankkeesta ole mitään hyötyä paikallisille.

Kunnanvaltuutettu	- Kunnanvaltuutetun mielestä hanke on hyväksi kunnan imagolle, jokainen euro ja työpaikka on Muonion tärkeitä - Ympäristöasiat on selvitettävä huolellisesti
Poromies	- Tuulivoima on vihreää ja puhdasta energiaa, mutta sitä ei pitäisi sijoittaa Mielmukkavaaran erämaamaiseseen maisemaan - Hanke vähentäisi huomattavasti porojen laidunalueita ja se ei työllistä paikallista väkeä - Metsähallitus kumppanina ei ole hyvä, aiheuttaa paikallisissa närää
Riistanhoitoyhdistyksen edustaja	- Riistaeläimiä on havaittu hankealueella ja niiden elinpiiri kärsii hankkeen myötä - Tuulivoimalat olisivat maisemahaitta, niillä on negatiivista vaikutusta matkailuun ja kunnan imagoon - Hyöty kunnalle on mitätön ja kiinteistöjen arvo laskee
Metsästäjä	- Hankkeella on negatiivisia vaikutuksia metsästykseseen ja metsästysalueen suppenemiseen - Muonion erämaamaisuus katoaa, imago huononee ja se karkoittaa turistit alueelta - Tuulivoima on lisäksi kannattamatonta ja sillä tuotettu energia nostaa kaiken sähkön hintaa
Kylätoimikunnan edustaja	- Suhtautuminen hankkeeseen on neutraalia, imago voi muuttua positiiviseen suuntaan hankkeen myötä - Negatiivisia vaikutuksia ovat luonnonympäristön muutokset ja rumat sähkölinjat sekä uusiutuvan energian kalliimpi hinta
Kätkäsvantolaiset asukkaat	- Hanke pilaa luonnon ja heidän asuinympäristönsä, kun alkuperäinen syy muuttoon alueelle oli luonnon ja rauhan etsiminen - He pitävät tuulivoimaa hyvänä energiantuotannon muotona, mutta epäsovivana Muonioon
Matkailuyrittäjät	- Muonion erämaisuus katoaa, maisema pilaantuu ja matkailualue pienenee - Hankkeiden tulisi tapahtua matkailun ehdoilla, jotteivat työpaikat ja palvelut katoaisi Muoniosta - Paikallisten tulisi hyötyä hankkeesta, mutta tuulivoima ei työllistä ja on muutenkin kannattamatonta
Paikalliset eräoppaat	- Lapin erämaamaisuus katoaa ja vie työt - Hankkeen sijoitus on erittäin huono ja pilaa asumisen laadun lähialueilla
Englantilainen turistiperhe	- Suunnitelma rakentaa tuulivoimaa lisää on hyvä, mikäli sille on oikea tarve - Tuulivoimaa ei ole häiritsevää tekijä ja he aikovat matkustaa takaisin siitä huolimatta
Suomalainen hiihtoporukka	- Tuulivoima on hyvä energiantuotannon muoto, uusiutuva vaihtoehto ja lisää energiaomavaraisuutta. Hanke tulisi kuitenkin toteuttaa ympäristön ehdoilla ja siitä tulisi olla hyötyä paikallisille - Hanke vaikuttaisi maisemassa, mutta se ei vaikuttaisi heidän päätökseensä tulla Muonioon uudestaan
Saksalainen turisti	- Hanketta ei pitäisi toteuttaa Muoniossa, jonka valttikortteja matkailussa ovat juuri hiljaisuus, luonnonmukaisuus ja erämaisuus, se vahingoittaisi Muonion imagoa - Muonio ei tarvitse hankkeen tuottamaa energiaa eikä hankkeesta ole mitään hyötyä paikallisille

Taulukko 5. Teemahaastattelujen intressiryhmien edustajien keskeiset mielipiteet

4.5. Lapin ympäristökeskusten YVA-ohjelmasta antaman lausunnon huomioiminen

Hankkeen sijaitessa lähellä Ruotsin rajaa, tarjottiin Ruotsille mahdollisuutta osallistua YVA-menettelyyn. Ruotsalaiset ilmaisivat halukkuutensa osallistua hankkeeseen, joten hankkeessa noudatetaan Espoon sopimuksen mukaista menettelyä. Tämän vuoksi myös Ruotsin puolella asuville lähialueen asukkaille tarjottiin mahdollisuus osallistua asukaskyselyyn ja ilmaista oma mielipiteensä hankkeesta. Kysely kohdennettiin erityisellä otoksella juuri hankkeen lähialueella asuville ihmisille Saivomuotkan, Kätkesuandon, Ruosterannan, Muodoslompolon, Merasjärven sekä Muonionalustan kylissä. Suomen puolelta postinumeralueiksi poimittiin Kätkäsuvanto, Yli-Muonio ja Muonio, joiden katsottiin kattavan hyvin tuulipuiston lähialueet. Viranomaisen antamassa lausunnossa oltaisiin toivottu erityisten näkemäsektorien asettamista, jolloin paikalliset olisivat voineet kommentoida sektoreiden maiseman muutoksia hankkeen myötä. Ilman tällaista ennakkoon asetettua sektorointia, paikalliset pelkäsivät tuulipuistolla olevan haitallisia vaikutuksia maisemaan yleisesti, ja nämä vaikutukset voivat heidän mukaansa heijastua matkailuun. Matkailun parissa työskentelevien mukaan turistikin on hankkeen myötä vietävä entistä kauemmas, jotta erämaamainen maisema saavutetaan. Jotkut olivat huolissaan myös kansallispuiston maisemista, mikäli tuulipuisto näkyy sinne saakka.

5 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset

Tässä kappaleessa esitetään lyhyesti tämän selvityksen keskeiset tulokset ja johtopäätökset. Seuraavissa taulukoissa (taulukot 6-12) on nähtävissä tiivistetysti väestörekisteriaineiston väittämien ja taustamuuttujien välillä esiintyneet tilastolliset riippuvuussuhteet. Riippuvuussuhteita kuvaa p-luku. Mitä pienempi luku on, sitä merkitsevämpi on riippuvuus väittämän ja taustamuuttujan välillä, eli sen voimakkaammin taustamuuttuja on vaikuttanut väittämään annettuun vastaukseen. (Asteikko välillä erittäin merkitsevä 0-49 melkein merkitsevä).

Taulukoiden avulla voidaan nähdä ne taustamuuttujat, jotka ovat eniten vaikuttaneet väittämiin annettuihin vastauksiin. Onko esimerkiksi vastaajan sukupuoli vaikuttanut useaan väittämään annettuun vastaukseen ja miten miesten ja naisten vastaukset ovat eronneet toisistaan? Tuloksista on nähtävissä myös, mihin väittämiin on annettu eniten tällaisia vastauksia, joihin on vaikuttanut joku tai jokin taustamuuttujista.

Lisäksi kappaleessa esitetään tiivistetysti avokysymysten sekä teemahaastattelujen keskeiset tulokset.

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja SUKUPUOLI
"Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista"	0	Miehistä suurempi osa kuin naisista ei uskonut tuulivoimaloiden häiritsevän porotalouden harjoittamista
"Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö"	27	Miehistä suurempi osa kuin naisista oli eri mieltä siitä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö olisi halvempaa
"Tuulivoimalat ovat vaarallisia"	42	Miehet pitivät tuulivoimaloita naisia enemmän vaarattomina
"Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille"	32	Naiset osasivat ottaa vähemmän kantaa väittämään

Taulukko 6. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan sukupuoli mukaan

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja IKÄ
"Tuulivoimalat pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan"	25	Nuoremmat ikäluokat sijoittaisivat tuulivoimaa enemmän merelle
"Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi"	8	Nuoremmat ikäluokat eivät usko tuulipuiston vaikuttavan Muonion palveluita lisäävästi
"Luotan hankkeen kehittäjiin"	1	Vanhin ikäluokka luottaa eniten hankkeen kehittäjiin, nuorimmat ottivat vähiten kantaa
"Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin"	6	Nuorin ikäluokka on omasta mielestään parhaiten perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin

"Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua"	0	Nuorimman ikäluokan mukaan tuulivoimaloista ei kuulu melua, vanhin ikäluokka otti vähiten kantaa
"Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa"	12	Nuorimman ikäluokan mielestä tuulivoimalat pilaavat maisemaa
"Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista"	39	Vanhin ikäryhmä oli eniten samaa mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista
"Ilmastomuutos on mielestäni merkittävä ongelma"	40	Mitä nuorempi ikäryhmä, sen merkittävämpänä ilmastomuutoksen ongelmaa pidettiin
"Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi"	28	Vahvimmin eri mieltä oli vanhin ikäluokka, myöskään muista ikäluokista enemmistö ei uskonut hyvinvoinnin heikkenemiseen
"Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin"	7	Mitä nuorempi ikäluokka, sitä enemmän uskotaan muutoksia aiheutuvan eläin- ja kasvilajistoihin
"Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä"	12	Mitä nuorempi ikäluokka, sitä vähemmän uskottiin, että tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä
"Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä"	33	Mitä nuorempi ikäluokka, sitä enemmän oman asuinalueen virkistyskäytön muutoksen arveltiin olevan kielteinen

Taulukko 7. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan ikä mukaan

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja KOULUTUS
"Muonio kehittyi tuulipuistohankkeen myötä"	26	Mitä korkeampi oli vastaajan koulutustaso, sitä vähemmän uskottiin Muonion kehitykseen tuulipuistohankkeen myötä
"Tuulipuiston rakennusaikataulu on ollut tiedossani koko ajan"	29	Ylioppilastutkinnon sekä ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet olivat vähiten tietoisia rakennusaikataulusta
"Luotan hankkeen kehittäjiin"	9	Peruskoulun tai vastaavan sekä ammattikurssin tai oppisopimusken suorittaneet luottivat eniten hankkeen kehittäjiin
"Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua"	10	Mitä matalampi oli vastaajan koulutustaso, sitä vähemmän uskottiin tuulivoimaloista kuuluvan kovaa melua
"Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille"	9	Mitä matalampi oli vastaajan koulutustaso, sitä vähemmän uskottiin tuulivoimaloiden aiheuttavan haittaa eläimille
"Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä"	10	Mitä korkeampi koulutustaso oli, sitä vähemmän uskottiin tuulivoimaa voitavan hyödyntää matkailussa

Taulukko 8. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan koulutus mukaan

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja AMMATTI
"Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan"	1	Teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen parissa työskentelevät sekä eläkeläiset ovat eniten eri mieltä siitä, että tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan
"Muonion imago muuttuu hankeen myötä paremmaksi"	40	Teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen sekä ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan ja hallinnon sekä koulutuksen aloilla työskentelevät uskoivat eniten imagon myönteiseen muutokseen
"Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua"	35	Enemmistö kaikista muista ammattiyhdistä paitsi eläkeläisistä uskoivat, että tuulivoimaloista ei kuulu kovaa melua
"Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista"	31	Teollisuuden, rakentamisen ja kuljetuksen parissa työskentelevät sekä eläkeläiset eivät usko tuulivoimaloiden haittaavan porotalouden harjoittamista
"Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä"	19	Kaupan, majoitus- ja ravitsemus-, sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden alalla sekä muissa ammateissa työskentelevät uskoivat eniten, että Muonion työllisyyteen tulee kielteisiä muutoksia

Taulukko 9. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan ammatti mukaan

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja TUULIPUISTO OLISI NÄKÖETÄISYYDELLÄ ASUNNOSTANI / LOMA-ASUNNOSTANI
"Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet"	47	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat kannattivat isompia hankkeita kuin vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa tuulipuiston näköetäisyydellä
"Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja"	7	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat enemmän sitä mieltä, että tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja
"Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan"	10	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat sijoittaisivat tuulivoimaa ennemmin merelle
"Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat huomattavasti enemmän sitä mieltä, että Muonio ei kehity tuulipuistohankkeen myötä
"Muonion imago muuttuu tuulipuistohankkeen myötä paremmaksi"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat jyrkästi eri mieltä, että Muonion imago muuttuisi hankkeen myötä paremmaksi
"Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat liittävät alueeseen enemmän tunteita ja muistoja
"Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle"	48	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat enemmän sitä mieltä, että tuulipuisto ei tuo matkailua Muonion alueelle
"Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat enemmän sitä mieltä, että kiinteistöjen arvo laskee alueella tuulipuiston rakentamisen myötä

"Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä"	0	Vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, ovat enemmän sitä mieltä, että elinkeinorakenne monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä
"Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat uskovat vähemmän tuulipuiston vaikuttavan palveluita lisäävästi
"Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen"	11	Vastaajat, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, uskoivat enemmän että ihmiset sopeutuvat tuulipuiston rakentamisesta huolimatta muutokseen
"Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat olivat enemmän sitä mieltä, että tuulipuiston myötä Muonio ei hyödynnä sen tuomia uusia mahdollisuuksia
"Luotan hankkeen kehittäjiin"	0	Vastaajat, jotka eivät asuneet näköetäisyydellä, luottivat enemmän hankkeen kehittäjiin
"Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua"	1	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat olivat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua
"Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimalat pilaavat maisemaa
"Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä"	7	Vastaajat, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, pitivät lentoestevaloja vähemmän häiritsevinä kuin näköetäisyydellä asuvat
"Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista"	12	Vastaajat, jotka eivät asuneet tai omistaneet loma-asuntoa näköetäisyydellä, pitivät tuulivoimaloita porotaloutta vähemmän haittaavina kuin näköetäisyydellä asuvat
"Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla"	0	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat olivat enemmän samaa mieltä, että tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa muulla tavalla
"Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö"	1	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat olivat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimalla tuotettu sähkö ei ole halvempaa kuin tavallinen sähkö
"Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi"	1	Vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, olivat enemmän sitä mieltä, että ihmisten hyvinvointi ei heikkene tuulipuiston rakentamisen myötä
"Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille"	0	Vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, ovat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät aiheuta haittaa eläimille
"Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä"	1	Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat ovat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimaa ei voi hyödyntää matkailun edistämässä
"Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä"	0	Näköetäisyydellä asuvien tai loma-asunnon omistavien mielestä muutosta asuinalueen virkistyskäytössä tuulipuiston myötä tapahtuu enemmän ja muutos on enemmän kielteistä
"Muonion työllisyyteen tulee muutos tuulipuiston myötä"	0	Näköetäisyydellä asuvien tai loma-asunnon omistavien mielestä Muonion työllisyyteen tulee tuulipuiston myötä enemmän muutosta ja muutos on kielteistä
"Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen"	0	Näköetäisyydellä asuvien mielestä vaikutusta perheen arkeen tulee enemmän ja vaikutus on kielteinen

"Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla"	29	Näköetäisyydellä asuvien tai loma-asunnon omistavien mielestä muutosta metsämaihin tulee tuulipuiston ja voimajohtojen rakentamisesta enemmän ja muutokset ovat kielteisiä
"Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat"	1	Vastaajat, jotka eivät asu tai omista loma-asuntoa näköetäisyydellä, ovat enemmän sitä mieltä, että tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat myönteisiksi

Taulukko 10. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan näköetäisyys mukaan

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja OLEN LIKKUNUT ALUEELLA JONNE TUULIPUISTO ON SUUNNITTEILLA
"Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja"	37	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja
"Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan"	28	Alueella liikkuneilla oli selkeämpi mielipide väittämään, kun vastaajat, jotka eivät olleet liikkuneet alueella ottivat vähemmän kantaa väittämään
"Muonio kehittyä tuulipuistohankkeen myötä"	5	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että Muonio ei kehity tuulipuistohankkeen myötä
"Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi"	21	Alueella liikkuneilla oli selkeämpi mielipide väittämään, kun vastaajat, jotka eivät olleet liikkuneet alueella ottivat vähemmän kantaa väittämään
"Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja"	0	Alueella liikkuneet liittivät selvästi enemmän erityisiä tunteita tai muistoja tuulipuiston rakennusalueeseen
"Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle"	2	Alueella liikkuneet ovat enemmän sitä mieltä, että tuulipuisto ei tuo matkailua Muonion alueelle
"Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä"	15	Alueella liikkuneet uskovat vähemmän, että elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuisi tuulipuiston rakentamisen myötä
"Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi"	3	Alueella liikkuneet ovat enemmän sitä mieltä, että tuulipuisto ei vaikuta Muonion palveluita lisäävästi
"Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia"	22	Vastaajat, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, olivat enemmän sitä mieltä, että tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia
"Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa"	30	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että olivat saaneet tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa
"Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa"	4	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimalat pilaa maisemaa

"Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla"	18	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulivoiman sijasta energiaa pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla
"Tuulivoimalat ovat vaarallisia"	32	Alueella liikkuneet pitivät enemmän tuulivoimaloita vaarallisina kuin vastaajat, jotka eivät olleet liikkuneet alueella
"Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille"	0	Vastaajat, jotka eivät olleet liikkuneet alueella, osasivat ottaa vähemmän kantaa väittämään kuin alueella liikkuneet
"Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin"	14	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen aiheuttaa muutoksia eläin- ja kasvilajistoihin
"Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä"	1	Alueella liikkuneet olivat vähemmän sitä mieltä, että tuulivoimaa voisi hyödyntää matkailun edistämässä
"Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä"	0	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että virkistyskäyttö asuinalueella muuttuu ja muutos on kielteinen
"Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen"	19	Alueella liikkuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheen arkeen ja muutos on kielteinen

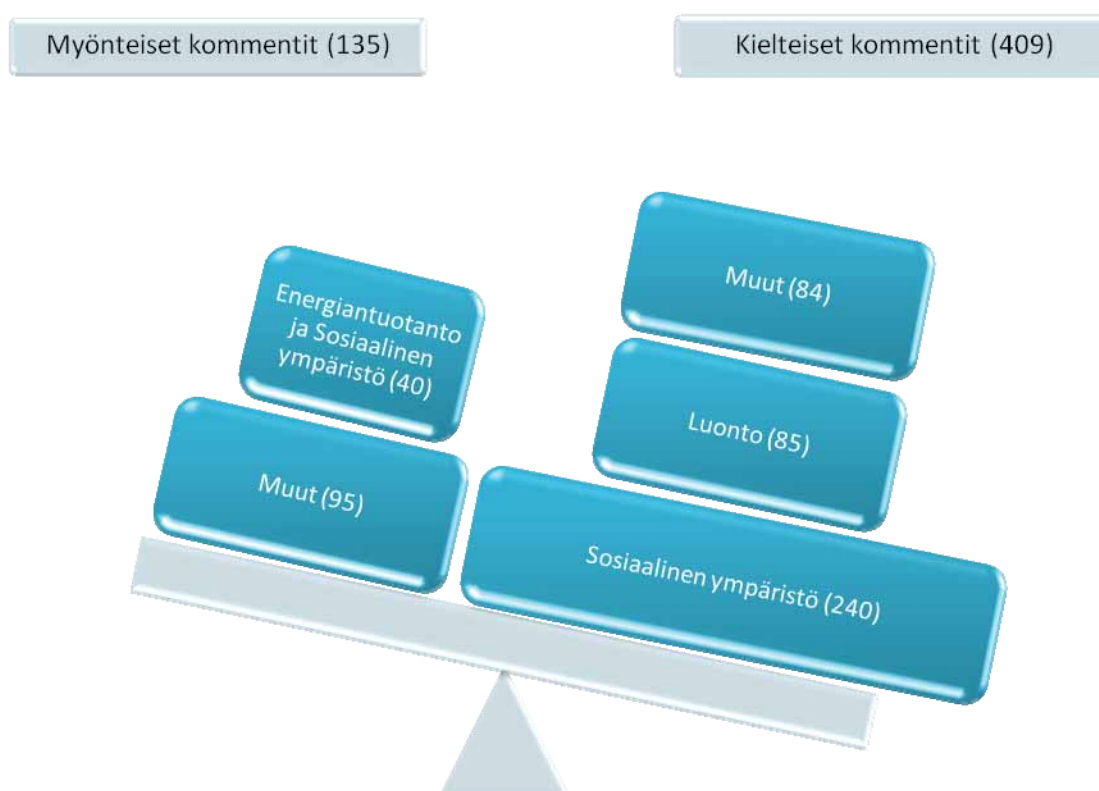
Taulukko 11. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan alueella liikkuminen mukaan

Väittämä	P-luku	Taustamuuttuja ASUNTONI / LOMA-ASUNTONI ON SIJAINNUT KUNNASSA X VUOTTA
"Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet"	3	Kauimmin kunnassa asuneet kannattivat enemmän isompia hankkeita, vähemmän aikaa asuneet olivat enemmän pienempien hankkeiden kannalla
"Luotan hankkeen kehittäjiin"	7	Kunnassa vähiten aikaa asuneet luottivat enemmän hankkeen kehittäjiin kuin kunnassa kauemman asuneet
"Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista"	9	Kunnassa kauemman asuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista
"Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin"	6	Kunnassa kauemman asuneet olivat enemmän sitä mieltä, että tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin

Taulukko 12. Väestörekisteriaineiston riippuvuusanalyysin tulokset taustamuuttujan asuntoni / loma-asuntoni on sijainnut kunnassa x vuotta mukaan

Taustamuuttajat korreloivat eniten väittämien ”Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”(5 eri taustamuuttujan kanssa), ”Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan”(4), ”Luotan hankkeesta vastaavaan yritykseen”(4), ”Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua”(4), ”Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille”(4) sekä ”Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä”(4) kanssa. Yhteensä väittämien ja taustamuuttujien välisiä korrelaatiopareja syntyi 76 kappaletta, jotka on esitetty edellisissä taulukoissa 4-10. Kyselylomakkeen 40 väittämästä jokin tai jotkin taustamuuttajat korreloivat kaiken kaikkiaan 33 väittämän kanssa joko erittäin merkitsevästi, merkitsevästi tai melkein merkitsevästi. Vain seitsemän kyselylomakkeen väittämän kanssa ei korreloinut mikään taustamuuttujista. Taustamuuttujista eniten väittämien kanssa korreloivat taustamuuttajat ”Tuulipuisto olisi näköetäisyydellä asunnostani / loma-asunnostani” (27 eri väittämän kanssa), ”Olen liikkunut alueella, jonne tuulipuisto on suunnitteilla” (18), sekä ”Ikä” (12). Kaikki muuttujaparit ovat nähtävissä taulukossa 2. Suorat jakaumat kaikista kysymyksiin annetuista vastauksista ovat nähtävissä liitteessä 9.

Avokysymyksiin A: ”Millaisia haittavaikutuksia teidän mielestänne tuulivoimapuistosta voi aiheutua Mielmukkavaarassa?” ja C: ”Tähän voit listata vapaasti mielipiteitäsi esimerkiksi tuulivoimasta, suunnitteilla olevasta tuulipuistosta, hankkeesta vastaavasta yrityksestä tai kyselystä?” annettiin paljon vastauksia (kuva 5). Yhdessä vastauksessa saatettiin kommentoida useampaa seikkaa ja asioita kommentoitiin sekä negatiivisessa että positiivisessa mielessä. Avokysymysten vastaukset luokiteltiin kolmeen luokkaan.

Kuva 5. Avokysymyksiin A ja C annettujen vastausten jakautuminen

Myönteisissä kommenteissa tuulivoimaa pidettiin hyvänä ja ekologisena energiantuotannon muotona, sekä eräänlaisena nähtävyytenä. Muista myönteisistä kommenteista suurin osa koski sitä, että tuulipuistolla ei tule olemaan minkäänlaisia vaikutuksia ympäristöönsä. Lisäksi kyselyä ja hanketta pidettiin hyvinä. Kielteisissä kommentteissa kommentoitiin mm. vaikutuksia matkailuun, vähäistä työllistävyyttä, tuulivoiman tehottomuutta ja kalleutta. Myös hankkeesta vastaavista tahoista ei pidetty ja sähkönsiirtoa pidettiin maisemaa pilaavana. Luonnon osalta vaikutukset eläimiin, erityisesti poroihin ja lintuihin, koettiin negatiivisiksi, samoin vaikutukset ympäröivään luontoon yleensä. Sosiaaliseen ympäristöön liittyvistä aiheista kommentoitiin ehdottomasti eniten tuulipuiston negatiivista vaikutusta maisemaan (113 kommenttia). Lisäksi tuulipuiston sijainti ja koko sekä melu ja alueen virkistyskäytön muutokset kirvoittivat kielteisiä kommentteja.

Avokysymykseen B: ”Jos mielestäsi tuulivoima ei ole hyvä energiantuotannon muoto, millä energia pitäisi mielestäsi tuottaa?” annettiin myös runsaasti kommentteja. Kysymyksenasettelusta huolimatta eniten vastaajat kannattivat energiantuotannon muotona tuulivoimaa (77 kannattavaa kommenttia). Toiseksi eniten vastaajat suosivat vesivoimaa (73) ja sen jälkeen suosituin energiantuotannon muoto oli ydinvoima (45). Myös aurinkovoima sai jonkin verran kannatusta. Lisäksi mainittiin useita muita energiantuotannon muotoja, esimerkiksi puu, turve, maalämpö ja jätteiden poltto. Vastauksissa esiintyi myös yleistyksenä vain vastaus, että energiaa pitäisi tuottaa uusiutuvilla energiamuodoilla, mutta myös energiansäästö sai kannatusta.

Teemahaastateltavia intressiryhmien edustajia oli yhteensä kaksitoista. Tulokset teemahaastattelusta on tiivistetty taulukkoon 4. Haastateltavina olivat kunnanvaltuutettu, poromies, riistanhoitoyhdistyksen edustaja, metsästäjä, kylätoimikunnan edustaja, kätöksuvantolaiset asukkaat, kaksi matkailuyrittäjää, kaksi paikallista eräopasta, englantilainen turistiperhe, suomalainen hiihtoporukka, saksalainen turisti sekä alustavassa haastattelussa kunnanjohtaja. Muutama haastateltavista piti hanketta hyvänä kunnan imagolle, osa taas uskoi sen vaikuttavan negatiivisesti imagoon ja sitä kautta matkailuun. Hankkeen uskottiin vaikuttavan negatiivisesti poronhoitoon sekä riistaan laidun- ja elinalueiden supistumisen myötä. Hankkeen hyötyjä kunnalle ja työllisyydelle pidettiin minimaalisina ja sen vuoksi hanketta ei pidetty kannattavana. Haastatellut turistit pitivät tuulivoimaa hyvänä energiantuotannon muotona eikä se vaikuttaisi heidän päätökseensä tulla uudestaan Muonioon. Heidän mielestään hankkeelle tulisi kuitenkin olla yhteiskunnallinen tilaus ja sen tulisi hyödyttää paikallisia.

6 Tiivistelmä

Tämän selvityksen tarkoituksena oli tuottaa tietoa suunnitteilla olevan Mielmukkavaaran tuulipuiston lähialueen asukkaiden mielipiteistä tuulipuistohanketta koskien. Tietoa kerättiin sekä postikyselyn avulla että henkilökohtaisia teemahaastatteluja käyttäen. Postikyselyssä pyrittiin huomioimaan alueen lähiasukkaat, Ruotsin puolen asukkaiden osallistumismahdollisuutta tuettiin lähettämällä kysely kiinteistörekisterin perusteella kohdennetuille lähialueille. Kysely toteutettiin kevään 2009 aikana, samoin kun paikanpäällä tehdyt teemahaastattelut. Kyselyä postitettiin yhteensä 570 kappaletta, joista 70 oli Ruotsin puolelle kiinteistörekisterin avulla kohdennettuja. 500 kyselyn postituksessa käytettiin satunnaisotantaa Muonion, Yli-Muonion sekä Kätkäsuvannon postinumeroalueilla. Vastauksia palautui yhteensä 355 kappaletta, jolloin kyselyn vastausprosentiksi saatiin 62,3 %, mitä voidaan pitää erinomaisena vastausprosenttina.

Tulokset analysoitiin käyttämällä SPSS-ohjelmaa, sekä tilastollisista menetelmistä ristiintaulukointia ja Khin neliötestiä. Näiden menetelmien avulla saatiin selville, mitkä taustamuuttujat (esimerkiksi vastaajan ikä tai sukupuoli) vaikuttivat vastaajien antamiin vastauksiin. Khin neliötestillä eliminoitiin tuloksista sattumanvaraisuus. Tällaisia taustamuuttujan ja väittämän välisiä korrelaatiopareja saatiin tuloksena yhteensä 76 kappaletta. Taustamuuttujista eniten vaikuttivat vastauksiin vastaajan asuminen tai loma-asunnon omistaminen näköetäisyydellä, vastaajan liikkuminen hankealueella sekä vastaajan ikä. Taustamuuttujat korreloivat eniten väittämien ”Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista”, ”Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan”, ”Luotan hankkeesta vastaavaan yritykseen”, ”Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua”, ”Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille” sekä ”Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä” kanssa.

Teemahaastatteluja toteutettiin yhteensä kaksitoista. Haastateltavina oli kunnanvaltuutettu, poromies, riistanhoitoyhdistyksen edustaja, metsästäjä, kylätoimikunnan edustaja, kätkäsuvantolaiset asukkaat, kaksi matkailuyrittäjää, kaksi paikallista eräopasta, englantilainen turistiperhe, suomalainen hiihtoporukka, saksalainen turisti sekä alustavassa haastattelussa kunnanjohtaja. Hankkeen nähtiin toisaalta olevan hyväksi kunnan imagolle, mutta toisaalta sen pelättiin vaikuttavan matkailuun kielteisesti ja sitä kautta koko kunnan elinkeinoon. Vaikutukset riistaan ja poronhoitoon miellettiin myös kielteisiksi. Hankkeen hyötyjä ja työllistävää vaikutusta pidettiin minimaalisina ja hankkeen ei uskottu olevan kannattava. Haastatellut matkailijat pitivät tuulivoimaa hyvänä energiantuotannon muotona, eikä uskonut sen vaikuttavan päätökseen palata Muonioon. Heidän mielestään hankkeella tulee kuitenkin olla yhteiskunnallinen tilaus ja sen tulisi hyödyttää paikallisia.

Avokysymysten osalta vastaajilla oli mahdollisuus kommentoida vapaasti hankkeen mahdollisia muita haittavaikutuksia, hanketta, vastaavia yrityksiä ja omasta mielestään parasta energiantuotannon muotoa. Kielteisiä kommentteja annettiin lähes kolme kertaa enemmän kuin myönteisiä kommentteja. Eniten kielteisiä kommentteja annettiin maisemasta, melusta, vaikutuksista luontoon, hankkeen sijainnista ja koosta, sekä hankkeen negatiivisista vaikutuksista virkistyskäyttöön. Myönteisistä kommentteista suurin osa koski sitä, että hankkeella ei koettu olevan minkäänlaisia vaikutuksia ympäristöönsä, hanketta pidettiin hyvänä, ja kyselyä ja hanketta pidettiin positiivisena asiana. Energiantuotannon muodoista eniten kannatusta saivat tuulivoima ja vesivoima, myös ydinvoimaa ja aurinkovoimaa kannatettiin muiden energiantuotannon muotojen sekä energian säästämisen lisäksi.

Mielmukkavaaran tuulipuiston asukaskyselyn vastauksille oli suorien jakaumien perusteella tyypillistä jakautuminen sekä puolesta että vastaan. Yhtenäistä trendiä vastauksissa oli vaikea nähdä. Ristiintaulukoinnin tuloksista voidaan huomata, että annettuihin vastauksiin vaikuttivat voimakkaasti se, asuiko tai omistiko vastaaja loma-asunnon näköetäisyydeltä tuulipuiston hankealueesta, oliko vastaaja liikkunut tuulipuiston hankealueella ja se, minkä ikäinen vastaaja oli kyseessä. Ikäluokan suhteen nuoremmat ihmiset vaikuttivat suhtautuvan kaikkeen hankkeeseen liittyvään vanhempia negatiivisemmin. Näköetäisyydellä asuvat tai loma-asunnon omistavat sekä alueella liikkuneet suhtautuvat myös kaikkeen hanketta koskevaan kielteisemmin.

Mielmukkavaaran tuulipuistohankkeella on lähialueella vankka joukko vastustajia, mutta vastauksista voidaan myös selvästi lukea, että läheskään kaikkien vastaajien kanta ei ole kielteinen. Osa vastaajista suhtautuu hankkeeseen neutraalisti tai myönteisesti. Päällimmäisenä lähialueen asukkailla on huoli matkailuelinkeinon, maiseman ja luonnon säilymisestä, jotka vaikuttavat koko kunnan elinkeinoelämään ja sitä kautta työpaikkojen ja palveluiden säilymiseen ja jokaisen lähialueen asukkaan elämään.

Lähteet

Eskola Jari & Juha Suoranta (1996). Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.

Finlex (2008). Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 10.6.1994/468. Saatavissa 28.10.2008 osoitteesta: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940468?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=ymp%C3%A4rist%C3%B6vaikutusten>

Leppälä Raija (2004). Ohjeita tilastollisen tutkimuksen toteuttamiseksi *SPSS for Windows* -ohjelmiston avulla. Opetusmoniste B 53, 3. uudistettu painos. Saatavissa 5.9.2008 osoitteesta: <http://www.uta.fi/kirjasto/pdf/pdfkirjat/leppala.pdf>

Menetelmätietovaranto (2004). Ristiintaulukointi. Saatavissa 20.10.2008 osoitteesta: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi.html>

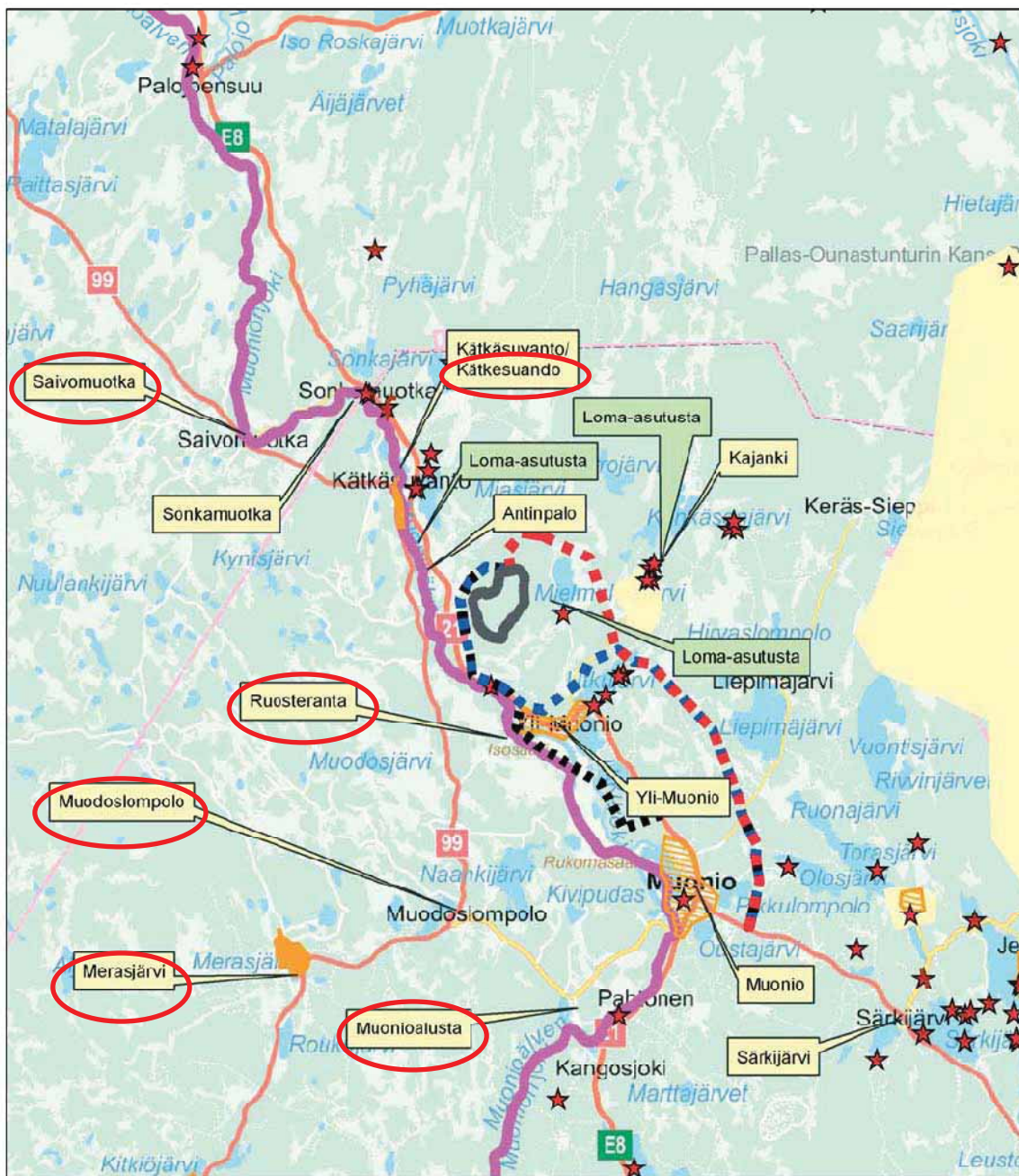
Sairinen Rauno & Johanna Kohl (2004). Ihminen ja ympäristön muutos. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnin teoriaa ja käytäntöjä. Espoo: Art-Print Oy.

Stakes 2005: IVA-käsikirja. Saatavilla 17.6.2009 osoitteesta: <http://info.stakes.fi/iva/FI/index.htm>

Ympäristöministeriö (2009). Kansainväliset YVA-asiat. Saatavilla 4.1.2010 osoitteesta: <http://www.environment.fi/default.asp?contentid=25553&lan=fi>

Liitteet

Liite 1: Kiinteistörekistein osoitetietojen otanta-alueet

Kiinteistörekisterin osoitetietojen otanta-alueet Ruotsin puolella (Kartta ©Pöyry Energy Oy)

Liite 2: Kyselylomakkeen info-lehtinen

INFO: MIELMUKKAVAARAN TUULIPUISTOHANKE SEKÄ METSÄHALLITUS JA WPD FINLAND OY

Metsähallitus

Suomen Hallituksen julkistaman ilmasto- ja energiastrategian mukaan Suomen tavoitteena on tuottaa vuonna 2020 sähköä tuulivoimalla n. 6 TWh, joka vastaa noin 6% Suomen sähkönkulutuksesta. Tämä tarkoittaa vähintään 2.000 MW:n tuotantotehon rakentamista. Rakentamisesta suuri osa voisi kohdistua Metsähallituksen hallinnoimille maa- ja vesialueille.

Metsähallitus haluaa omalla aktiivisella toiminnalla edistää Suomen ilmastotavoitteiden toteutumista ja vastata lisääntyvään uusiutuvan energian tarpeeseen kehittämällä tuulivoimatuotantoon sopivia alueita yhdessä alan toimijoiden kanssa, säilyttäen samalla mahdollisuuden osallistua tuulivoiman tuotantohankkeisiin. Toimintamme perustuu valtion maa- ja vesialueiden asiantuntevaan ja yhteistyöhakuiseen käyttöön.

wpd Finland Oy

wpd Finland Oy kuuluu kansainväliseen, uusiutuviin energiamuotoihin keskittyvään wpd-konserniin. Nimi wpd tulee sanoista **w**ind **p**roject **d**evelopment ja se tarkoittaa tuulivoimaprojektien kehittämistä. wpd:llä on kehitteillä hankkeita Mielmukkavaaran lisäksi Oulun seudulla, Hailuodon pohjoispuolella sijaitsevalla Suurhiekkan matalikolla (merituulipuisto) sekä Hangossa Koverharin alueella (maatuulipuisto). Wpd haluaa olla mukana lisäämässä uusiutuvan energian käyttöä Suomessa, EU:n asettamien velvoitteiden täyttämiseksi.

Mielmukkavaaran tuulipuistohanke

wpd Finland Oy suunnittelee yhdessä Metsähallituksen kanssa tuulipuiston rakentamista Mielmukkavaaran alueelle Muonioon (kuva 1). Hankkeesta on meneillään ympäristövaikutusten arvioinnista annettuun lakiin ja asetukseen perustuva arviointimenettely eli ns. YVA-menettely, missä selvitetään hankkeen ja sen eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset. Tutkittavia vaihtoehtoja ovat tuulipuiston kokonaistehovaihtoehdot (2 eri vaihtoehtoa), missä tuulivoimalaitosten lukumäärä olisi erilainen. Vaihtoehdot ovat:

1) 15 voimalaa

2) 10 voimalaa

Kuvassa 2 seuraavalla sivulla on yhtenä esimerkkinä esitetty, kuinka 15 tuulivoimalaitosta voitaisiin sijoittaa Mielmukkavaaran alueelle. Kuvassa jokainen ympyrä osoittaa yhden tuulivoimalaitoksen mahdollista sijoituspaikkaa. Tuulivoimalaitosten etäisyys toisistaan on noin 450 - 700 metriä.

Kuva 1. Hankkeen sijainti kartalla

Yksi tuulivoimalaitos muodostuu perustusten päälle asennettavasta tornista, konehuoneesta sekä 3-lapaisesta roottorista. Torni olisi korkeudeltaan noin 100 metriä ja lavan pituus olisi noin 50 metriä, tällöin tuulivoimalaitoksen lakikorkeus maanpinnasta olisi noin 150 metriä. Perustus on halkaisijaltaan noin 20 metriä ja tuulivoimalan yksikköteho on noin 3 MW. Tuulivoimalaitokset varustetaan ilmailuhallinnon vaatimusten mukaisesti konehuoneen katolle sijoitettavin lentoestevaloin ja voimalaitokset pystytetään viranomais määräysten ehtojen mukaisesti. Tuulipuiston rakennustöiden arvioidaan alkavan vuonna 2012 ja niiden tekninen käyttöikä on noin 20 - 25 vuotta.

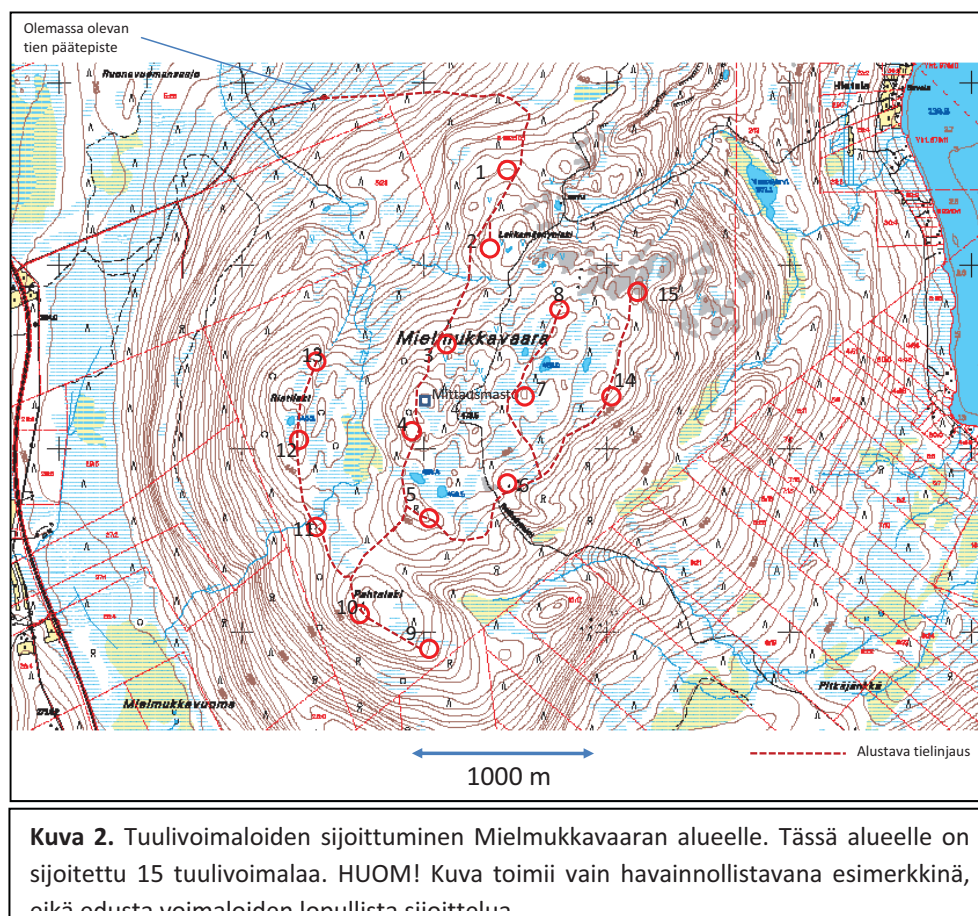
Tuulivoimalaitosten rakentaminen ei lähtökohtaisesti tuo rajoituksia liikkumiseen tai alueen normaaliin käyttöön.

Voimajohdon vaihtoehtoina tarkastellaan kahta eri reittivaihtoehtoa. Reitit johtavat Mielmukkavaaralta Muonion kirkonkylän lähellä sijaitsevalle Muonion sähkösuuskunnan sähköasemalle, noudatellen nykyistä 45 kW voimajohtokatua, jota tullaan leventämään.

Ympäristöselvitysten tulokset ja jatko

YVA-menettelyssä selvitetään hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset ja etsitään keinoja minimoida haitallisia vaikutuksia. Lisäksi YVA-menettelyn tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeeseen. YVA-menettelyä ohjaa yhteysviranomainen, joka Mielmukkavaaran tuulipuistohankkeessa on Lapin ympäristökeskus.

YVA-prosessi on kaksi-vaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa suunnitellaan YVA-ohjelma, jonka tarkoituksena on toimia työsuunnitelmana. YVA-ohjelmassa kerrotaan, mitä ympäristöselvityksiä tullaan tekemään. Toisessa vaiheessa, YVA-selostusvaiheessa, raportoidaan YVA-ohjelman mukaisesti toteutettujen selvitysten tuloksia.

Mielmukkavaaran tuulipuistohankkeen YVA-menettelyn tuloksien valmistumisesta tiedotetaan alla mainituilla internet-sivuilla, minkä lisäksi ympäristökeskus julkaisee asiasta lehtikuulutuksen. Tuloksia tullaan myös esittelemään yleisötilaisuuksissa, missä yhteydessä yleisöllä on mahdollisuus ottaa kantaa tehtyihin selvityksiin ja hankkeeseen. Kirjalliset kommentit hankkeesta voi myös antaa kirjallisesti ympäristökeskukseen jo YVA-ohjelmavaiheessa.

YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia lupapäätöksiä, vaan sen tavoitteena on tukea hankkeen suunnittelua ja siihen liittyvää päätöksentekoa, mm. lupamenettelyitä, tuottamalla hankkeen ympäristövaikutuksiin liittyvää tietoa.

Lisätietoja: www.wpd.fi (kohdasta 'Ajankohtaiset projektit > Mielmukkavaara'), www.metsa.fi (kohdasta 'Ajankohtaista > Tiedotteet 2009') ja www.ymparisto.fi (kohdasta 'YVA-päätökset > Energian tuotanto')

Liite 3: Kyselylomakkeen info-lehtinen, ruotsinkielinen

INFO: MIELMUKKAVAARA VINDKRAFTPARKPROJEKT, FORSTSTYRELSEN OCH WPD FINLAND OY

Forststyrelsen

Enligt energistrategin som publicerats av Finlands regering har Finland som mål att producera cirka 6 TWh el med hjälp av vindkraft år 2020. Detta motsvarar ungefär 6% av Finlands elförbrukning. Det här betyder en utbyggnad av vindkraften på minst 2.000 MW:s produktionseffekt. En stor del av utbyggnaden kunde placeras på land- och vattenområden som kontrolleras av Forststyrelsen.

Forststyrelsen vill aktivt främja uppfyllandet av Finlands klimatmål och täcka det ökande behovet av förnyelsebar energi, genom att tillsammans med sakkunniga experter utveckla lämpliga områden för vindkraftproduktion, samtidigt som möjligheten att delta i projekt för vindkraftproduktion bibehålls. Vår verksamhet grundar sig på en kunnig och samarbetsvillig användning av statens land- och vattenområden

wpd Finland Oy

Wpd Finland Oy hör till den internationella wpd-koncernen med inriktning på förnyelsebara energiformer. Namnet wpd kommer från orden **w**ind **p**roject **d**evelopment och betyder utveckling av vindkraftprojekt. Förutom Mielmukkavaara har wpd pågående projekt i Uleåborgsområdet, på Suurhiekkgrund norr om Hailuoto (havsbaserad vindkraftpark) samt i Koverharområdet i Hangö (landbaserad vindkraftpark). wpd vill delta i ökad användningen av förnyelsebar energi i Finland, för att uppfylla EU:s fastställda mål.

Vindkraftparkprojektet i Mielmukkavaara

wpd Finland Oy planerar tillsammans med Forststyrelsen att bygga en vindkraftpark på Mielmukkavaaraområdet i Muonio (bild 1). För tillfället pågår en miljökonsekvensbedömning av projektet som grundar sig på lagen och förordningen om bedömningsförfarande, det så kallade MKB-förfarandet som utreder projektet och miljökonsekvenserna för dess olika alternativ. Totaleffekten av vindkraftparkens olika alternativ (2 st.) undersöks med varierande antal vindkraftverk. Alternativen är:

1) 15 kraftverk

2) 10 kraftverk

På bild 2 på följande sida presenteras ett exempel: hur 15 vindkraftverk kunde placeras på Mielmukkavaaraområdet. På bilden visar varje cirkel en möjlig placeringspunkt för ett vindkraftverk. Avståndet mellan vindkraftverken är cirka 450 - 700 meter.

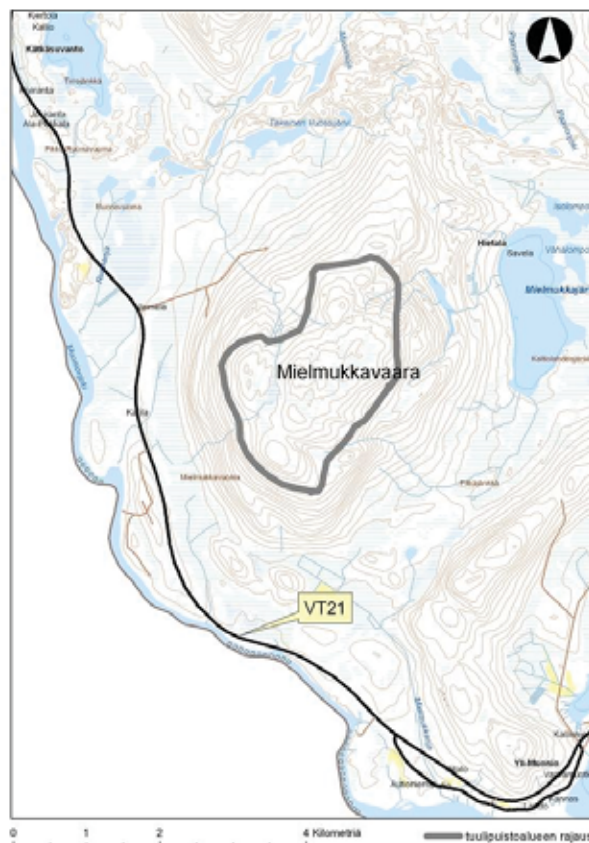

Bild 1. Projektets placering på kartan

Ett vindkraftverk utgörs av ett torn som monteras på ett fundament, ett maskinrum samt en 3-bladig rotor. Tornet skulle vara cirka 100 meter högt och rotorbladets längd högst 50 meter, så att vindkraftverkets totalhöjd över markytan skulle vara högst 150 meter. Fundamentet är cirka 20 meter i diameter och vindkraftverkets enhetseffekt är cirka 3 MW. Vindkraftverken utrustas i enlighet med luftfartverkets krav med ett flygvarningsljus på maskinrummets tak och vindkraftverken byggs enligt myndigheternas föreskrifter. Byggnation av vindkraftparken påbörjas år 2012 och dess tekniska driftstid är cirka 20 - 25 år.

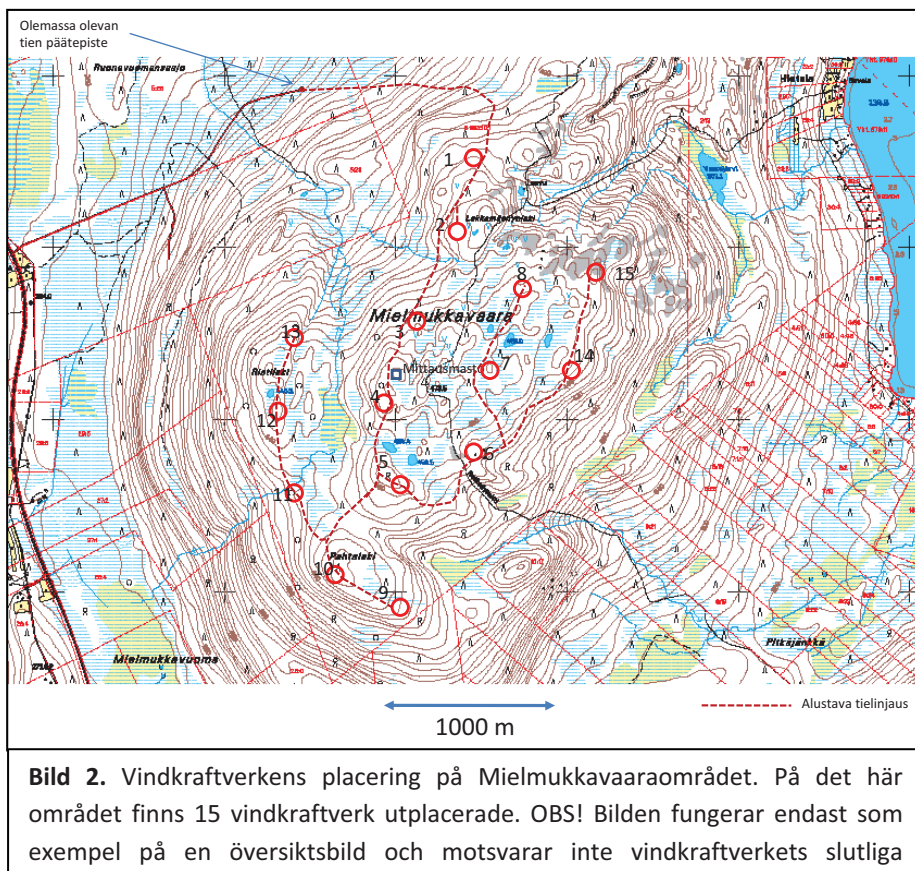
Byggnationen av vindkraftverk har som utgångspunkt att inte begränsa den normala användningen av området eller rörligheten i området.

Två olika ruttalternativ till kraftledningen granskas. Rutten går från Mielmukkavaara till Muonio elandelslags elstation i närheten av Muonio kyrkby, den följer den nuvarande 45 kW- kraftledningsgatan som kommer att utvidgas.

Miljöutredningens resultat och fortsättning

I MKB-förfarandet utreds miljökonsekvenserna för projektet och dess olika alternativ samt söker för att minimera de skadliga effekterna. Dessutom har MKB-förfarandet också som syfte att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta i och att påverka projektet. MKB-förfarandet leds av kontaktmyndigheten, som i detta fall är Lapplands miljöcentral.

MKB-processen består av två skeden. I det första skedet skissas en fungerande arbetsplan för MKB-programmet upp. I MKB-programmet läggs det fram vilka miljöutredningar som kommer att göras. I det andra skedet, MKB-beskrivningsskedet, rapporteras resultaten för de genomförda utredningarna.

Resultaten av MKB-förfarandet för Mielmukkavaara vindkraftparkprojekt publiceras på de nedan nämnda Internet-sidorna, därutöver publicerar miljöcentralen information om saken i sina pressmeddelanden. Resultaten kommer också att presenteras på de allmänna informationstillfällena, där allmänheten har möjlighet att ta ställning till den utförda utredningen och projektet. Skriftliga kommentarer om projektet kan också skickas till miljöcentralen redan i MKB:s programskede.

I MKB-förfarandet fattas inga tillståndsbeslut för projektet, utan dess mål är att stöda projektets planering och beslut i samband med planeringen, bland annat tillståndsförfaranden, och genom att samla information om miljökonsekvenserna av projektet.

Tilläggsinformation: www.wpd.fi (från 'Ajankohtaiset projektit > Mielmukkavaara') www.metsa.fi (från 'Aktuellt > Pressmeddelanden 2009') och miljo.fi (från 'YVA-päätökset > Energian tuotanto')

Liite 4: Kyselylomakkeen saate ja taustatiedot (väestörekisteriotanta)

KYSELY TUULIPUISTON VAIKUTUKSISTA

wpd Finland Oy on yhdessä Metsähallituksen kanssa suunnittelemassa tuulipuistoa Muonion Mielmukkavaaraan. Osana tuulivoimapuiston suunnittelua ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, halutaan kuulla lähiympäristön asukkaita.

Juuri Sinun mielipiteesi on tärkeä. Ei ole väliä oletko nuori vai vanha, onko Sinulla aikaisempaa tietoa tuulivoimasta vai ei, haluamme vain kuulla, mitä mieltä olet. Vastauksista kootaan kattava raportti, joka liitetään ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. Tämän ympäristövaikutusten arviointiselostuksen tekeminen on edellytys tuulipuiston lupien hakemiselle. Lupamenettelyissä harkitaan, onko kaikki ihmisiin ja luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset arvioitu riittävässä laajuudessa ja vasta sen jälkeen päätetään, myönnetäänkö tuulipuistolle luvat. Tutkimustuloksia käytetään myös akateemisen jatkotutkimuksen suorittamiseen tähtäävän lopputyön materiaalina, jossa tutkitaan ihmisten mielipiteitä tuulivoimasta. Kaikki vastaukset käsitellään anonymisti, eikä niitä voi yhdistää vastaajaan.

Sinut on valittu vastaajaksi satunnaisotoksen perusteella, jossa osoitetiedot haettiin väestörekisteristä. On erittäin tärkeää, että vastaat kyselyyn, koska vain siten voimme saada tietoa ihmisten mielipiteistä suhteessa tähän tuulipuistohankkeeseen ja sen mahdollisiin vaikutuksiin. *Vastaajien kesken arvomme viisi lahjakorttia paikalliseen vähittäistavarakauppaan (pääpalkinto 500 € arvoinen).* Arvontaan voit osallistua palauttamalla täytetyn kyselyn kanssa liitteenä olevan arvontakupongin. Arvontakupongit käsitellään erillään kyselyn vastauksista, eikä niitä voi yhdistää toisiinsa.

Palautathan lomakkeen sekä arvontakupongin oheisessa palautuskuoressa viimeistään 17.4.2009 mennessä. Arvonta suoritetaan 30.4.2009 ja voittajille ilmoitamme henkilökohtaisesti. Vain vastaamalla voit vaikuttaa!

Aurinkoisin kevätterveisin

Anna Koskinen

Jatko-opiskelija, Vaasan yliopisto
Projektikoordinaattori, wpd Finland Oy
(045-6727047, a.koskinen@wpd.fi)

ARVONTAKUPONKI

Nimi _____

Osoite _____

Puhelinnumero _____

Pääpalkinto: Lahjakortti paikalliseen vähittäistavara kauppaan, arvo 500 €. Lisäksi arvomme 4 kappaletta 100 € arvoisia lahjakortteja.

KYSELY TUULIPUISTON VAIKUTUKSISTA

TAUSTATIEDOT

Merkitse vastaus sille varattuun tilaan

1 Ikä _____

2 Sukupuoli _____

Mies ☐Nainen ☐

3 Koulutus (valitse yksi) _____

Peruskoulu / keskikoulu / kansakoulu ☐Ylioppilastutkinto ☐Ammattikurssi tai oppisopimus ☐Ammatti- tai opistotasoinen koulutus ☐Ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto ☐

4 Ammatti _____

5 Tuulipuisto olisi näköetäisyydellä asunnostani / loma-asunnostani _____

Kyllä ☐Ei ☐

6 Asuntoni / loma-asuntoni arvioitu etäisyys tuulipuistosta linnuntietä noin (km) _____

7 Olen liikkunut alueella, jonne tuulipuisto on suunnitteilla _____

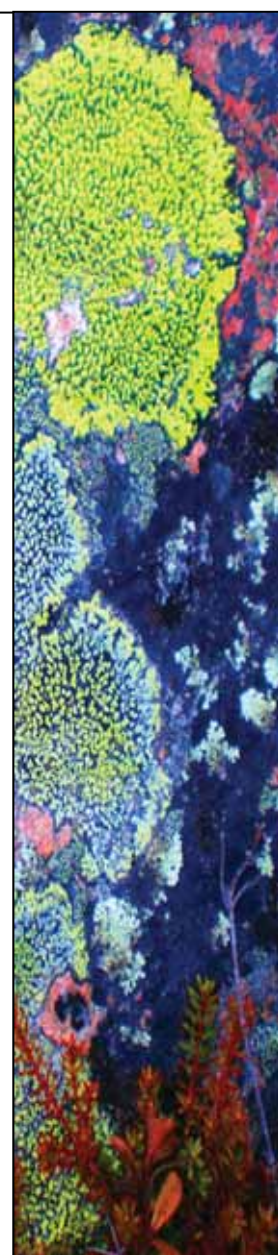
Kyllä ☐Ei ☐

8 Olen alueella _____

Vakituinen asukas ☐Loma-asunnon omistaja ☐

9 Asuntoni / loma-asuntoni sijaintikunta _____

10 Olen asunut / loma-asuntoni on sijainnut kyseisessä kunnassa (vuotta) _____

Liite 5: Kyselylomakkeen saate ja kysymysosa (Kiinteistörekisteriotanta, Ruotsin puoli)

ENKÄT OM VINDKRAFTPARKENS KONSEKVENSER

Tillsammans med Forststyrelsen planerar wpd Finland Oy en vindkraftpark på Mielmukkavaara i Muonio. Som en del av förfarandet för miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) och planeringen av vindkraftparken ingår att ta del av de åsikter invånarna i närområdet har.

Just Din åsikt är viktig. Det spelar ingen roll om Du är ung eller gammal, om Du har tidigare kunskap om vindkraft eller inte, vi vill bara veta vad Du har för åsikt. Utifrån svaren sammanställs en övergripande rapport, som bifogas till miljökonsekvensbeskrivningen. Miljökonsekvensbeskrivningen är en förutsättning för tillståndsansökningar för vindkraftverket. I tillståndsförfarandet övervägs om alla konsekvenser för människor och naturmiljö har beaktats i tillräckligt stor omfattning, och först därefter tas ett beslut om tillstånden för vindkraftparken. Forskningsresultaten används också som material i en vetenskaplig påbyggnadsexamen, där människors åsikter rörande vindkraft undersöks. Alla svar behandlas anonymt, och kan inte kopplas ihop med respektive respondent.

Du har blivit slumpmässigt att delta i enkäten, dina adressuppgifter hämtades från fastighetsregistret. Det är mycket viktigt, att du besvarar enkäten, eftersom vi bara därigenom kan få information om människors om det här vindkraftparkprojektet och dess möjliga konsekvenser. *Bland alla som svarar på enkäten lottar vi ut fem presentkort till den lokala detaljvaruhandeln (huvudvinsten har ett värde på 500 €).* Du kan delta i utlottningen genom att lämna in den bifogade kupongen tillsammans med det ifyllda frågeformuläret. Kupongen behandlas skilt från enkätsvaren, det går inte att matcha respondenten med kupongerna.

Returnera formuläret och kupongen i det bifogade returkuvertet, senast 17.4.2009. Lottdragningen sker 30.4.2009 och vinnaren meddelas personligen. Du kan påverka endast genom att delta!

Med soliga vårhälsningar

Anna Koskinen

Forskarstuderande Vasa universitet
Projektkoordinator, wpd Finland Oy
(045-6727047, a.koskinen@wpd.fi)

KUPONG

Namn _____

Adress _____

Telefonnummer _____

Huvudvinst: Presentkort till lokal detaljvaruhandel, värde 500 €. Dessutom lottar vi ut 4 stycken presentkort till ett värde av 100 €.

ENKÄT OM VINDKRAFTPARKENS KONSEKVENSER

BAKGRUNDSINFORMATION

Skriv svaren i avsett fält

- 1 Ålder _____
- 2 Kön _____

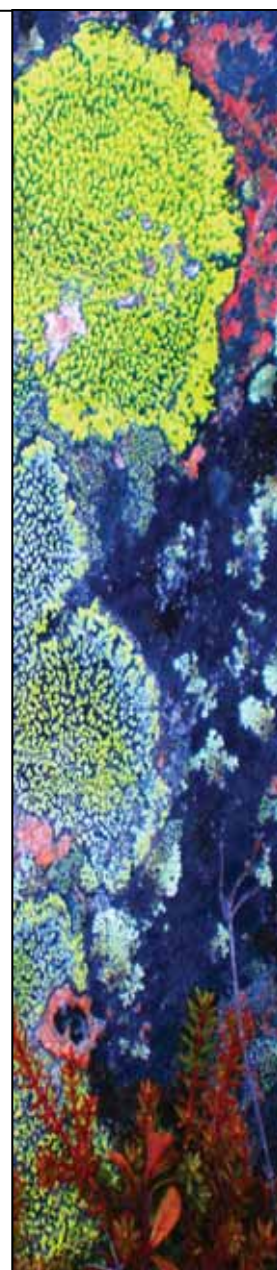
Man	☐
Kvinna	☐
- 3 Utbildning (välj en)

Grundskola / realskola / folkskola	☐
Studentexamen	☐
Fristående yrkeskurs eller läroavtal	☐
Examen på yrkes- eller institutnivå	☐
Yrkehögskole- eller högskoleexamen	☐
- 4 Yrke _____
- 5 Vindkraftparken skulle ligga inom synhåll från mitt boende / fritidsboende

Ja	☐
Nej	☐
- 6 Det uppskattade avståndet mellan vindkraftverket och mitt boende / fritidsboende är cirka (km) _____
- 7 Jag har rört mig i området där vindkraftparken planeras

Ja	☐
Nej	☐
- 8 I området är jag

Fast bosatt	☐
Ägare av fritidsbostad	☐
- 9 Kommunen där mitt boende / fritidsboende är beläget _____
- 10 Jag har bott / mitt fritidsbostad är belägen i ifrågavarande kommun (år) _____

Liite 6: Saate uusintakyselyyn

KYSELY TUULIPUISTON VAIKUTUKSISTA

Teille on lähetetty muutama viikko sitten tämä samainen kysely. Jos olette jo vastanneet tähän, tämä kirje on aiheeton. Toinen perheenne jäsen voi kuitenkin halutessaan vielä vastata. Mikäli ette vielä ottaneet osaa kyselyyn, pyydän teitä lukemaan läpi oheisen saatteen ja vastaamaan kysymyksiin. Vain siten teillä on mahdollisuus vaikuttaa aluettaanne koskeviin asioihin.

Vastaajien kesken arvomme viisi lahjakorttia paikalliseen vähittäistavarakauppaan (pääpalkinto 500 € arvoinen). Arvontaan voit osallistua palauttamalla täytetyn kyselyn kanssa liitteenä olevan arvontakupongin. Palautathan lomakkeen sekä arvontakupongin oheisessa palautuskuoressa viimeistään 17.4.2009 mennessä. Arvonta suoritetaan 30.4.2009 ja voittajille ilmoitamme henkilökohtaisesti. Vain vastaamalla voit vaikuttaa!

Aurinkoisin kevätterveisin

Anna Koskinen

Jatko-opiskelija, Vaasan yliopisto
Projektikoordinaattori, wpd Finland Oy
(045-6727047, a.koskinen@wpd.fi)

Liite 7: Kyselyn kysymysosa

MITÄ MIELTÄ OLET SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ?

Ympyröi kultakin riviltä mielipidettäsi lähinnä vastaava numero.

(1= olen täysin eri mieltä, 2= osittain eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= osittain samaa mieltä, 5= täysin samaa mieltä)

11	Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet	1	2	3	4	5
12	Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja	1	2	3	4	5
13	Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan	1	2	3	4	5
14	Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä	1	2	3	4	5
15	Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi	1	2	3	4	5
16	Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja	1	2	3	4	5
17	Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle	1	2	3	4	5
18	Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä	1	2	3	4	5
19	Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä	1	2	3	4	5
20	Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi	1	2	3	4	5
21	Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen	1	2	3	4	5
22	Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia	1	2	3	4	5
23	Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa	1	2	3	4	5
24	Tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu on ollut tiedossani koko ajan	1	2	3	4	5
25	Tuulipuistohankeesta vastaavat kehittäjät vaikuttavat kantaani tuulipuistoa kohtaan	1	2	3	4	5
26	Luotan hankkeen kehittäjiin	1	2	3	4	5
27	Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin	1	2	3	4	5
28	Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua	1	2	3	4	5
29	Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa	1	2	3	4	5
30	Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä	1	2	3	4	5
31	Tuulivoimalat eivät häiritse porotalouden harjoittamista	1	2	3	4	5
32	Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma	1	2	3	4	5
33	Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla	1	2	3	4	5
34	Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö	1	2	3	4	5
35	Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi	1	2	3	4	5
36	Tuulivoimalat ovat vaarallisia	1	2	3	4	5
37	Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille	1	2	3	4	5
38	Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin	1	2	3	4	5
39	Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämässä	1	2	3	4	5

**MITÄ MIELTÄ OLET SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ KOSKIEN TUULIPUISTON RAKENTAMISTA ALUEELLE?
AIHEUTUUKO MIELESTÄSI MUUTOSTA OLLENKAAN JA JOS AIHEUTUU, ONKO MUUTOS MYÖNTEINEN VAI KIELTEINEN?**

Ympyröi kultakin riviltä mielipidettäsi vastaava numero. **Huomioithan muuttuneen numeroasteikon!**

(-2= muutos / vaikutus on mielestäni kielteinen, -1= osittain kielteinen, 0= ei muutosta, +1= osittain myönteinen, +2= myönteinen)

40	Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä	-2	-1	0	+1	+2
41	Alueen matkailuun tulee tuulipuiston rakentamisen myötä muutoksia	-2	-1	0	+1	+2
42	Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen	-2	-1	0	+1	+2
43	Tuulipuisto aiheuttaa muutoksia työni tai ammattini harjoittamisen edellytyksiin	-2	-1	0	+1	+2
44	Tuulipuiston myötä alueeni palveluihin tulee muutoksia	-2	-1	0	+1	+2
45	Tuulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla	-2	-1	0	+1	+2
46	Alueen kasvistoon tulee muutoksia tuulipuiston rakentamisen vuoksi	-2	-1	0	+1	+2
47	Tuulipuiston sijoittuminen alueelle aiheuttaa muutoksia eläimistöissä	-2	-1	0	+1	+2
48	Tuulipuiston rakentaminen muuttaa alueen ilmastoa	-2	-1	0	+1	+2
49	Fyysisen turvallisuuden taso alueella muuttuu tuulipuiston myötä	-2	-1	0	+1	+2
50	Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat	-2	-1	0	+1	+2

A Millaisia haittavaikutuksia teidän mielestänne tuulivoimapuistosta voi aiheutua Mielmukkavaarassa?

B Jos mielestäsi tuulivoima ei ole hyvä energiantuotannon muoto, millä energia pitäisi mielestäsi tuottaa?

C Tähän voit listata vapaasti mielipiteitäsi esimerkiksi tuulivoimasta, suunnitteilla olevasta tuulipuistosta, hankkeen toteuttajatahoista tai kyselystä.

Kiitos vastauksestasi!

Vastanneiden kesken arvomme viisi lahjakorttia. Osallistuaksesi arvontaan, palauta oheinen arvontakuponki täytettynä.

Liite 8: Kyselyn kysymysosa, ruotsinkielinen

VAD ÄR DIN ÅSIKT OM FÖLJANDE PÅSTÅENDEN?

Ringa in det nummer på varje rad som närmast motsvarar din åsikt

(1= jag är helt av annan åsikt, 2= delvis av annan åsikt, 3= jag vet inte, 4= jag är delvis av samma åsikt, 5= jag är helt av samma åsikt)

11	Projekt med mindre än tjugo vindkraftverk är bättre än projekt av större storleksklass	1	2	3	4	5
12	Byggnation av ett vindkraftverk försvagar Lapplands attraktionsvärde som turistmål	1	2	3	4	5
13	Vindkraftparker borde placeras i havet i stället för på fastlandet	1	2	3	4	5
14	Muonio utvecklas i samband med projektet	1	2	3	4	5
15	Muonios image förändras genom projektet på ett positivt sätt	1	2	3	4	5
16	Jag har speciella känslor för eller minnen av anknytning till vindkraftparkens byggnadsområde	1	2	3	4	5
17	Vindkraftparken skapar turism i Muonioområdet	1	2	3	4	5
18	Fastigheternas värde i mitt bostadsområde sjunker i och med uppförandet av vindkraftparken	1	2	3	4	5
19	Näringsstrukturen i Muonio blir mångsidigare i och med uppförandet av vindkraftparken	1	2	3	4	5
20	Vindkraftparken inverkar positivt på serviceutbudet i Muonio	1	2	3	4	5
21	Oberoende av vindkraftparkbygget anpassar sig människor till förändringar	1	2	3	4	5
22	Muonio drar nytta av de nya möjligheterna vindkraftparken för med sig	1	2	3	4	5
23	Jag har fått tillräckligt med information under vindkraftparkprojektets gång	1	2	3	4	5
24	Jag har hela tiden varit medveten om vindkraftprojektets tidtabell	1	2	3	4	5
25	Vilka som är ansvariga utvecklare för vindkraftprojektet påverkar min inställning till vindkraftparken	1	2	3	4	5
26	Jag litar på projektutvecklarna	1	2	3	4	5
27	Jag har satt mig in i vindkraftens positiva och negativa sidor	1	2	3	4	5
28	Vindkraftverk för mycket oväsen	1	2	3	4	5
29	Vindkraftverk förstör inte landskapet	1	2	3	4	5
30	Vindkraftverkens flygvarningsljus är störande	1	2	3	4	5
31	Vindkraftverk stör inte utövandet av renskötsel	1	2	3	4	5
32	Klimatförändringen är enligt mig ett betydande problem	1	2	3	4	5
33	Energi borde produceras på något annat sätt än med vindkraft	1	2	3	4	5
34	Vindkraftsproducerad el är billigare än vanlig el	1	2	3	4	5
35	Människornas välfärd försämras på grund av uppförandet av vindkraftparken	1	2	3	4	5
36	Vindkraftverk är farliga	1	2	3	4	5
37	Vindkraftverk är skadliga för djurlivet	1	2	3	4	5
38	Byggnation av en vindkraftpark förändrar inte djur- eller växtbeståndet	1	2	3	4	5
39	Vindkraft kan främja utvecklingen av turismen	1	2	3	4	5

VAD ÄR DIN ÅSIKT OM FÖLJANDE PÅSTÅENDEN SOM RÖR BYGGNADSOMRÅDET FÖR VINDKRAFTVERKET? FÖRORSAKAR DET ENLIGT DIN MENING ÖVERHUVUDTAGET EN FÖRÄNDRING, OCH OM DET GÖR DET, ÄR FÖRÄNDRINGEN *POSITIV* ELLER *NEGATIV*?

Ringa på varje rad in det nummer som motsvarar din åsikt. Lägg märke till den förändrade sifferskalan!

(-2= jag tycker att förändringen/inverkan är negativ, -1= delvis negativ, 0= ingen förändring, +1= delvis positiv, +2= positiv)

40	Rekreationsanvändningen i mitt bostadsområde förändras på grund av vindkraftparken	-2	-1	0	+1	+2
41	Byggandet av vindkraftparken kommer att inverka på turismen i området	-2	-1	0	+1	+2
42	Byggandet av vindkraftparken påverkar min familjs vardag	-2	-1	0	+1	+2
43	Vindkraftverket inverkar på mitt arbete eller på mina förutsättningar att utöva mitt yrke	-2	-1	0	+1	+2
44	Serviceutbudet i mitt område kommer att förändras på grund av vindkraftparken	-2	-1	0	+1	+2
45	Byggandet av vindkraftparken och kraftledningarna förändrar skogsmarken i vindkraftparkens närområden	-2	-1	0	+1	+2
46	Byggandet av vindkraftparken inverkar på växtbeståndet i området	-2	-1	0	+1	+2
47	Vindkraftparkens placering i området inverkar på djurbeståndet	-2	-1	0	+1	+2
48	Byggandet av en vindkraftpark påverkar klimatet i området	-2	-1	0	+1	+2
49	Den fysiska säkerhetsnivån i området förändras på grund av vindkraftparken	-2	-1	0	+1	+2
50	Genom vindkraftparken förändras attityderna till vindkraft	-2	-1	0	+1	+2

A Vilka negativa effekter kan vindkraftparken på Mielmukkavaara orsaka, enligt din mening?

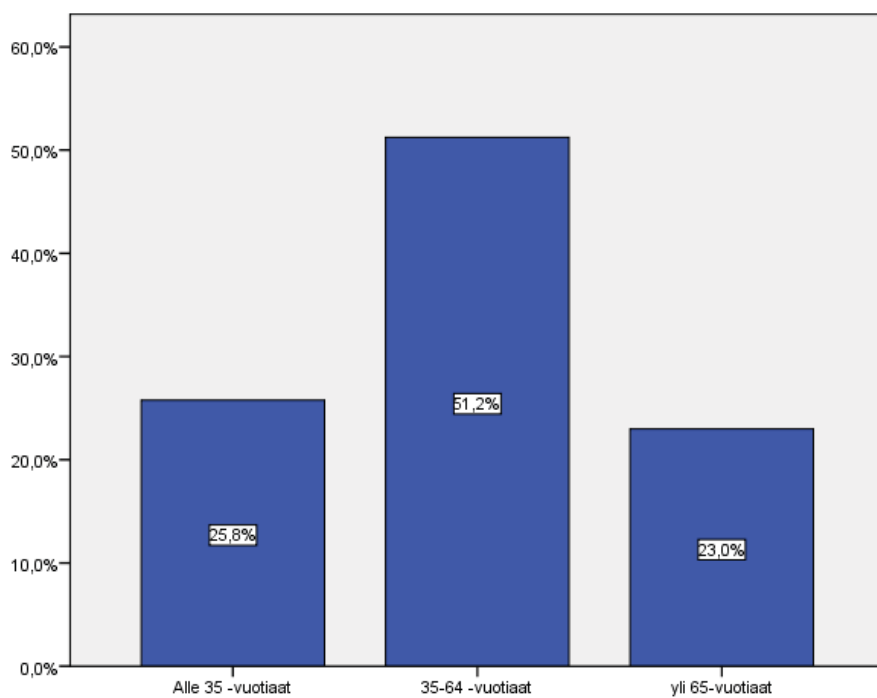
B Om du inte tycker att vindkraft är en bra form av energiproduktion, vilken slags energi borde produceras?

C Här kan du fritt skriva ner dina åsikter om till exempel vindkraft, den planerade vindkraftparken, de ansvariga projektförverkligarna eller frågor som rör projektet.

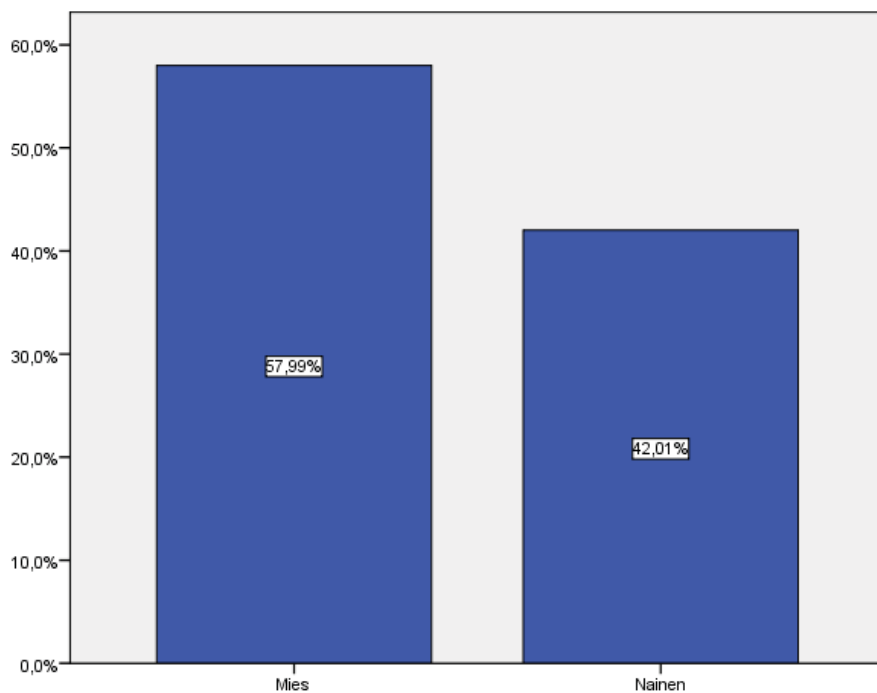
Tack för ditt svar!

Vi lottar ut fem presentkort bland alla som deltar i enkäten. För att delta i lotteriet, lämna in den bifogade kupongen ifyllt

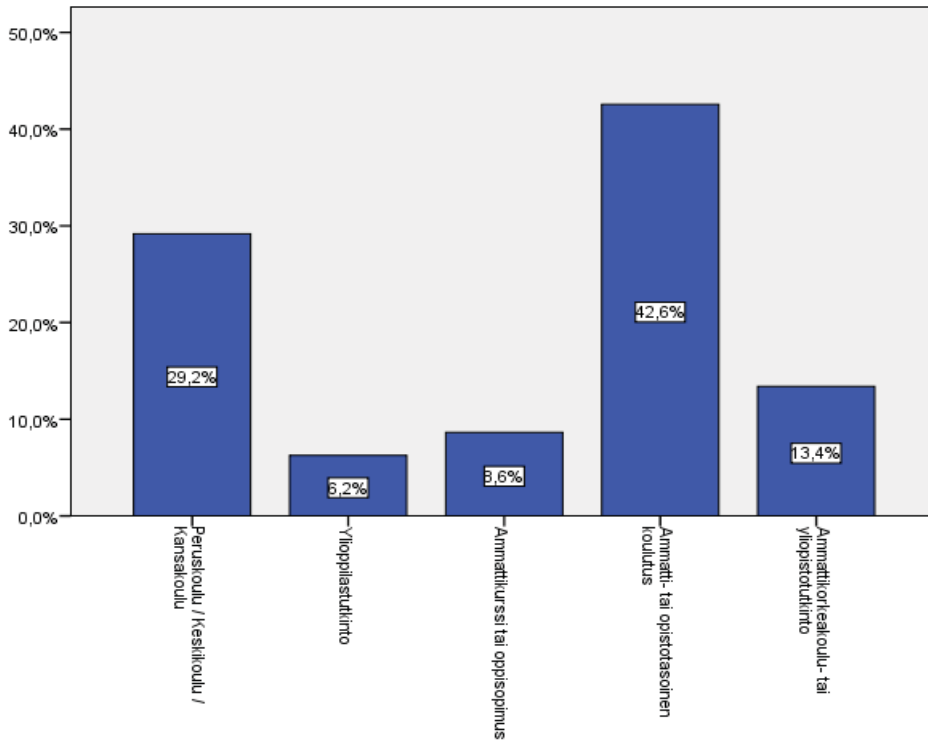
Liite 9: Suorat jakaumat, väestörekisteriaineisto

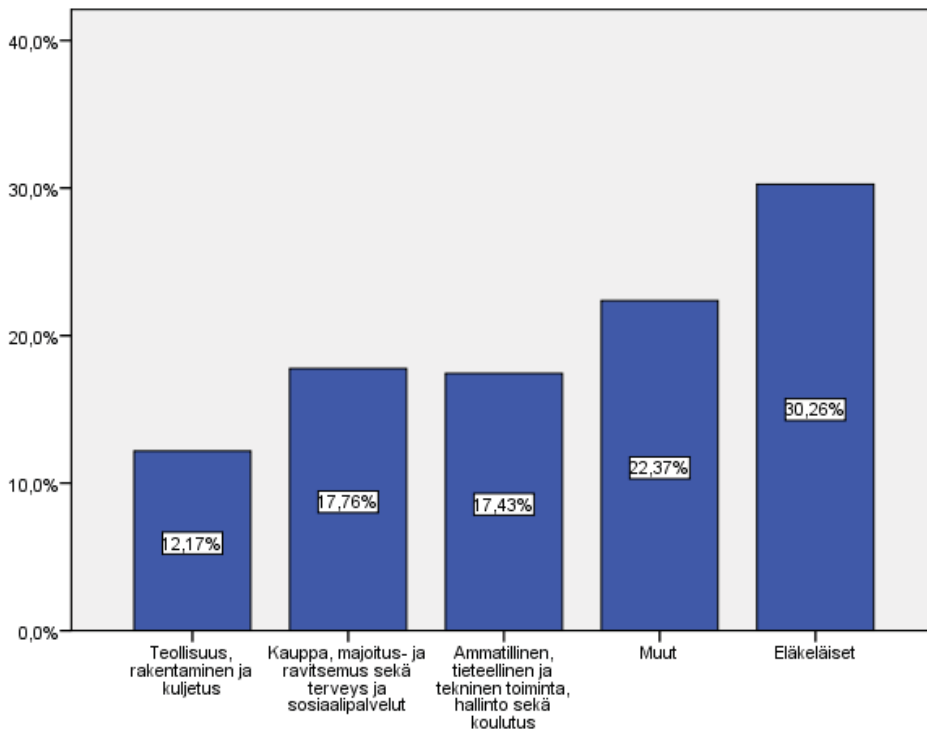
Ikä

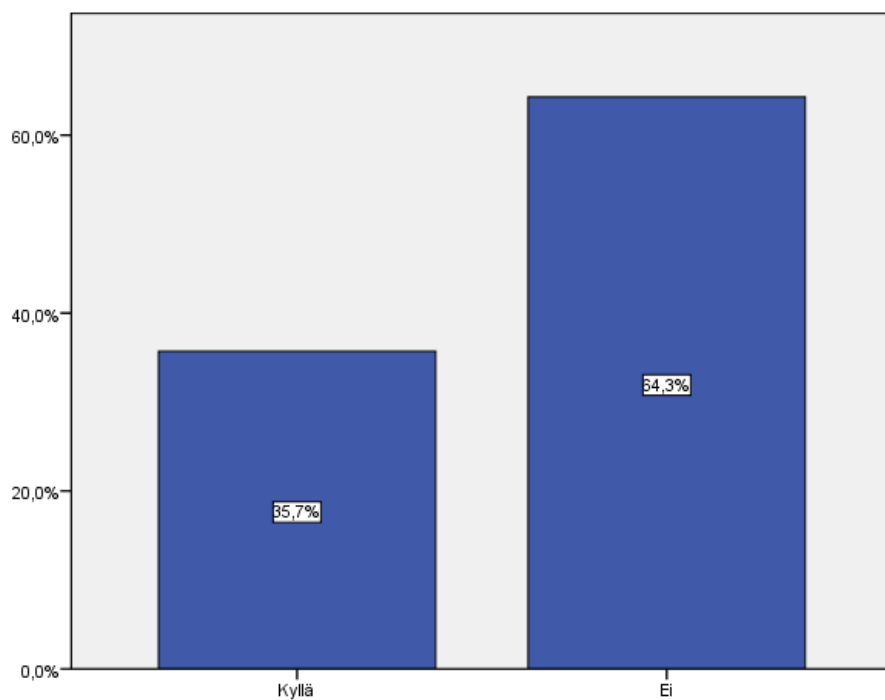
Sukupuoli

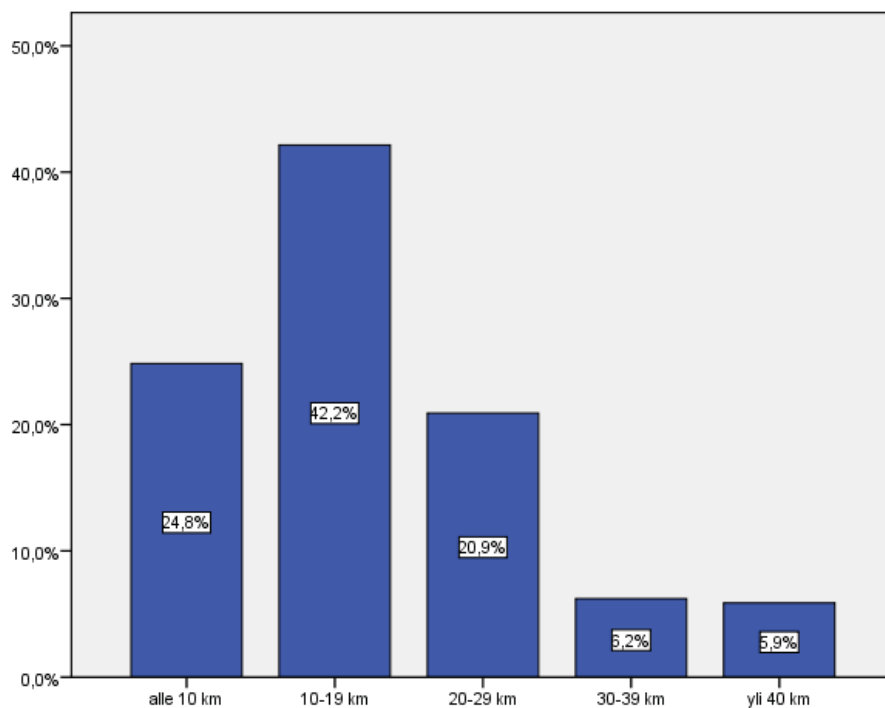
Koulutus

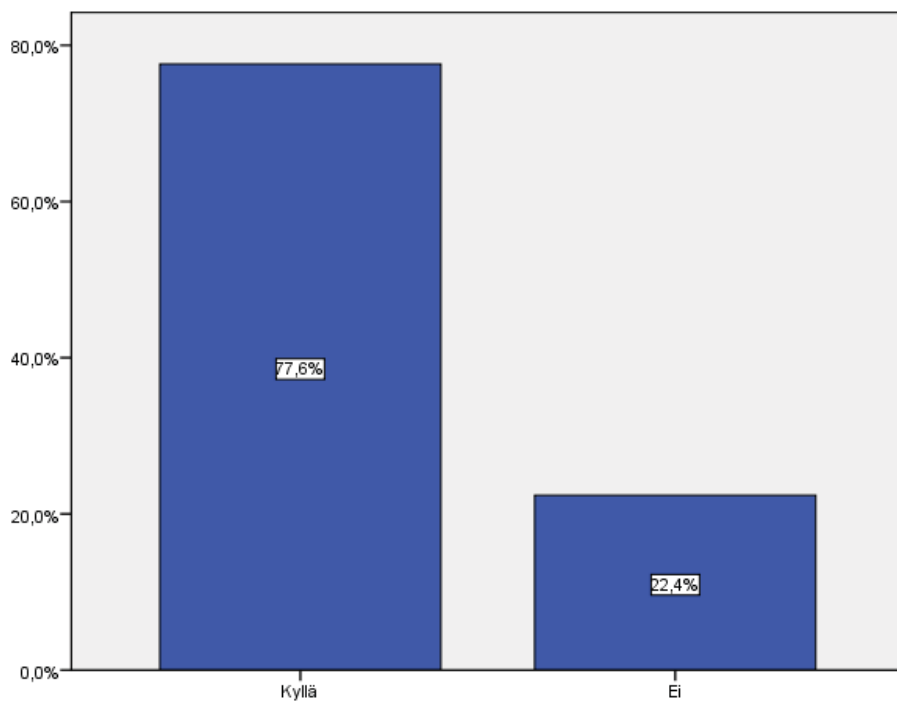
Ammatti

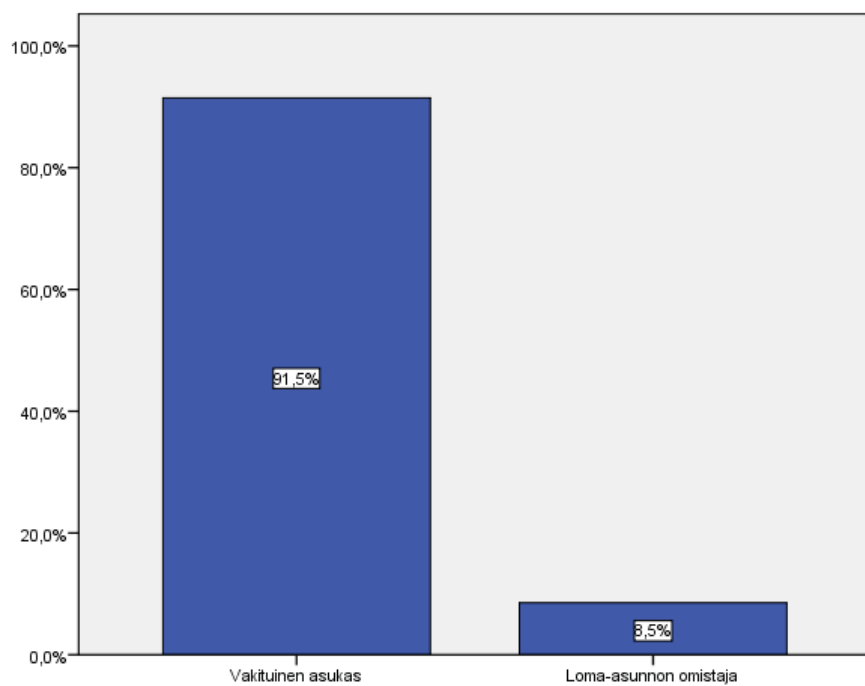
Tuulipuisto tulisi olemaan näköetäisyydellä asunnostani / loma-asunnostani

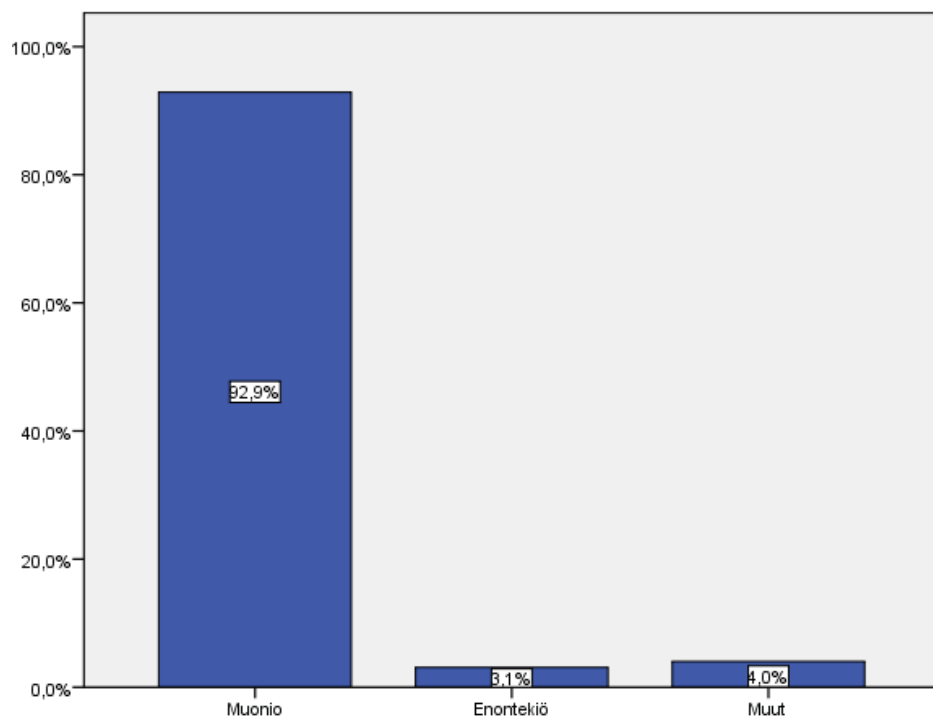
Asuntoni / loma-asuntoni arvioitu etäisyys tuulipuistosta linnuntietä

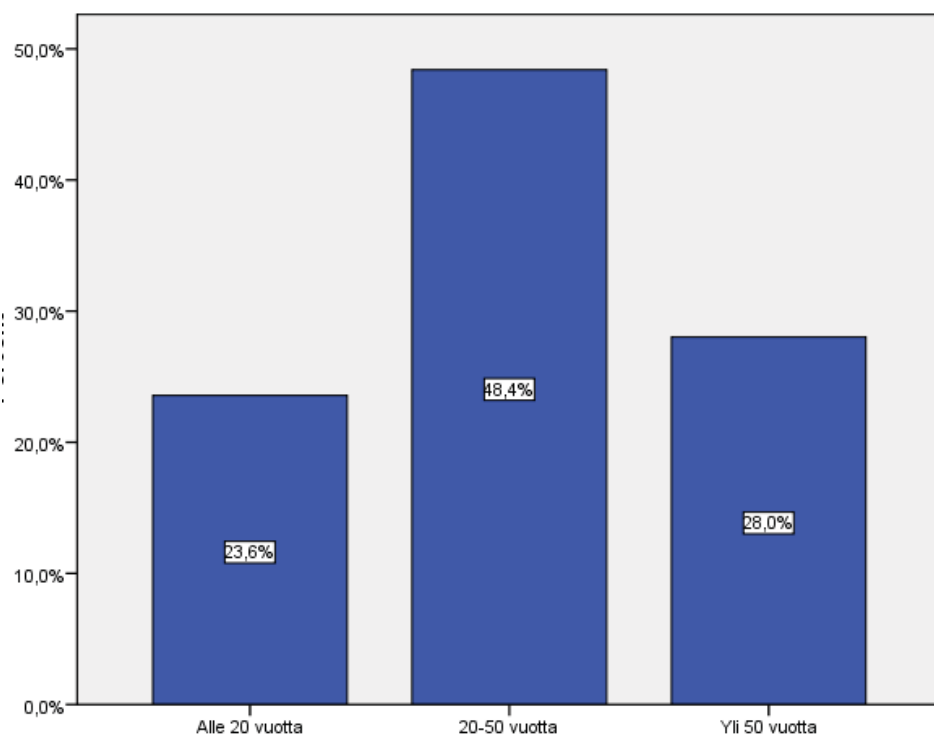
Olen liikkunut alueella, jonne tuulipuisto on suunnitteilla

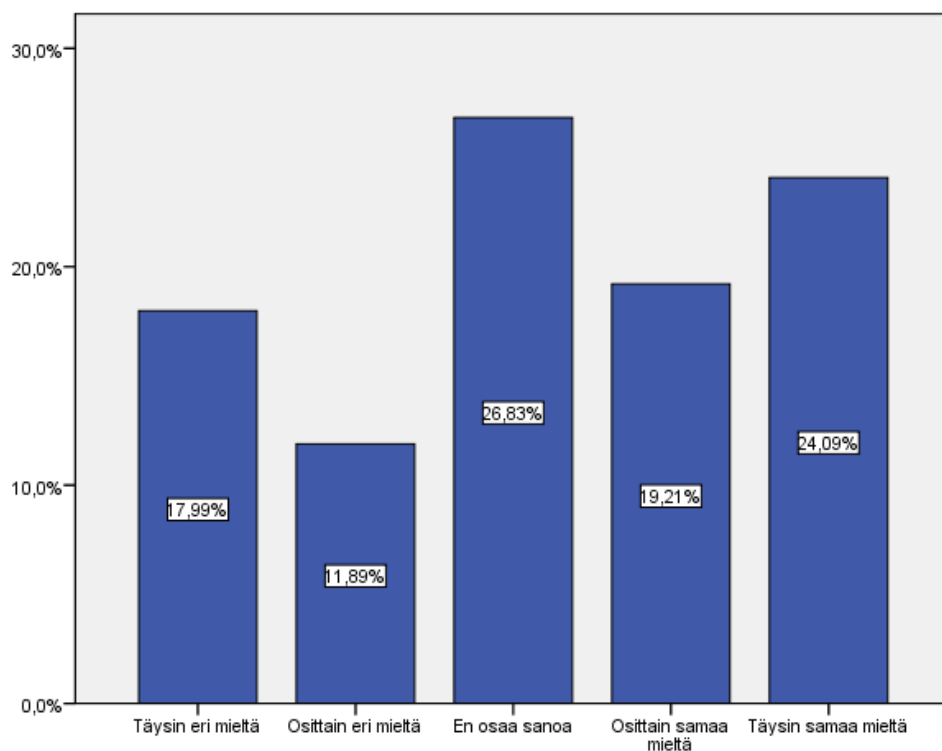
Olen vakituinen / loma-asunnon omistaja

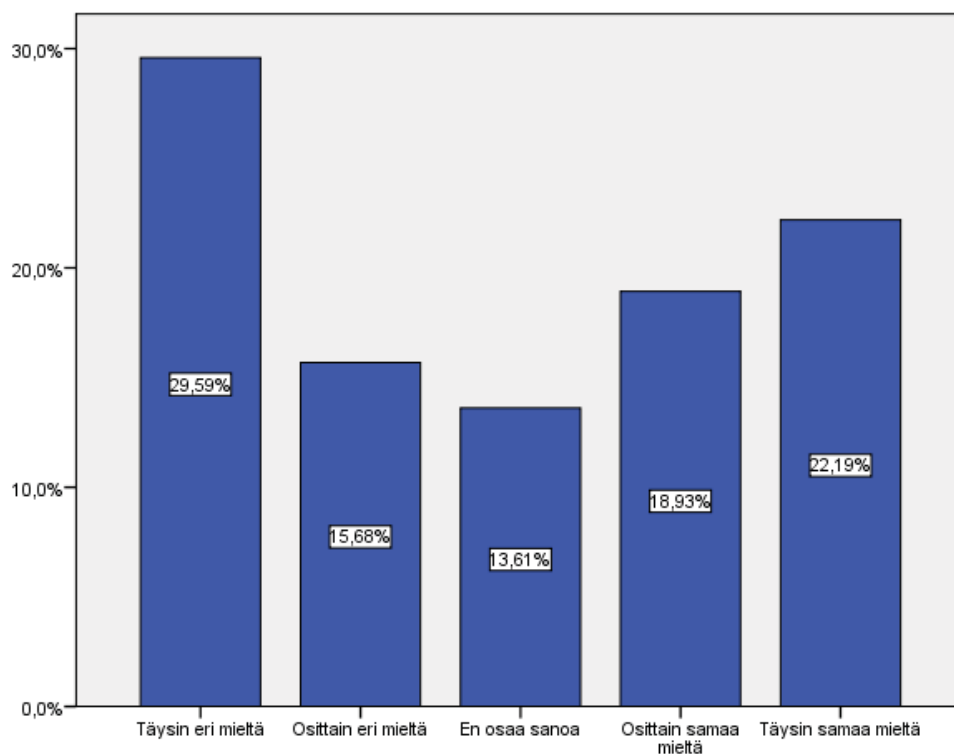
Asuntoni / loma-asuntoni sijaintikunta

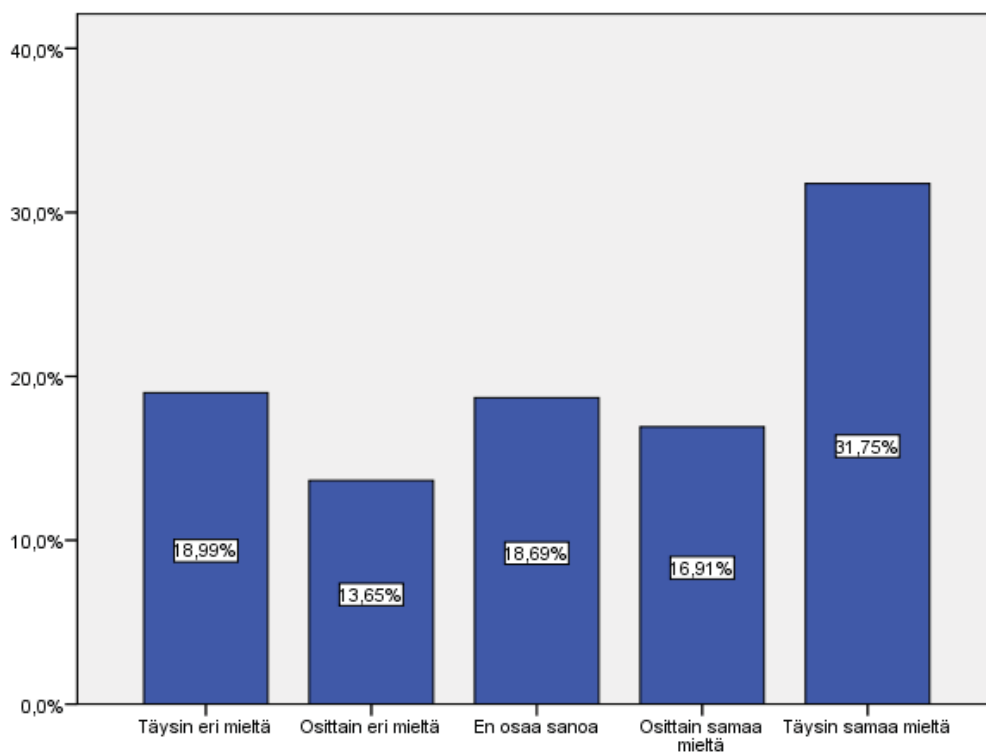
Olen asunut / loma-asuntoni on sijainnut kyseisessä kunnassa

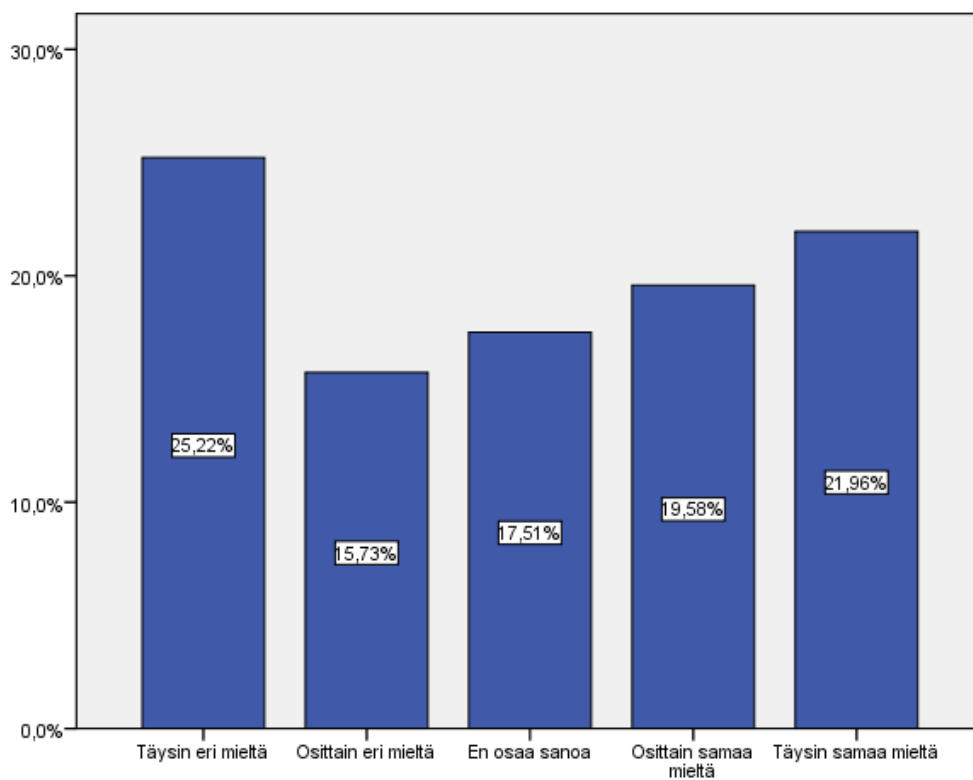
Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet

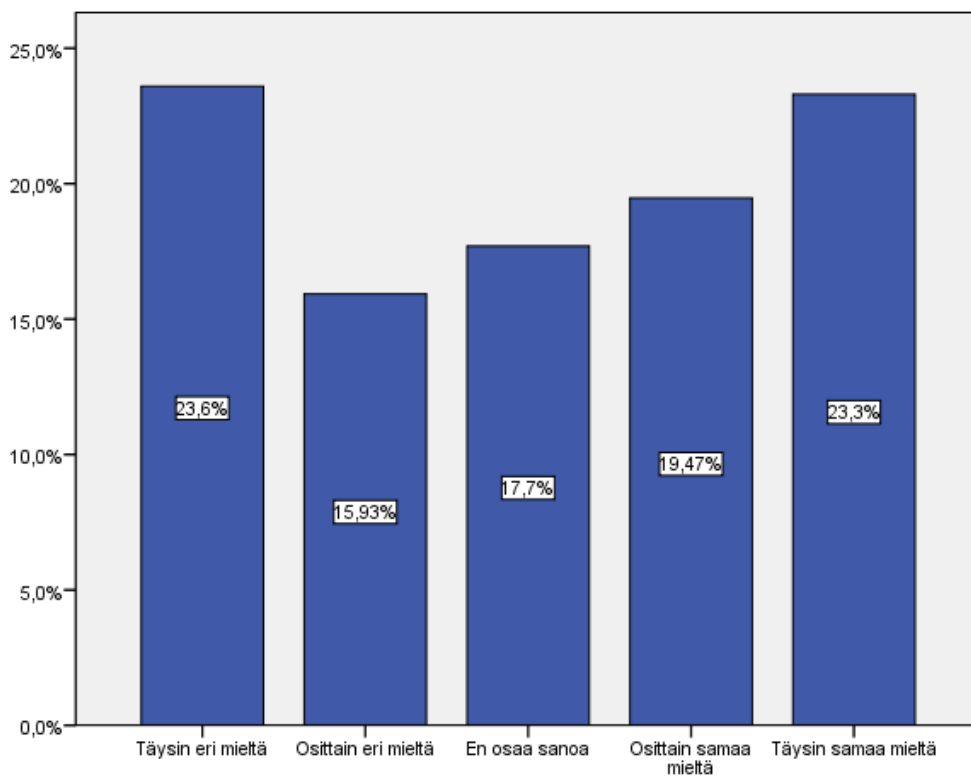
Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja

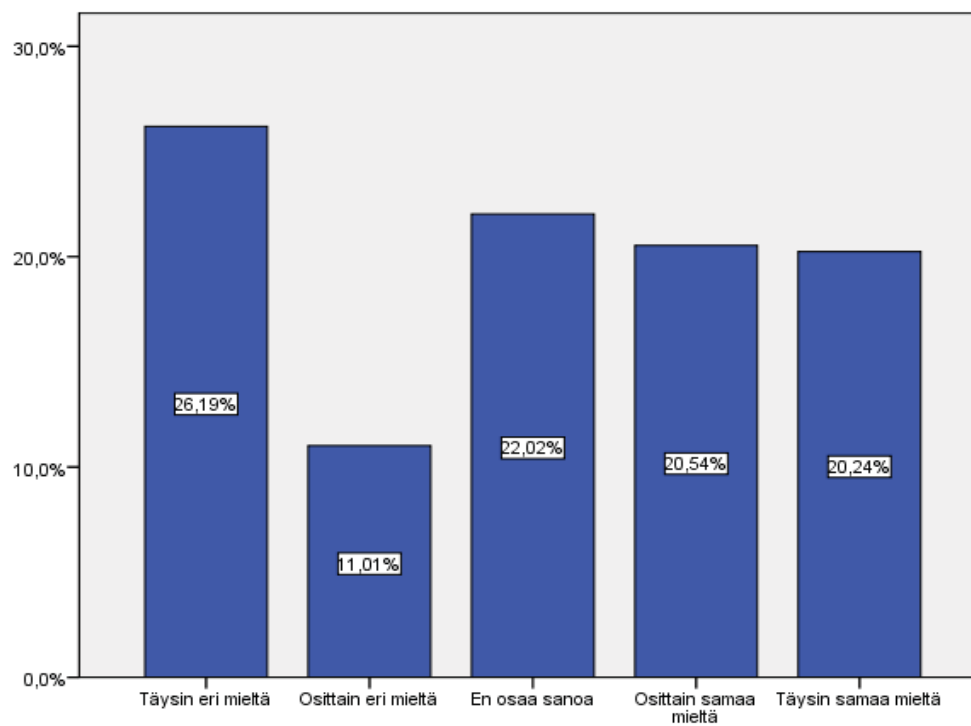
Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereeseen sijaan

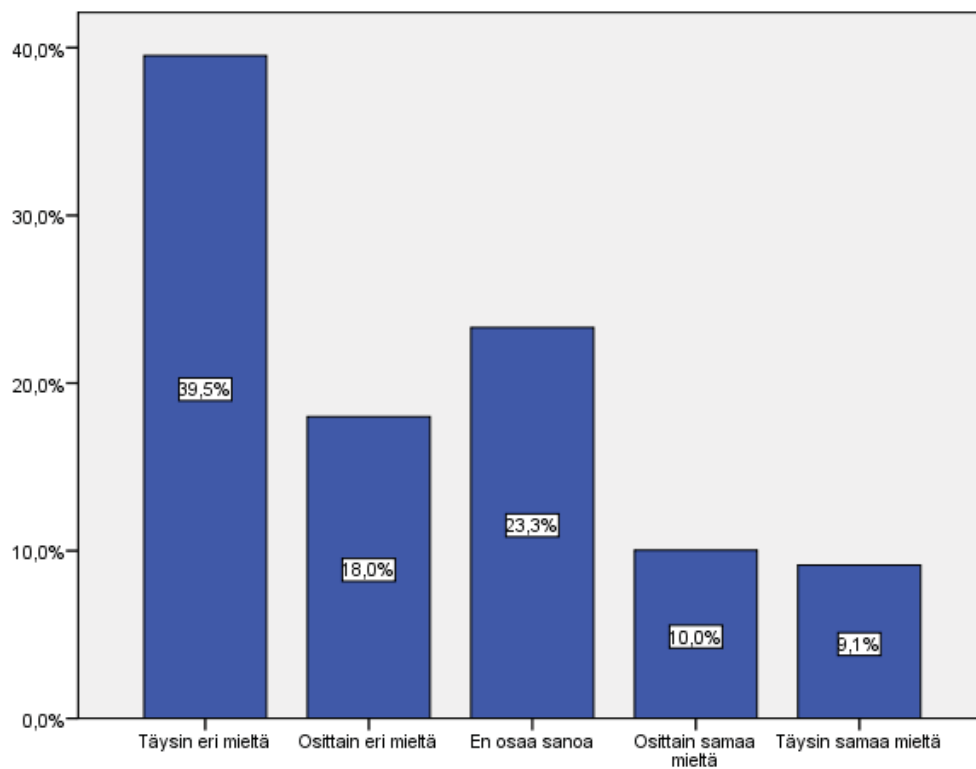
Muonio kehittyy tuulipuistohankkeen myötä

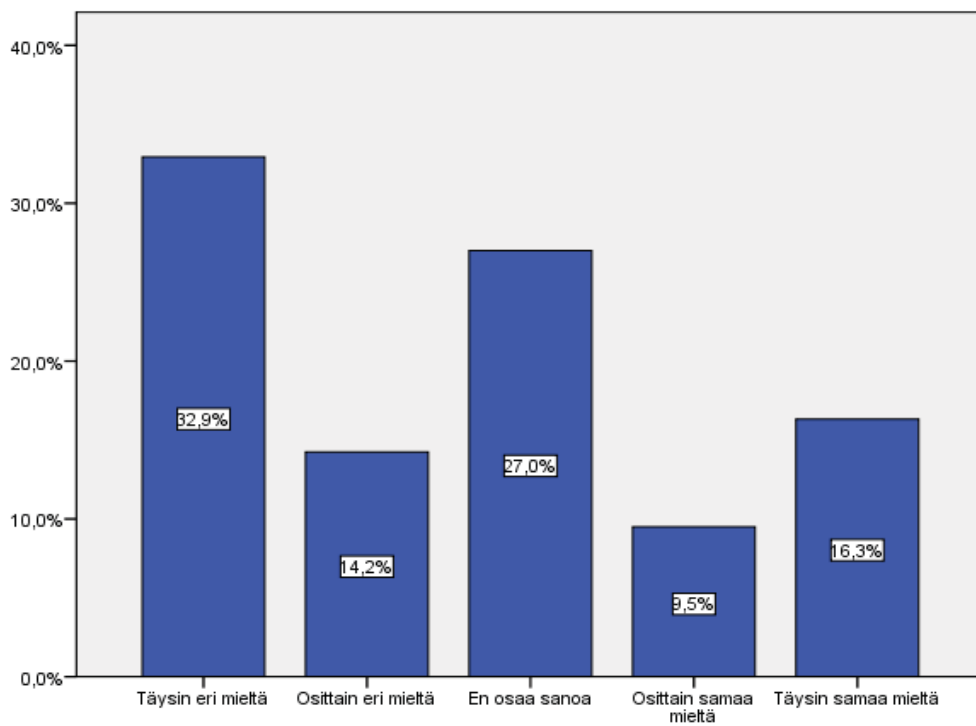
Muunio on hyvä paikka asua

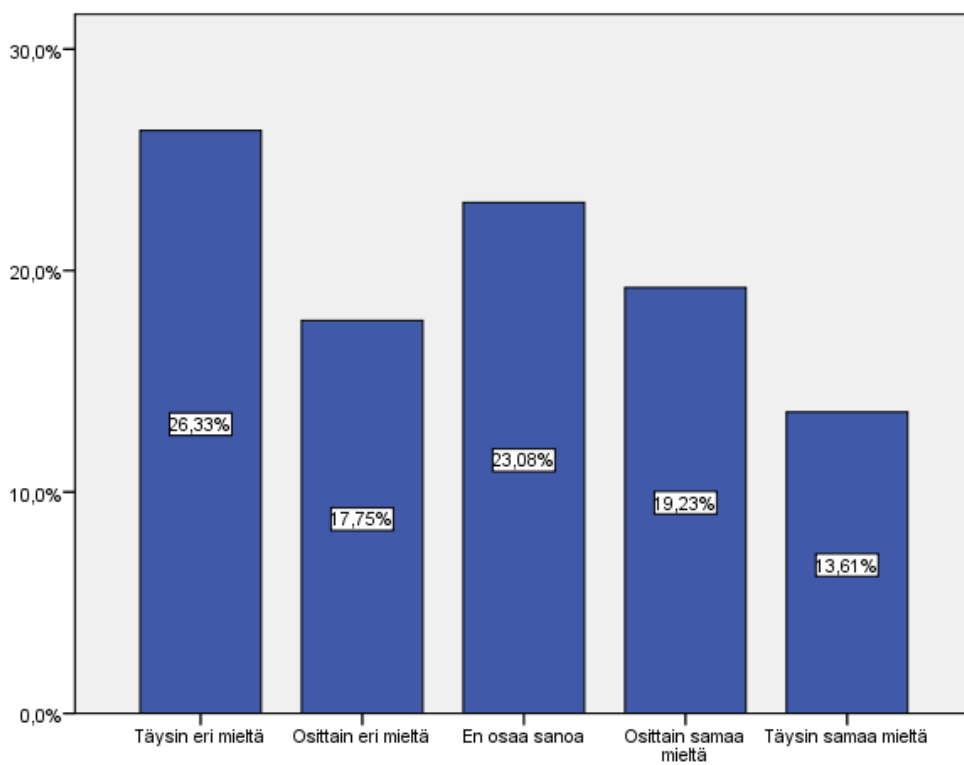
Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja

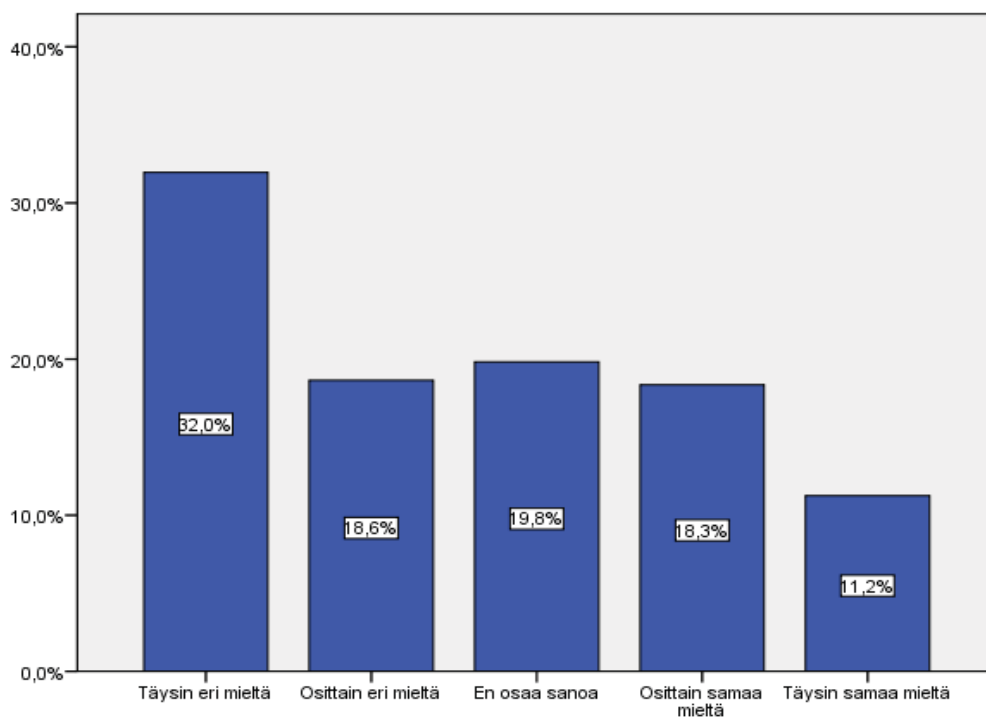
Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle

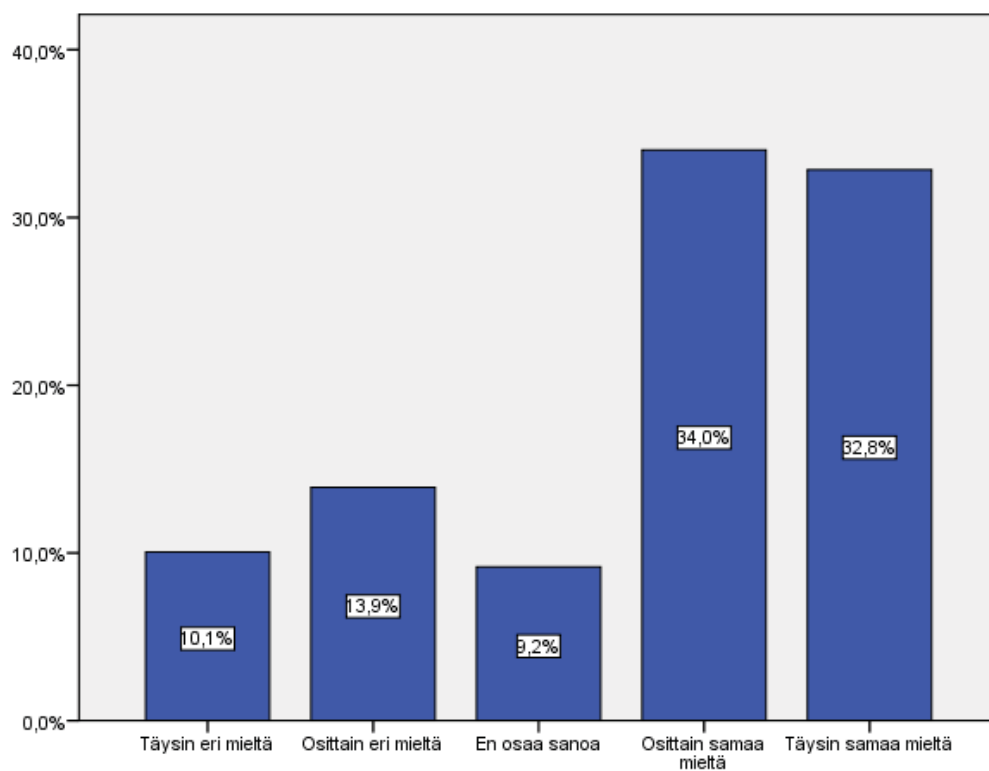
Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä

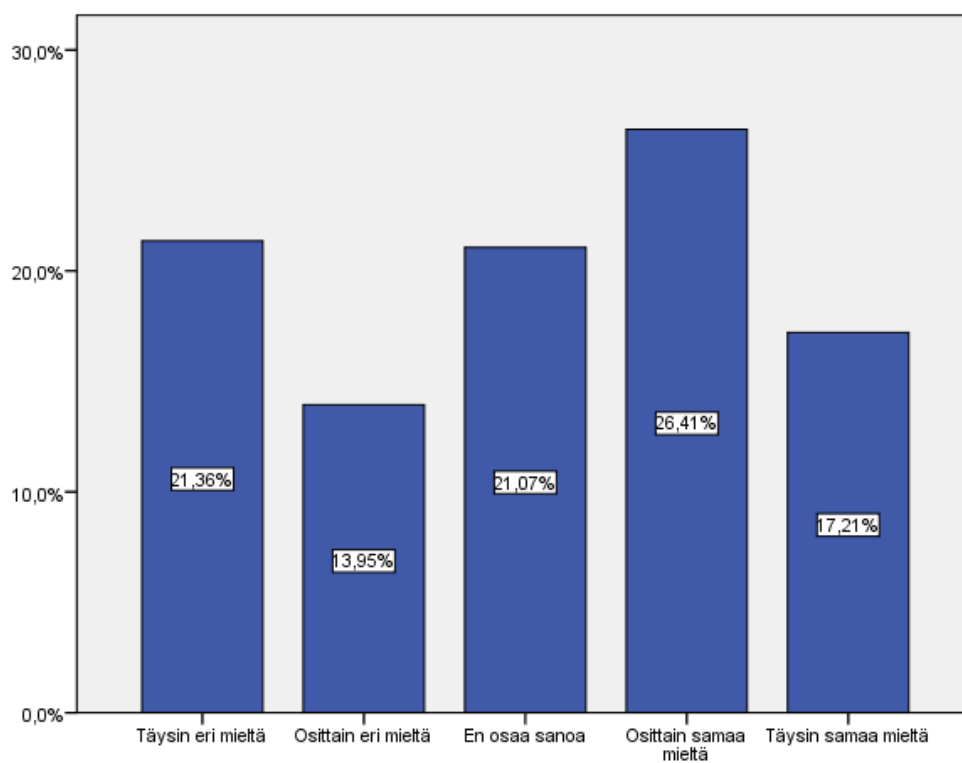
Elinkeinorakenne Muoniassa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä

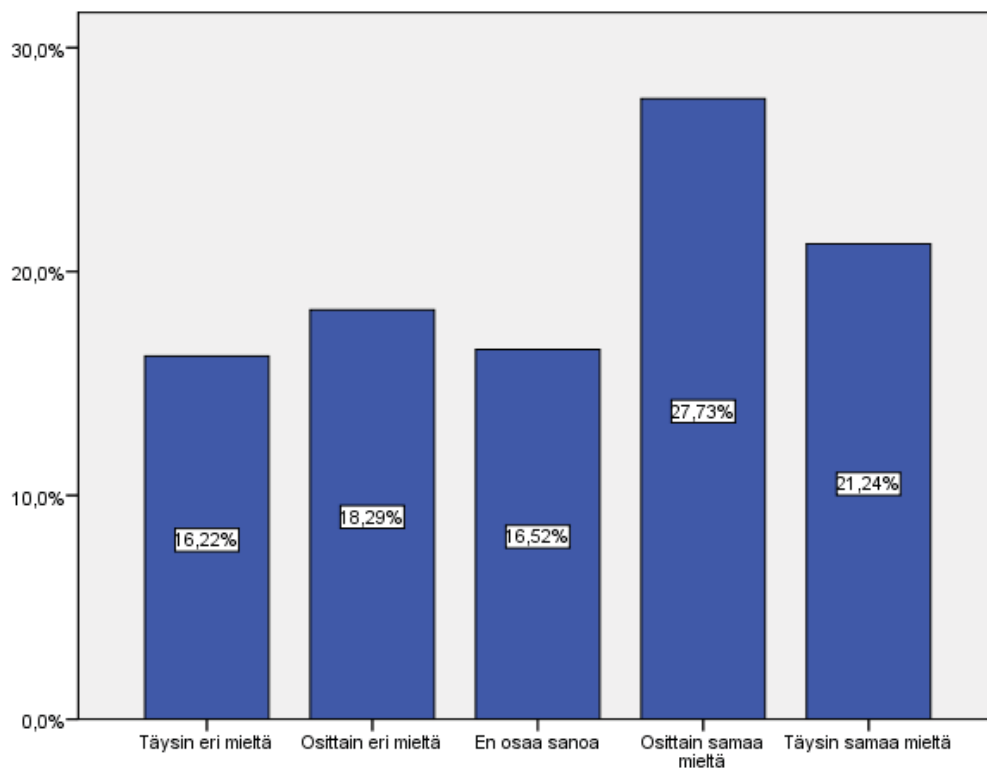
Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi

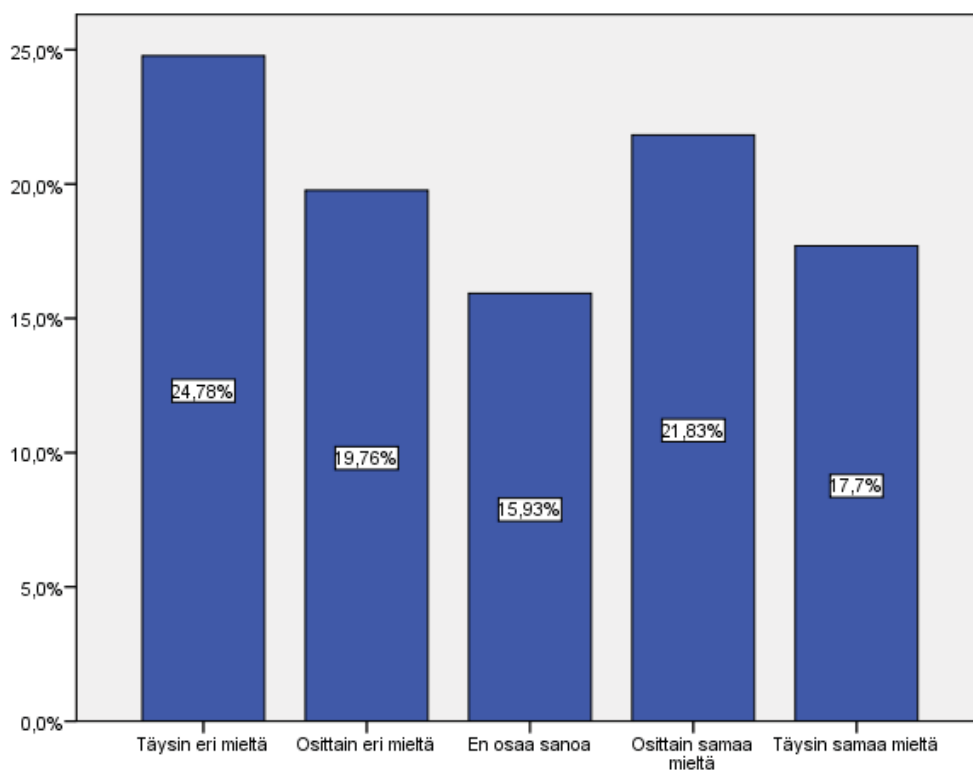
Tuulipuiston rakentamisesta huolimatta ihmiset sopeutuvat muutokseen

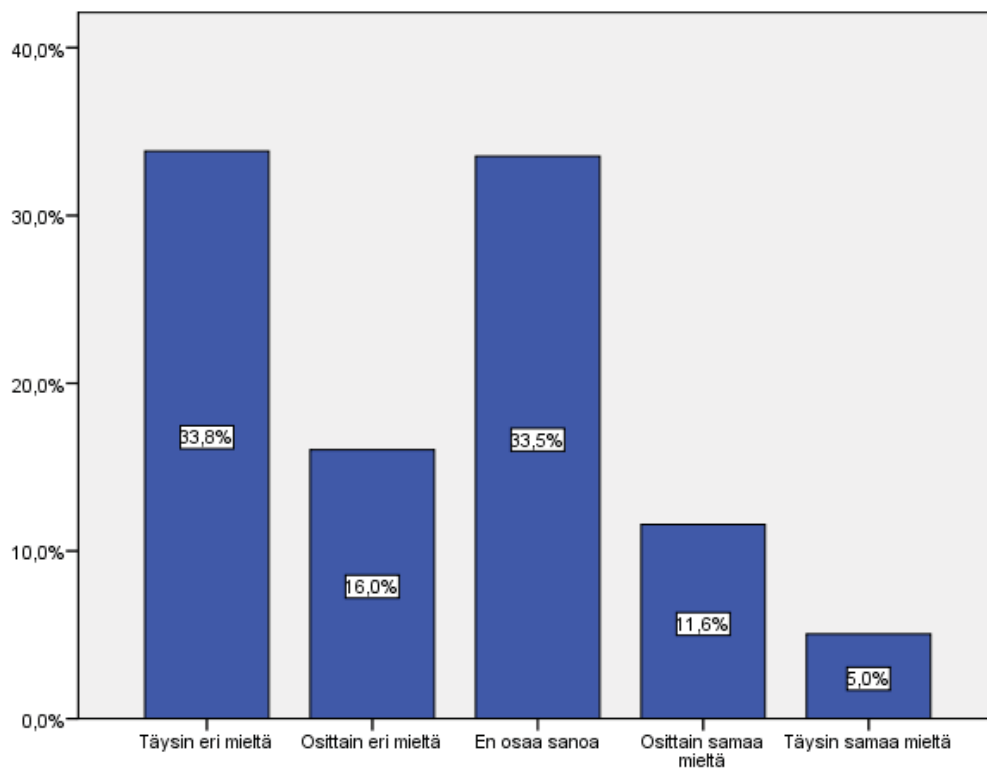
Tuulipuiston myötä Muonio hyödyntää sen tuomia uusia mahdollisuuksia

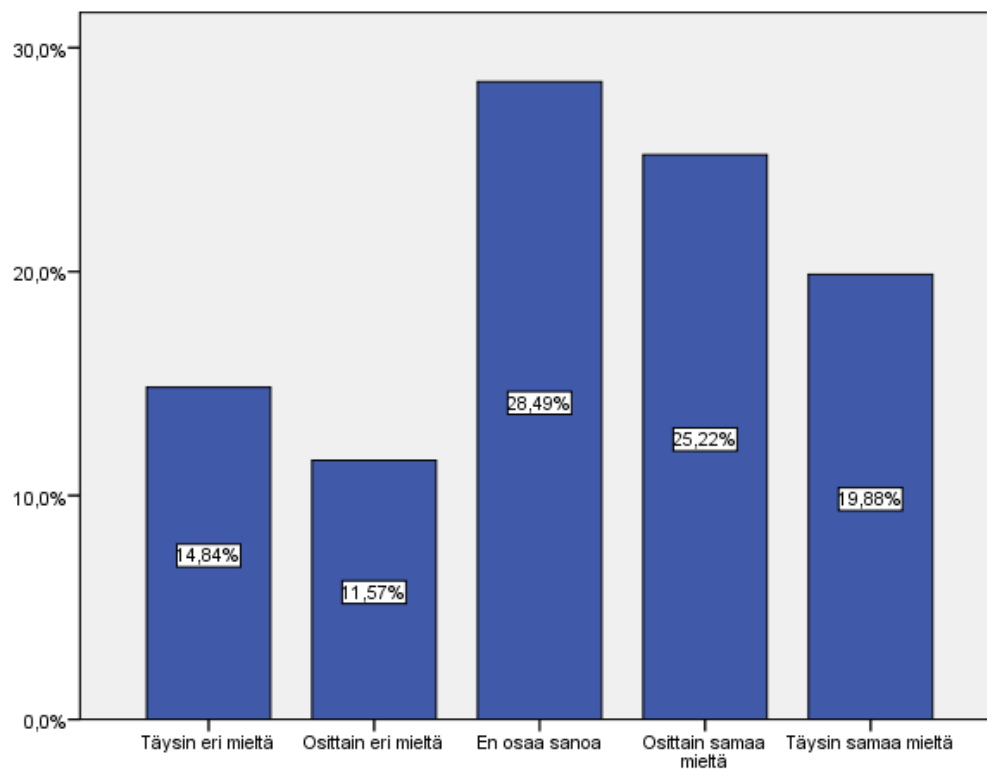
Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa

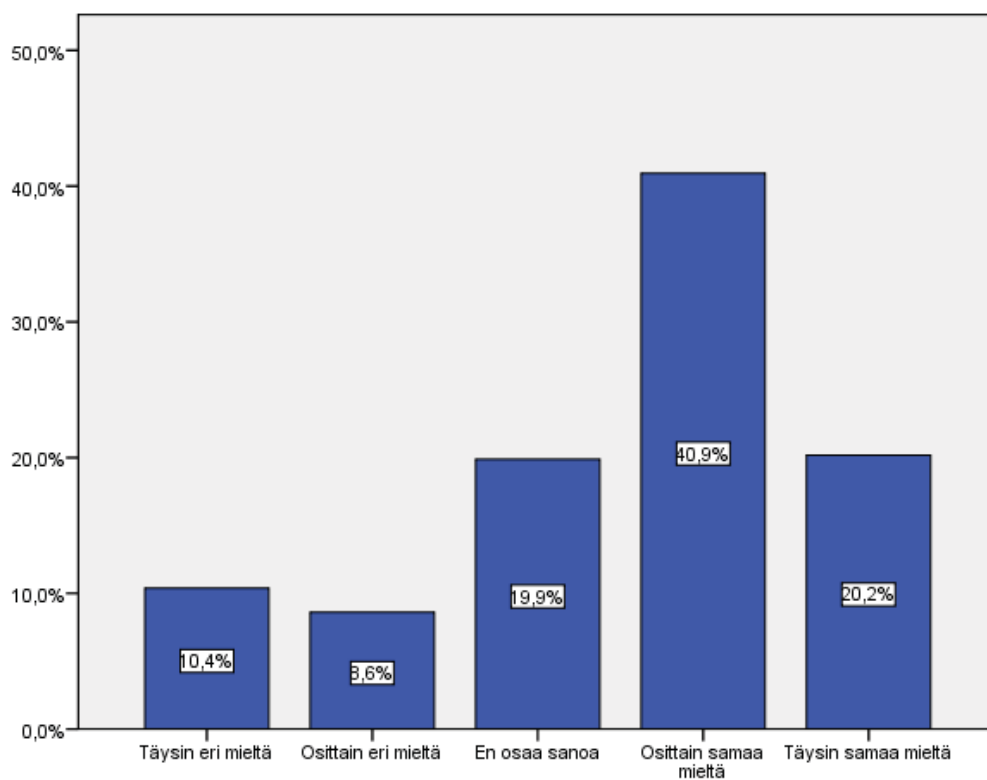
Tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu on ollut tiedossani koko ajan

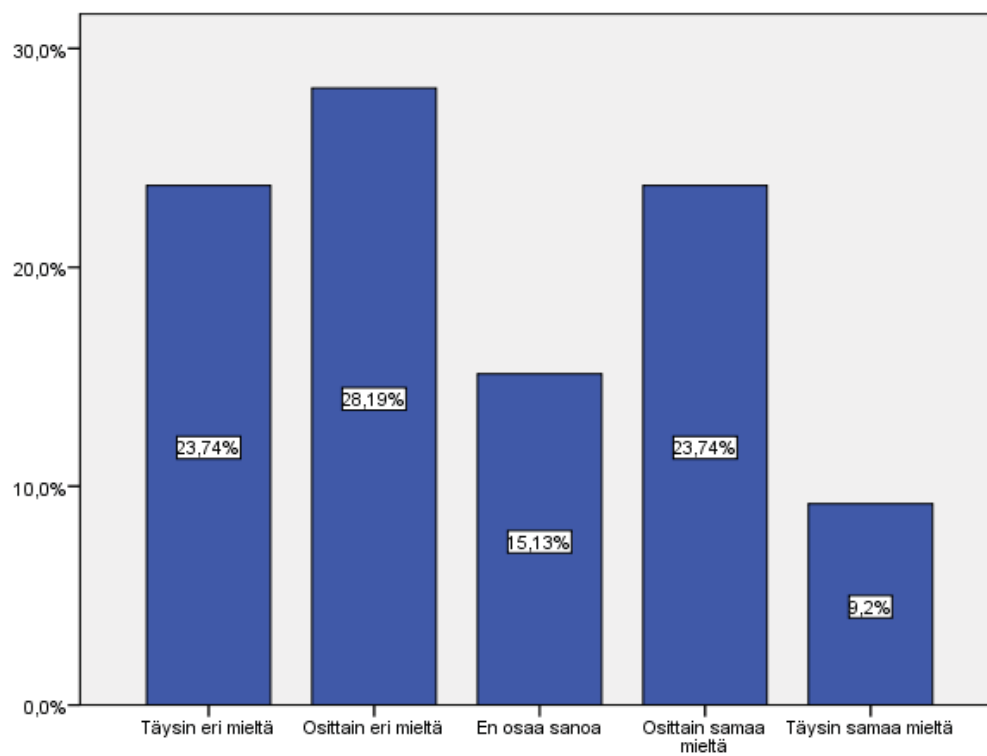
Tuulipuistohankkeesta vastaavat kehittäjät vaikuttavat kantaani tuulipuistoa kohtaan

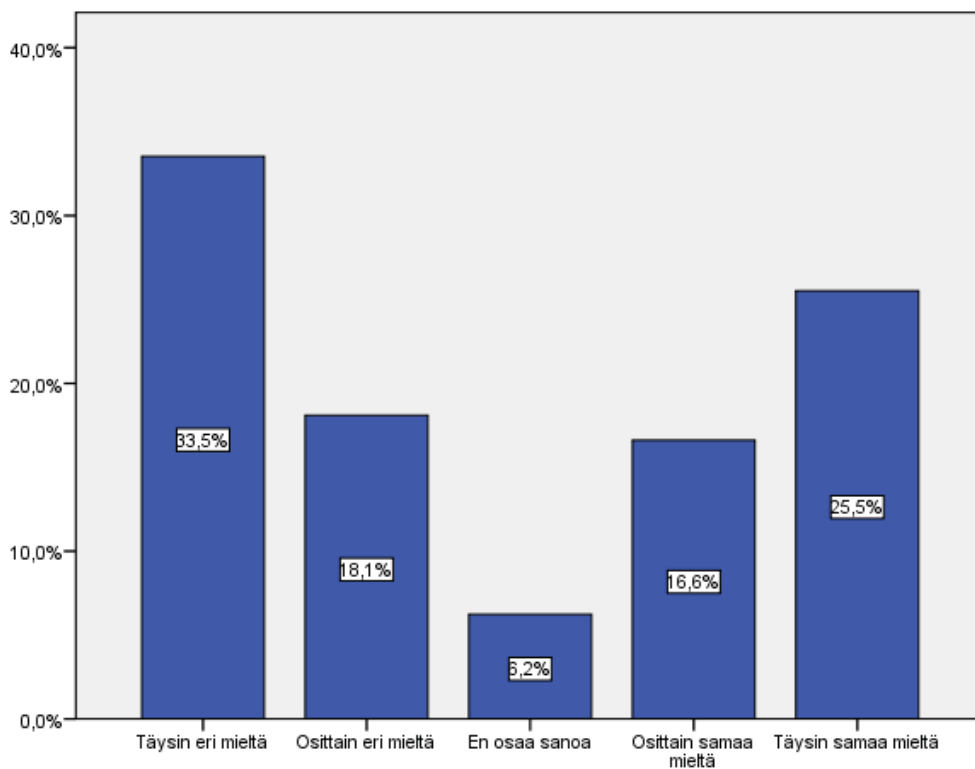
Luotan hankkeen kehittäjiin

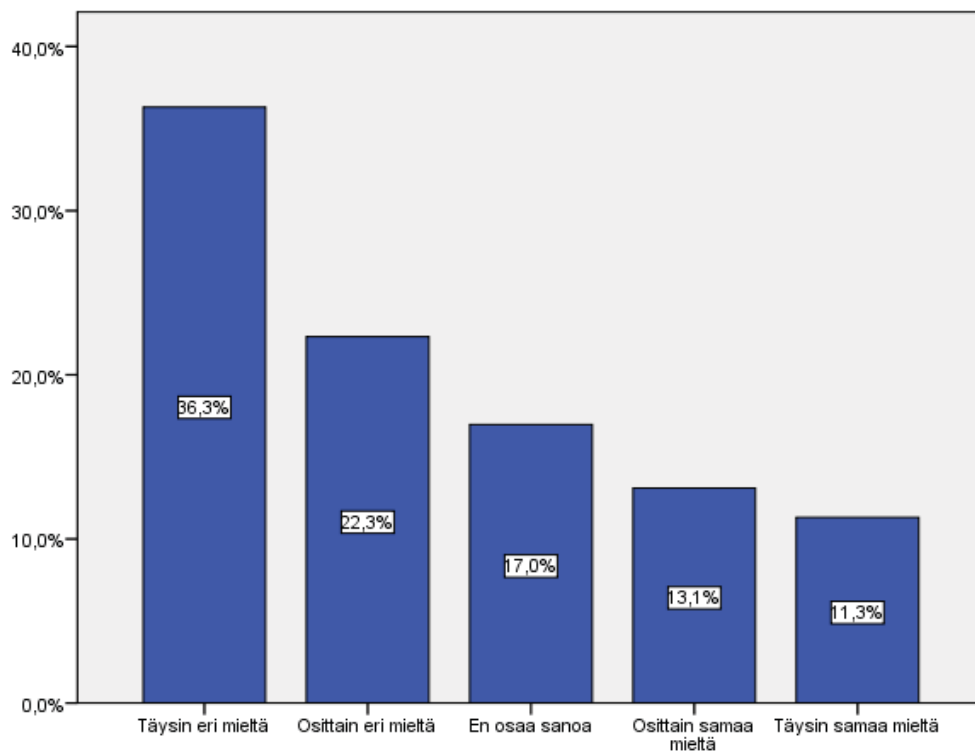
Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin

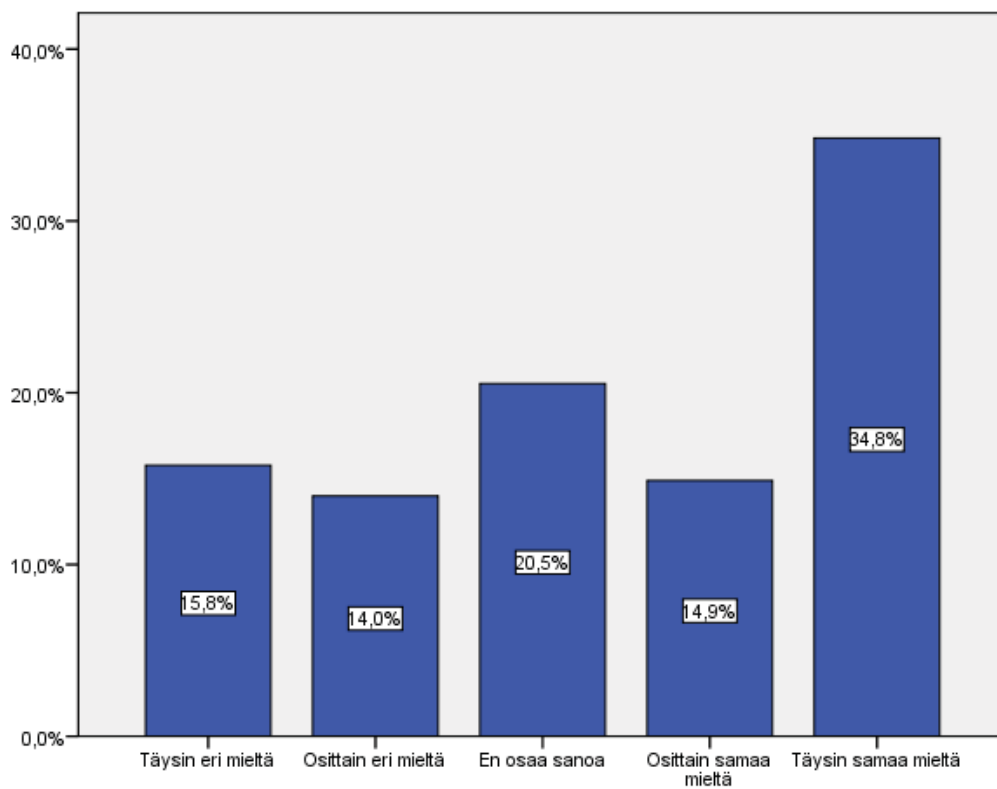
Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua

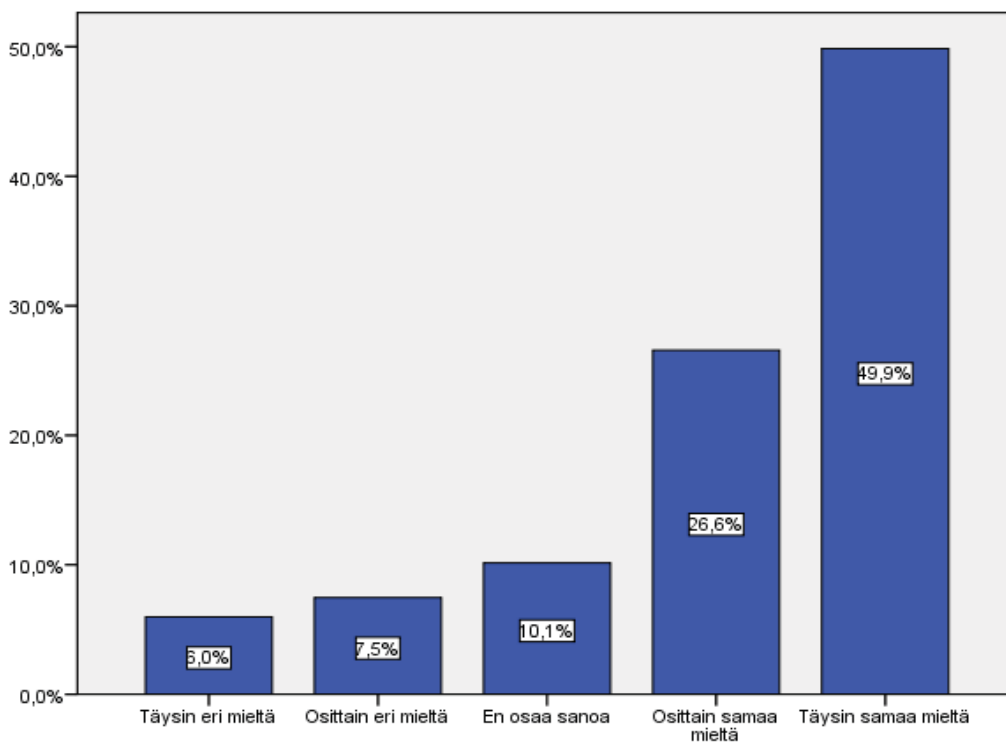
Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa

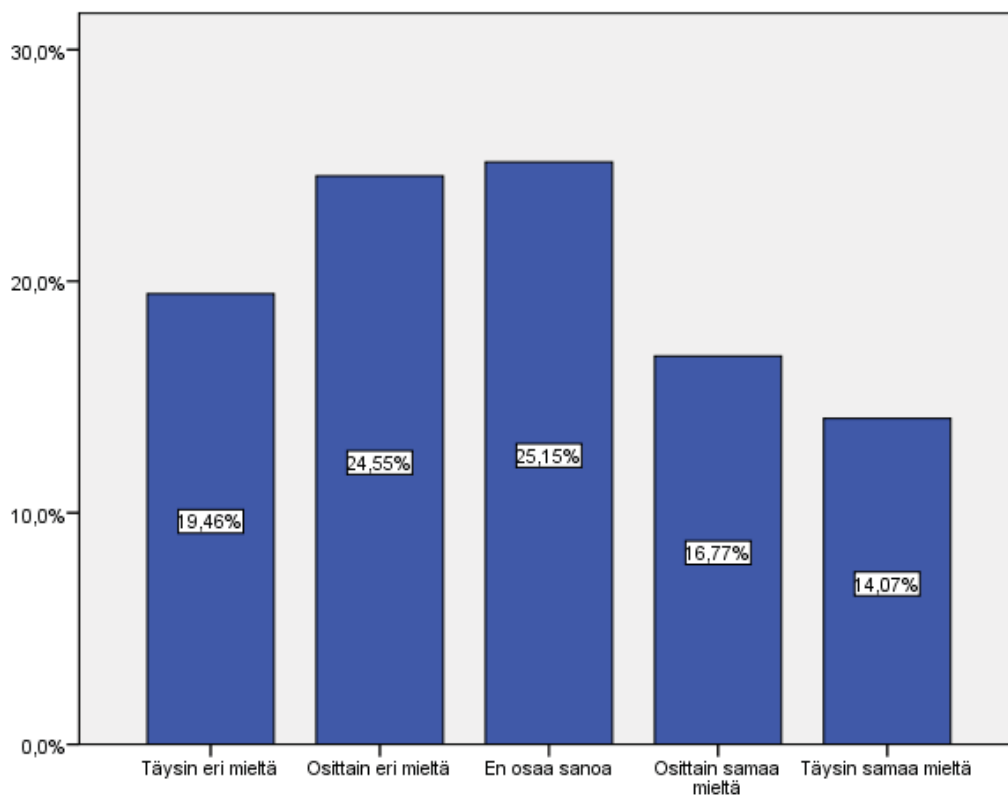
Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä

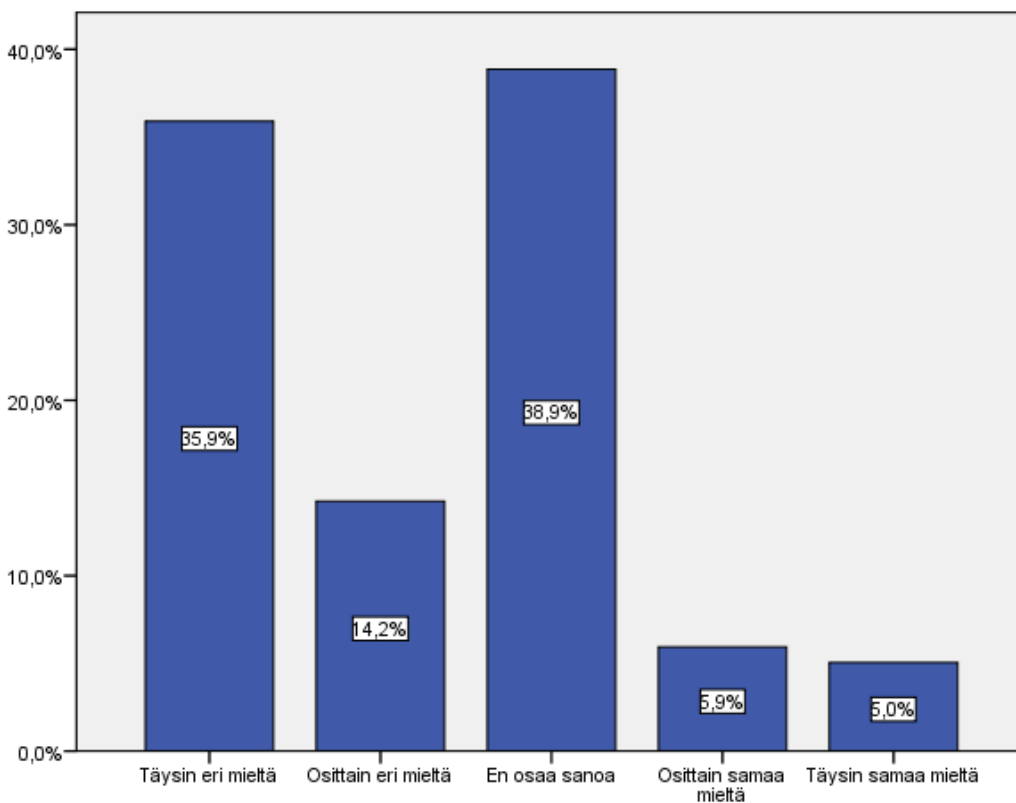
Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista

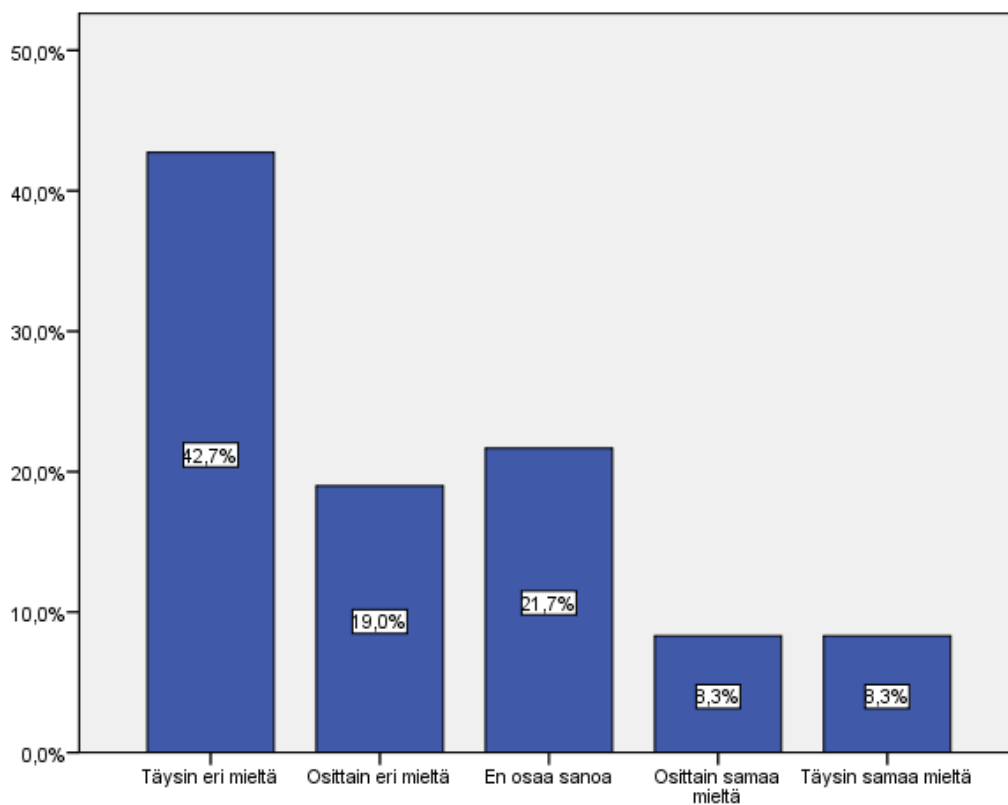
Ilmastomuutos on mielestäni merkittävä ongelma

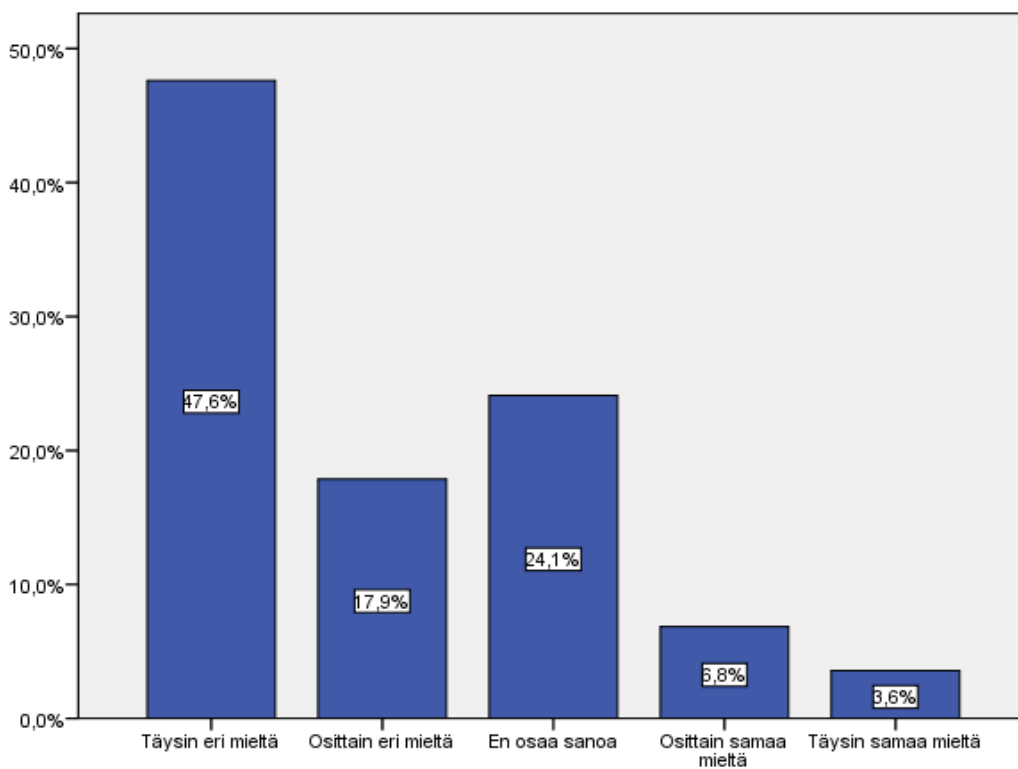
Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla

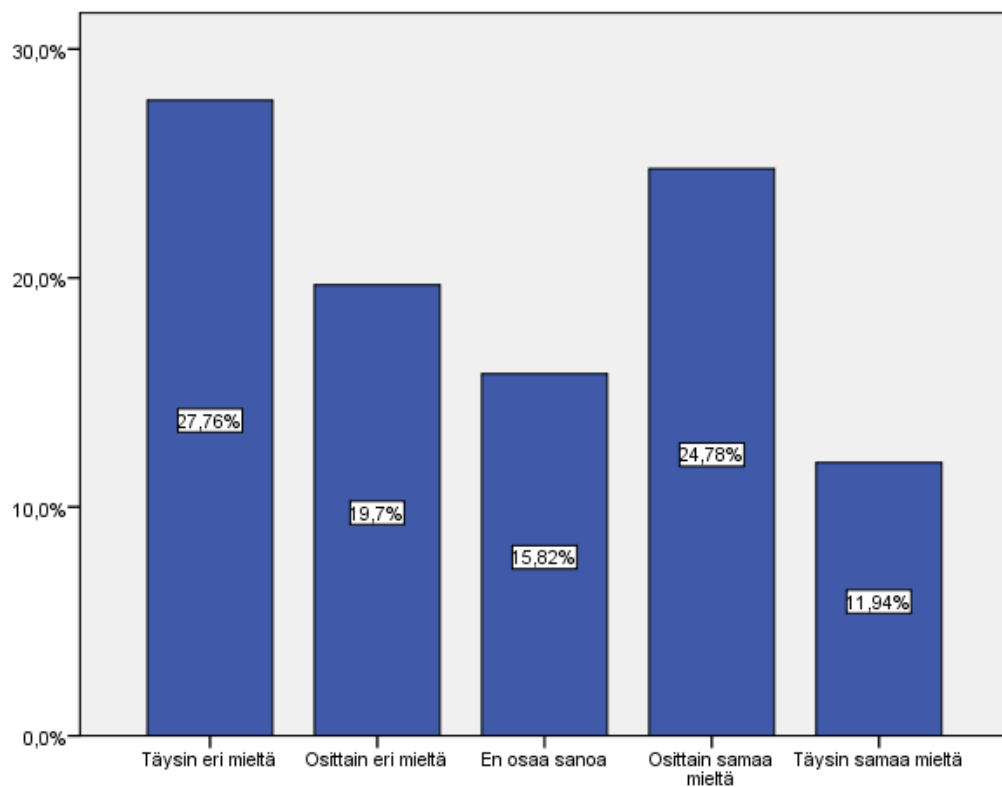
Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö

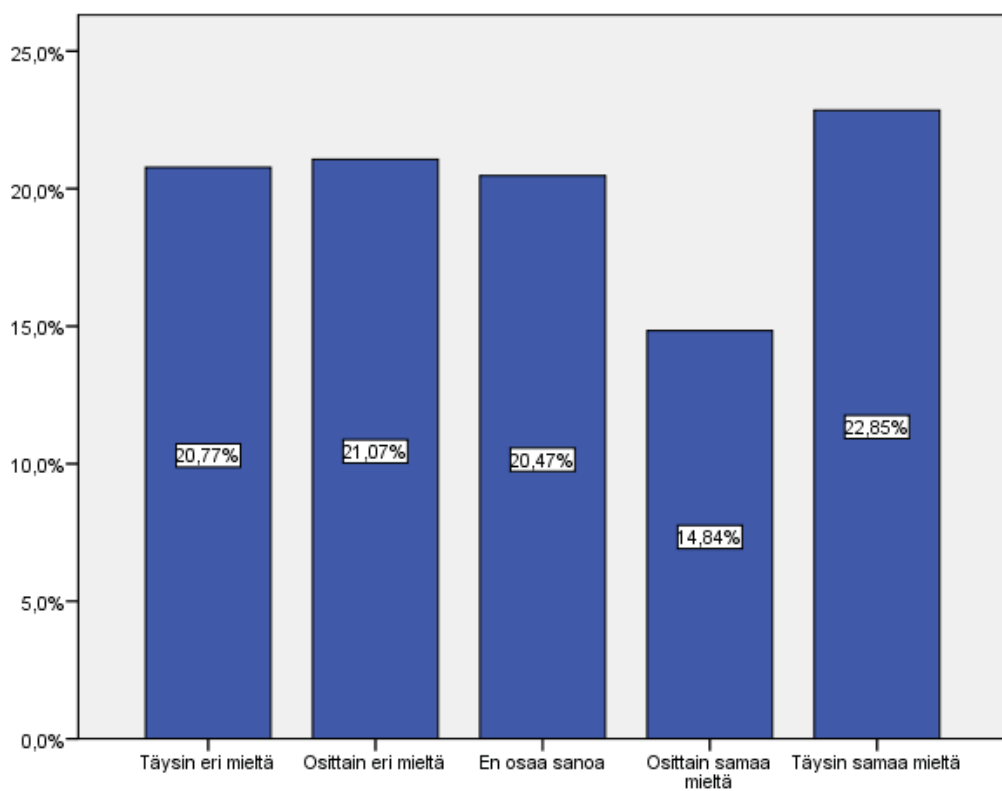
Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi

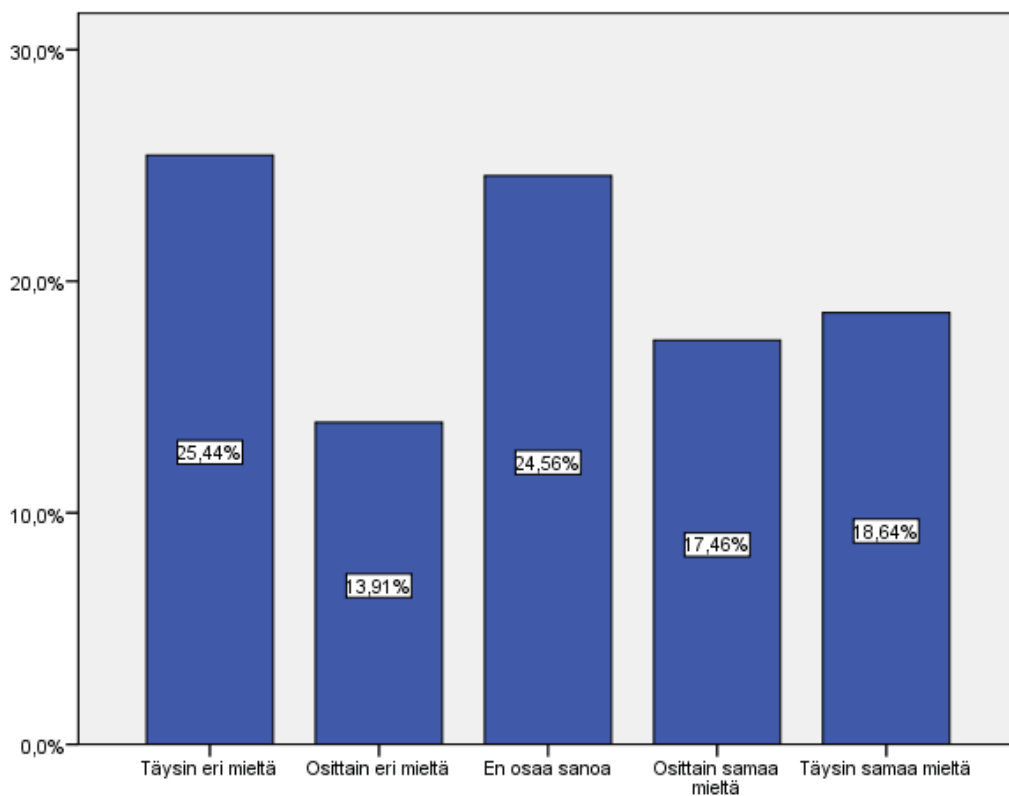
Tuulivoimalat ovat vaarallisia

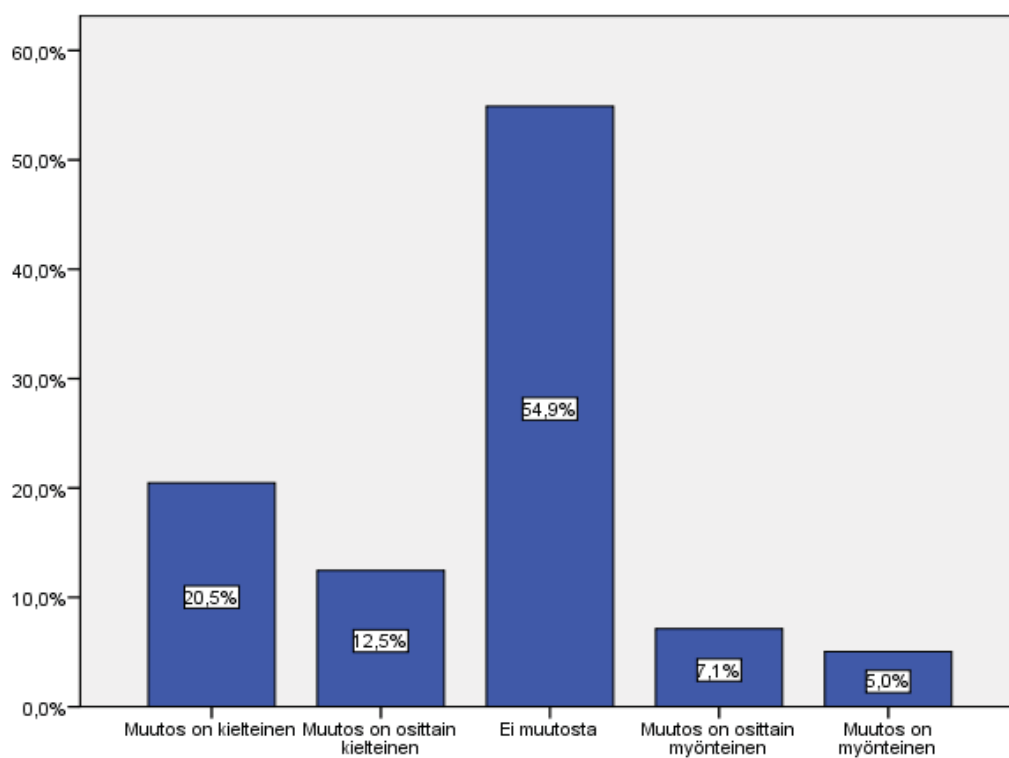
Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille

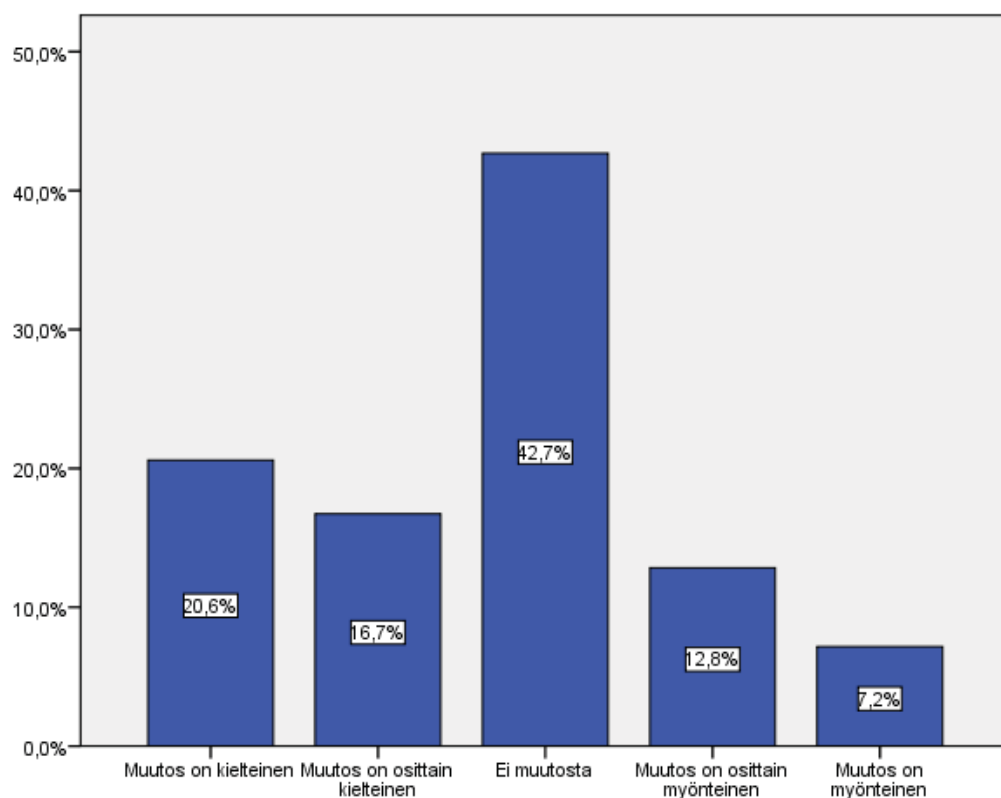
Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin

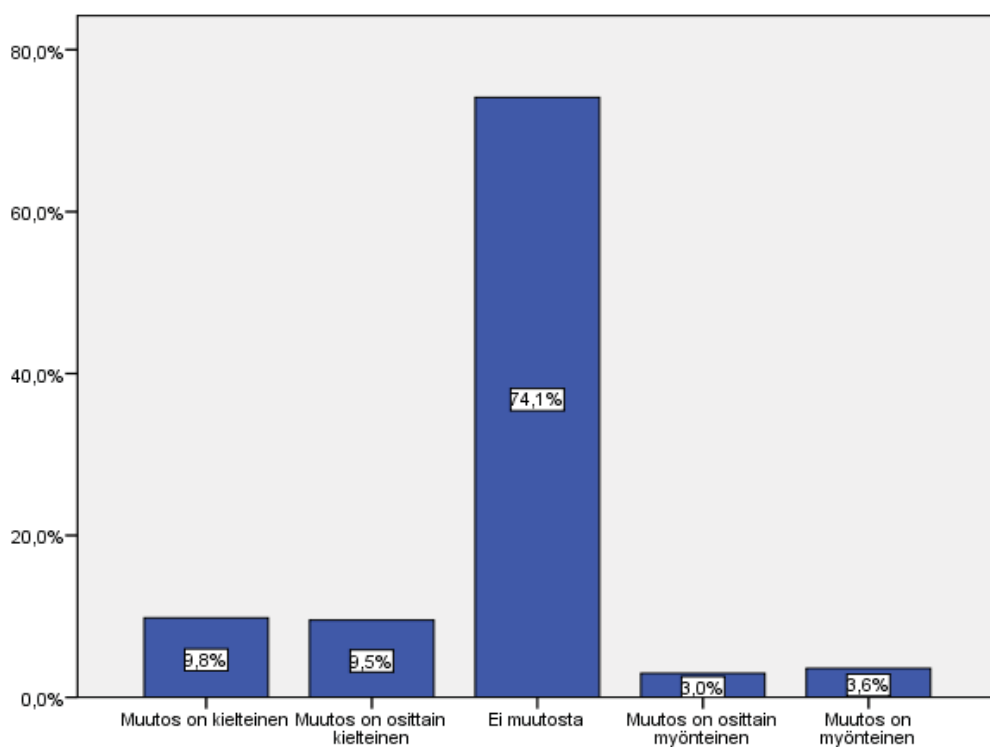
Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä

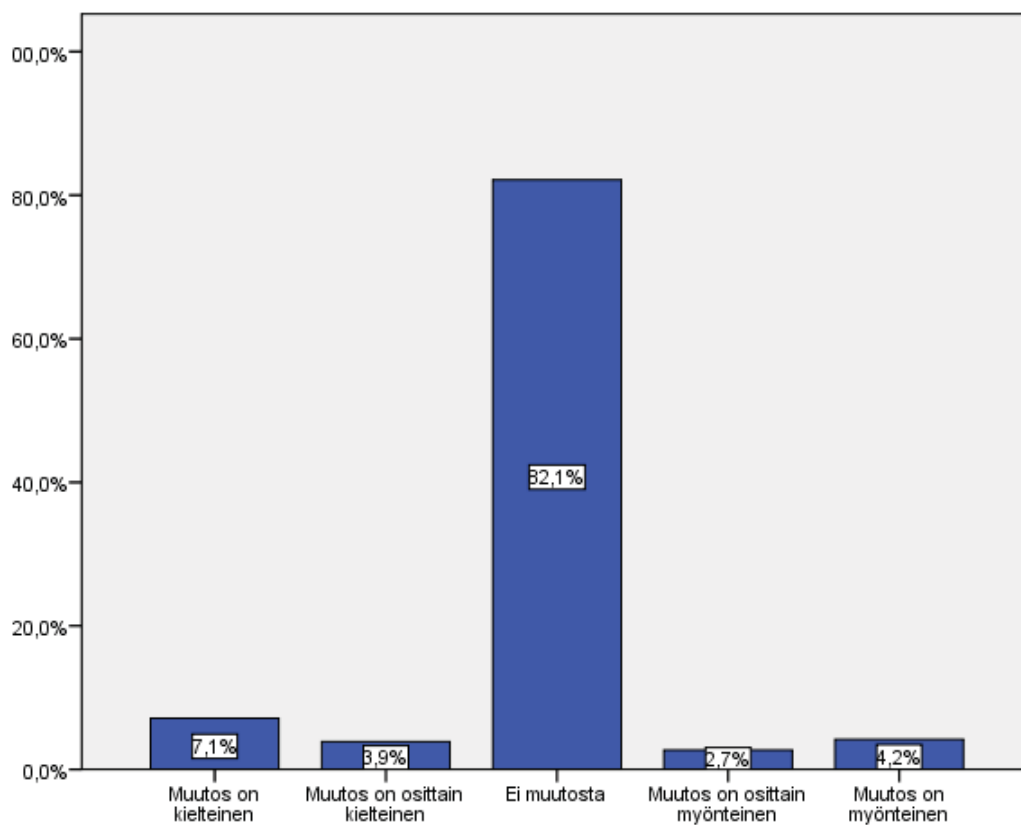
Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä

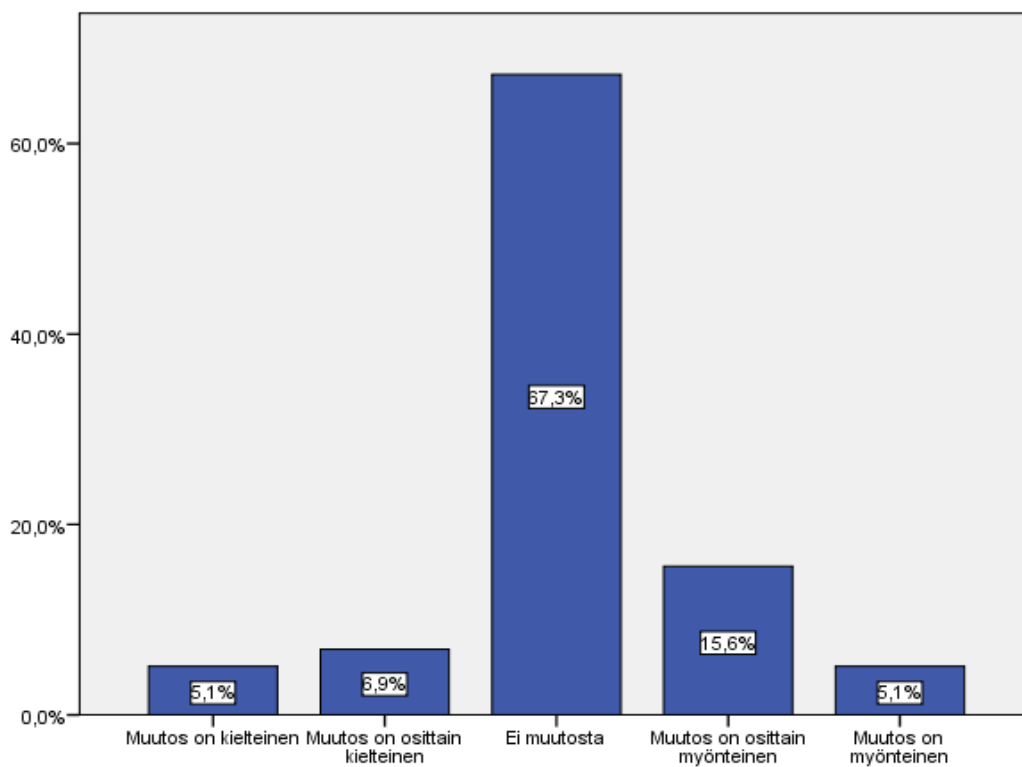
Muonion työllisyyteen tulee tuulipuiston rakentamisen myötä muutoksia

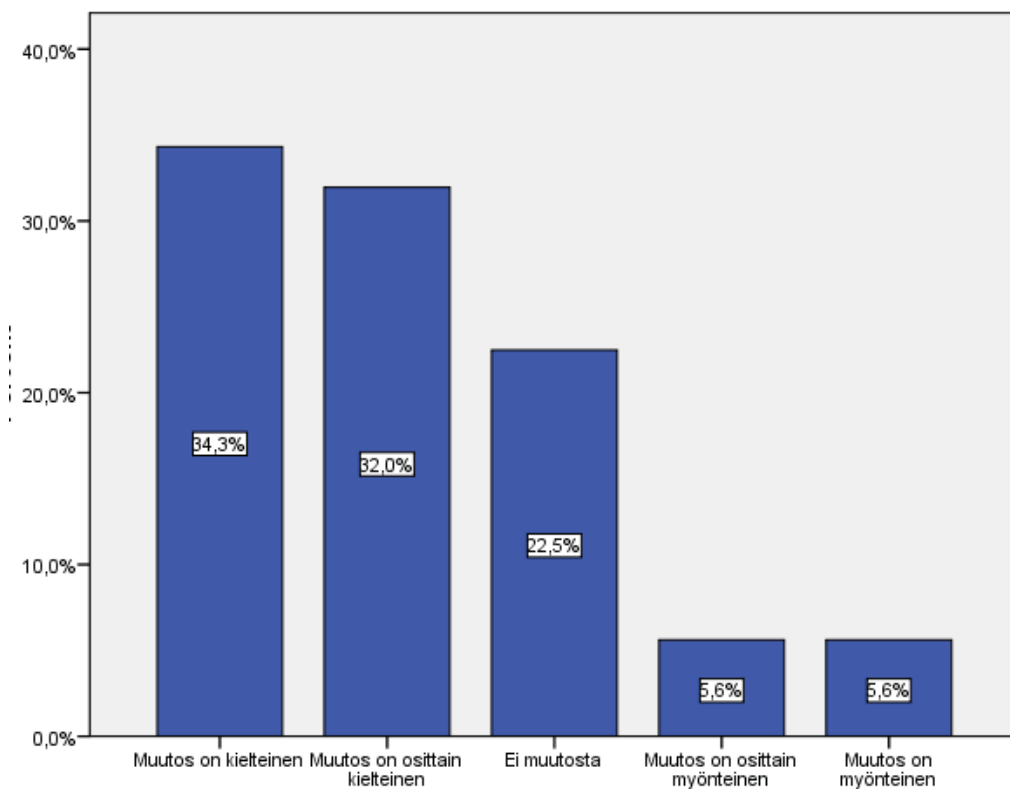
Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen

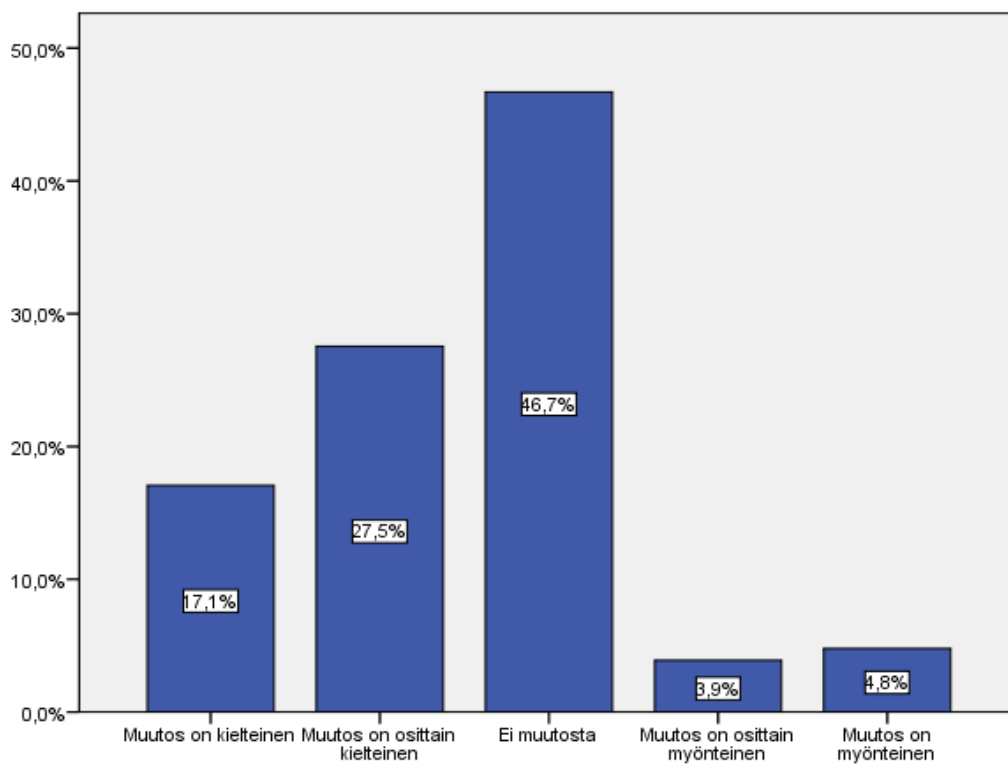
Tuulipuisto aiheuttaa muutoksia työni tai ammattini harjoittamisen edellytyksiin

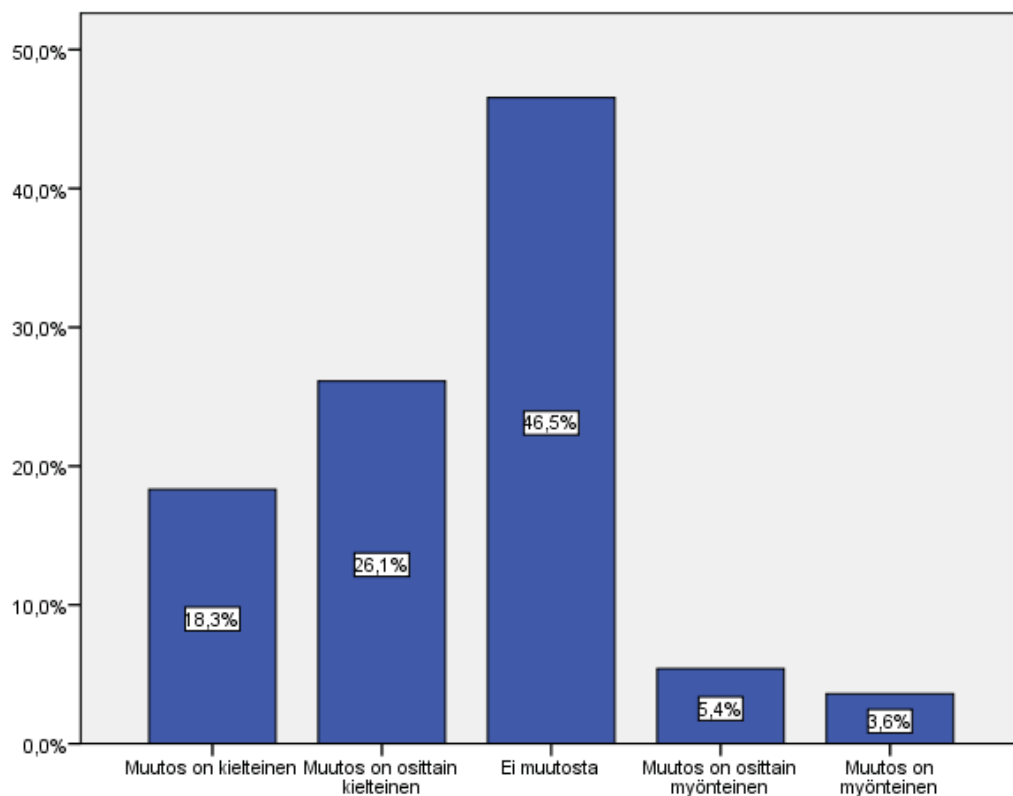
Tuulipuiston myötä Muonion palveluihin tulee muutoksia

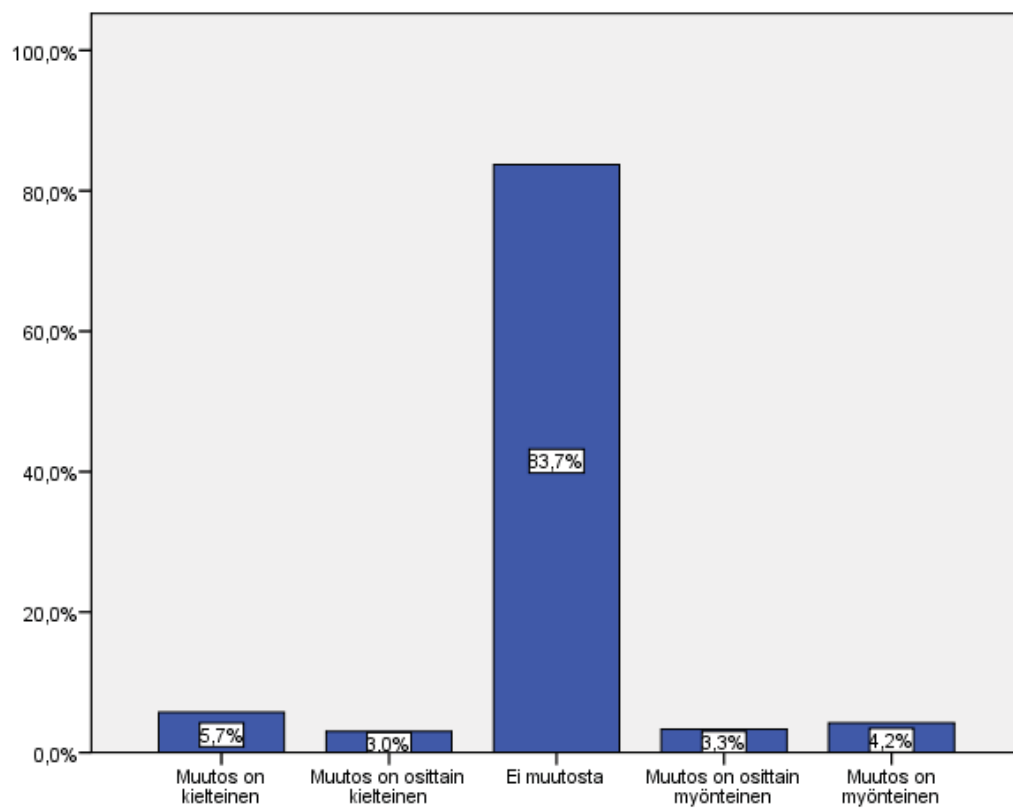
Tulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla

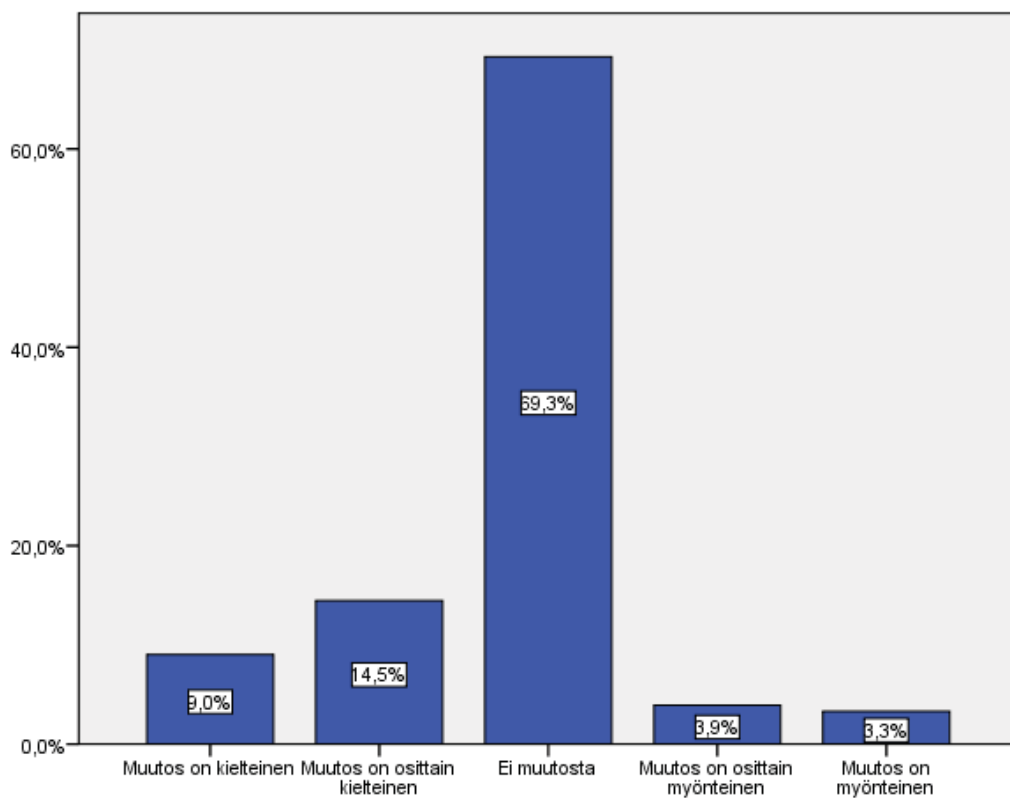
Alueen kasvistoon tulee muutoksia tuulipuiston rakentamisen myötä

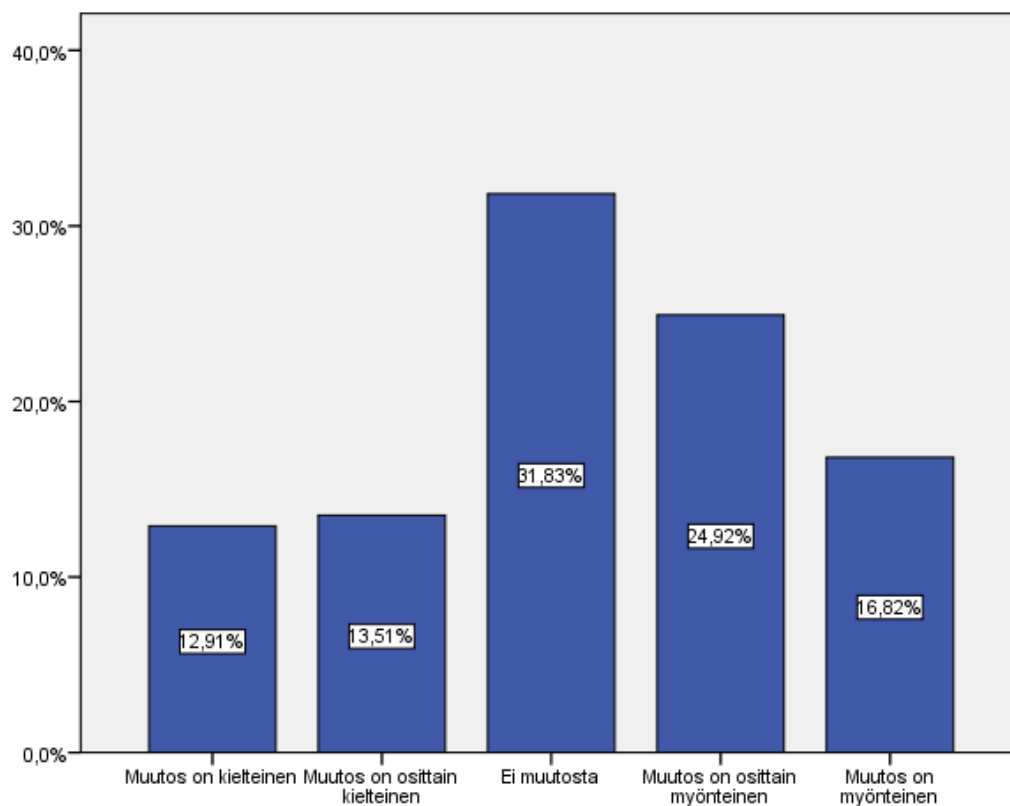
Tuulipuiston sijoittuminen alueelle aiheuttaa muutoksia eläimistössä

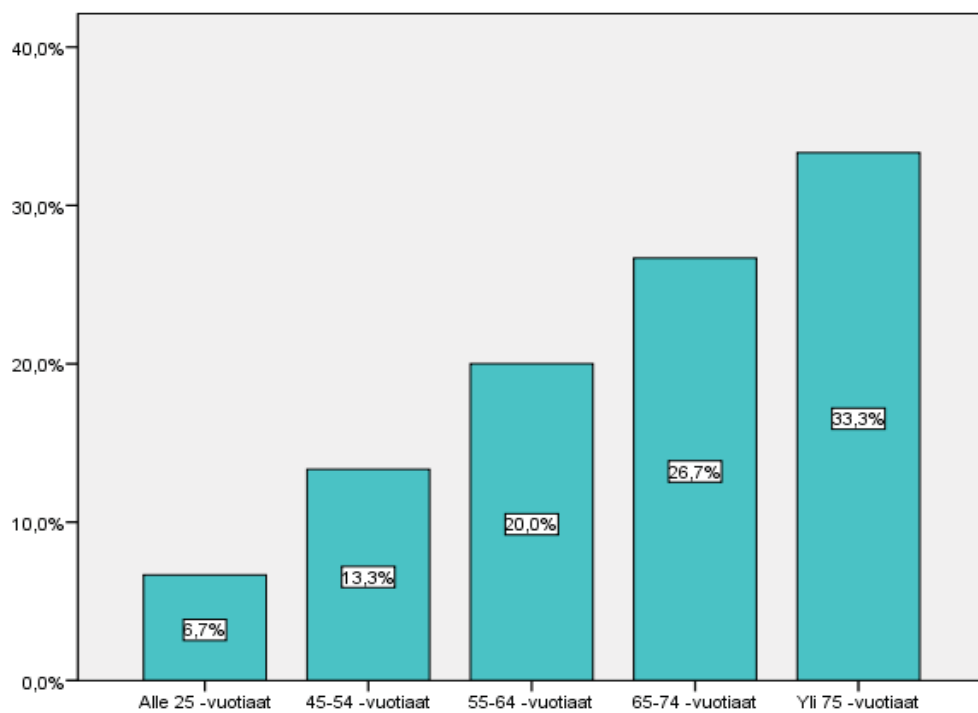
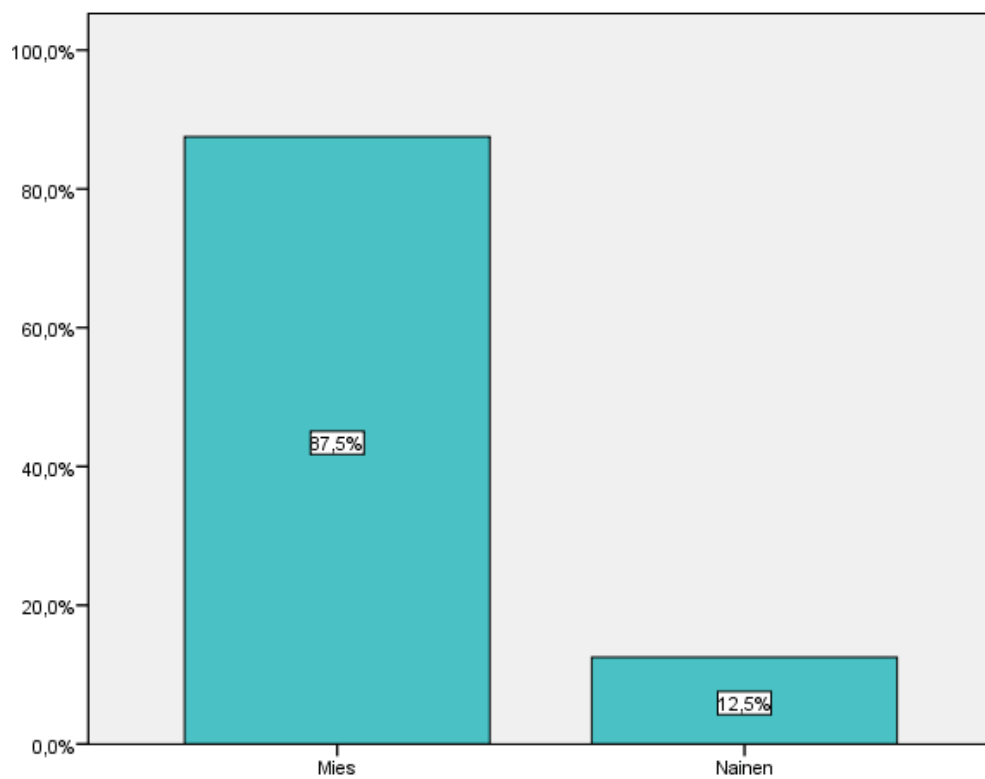
Tuulipuiston rakentaminen muuttaa alueen ilmastoa

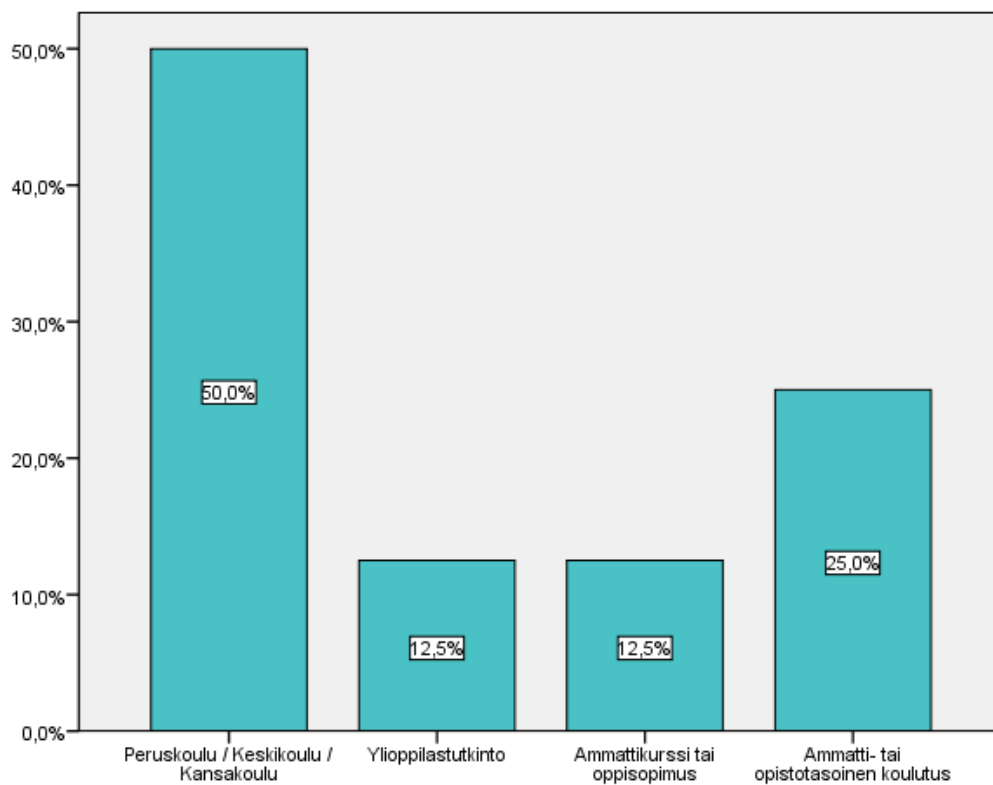

Fyysisen turvallisuuden taso alueella muuttuu tuulipuiston myötä

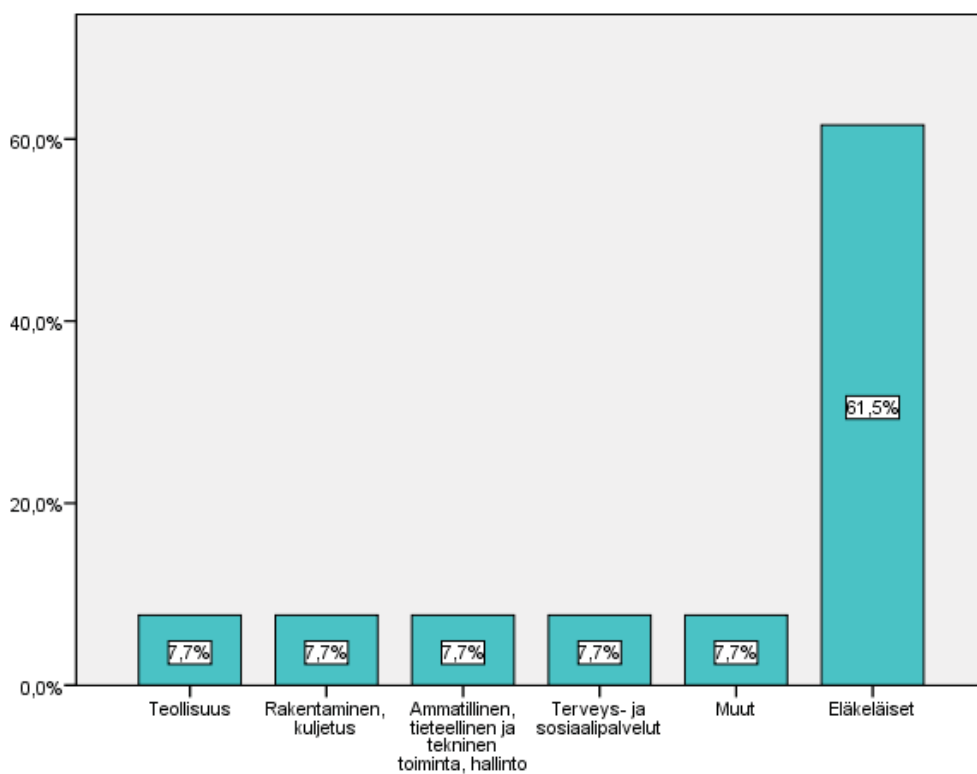

Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat

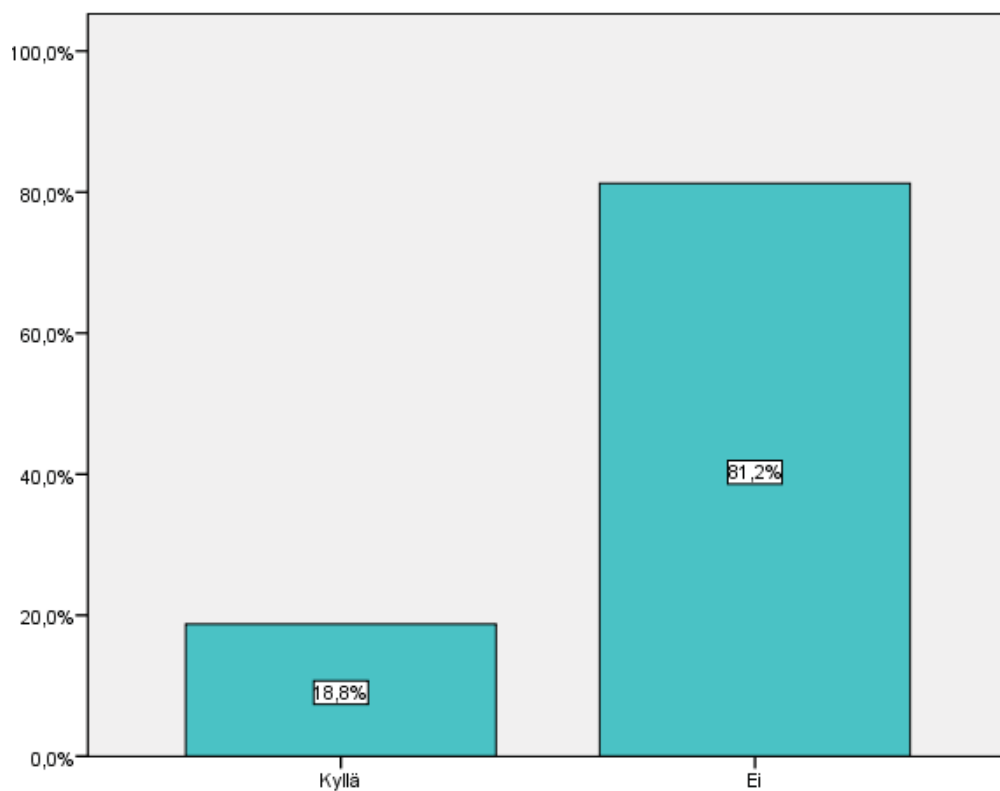
Liite 10: Suorat jakaumat, kiinteistörekisteriaineisto**Ikä****Sukupuoli**

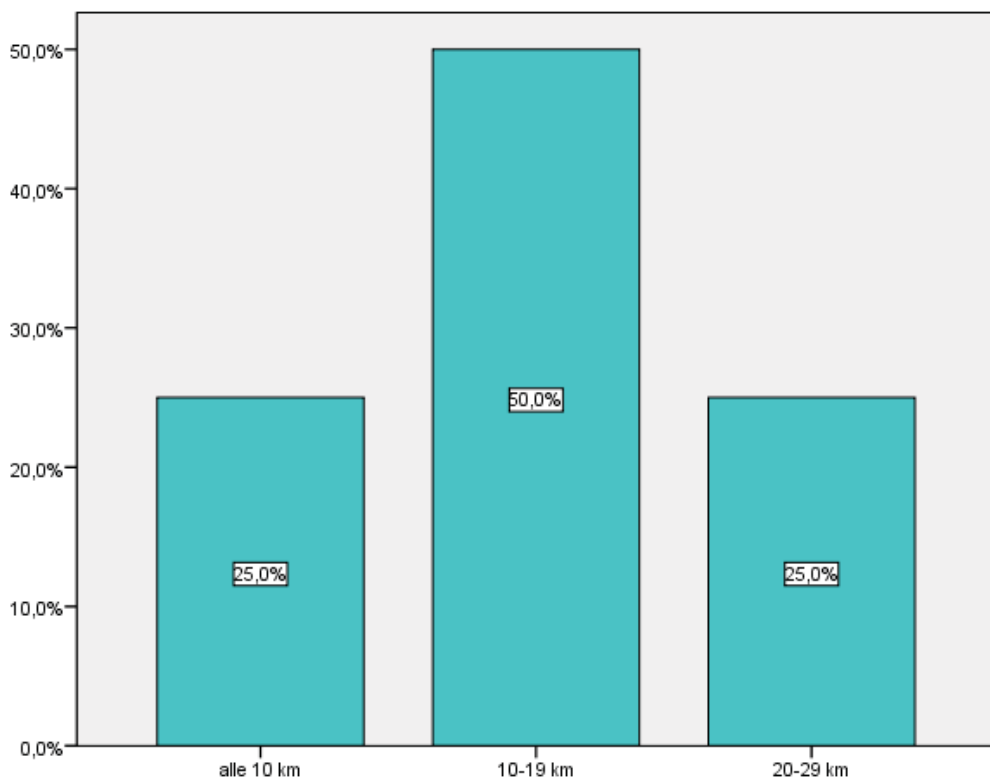
Koulutus

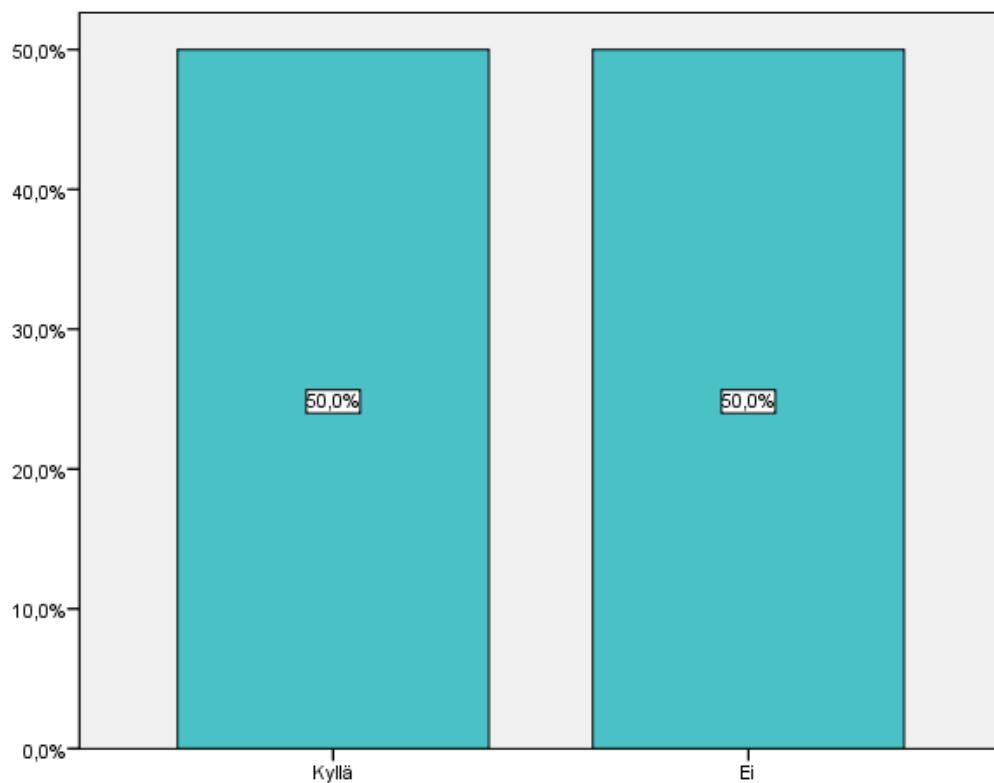
Ammatti

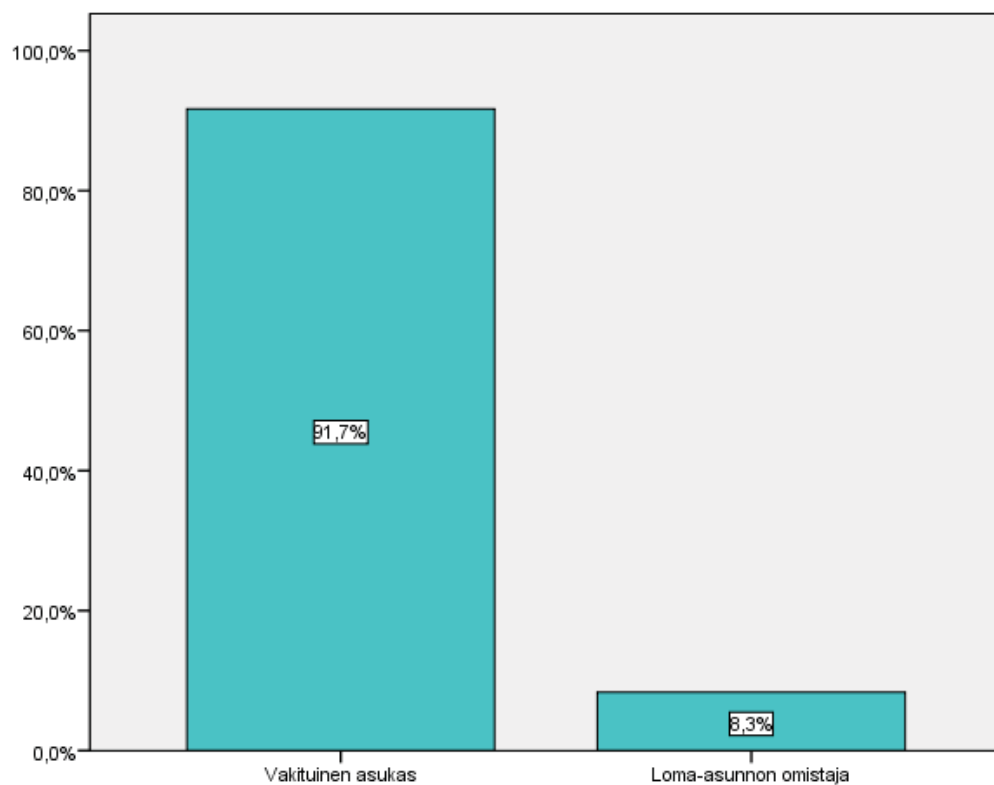
Tuulipuisto tulisi olemaan näköetäisyydellä asunnostani / loma-asunnostani

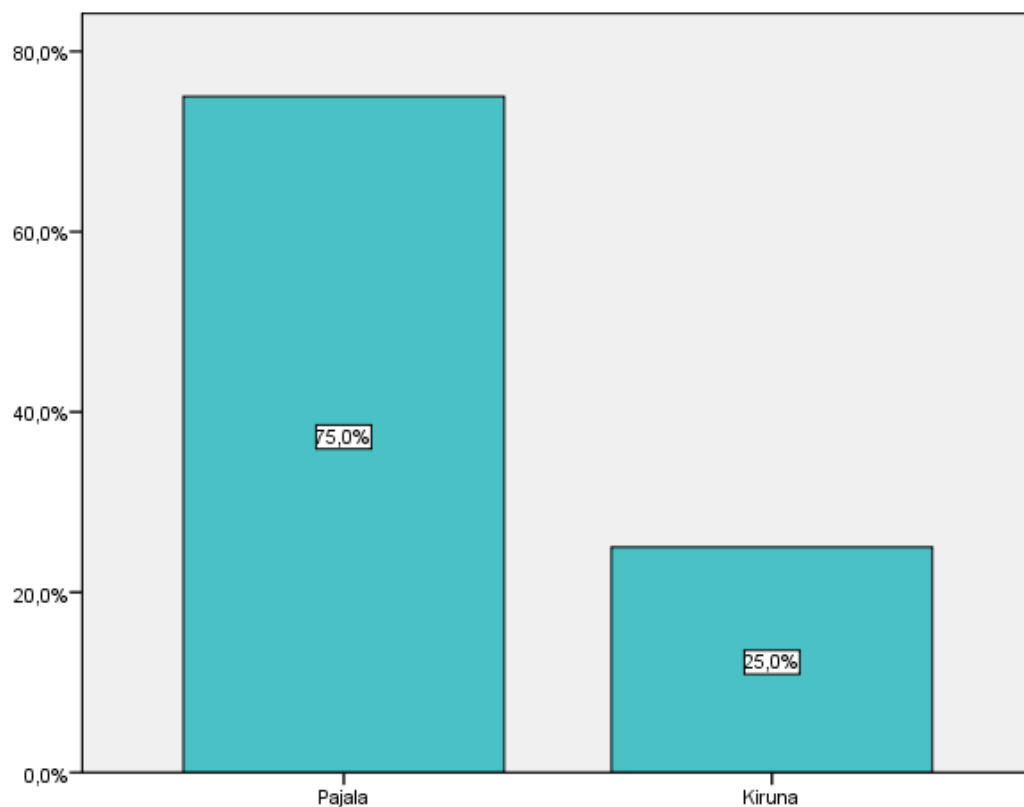
Asuntoni / loma-asuntoni arvioitu etäisyys tuulipuistosta linnuntietä

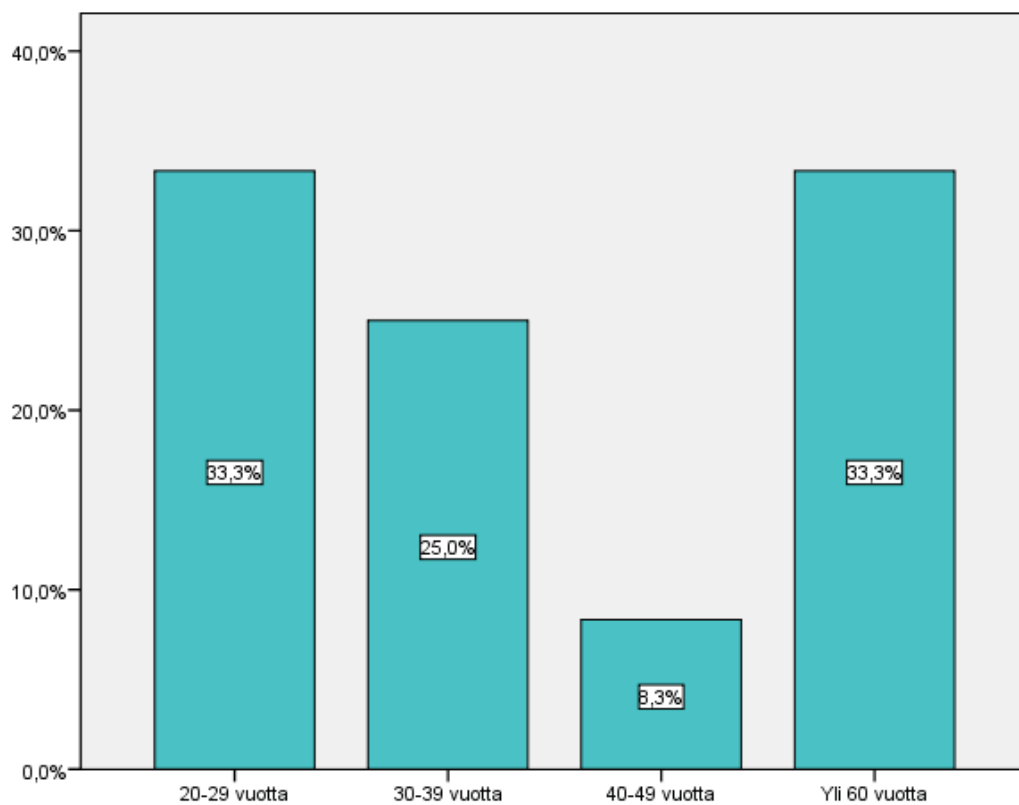
Olen liikkunut alueella, jonne tuulipuisto on suunnitteilla

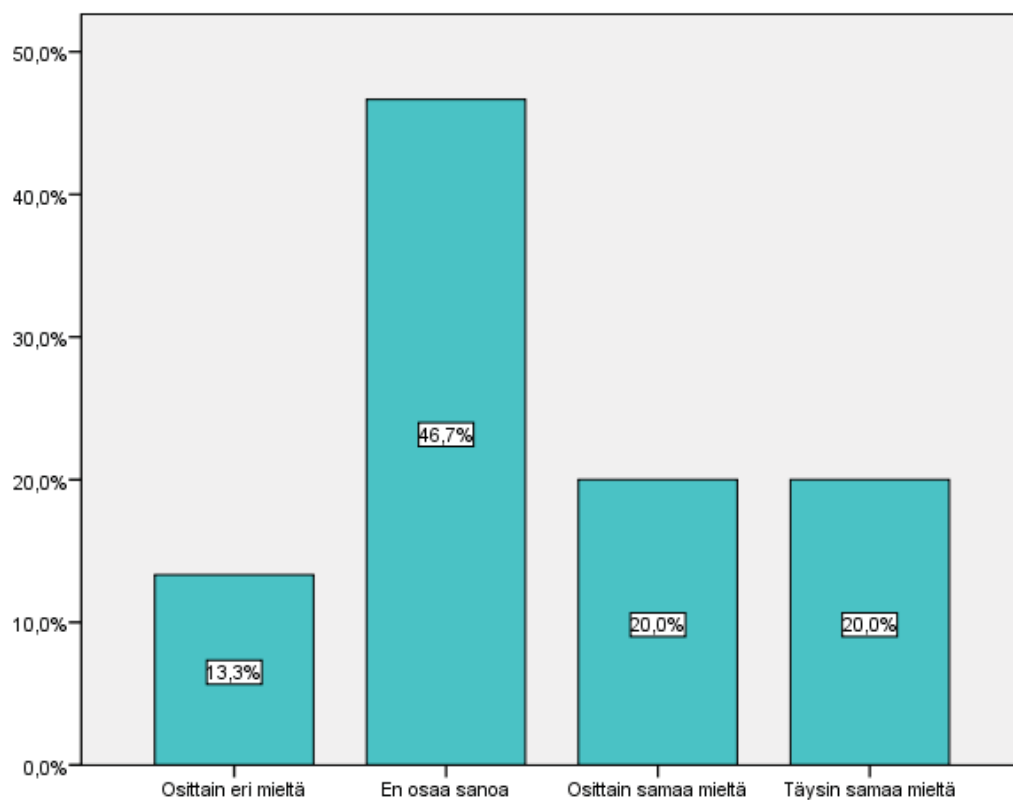
Olen vakituinen / loma-asunnon omistaja

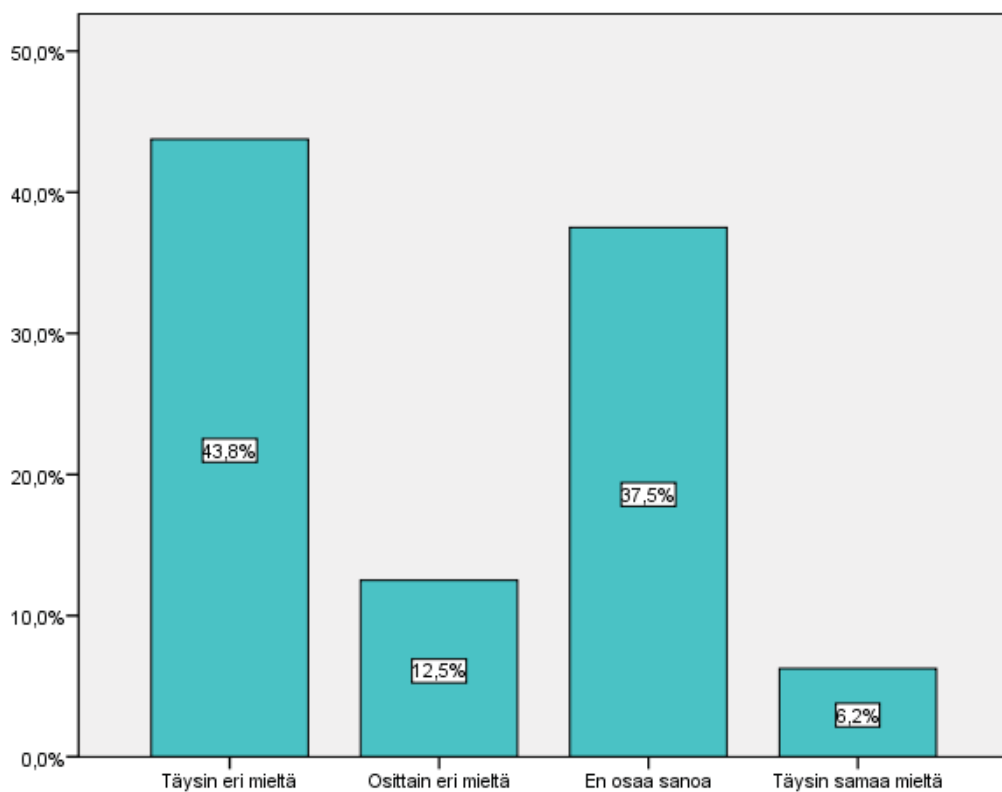
Asuntoni / loma-asuntoni sijaintikunta

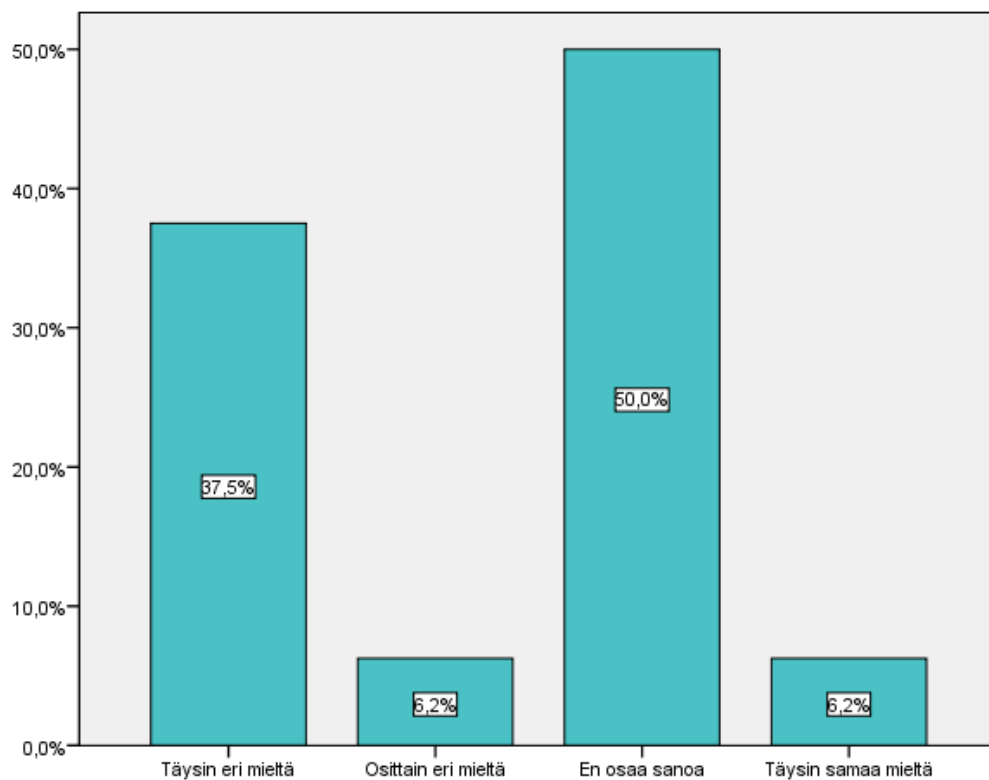
Olen asunut / loma-asuntoni on sijainnut kyseisessä kunnassa

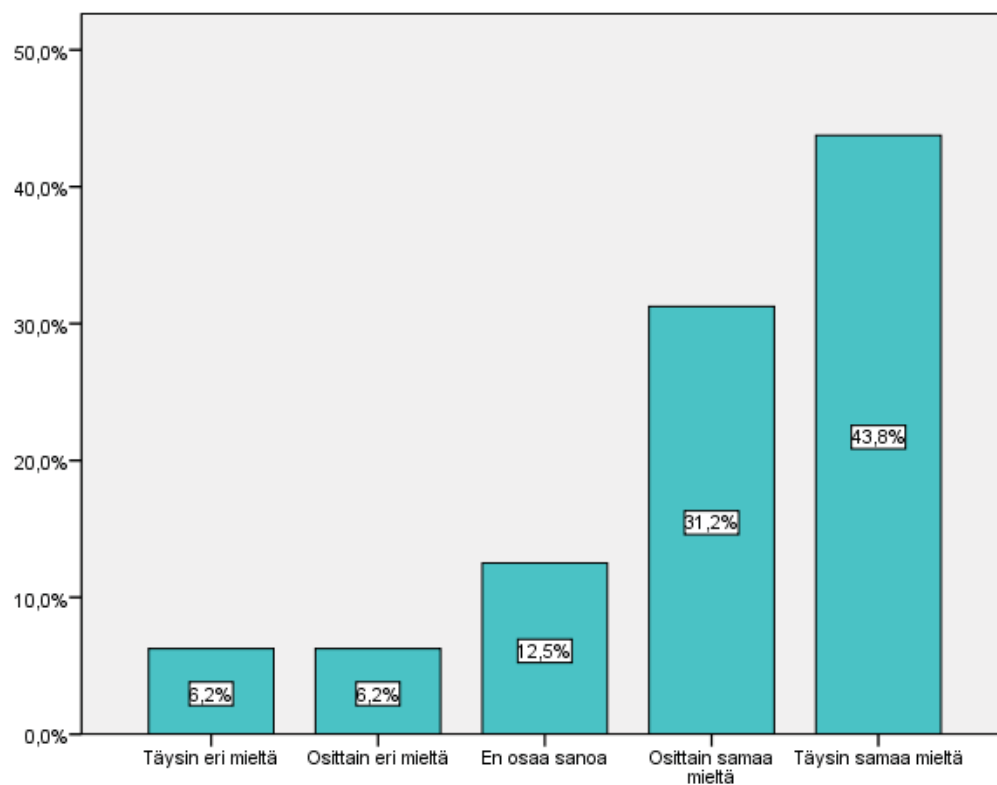
Alle kahdenkymmenen tuulivoimalan hankkeet ovat parempia kuin isomman kokoluokan hankkeet

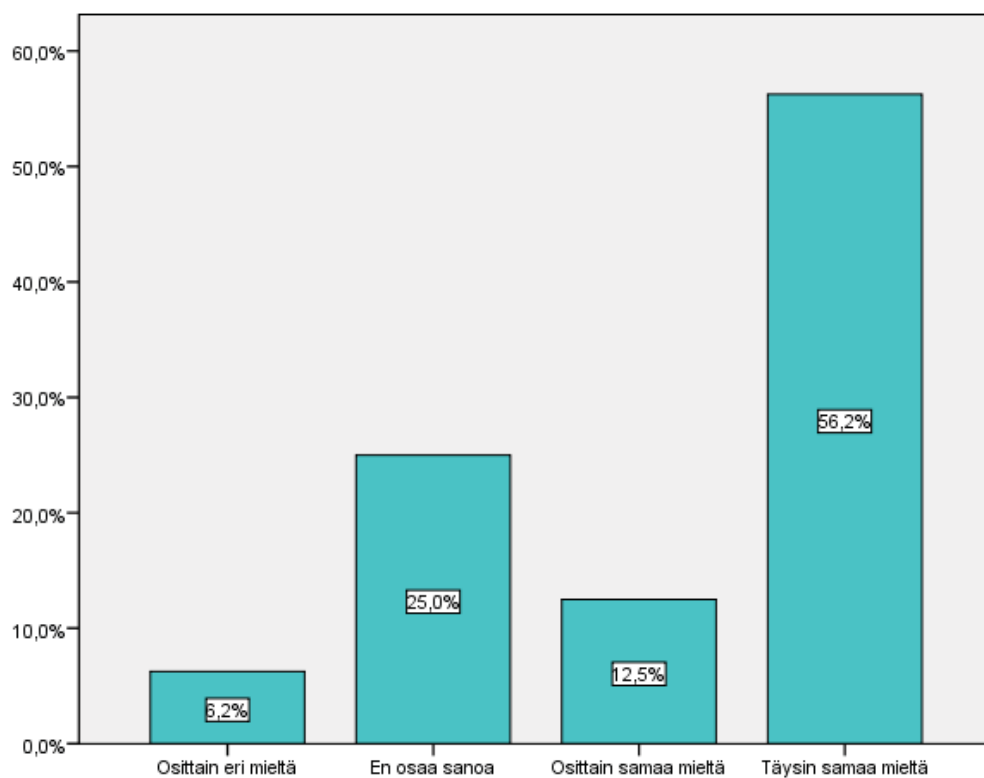
Tuulivoiman rakentaminen heikentää Lapin matkailullisia arvoja

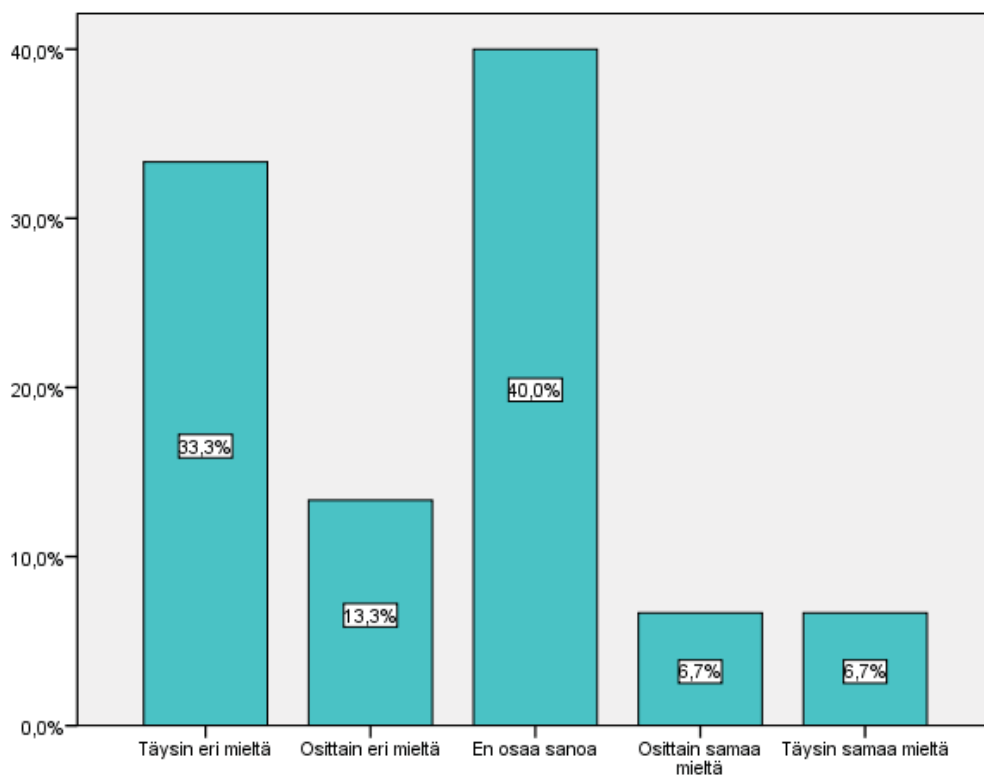
Tuulipuistot pitäisi sijoittaa merelle mantereen sijaan

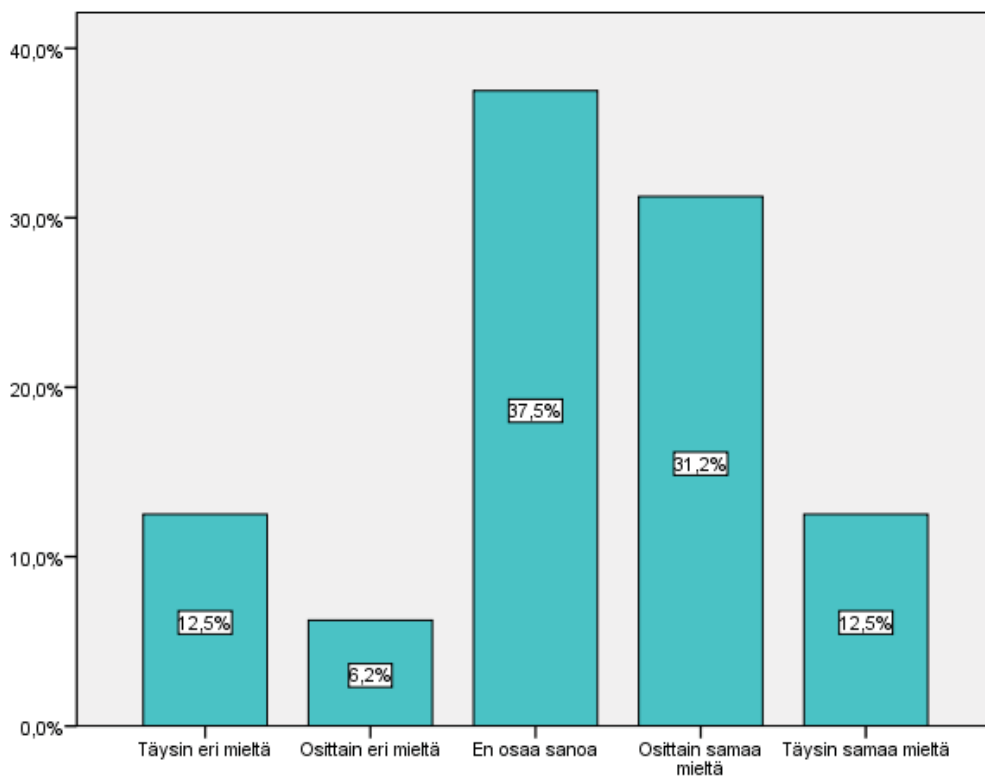
Muonio kehitty tuulipuistohankkeen myötä

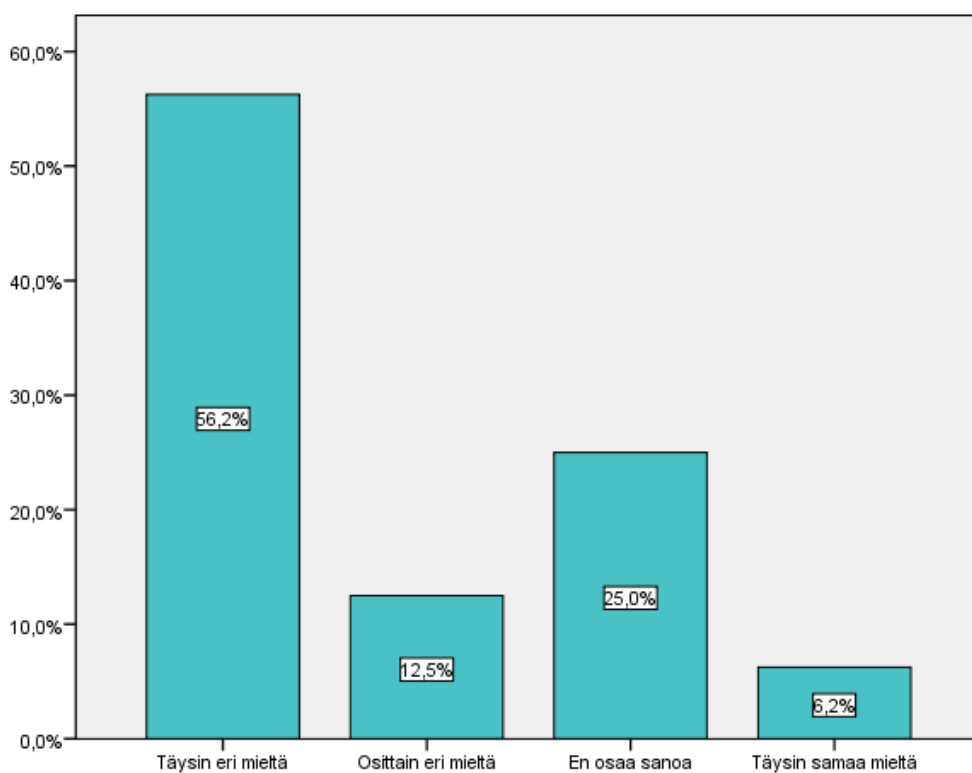
Muonion imago muuttuu hankkeen myötä paremmaksi

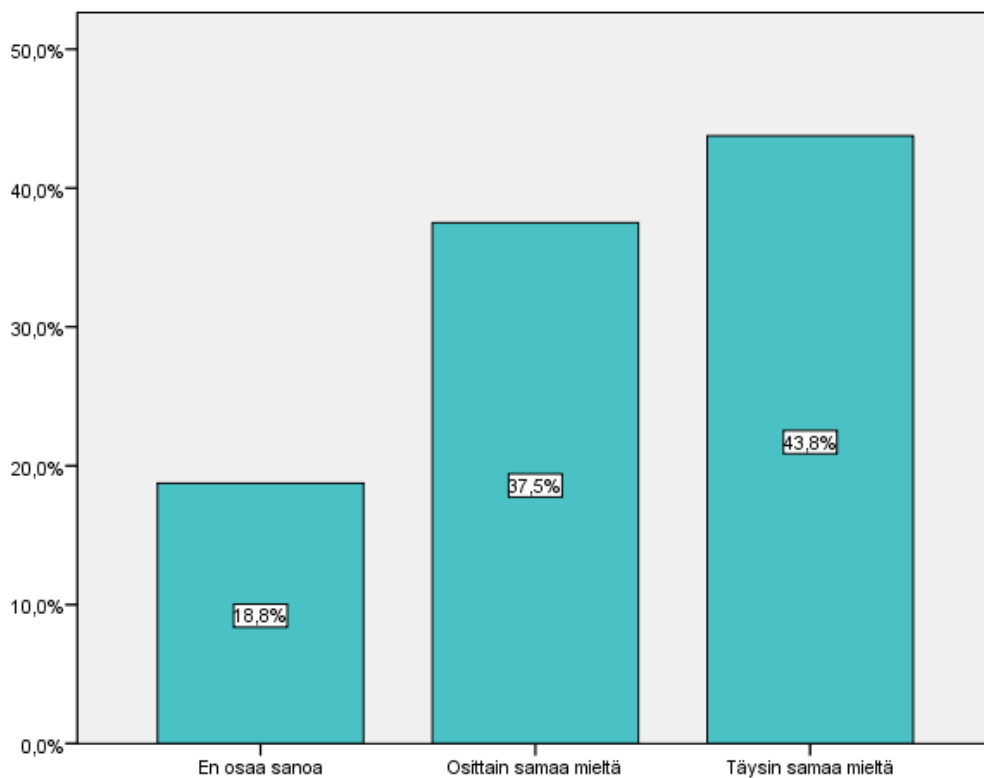
Tuulipuiston rakennusalueeseen liittyy erityisiä tunteita tai muistoja

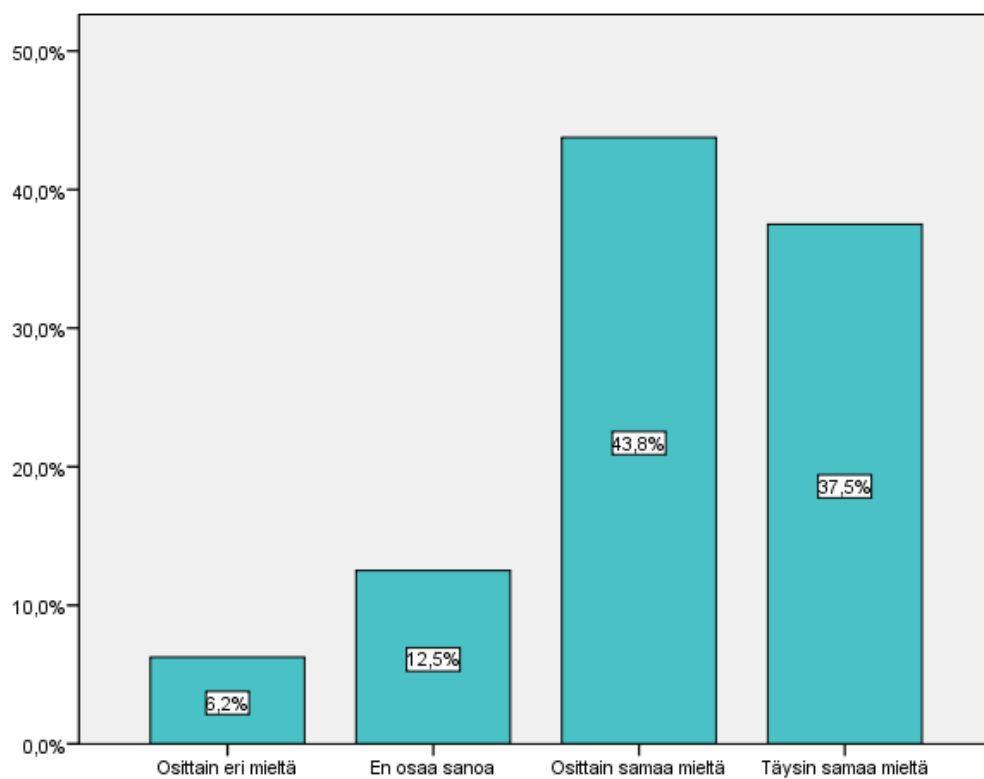
Tuulipuisto tuo matkailua Muonion alueelle

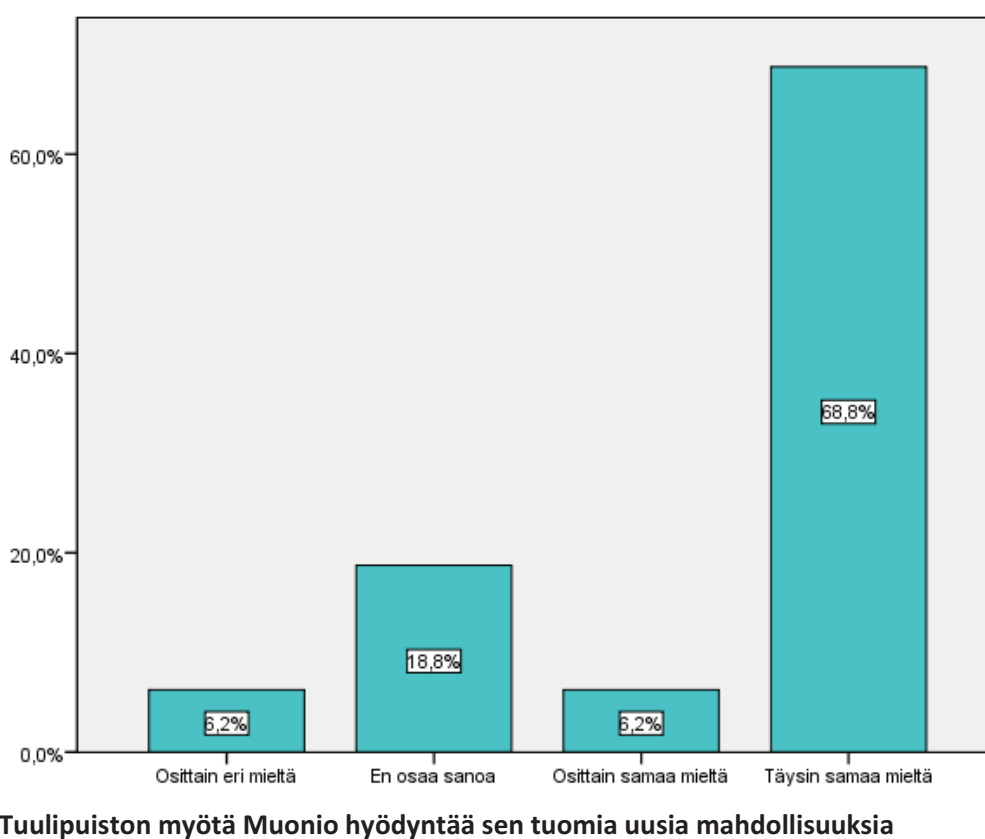
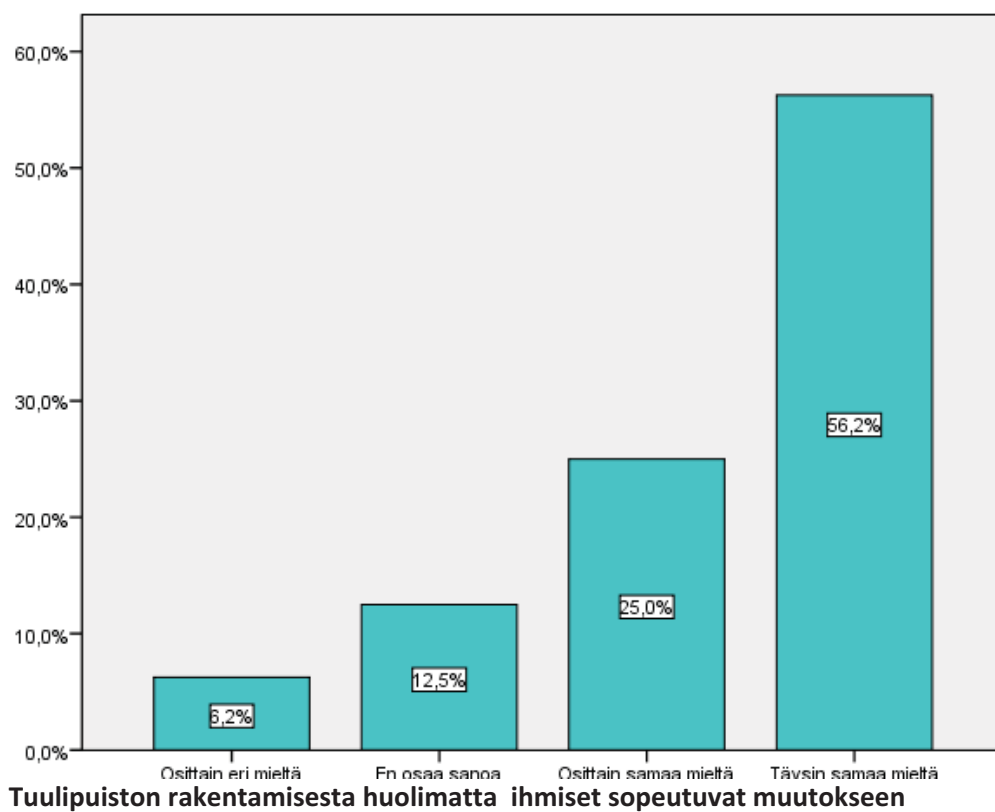
Kiinteistöjen arvo asuinalueellani laskee tuulipuiston rakentamisen myötä

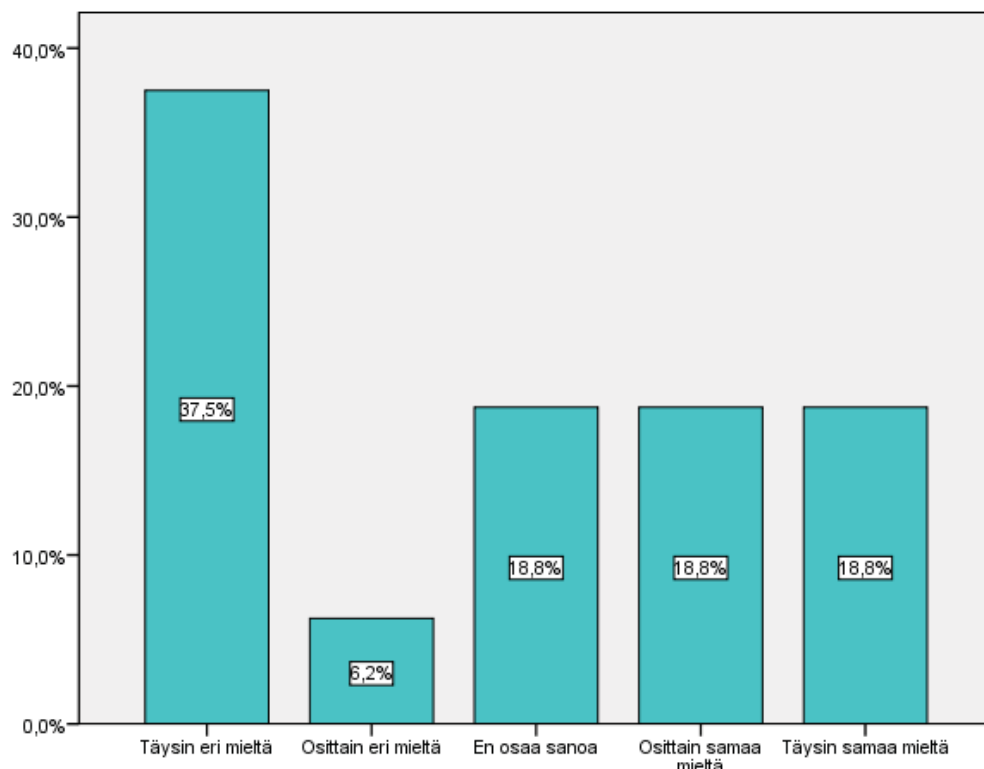

Elinkeinorakenne Muoniossa monipuolistuu tuulipuiston rakentamisen myötä

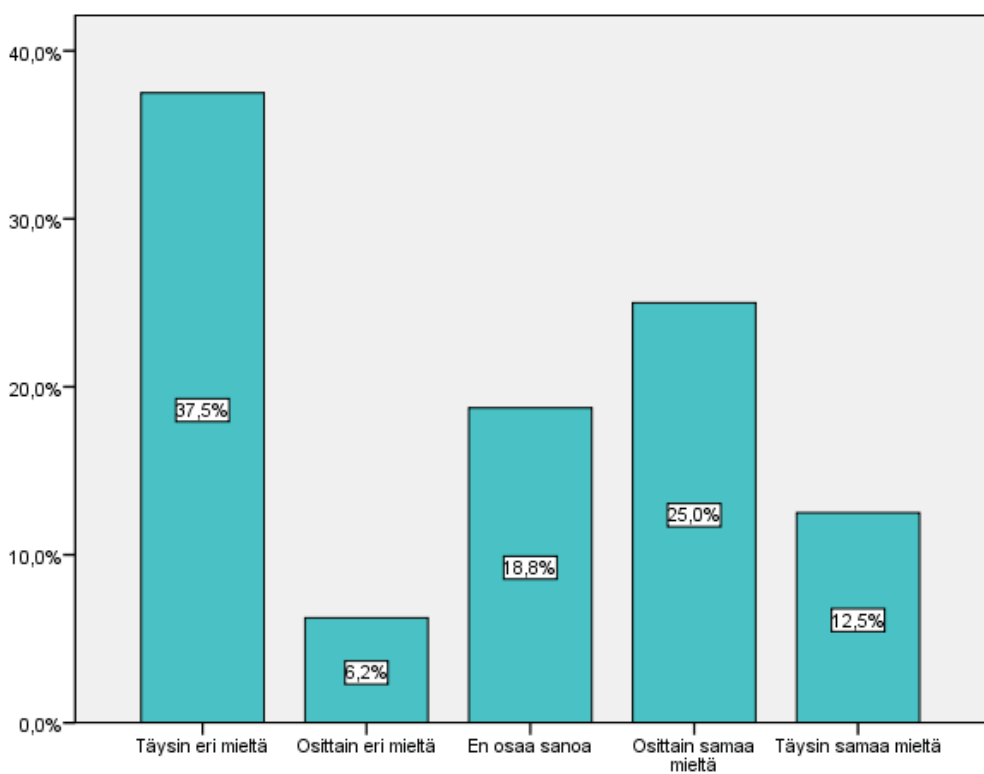

Tuulipuisto vaikuttaa Muonion palveluita lisäävästi

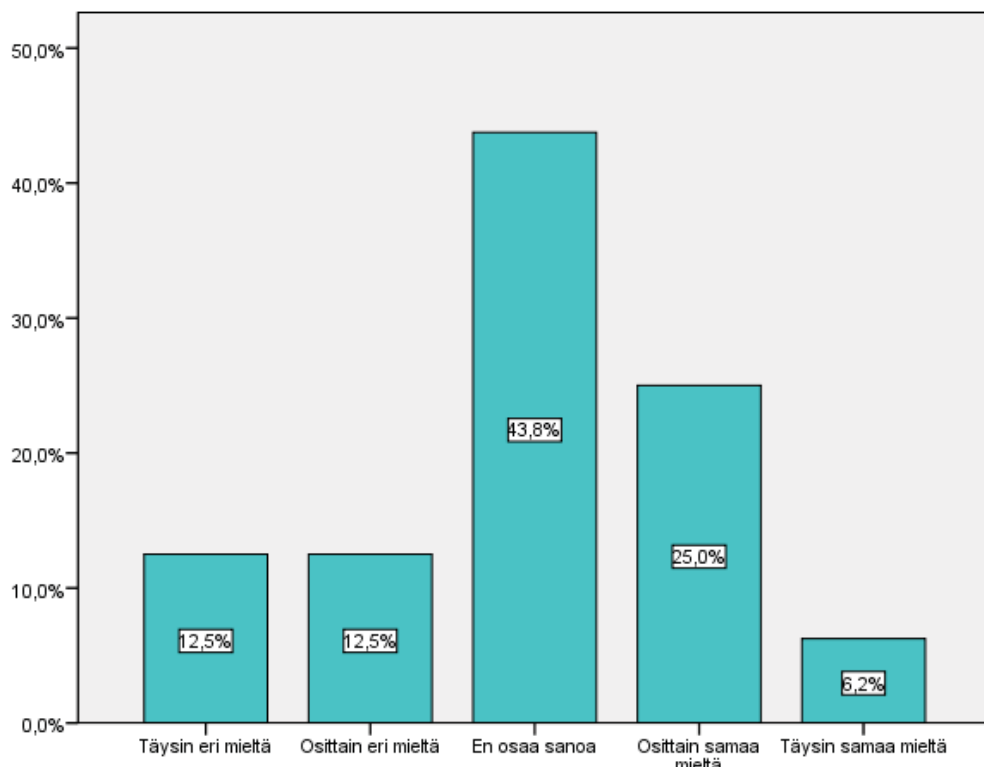

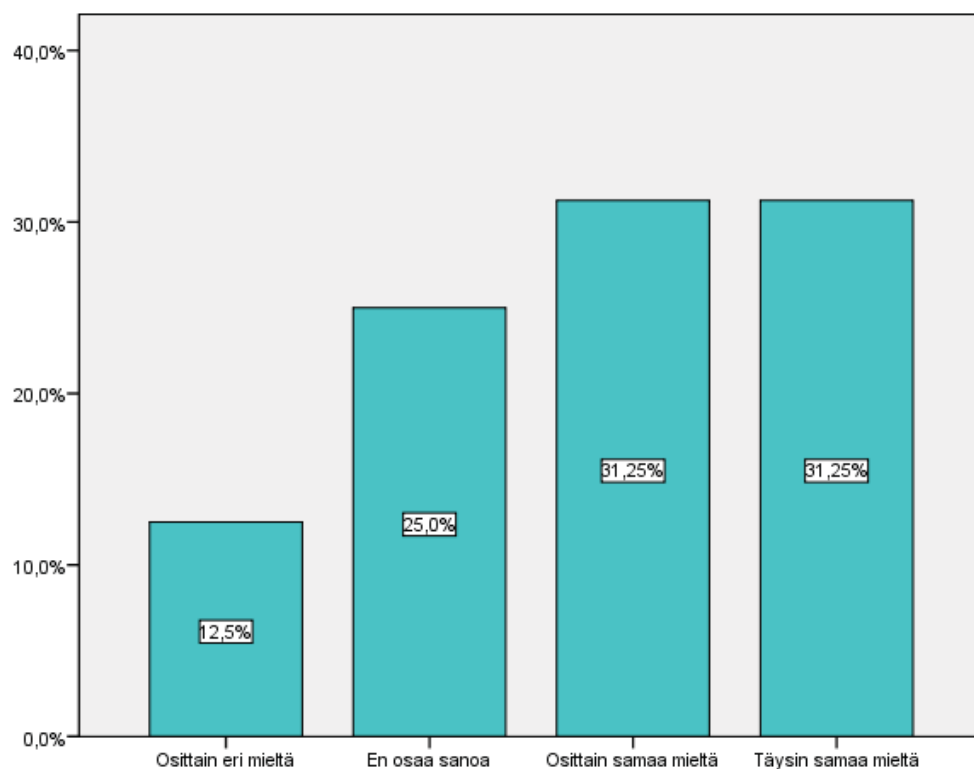
Olen saanut tuulipuiston rakentamishankkeen kulusta riittävästi tietoa

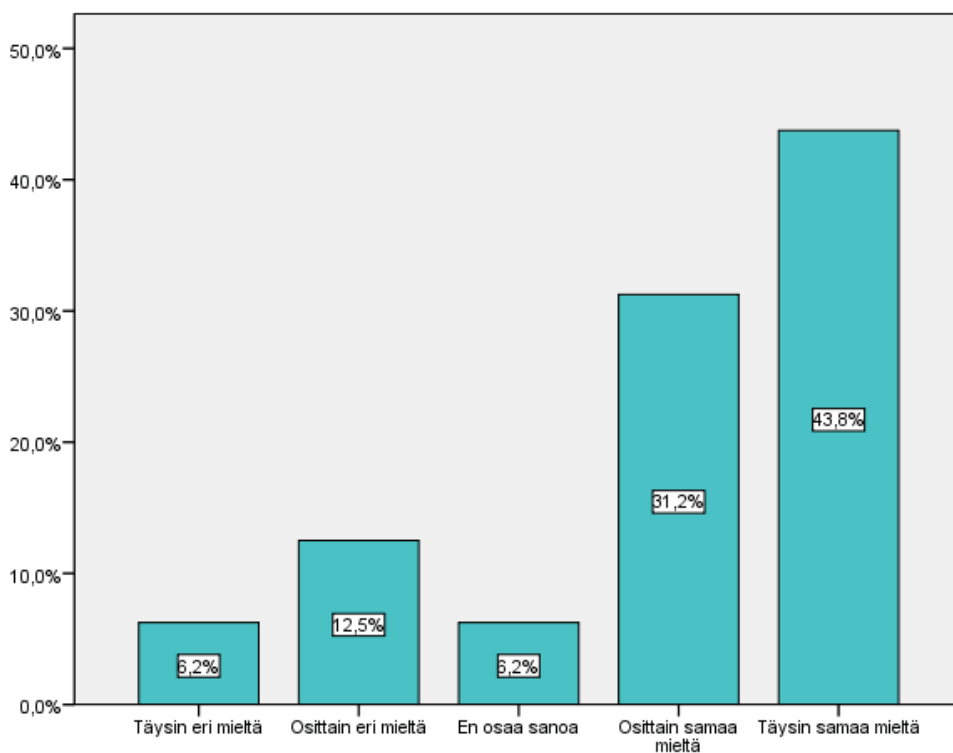
Tuulipuiston rakennushankkeen aikataulu on ollut tiedossani koko ajan

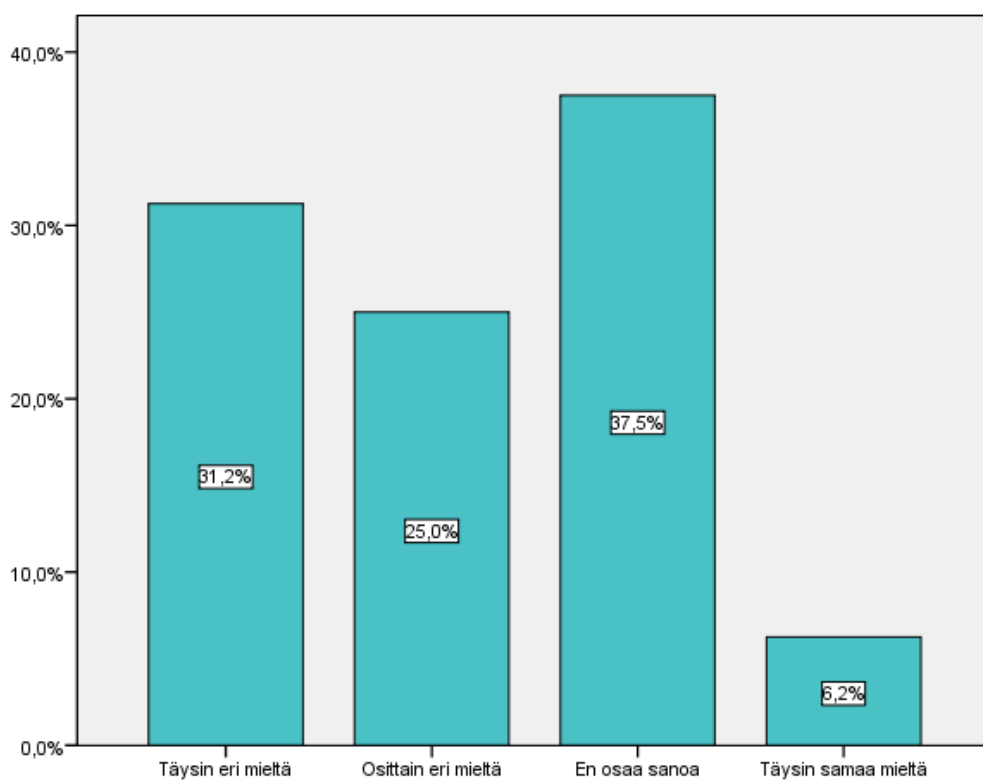
Tuulipuistohankkeesta vastaavat kehittäjät vaikuttavat kantaani tuulipuistoa kohtaan

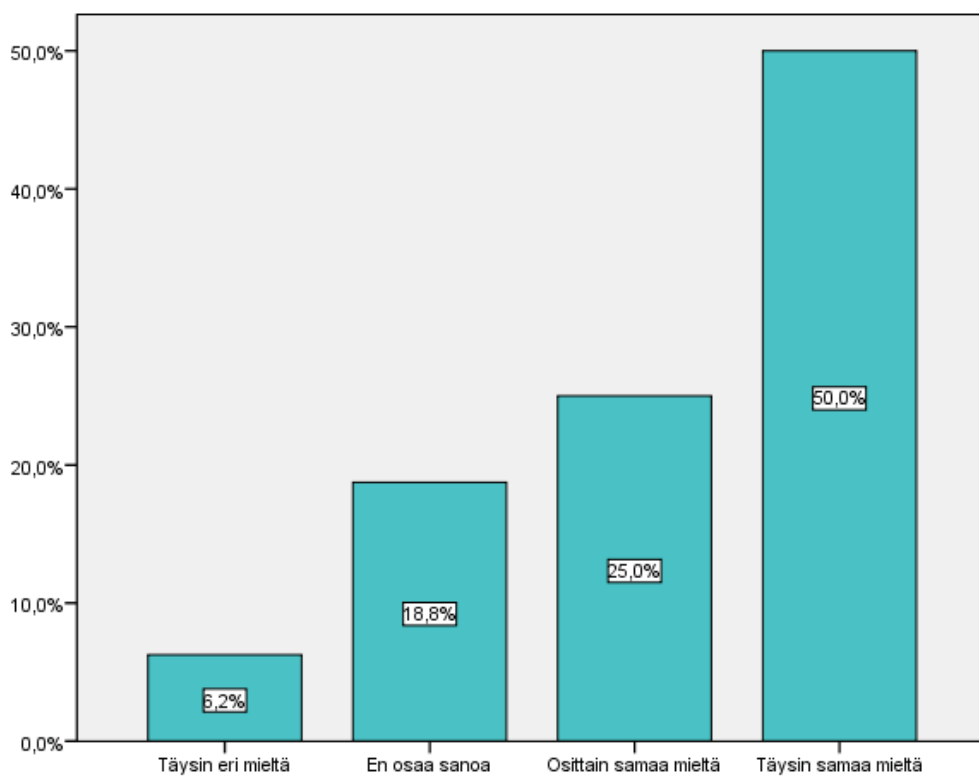
Luotan hankkeen kehittäjiin

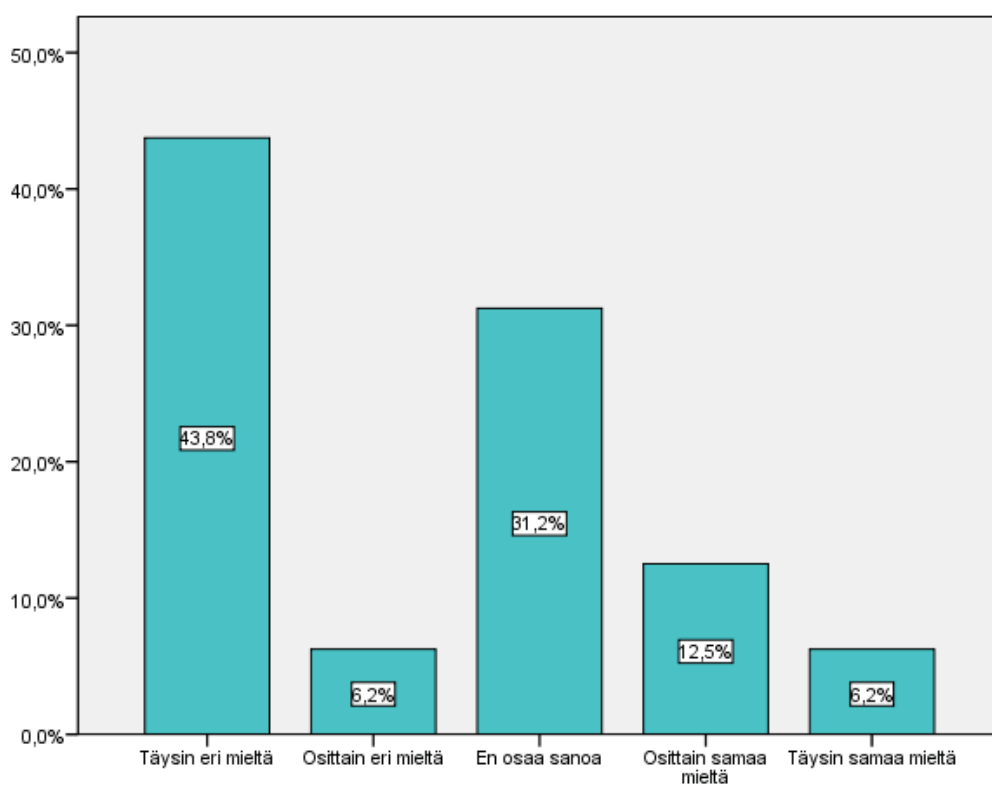
Olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin

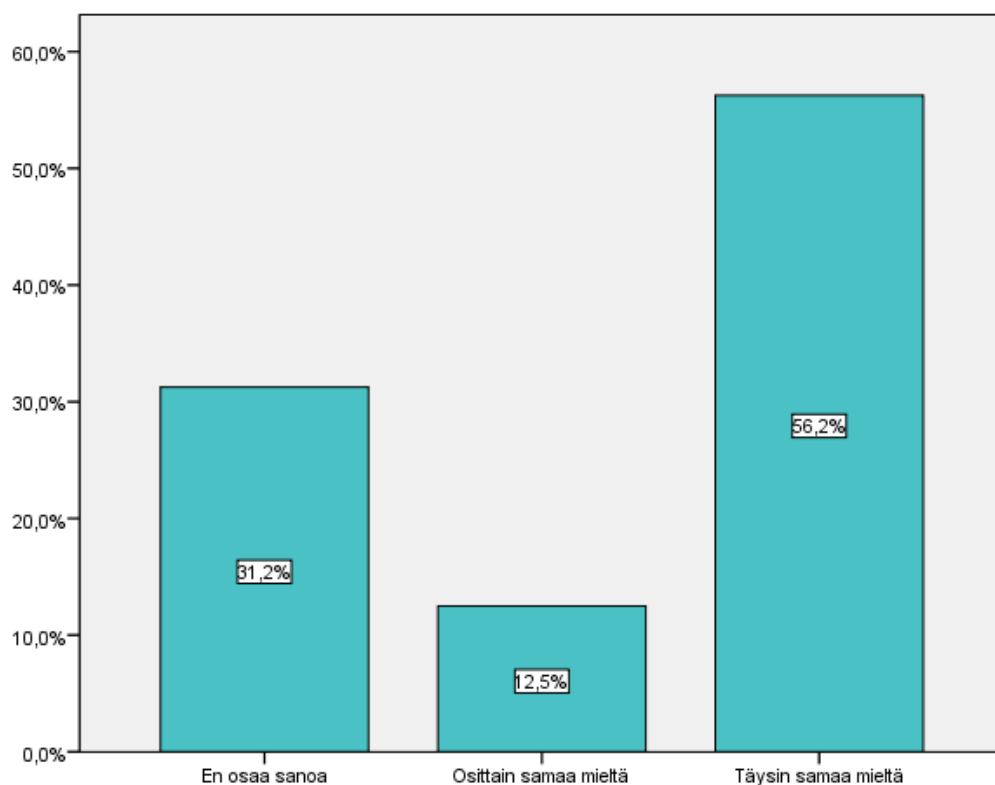
Tuulivoimaloista kuuluu kovaa melua

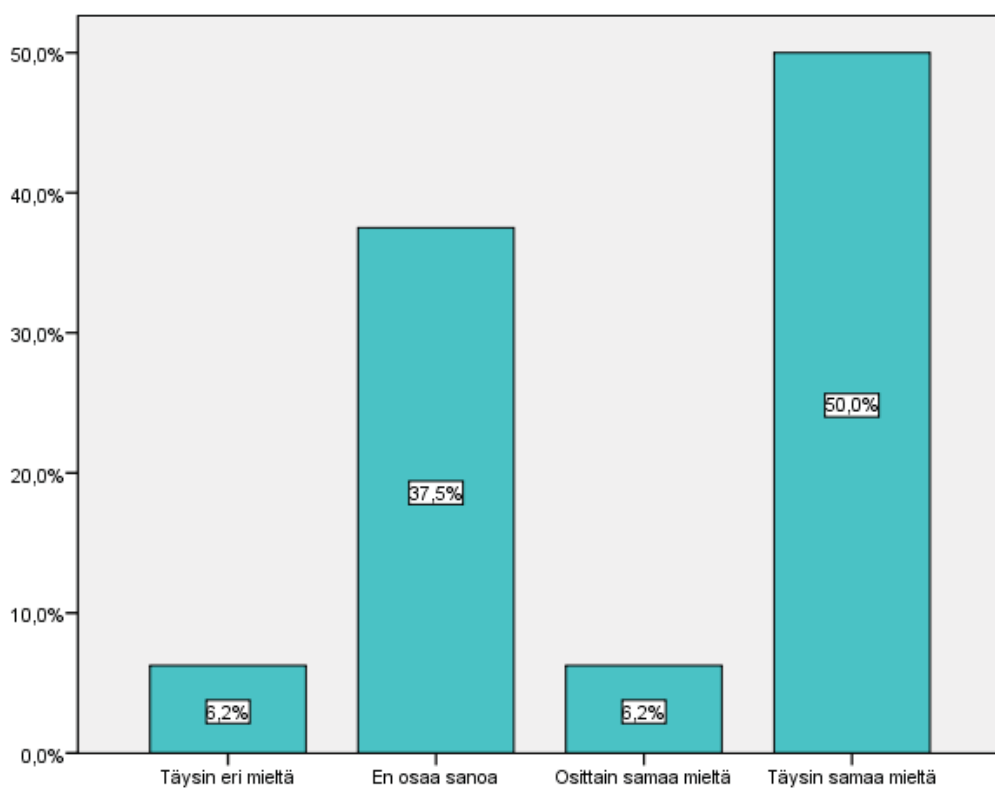
Tuulivoimalat eivät pilaa maisemaa

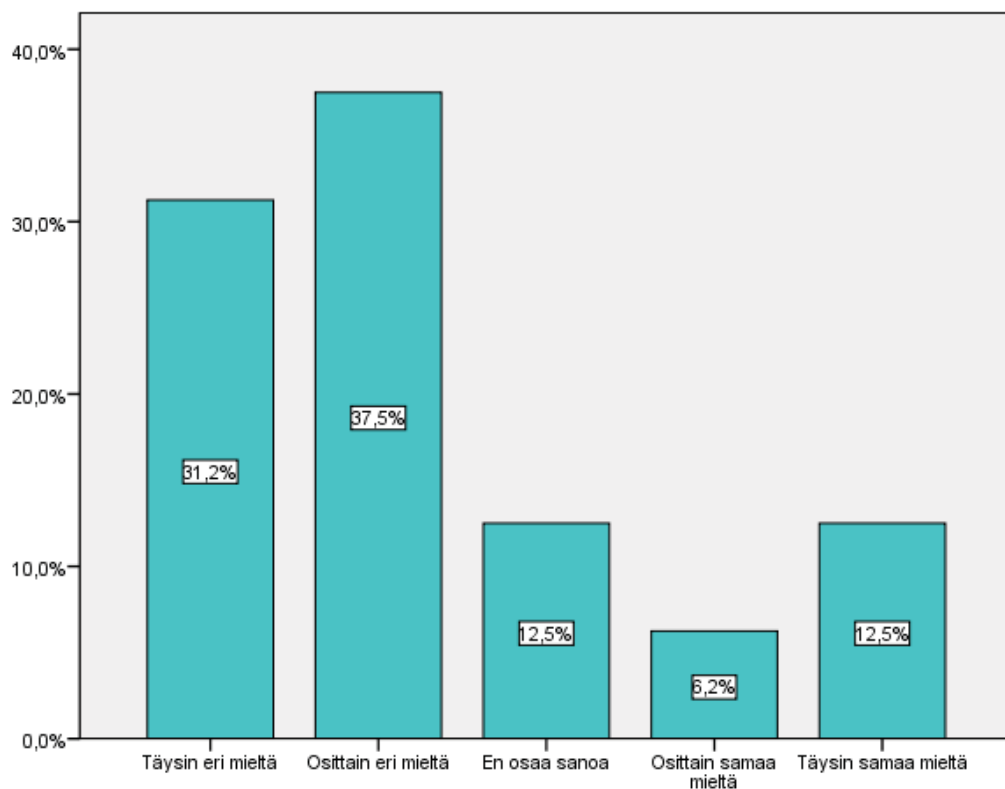
Tuulivoimaloiden lentoestevalot ovat häiritseviä

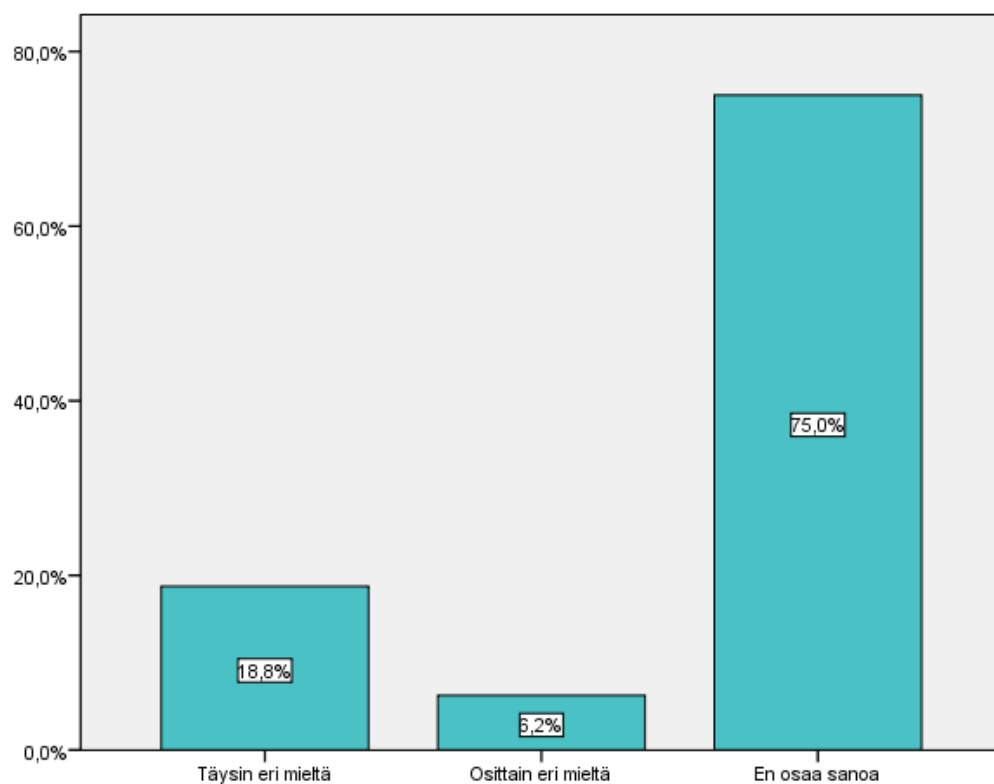
Tuulivoimalat eivät haittaa porotalouden harjoittamista

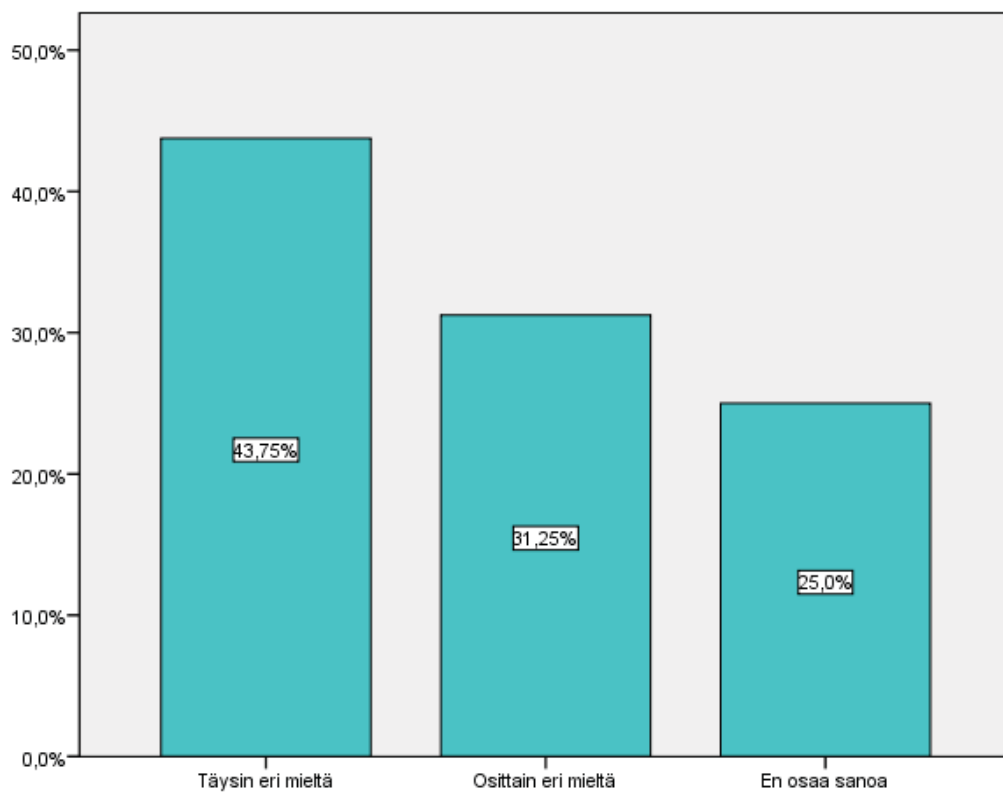
Ilmastonmuutos on mielestäni merkittävä ongelma

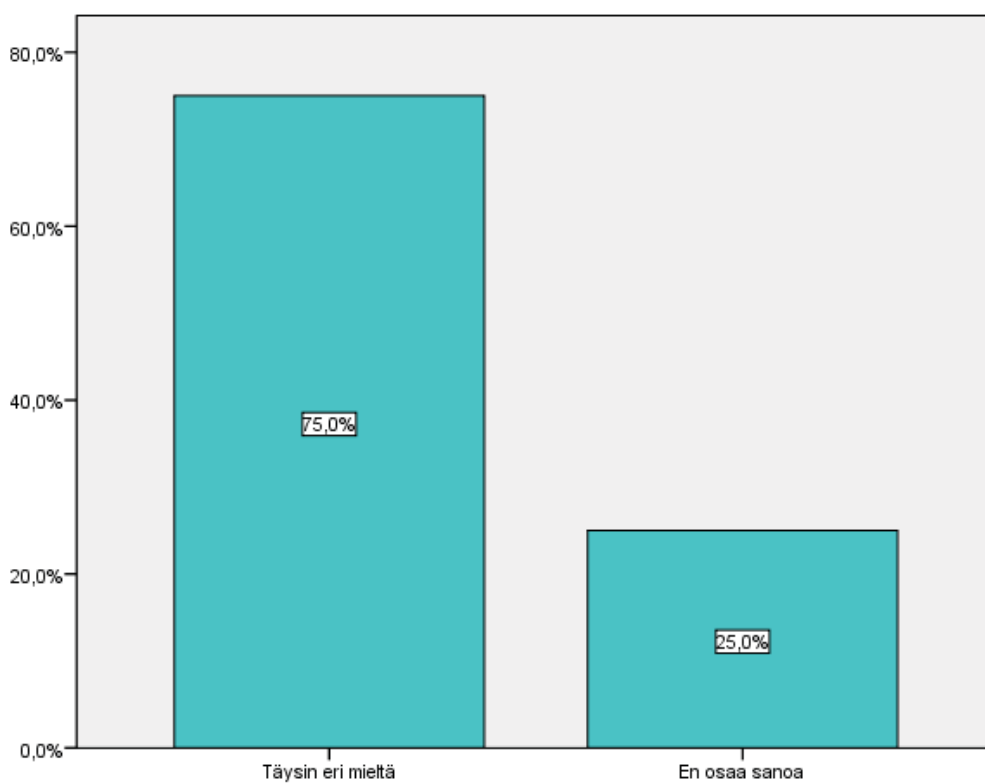
Tuulivoiman sijasta energia pitäisi tuottaa jollain muulla tavalla

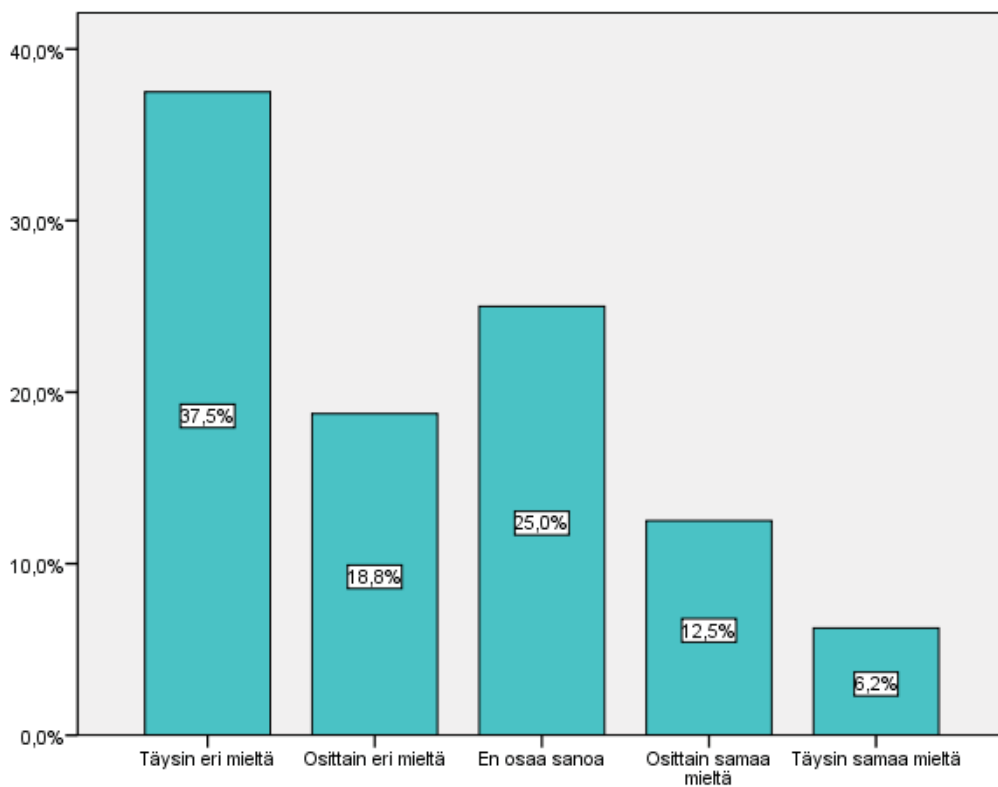
Tuulivoimalla tuotettu sähkö on halvempaa kuin tavallinen sähkö

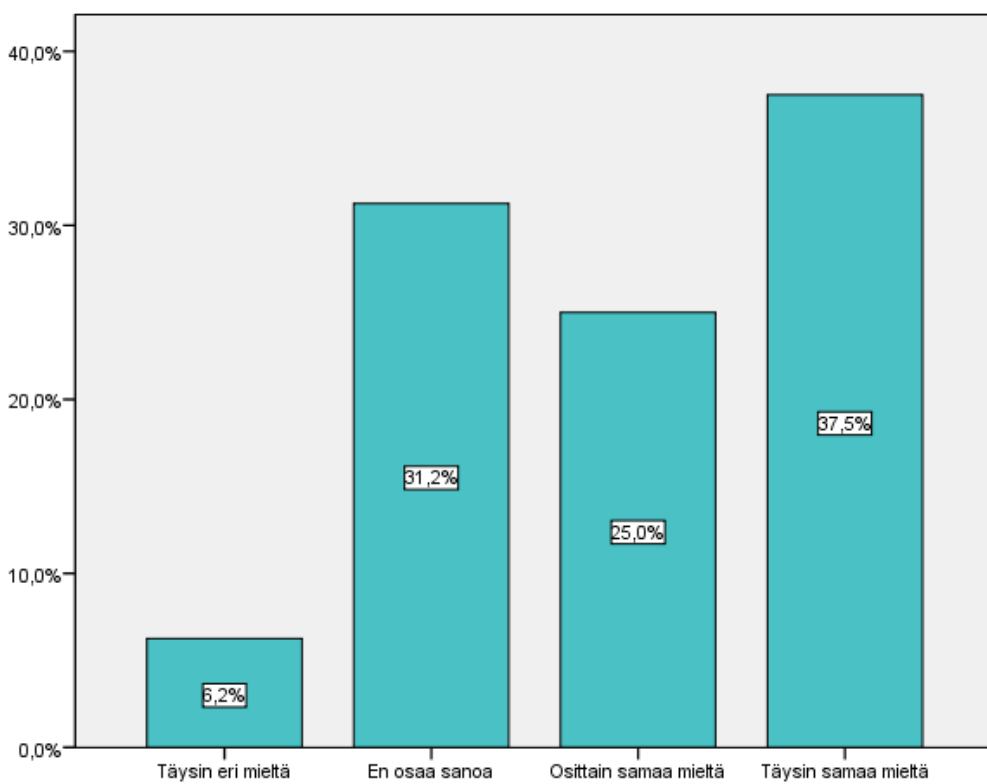
Ihmisten hyvinvointi heikkenee tuulipuiston rakentamisen vuoksi

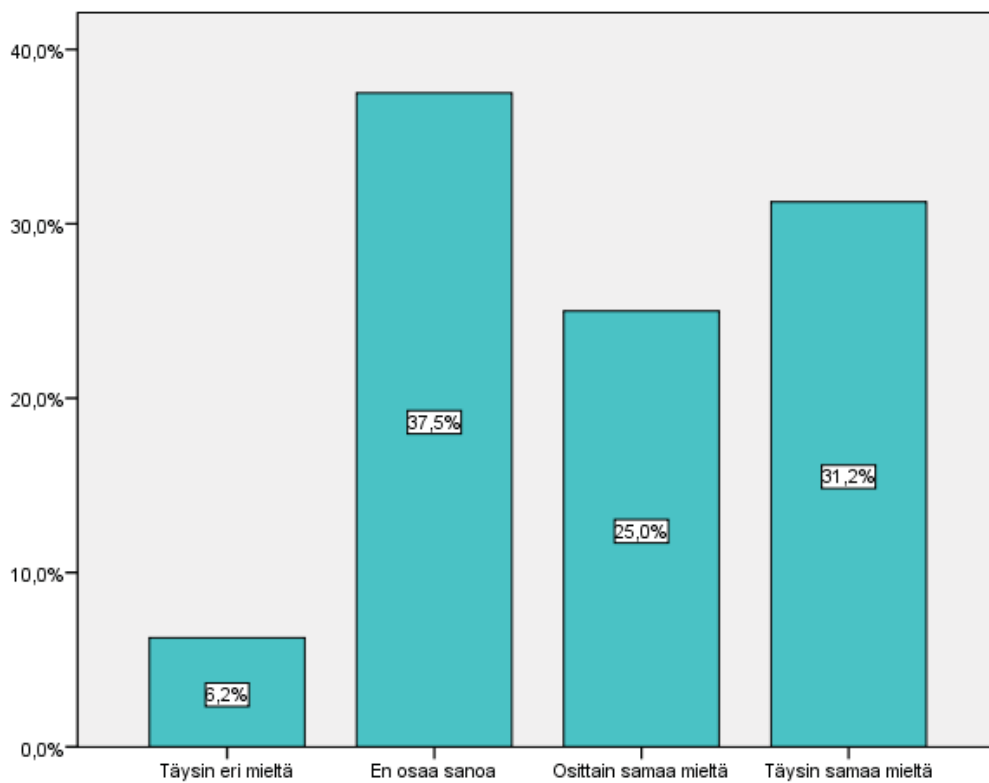
Tuulivoimalat ovat vaarallisia

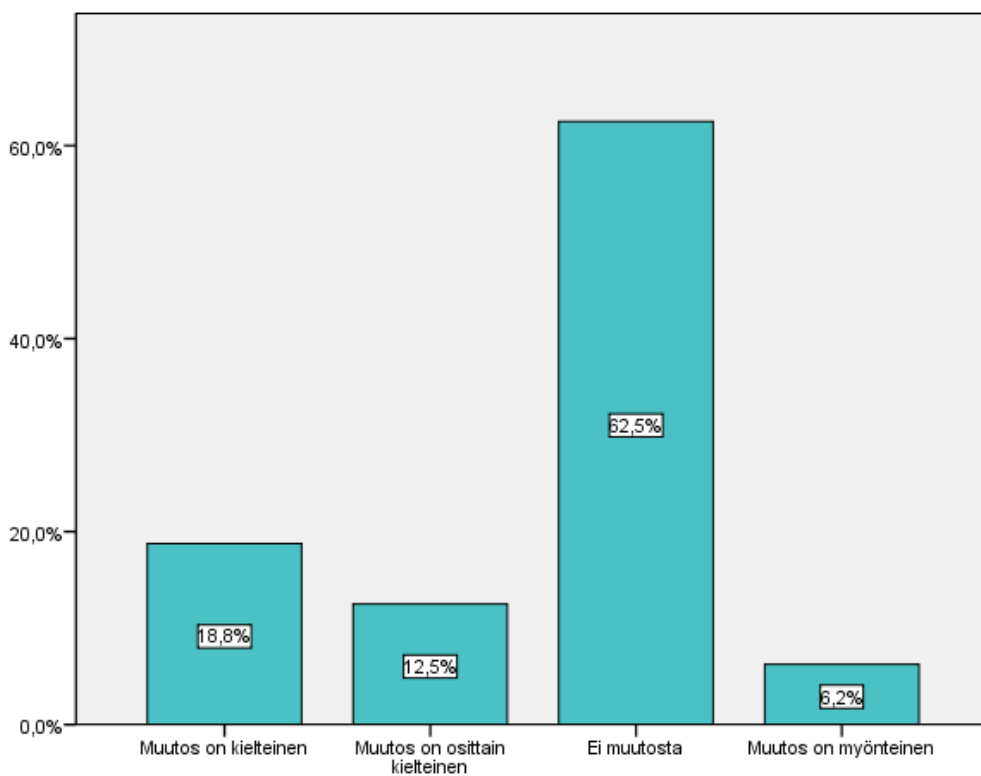
Tuulivoimalat aiheuttavat haittaa eläimille

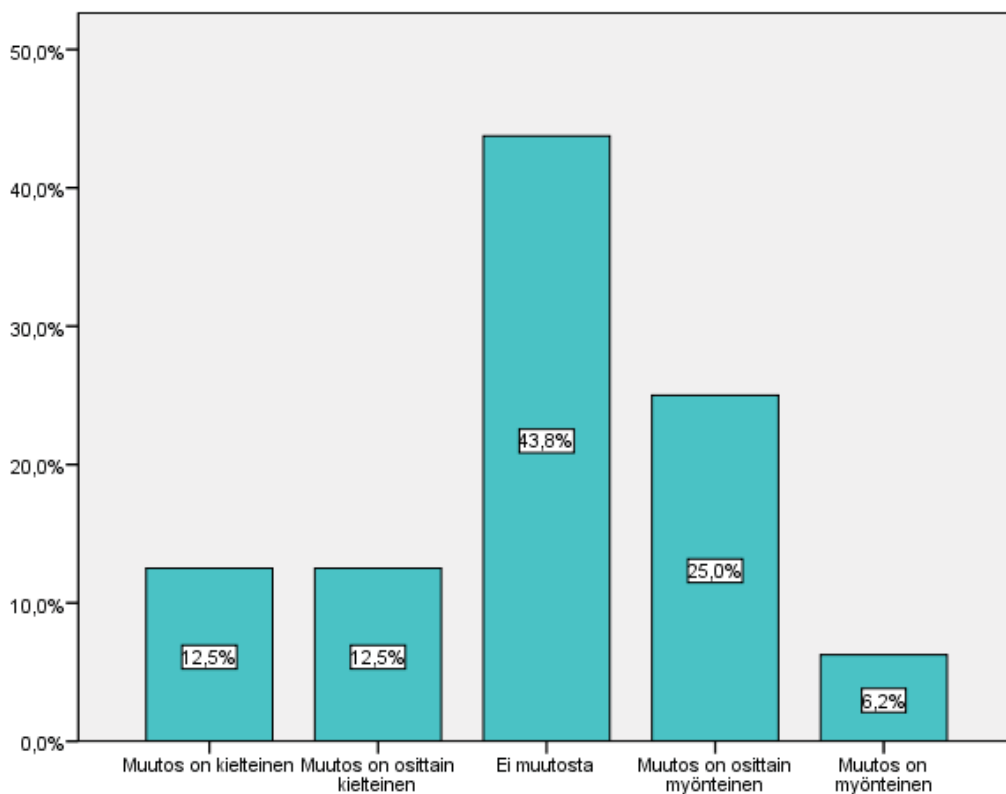
Tuulipuiston rakentaminen ei aiheuta muutoksia eläin- tai kasvilajistoihin

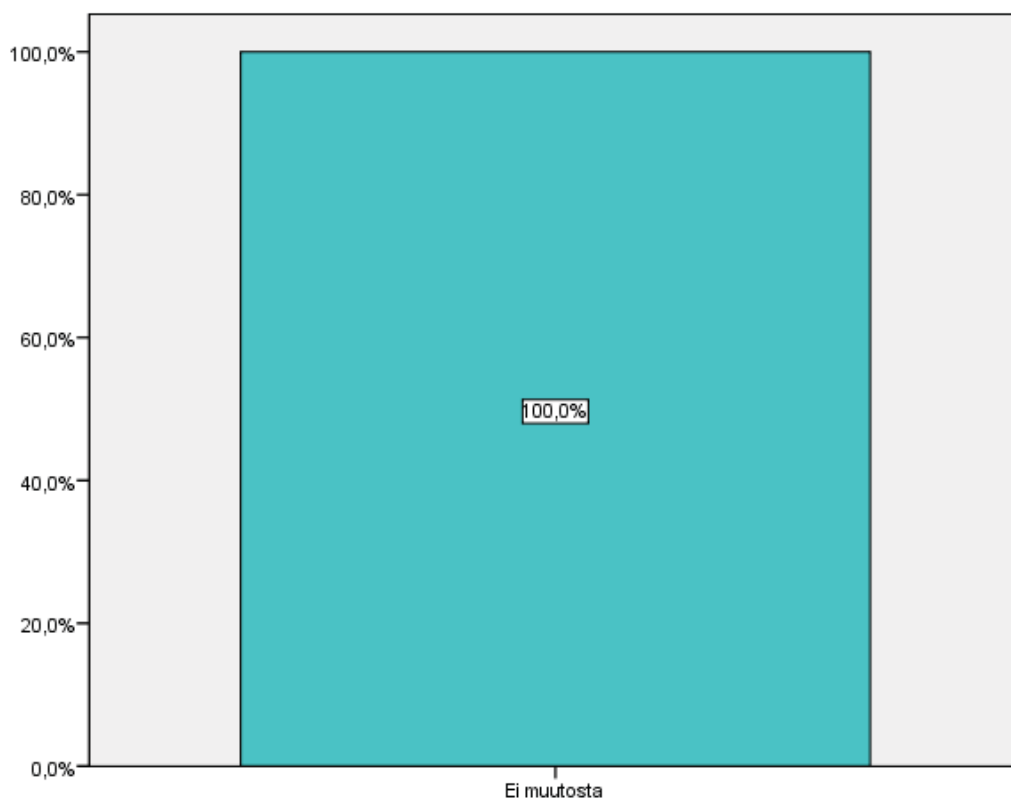
Tuulivoimaa voi hyödyntää matkailun edistämisessä

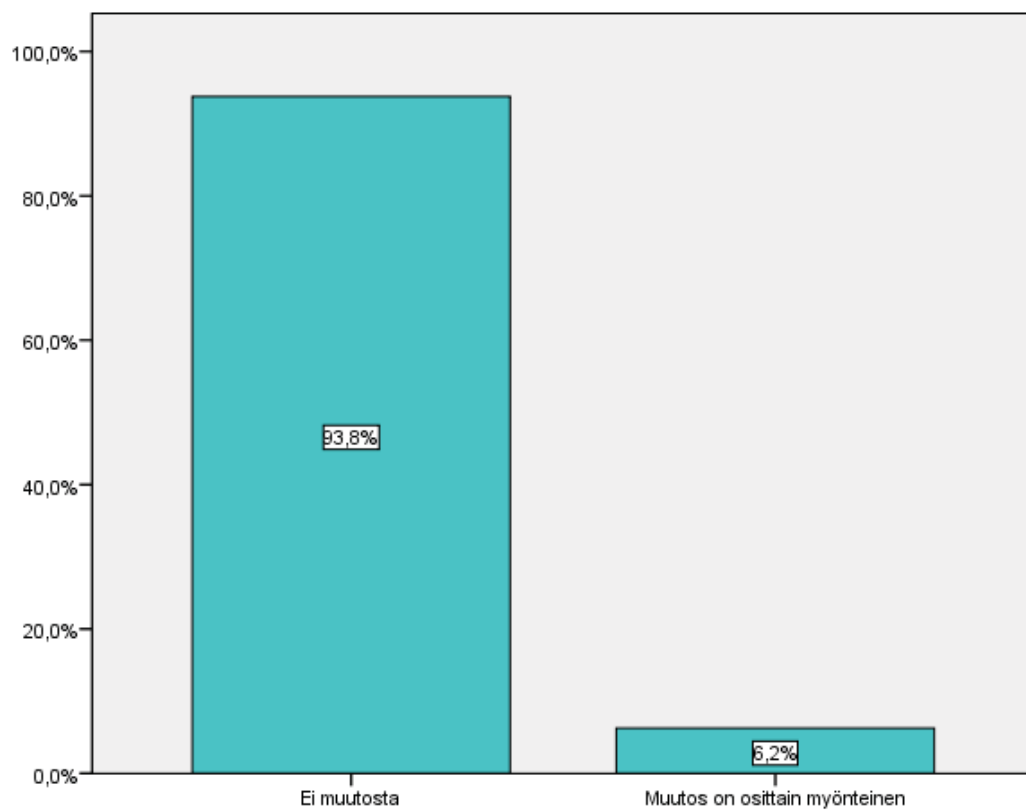
Oman asuinalueeni virkistyskäyttö muuttuu tuulipuiston myötä

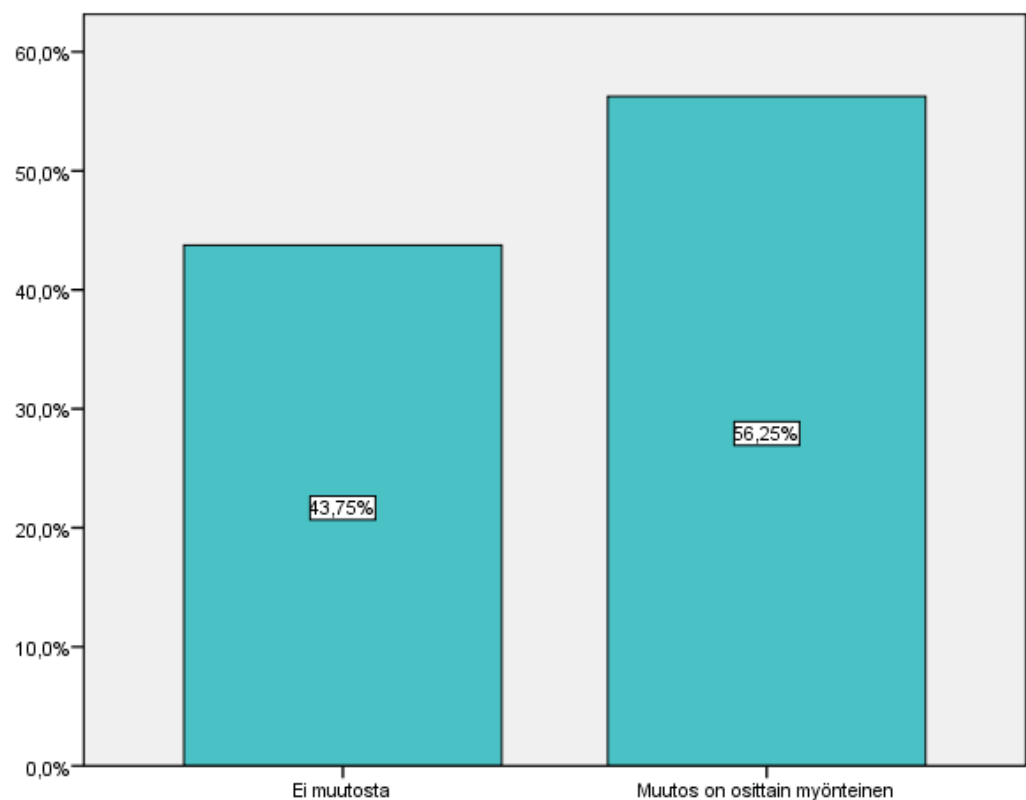
Muonion työllisyyteen tulee tuulipuiston rakentamisen myötä muutoksia

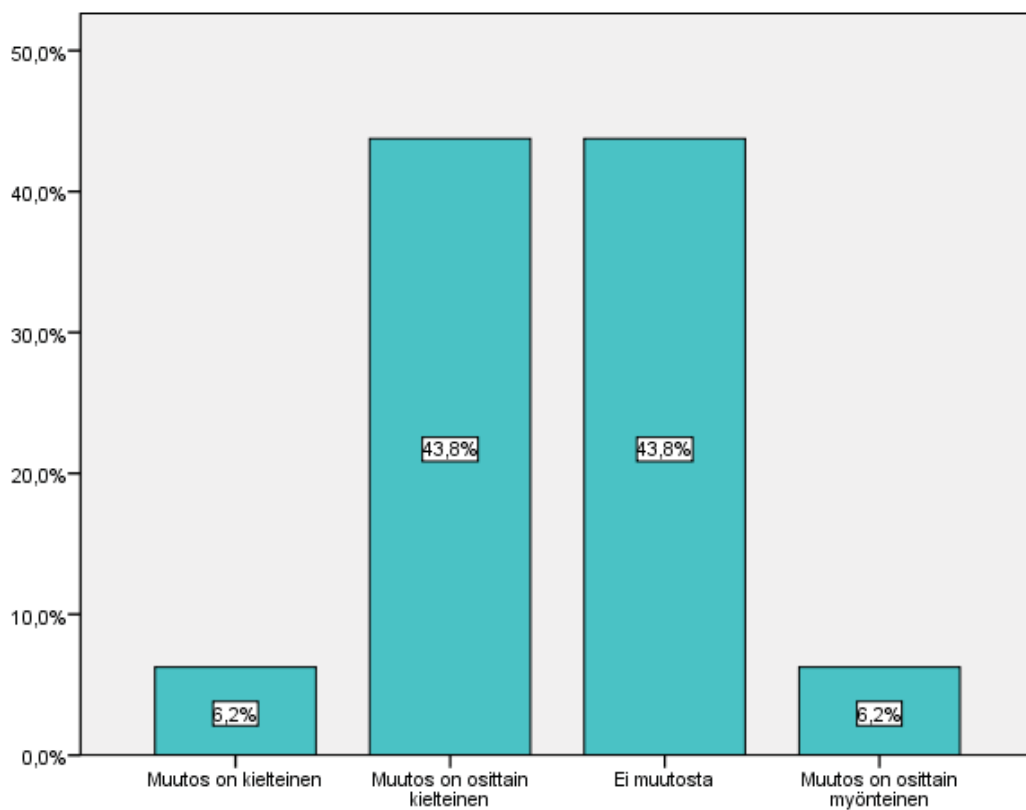
Tuulipuiston rakentaminen vaikuttaa perheeni arkeen

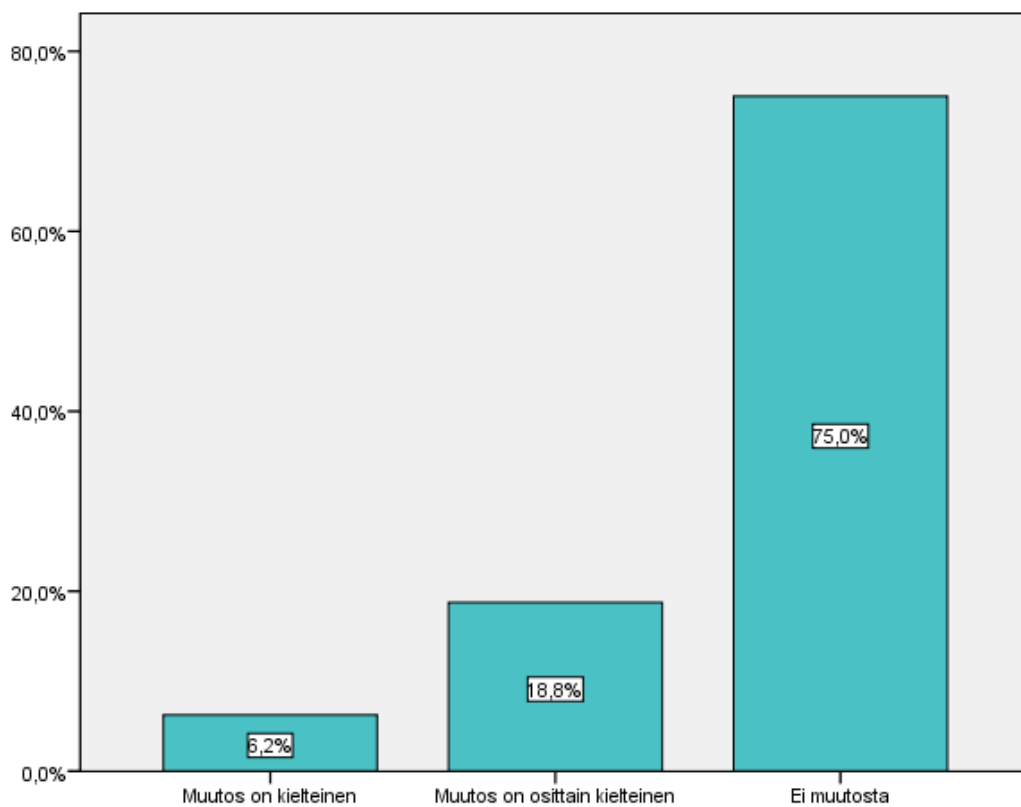
Tuulipuisto aiheuttaa muutoksia työni tai ammattini harjoittamiseen edellytyksiin

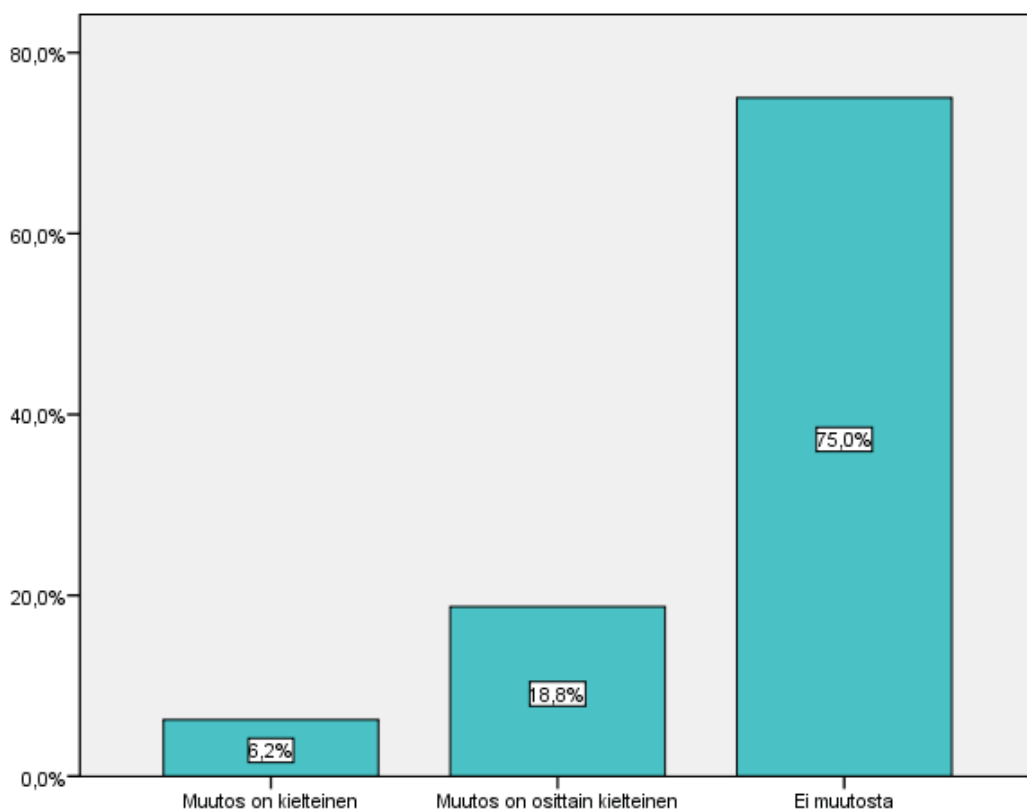
Tuulipuiston myötä Muonion palveluihin tulee muutoksia

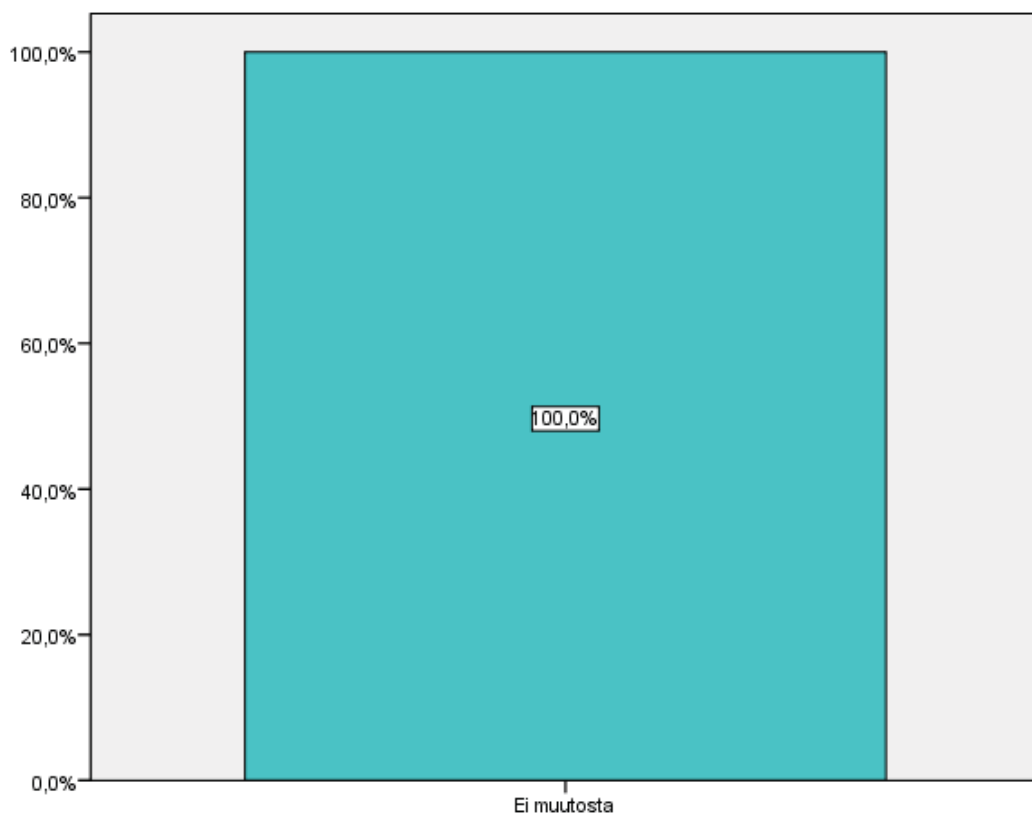
Tulipuiston ja voimajohtojen rakentaminen muuttaa metsämaita tuulipuiston lähialueilla

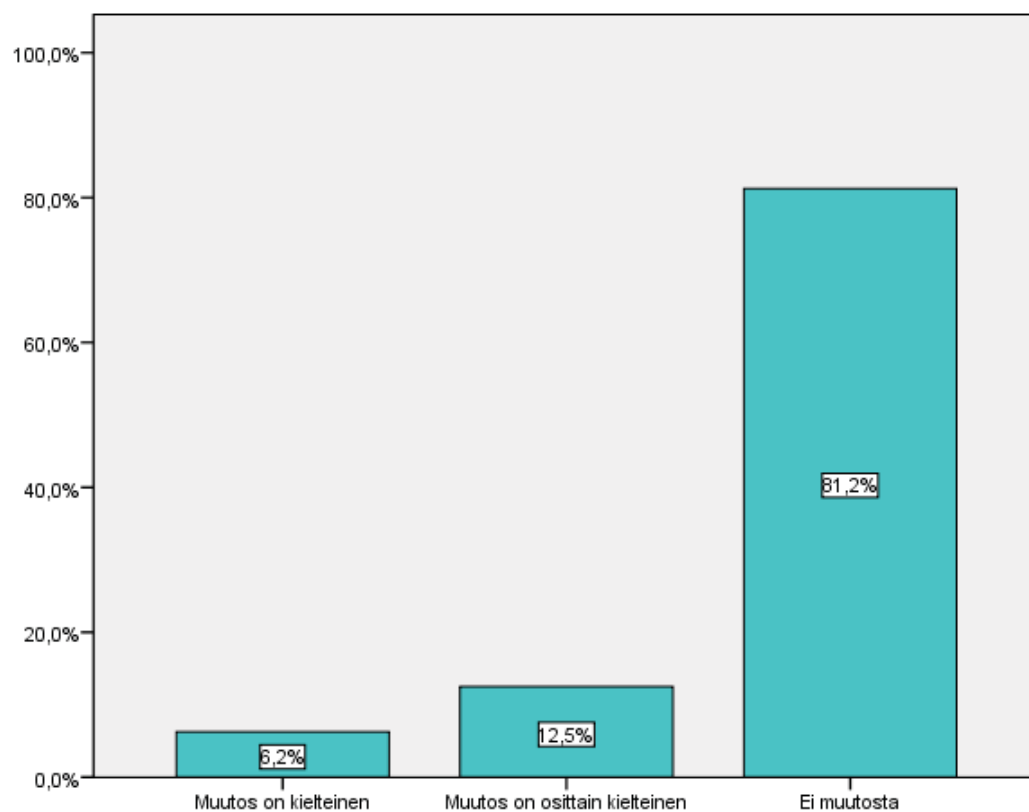
Alueen kasvistoon tulee muutoksia tuulipuiston rakentamisen myötä

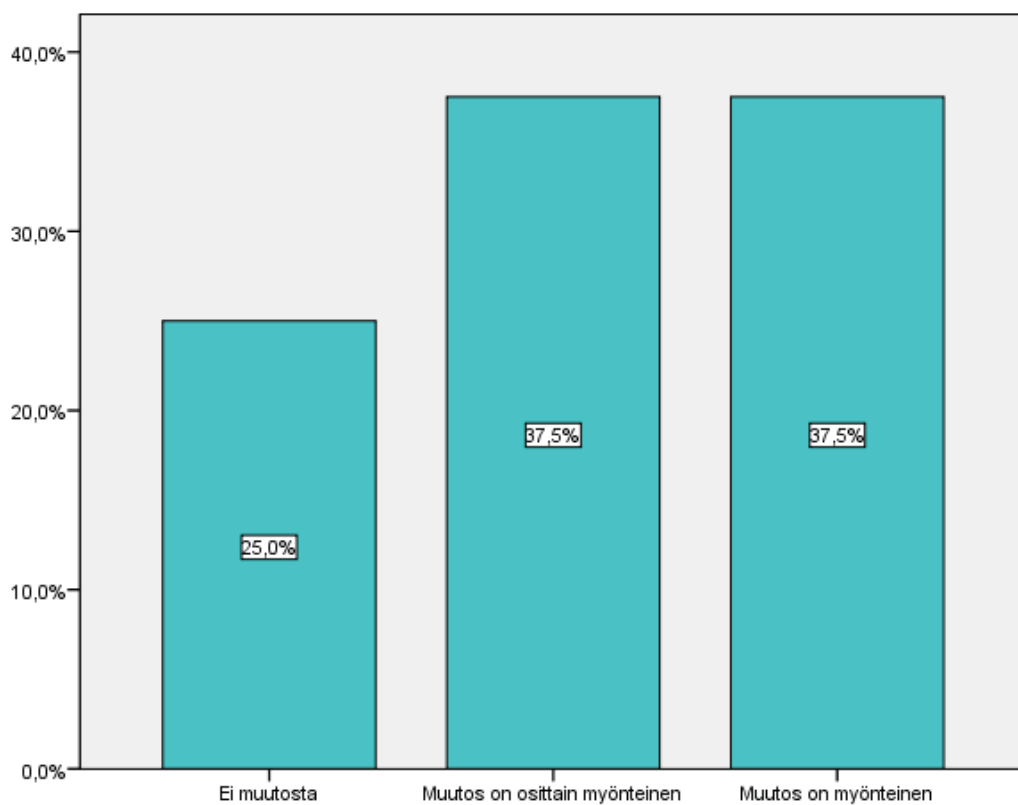
Tuulipuiston sijoittuminen alueelle aiheuttaa muutoksia eläimistössä

Tuulipuiston rakentaminen muuttaa alueen ilmastoa

Fyysisen turvallisuuden taso alueella muuttuu tuulipuiston myötä

Tuulipuiston myötä asenteet tuulivoimaa kohtaan muuttuvat